

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O KORPORATIVNOM UPRAVLJANJU

2022.

Godišnji izvještaj o korporativnom upravljanju

2022.

Sadržaj

Uvod.....	8
Pregled odabranih područja korporativnog upravljanja kod izdavatelja dionica	15
Uvod.....	16
Spolna struktura uprave i nadzornog odbora.....	16
Ciljani postotak ženskih članova uprave i nadzornog odbora.....	18
Neovisnost članova nadzornog odbora.....	20
Neovisnost članova revizijskog odbora.....	22
Sukob interesa.....	23
Sustav unutarnje kontrole.....	25
Politika primitaka.....	28
Nefinancijsko izvještavanje (ESG izvještavanje).....	29
Izveštavanje prema Uredbi o taksonomiji.....	35
Okolišni čimbenici.....	38
Upravljački čimbenici.....	38
Društveni čimbenici.....	38
Usklađenost izdavatelja čije su dionice uvrštene na uređeno tržište Zagrebačke burze s poglavljem Dionici i korporativna društvena odgovornost.....	39
Usklađenost izdavatelja dionica s Kodeksom korporativnog upravljanja.....	41
Pregled izdavatelja po usklađenosti s Kodeksom korporativnog upravljanja.....	45
Usklađenost izdavatelja po poglavljima Kodeksa.....	49
Ukupna usklađenost izdavatelja dionica s Kodeksom u 2022. godini.....	59
Pregled izdavatelja prema ocjeni napretka usklađenosti s Kodeksom korporativnog upravljanja.....	61
Preporuke za unaprjeđenje kvalitete izvještavanja o korporativnom upravljanju.....	64
Godišnji izvještaj o korporativnom upravljanju za izdavatelje dionica.....	67
Uvod.....	68
Kratki pregled o izdavateljima dionica.....	70
Broj izdavatelja dionica.....	70

Dionice kojima se uopće nije trgovalo.....	71
Uvrštenja dionica i povlačenja dionica s uvrštenja na uređenom tržištu Zagrebačke burze-a.....	71
Sektorska podjela izdavatelja.....	73
Tržišna kapitalizacija.....	73
Kapital i porijeklo kapitala.....	75
Temeljni kapital.....	75
Vlasnička struktura.....	76
Porijeklo kapitala izdavatelja dionica.....	80
Odgovornosti i dužnosti članova uprave i nadzornog odbora.....	81
Sukob interesa.....	81
Transakcije s povezanim osobama.....	82
Pravila ponašanja članova uprave i nadzornog odbora i sudjelovanje u donošenju odluka.....	84
Usklađenost izdavatelja s Kodeksom u području koje se odnosi na vodstvo.....	85
Nadzorni odbor i njegovi odbori.....	86
Broj članova i sastav nadzornog odbora.....	87
Neovisnost članova nadzornog odbora.....	90
Povezanost članova nadzornog odbora s članovima uprave i nadzornog odbora	91
Sjednice nadzornog odbora.....	93
Odbori nadzornog odbora.....	93
Usklađenost izdavatelja s Kodeksom u području koje se odnosi na nadzorni odbor i njegove odbore.....	95
Uprava.....	96
Broj članova i sastav uprave.....	96
Sjednice uprave.....	99
Mandati i dužina članstva u upravi.....	99
Ostavke članova uprave.....	99
Povezanost članova uprave s članovima uprave / nadzornog odbora unutar izdavatelja te s drugim društvima.....	100
Usklađenost izdavatelja s Kodeksom u području koje se odnosi na nadzorni odbor i upravu.....	102

Primici članova uprave i nadzornog odbora.....	104
Primici članova uprave.....	104
Politika primitaka uprave.....	107
Otpremnine članovima uprave.....	109
Primici članova nadzornog odbora.....	109
Primici isplaćeni višem rukovodstvu.....	111
Otpremnine višem rukovodstvu.....	112
Usklađenost izdavatelja s Kodeksom u području koje se odnosi na primitke članova uprave i nadzornog odbora.....	112
Rizici, unutarnja kontrola i revizija.....	113
Unutarnja kontrola i revizija.....	113
Sustav unutarnje kontrole.....	114
Sustav unutarnje revizije.....	114
Vanjska revizija.....	116
Usklađenost izdavatelja s Kodeksom u području koje se odnosi na rizike, unutarnju kontrolu i reviziju.....	118
Glavna skupština.....	118
Interni propis rada glavne skupštine.....	119
Sudjelovanje na glavnoj skupštini.....	119
Usklađenost izdavatelja s Kodeksom u području koje se odnosi na dioničare i glavnu skupštinu.....	120
Transparentnost i korporativna društvena odgovornost.....	121
Odnosi s ulagateljima.....	121
Isplata dividende.....	123
Kodeks korporativnog upravljanja.....	124
Usklađenost izdavatelja s Kodeksom u području koje se odnosi na objavljivanje i transparentnost.....	124
GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O KORPORATIVNOM UPRAVLJANJU ZA IZDAVATELJE OBVEZNICA.....	127
Uvod.....	128
Kapital i porijeklo kapitala.....	128
Temeljni kapital.....	128

Vlasnička struktura izdavatelja korporativnih obveznica.....	129
Nadzorni odbor i njegovi odbori.....	130
Nadzorni odbor.....	130
Odbori nadzornog odbora.....	132
Uprava.....	132
Odgovornosti i dužnosti članova uprave i nadzornog odbora.....	134
Sukob interesa i transakcije s povezanim osobama.....	134
Primici članova uprave i nadzornog odbora.....	136
Primici članova uprave.....	136
Primici članova nadzornog odbora.....	137
Naknade višem rukovodstvu.....	138
Rizici, unutarnja kontrola i revizija.....	138
Unutarnja kontrola i revizija.....	138
Upravljanje rizicima društva.....	138
Vanjska revizija.....	139
Transparentnost i korporativna društvena odgovornost.....	139
Kodeks korporativnog upravljanja.....	140
POPIS TABLICA.....	141
POPIS GRAFIKONA.....	143

UVOD

Primjena Kodeksa korporativnog upravljanja i drugih propisa u 2022. godini

Kodeksom korporativnog upravljanja (dalje u tekstu: Kodeks) koji su 15. listopada 2019. usvojile Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (Hanfa) i Zagrebačka burza d.d. (dalje u tekstu: Zagrebačka burza) u bitnome je unaprijeđen okvir korporativnog upravljanja, a društvima čije su dionice uvrštene na uređeno tržište postavljeni su izazovi usklađenosti s preporukama Kodeksa i postizanja viših standarda kulture korporativnog upravljanja u cjelini.

Društva čije su dionice uvrštene na uređeno tržište (burzu) u Republici Hrvatskoj, izuzev dionica zatvorenog investicijskog fonda, primjenjuju Kodeks od 1. siječnja 2020. godine. Neovisno o tom datumu društva su izvijestila Hanfu o svojoj usklađenosti s Kodeksom odnosno o svojim praksama korporativnog upravljanja i za godinu koja je počela 1. siječnja 2019. kako bi se ustanovile postojeće prakse i pratio napredak u godinama nakon početka primjene Kodeksa. Početna razina usklađenosti društava s Kodeksom prikazana je u Godišnjem izvještaju o korporativnom upravljanju za 2020. godinu, a napredak usklađenosti s Kodeksom prikazan je u Godišnjem izvještaju o korporativnom upravljanju za 2021. godinu.

Dana 15. srpnja 2022. stupio je na snagu Zakon o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj¹, kojim je uređeno uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj s 1. siječnja 2023., pravila za preračunavanje, opskrba i zamjena gotovog novca kune za gotov novac eura, dvojni optjecaj, dvojno iskazivanje, primjena načela neprekidnosti pravnih instrumenata, proračuni, financijski planovi, poslovne knjige, financijski izvještaji i porezi u procesu uvođenja eura, nadzor nad primjenom navedenog zakona te prekršajne odredbe.

Osim zakonodavnih i drugih priprema za ulazak Republike Hrvatske u europodručje odnosno uvođenje eura kao službene valute, Odlukom Vijeća Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (dalje u tekstu: OECD) od 25. siječnja 2022. dogovoreno je otvaranje pregovora za pristupanje Republike Hrvatske u članstvo navedene organizacije. Nadalje, na sastanku održanom 10. lipnja 2022. države članice OECD-a usvojile su Plan pristupanja OECD-u za Republiku Hrvatsku, a Vlada Republike Hrvatske donijela je na sjednici održanoj 27. listopada 2022. Zaključak o usvajanju Inicijalnog memoranduma za pristupanje Hrvatske OECD-u. Pristupanju Republike Hrvatske predstoje pregovori i procjena usklađenosti pravnog okvira Republike Hrvatske s načelima korporativnog upravljanja koja propisuje OECD (G20/OECD Principles of Corporate Governance). Navedena su načela izmijenjena i dopunjena 8. lipnja 2023. godine.²

Europska je komisija u Komunikaciji od 11. prosinca 2019. pod naslovom „Europski zeleni plan” iznijela europski zeleni plan za Europsku uniju i njezine građane te navela područja koja su obuhvaćena navedenim planom³. Između ostalog, u njemu se Europska komisija obvezala da će preispitati odredbe Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013.⁴ U skladu s predloženim planom, 14. prosinca 2022. uslijedile su izmjene i dopune navedene Direktive donošenjem Direktive (EU) 2022/2464 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022., koja je stupila na snagu 5. siječnja 2023. godine.⁵

Osim navedenog, krajem 2022. stupila je na snagu Direktiva (EU) 2022/2381 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. studenoga 2022.⁶, čiji je cilj postići uravnoteženiju zastupljenost žena i muškaraca, odnosno rodno uravnoteženu zastupljenost, među najvišim rukovodećim pozicijama u društvima čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište uspostavom mjera i zahtjeva u vezi s odabirom kandidata za imenovanje ili izbor na najviše rukovodeće pozicije na temelju transparentnosti i zasluga.

¹ Zakon o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, br. NN 57-803/2022), Ispravak Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, br. NN 88-1379/2022)

² OECD, [https://one.oecd.org/document/C/MIN\(2023\)14/FINAL/en/pdf](https://one.oecd.org/document/C/MIN(2023)14/FINAL/en/pdf)

³ Komunikacija Komisije, Europski zeleni plan, <https://eurlex.europa.eu/legalcontent/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019DC064>

⁴ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ, SL L 182, 29.6.2013.

⁵ Direktiva (EU) 2022/2464 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o izmjeni Uredbe (EU) br. 537/2014, Direktive 2004/109/EZ, Direktive 2006/43/EZ i Direktive 2013/34/EU u pogledu korporativnog izvješćivanja o održivosti, koja je stupila na snagu 5. siječnja 2023. godine, SL L 322/15, 16.12.2022.

⁶ Direktiva (EU) 2022/2381 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. studenoga 2022. o poboljšanju rodne ravnoteže među direktorima uvrštenih trgovačkih društava i o povezanim mjerama, Službeni list, L 315/44., 7.12.2022.

SAŽETAK KLJUČNIH INFORMACIJA IZ GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O KORPORATIVNOM UPRAVLJANJU ZA 2022. GODINU

SAŽETAK KLJUČNIH INFORMACIJA O USKLAĐENOSTI IZ GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O KORPORATIVNOM UPRAVLJANJU ZA 2022. GODINU

Godišnji izvještaj o korporativnom upravljanju Hanfa je započela izrađivati u 2011., a izdavanjem Godišnjeg izvještaja o korporativnom upravljanju za 2020. započelo je novo deseto-godišnje razdoblje prikazivanja podataka o korporativnom upravljanju izdavatelja.

U odnosu na prethodne godišnje izvještaje o korporativnom upravljanju (od 2011. do 2018. godine) u Godišnjem izvještaju o korporativnom upravljanju za 2019. prvi je put osim skupnog statističkog pregleda stanja po pojedinom području korporativnog upravljanja prikazan i skupni statistički pregled usklađenosti izdavatelja s preporukama Kodeksa.

Usporedbom podataka o usklađenosti izdavatelja s preporukama Kodeksa za 2021. i istih podataka iz prethodne godine u Godišnjem izvještaju o korporativnom upravljanju za 2020. prvi je put prikazano unaprijeđenje usklađenosti svakog izdavatelja pojedinačno i ukupni napredak izdavatelja po segmentima uređenog tržišta u odnosu na svako poglavlje Kodeksa.

Izvještavanje izdavatelja o primjeni Kodeksa sastoji se od godišnjeg ispunjavanja dvaju upitnika: upitnika o usklađenosti (kojim se izdavatelji izjašnjavaju o (ne)pridržavanju preporuka Kodeksa) i upitnika o praksama upravljanja (kojim izdavatelji pružaju dodatne i detaljne podatke o svojim praksama korporativnog upravljanja), a Hanfa je na temelju ovlaštenja iz Zakona o tržištu kapitala ovlaštena obrađivati i javno objavljivati podatke o korporativnom upravljanju, primjeni Kodeksa i usklađenosti s Kodeksom.

Putem upitnika o usklađenosti izdavatelj se za svaku preporuku Kodeksa izjašnjava je li s njom usklađen u cijelosti, djelomično ili nije usklađen. Ako se izdavatelj ne pridržava neke preporuke Kodeksa ili je se pridržava djelomično, u upitniku treba objasniti i specificirati u kojem se dijelu i iz kojeg razloga ne pridržava Kodeksa, uz naznaku posebnih okolnosti koje se tiču tog izdavatelja, te opisati mjere koje je izdavatelj poduzeo umjesto preporuke Kodeksa kako bi ispunio ciljeve utvrđene u odgovarajućem načelu Kodeksa. Također, ako se izdavatelj namjerava pridržavati odredbe Kodeksa u budućnosti, treba naznačiti kada će početi tako postupati. Upitnik o usklađenosti javno se objavljuje te se dostavlja Hanfi radi praćenja usklađenosti za svakog pojedinog izdavatelja i skupno za sve izdavatelje na uređenom tržištu i na pojedinom segmentu uređenog tržišta.

Putem upitnika o praksama upravljanja izdavatelj navodi dodatne podatke o svojim praksama korporativnog upravljanja.

Stoga će se u ovom godišnjem izvještaju o korporativnom upravljanju, kao što je bio slučaj i u prošlogodišnjem, osim statističkih pregleda stanja po pojedinom području korporativnog upravljanja prikazati i usklađenost izdavatelja čije su dionice uvrštene na uređeno tržište s pojedinim poglavljem Kodeksa, odnosno s preporukama Kodeksa za pojedino područje korporativnog upravljanja, kao i ukupna usklađenost navedenih izdavatelja s Kodeksom u cjelini.

Kao i u prošlogodišnjem izvještaju o korporativnom upravljanju, i u ovom će se izvještaju prikazati napredak usklađenosti svakog pojedinog izdavatelja u odnosu na svako pojedino poglavlje Kodeksa.

Pored navedenog, Hanfa će u ovom godišnjem izvještaju o korporativnom upravljanju dodatno prikazati usklađenost s novim i značajnim odredbama i preporukama Kodeksa (spolna raznolikost, neovisnost članova nadzornog odbora, neovisnost revizijskog odbora, sukob interesa, unutarnje kontrole, politika primitaka, ESG politike i izvještavanje).

S obzirom na to da je od 1. siječnja 2023. euro službena valuta u Republici Hrvatskoj, svi podaci u ovom izvještaju bit će prikazani u navedenoj valuti.

Podatke o usklađenosti s Kodeksom (putem upitnika o usklađenosti), kao i podatke o praksama upravljanja (putem upitnika o praksama upravljanja) za 2022. dostavila su sva društva koja su bila obvezna dostaviti Hanfi podatke.

Usklađenost izdavatelja dionica s Kodeksom izračunana je na temelju podataka iz upitnika o usklađenosti, za čiju su točnost, potpunost i kvalitetu odgovorni uprava i nadzorni odbor izdavatelja.

Dana 31. prosinca 2022. dionice 88 izdavatelja bile su uvrštene na uređeno tržište Zagrebačke burze, od čega su 2 izdavatelja zatvoreni investicijski fondovi. Stoga je obvezu dostavljanja upitnika o usklađenosti za 2022. imalo 86 izdavatelja dionica (u 2021. ukupno 91 izdavatelj dionica).

Upitnik o usklađenosti Hanfi je dostavilo svih 86 izdavatelja dionica koji su obveznici dostave upitnika Hanfi. Iz ukupnog broja izdavatelja dionica koji su dostavili upitnik o usklađenosti, a u cilju prikaza stvarnog stanja usklađenosti s cijelim Kodeksom i poglavljima Kodeksa, isključeni su izdavatelji dionica za koje je pregledom odgovora u upitniku o usklađenosti i javno dostupnih podataka ustanovljeno da nisu točni ili međusobno ujednačeni (ukupno 4 izdavatelja dionica) i 1 izdavatelj koji upitnik o usklađenosti nije dostavio u roku i na propisan način. Stoga uzorak za izračun ukupne usklađenosti čini ukupno 81 izdavatelj dionica.

Analizom podataka za 2022. o usklađenosti izdavatelja dionica s Kodeksom utvrđeno je da je ukupna usklađenost izdavatelja dionica s Kodeksom viša u odnosu na ukupnu usklađenost s Kodeksom u 2021. godini. Naime, na 68 % svih pitanja iz upitnika o usklađenosti za 2022. izdavatelji dionica odgovorili su „DA“, a na 23 % pitanja odgovorili su „NE“, dok je na preostalih 9 % odgovoreno „Djelomično“ (u 2021. na 65 % svih pitanja iz upitnika o usklađenosti izdavatelji dionica odgovorili su „DA“, a na 26 % pitanja odgovorili su „NE“, dok je na preostalih 9 % odgovoreno „Djelomično“).

Usporednom analizom dostavljenih podataka u upitniku o usklađenosti za 2021. i 2022. vidljiv je **trend rasta usklađenosti** sa svim poglavljima Kodeksa.

Prema podacima dostavljenim u upitniku o usklađenosti za 2022., izdavatelji dionica najviše su usklađeni s poglavljima Kodeksa kako slijedi:

Poglavlje Kodeksa	Usklađenost u 2022. godini	Usklađenost u 2021. godini
Vodstvo	79%	75%
Dioničari i glavna skupština	73%	72%

Prema podacima dostavljenim u upitniku o usklađenosti za 2022., izdavatelji dionica najmanje su usklađeni s poglavljima Kodeksa kako slijedi:

Poglavlje Kodeksa	Usklađenost u 2022. godini	Usklađenost u 2021. godini
Imenovanje članova uprave i nadzornog odbora	49%	44%
Dionici i korporativna društvena odgovornost	60%	56%

Značajno poboljšanje usklađenosti izdavatelja dionica u 2022. u odnosu na 2021. vidljivo je u poglavljima *Uprava i Rizici, unutarnja kontrola i revizija* (u 2022. 4 % više odgovora „DA“ u odnosu na 2021.).

Nadalje, u ovom godišnjem izvještaju o korporativnom upravljanju ocijenjen je i napredak usklađenosti izdavatelja dionica sa svakim pojedinim poglavljem Kodeksa. Iz ukupnog broja izdavatelja koji su uključeni u uzorak za izračun ukupne usklađenosti za 2022. godinu (81 izdavatelj) radi ocjene napretka usklađenosti isključena su 2 izdavatelja čije su dionice uvrštene na uređeno tržište tijekom 2022. godine. Stoga konačan broj izdavatelja za ocjenu napretka usklađenosti iznosi 79.

Model ocjene napretka usklađenosti izdavatelja dionica postavljen je na način da se svaki pojedinu izdavatelj promatra kroz 2 kriterija, a to su:

- napredak u odnosu na tržište
- napredak pojedinog izdavatelja u 2022. u odnosu na 2021. godinu po pojedinom poglavlju Kodeksa.

Zbrojene ocjene predstavljaju konačnu ocjenu napretka usklađenosti s Kodeksom pojedinog izdavatelja po pojedinom poglavlju.

U nastavku se daje pregled napretka usklađenosti po poglavljima Kodeksa kod izdavatelja dionica koji su u 2022. pozitivno ocijenjeni (ocjenom 1 ili 2):

Poglavlje Kodeksa	Napredak usklađenosti u 2022. godini	Broj izdavatelja u 2022. godini	Napredak usklađenosti u 2021. godini	Broj izdavatelja u 2021. godini
Vodstvo	8%	6	14%	10
Dužnosti članova uprave i nadzornog odbora	10%	8	13%	9
Imenovanje članova uprave i nadzornog odbora	23%	18	28%	20
Nadzorni odbor i njegovi odbori	15%	12	20%	14
Uprava	14%	11	6%	4

<i>Primici članova uprave i nadzornog odbora</i>	10%	8	27%	19
<i>Rizici, unutarnja kontrola i revizija</i>	10%	8	14%	10
<i>Objavljivanje i transparentnost</i>	6%	5	4%	3
<i>Dioničari i glavna skupština</i>	6%	5	11%	8
<i>Dionici i korporativna društvena odgovornost</i>	8%	6	13%	9

U pogledu napretka usklađenosti izdavatelja dionica kod kojih je utvrđen napredak usklađenosti (ocjenjeni ocjenom 1 ili 2) s pojedinim poglavljem Kodeksa u 2022. u odnosu na napredak usklađenosti u prethodnoj godini vidljiv je **trend pada napretka usklađenosti** u većini poglavlja Kodeksa. Rast napretka usklađenosti u 2022. u odnosu na 2021. zabilježen je u poglavljima *Uprava* i *Objavljivanje i transparentnost*.

PREGLED ODABRANIH PODRUČJA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA KOD IZDAVATELJA DIONICA

UVOD

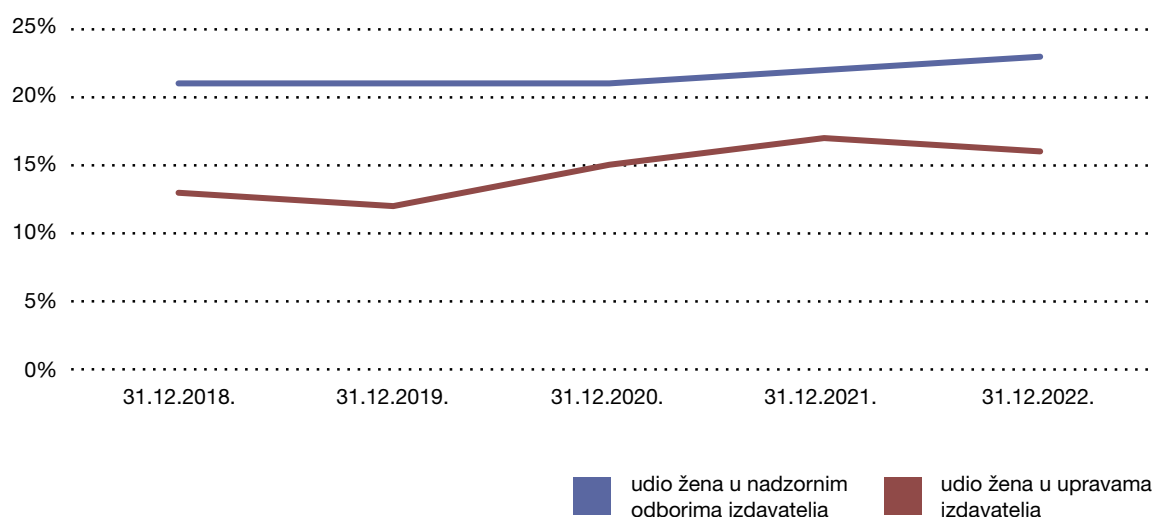
U Godišnjem izvještaju o korporativnom upravljanju za 2022. prikazana je usklađenost s preporukama Kodeksa za pojedina odabrana područja korporativnog upravljanja. Tako je u ovom poglavlju prikazana usklađenost u sljedećim područjima korporativnog upravljanja: spolna raznolikost, neovisnost nadzornog odbora, neovisnost revizijskog odbora, sukob interesa, unutarnje kontrole, politika primitaka, ESG politike i izvještavanje.

SPOLNA STRUKTURA UPRAVE I NADZORNOG ODBORA

Kodeksom je određeno da nadzorni odbor svakih pet godina mora postaviti kao cilj postotak ženskih članova nadzornog odbora i uprave koji se mora ostvariti u sljedećih pet godina. Svaki cilj mora biti objavljen u godišnjem izvješću zajedno s objašnjenjem zašto je odabran te planom ostvarenja. Prikaz napredovanja prema planu mora biti objavljen svake godine.

Radi prikaza kretanja udjela žena u upravi i nadzornim odborima izdavatelja u Republici Hrvatskoj od 2018. do 2022. u nastavku je prikazan usporedan tijek za promatrano razdoblje.

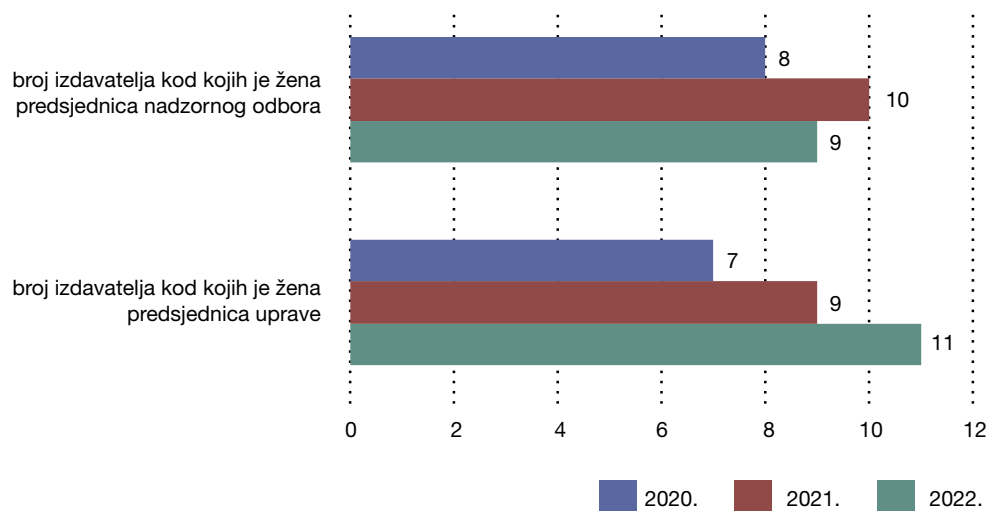
Grafikon 1. Usporedan tijek kretanja udjela žena u upravi i nadzornom odboru izdavatelja u Republici Hrvatskoj, 2018. - 2022.

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2019., 2020., 2021. i 2022., GIKU za 2018. godinu

U razdoblju od 2018. do 2022. vidljiv je trend blagog povećanja udjela žena u upravi (od 13 % do 16 %) i nadzornom odboru (od 21 % do 23 %) izdavatelja. Prosjek udjela žena u upravi izdavatelja u promatranim godinama iznosi 15 %, a u nadzornom odboru izdavatelja 22 %.

Grafikon 2. Usporedba broja izdavatelja kod kojih su žene predsjednice uprave i nadzornog odbora u 2020., 2021. i 2022. godini

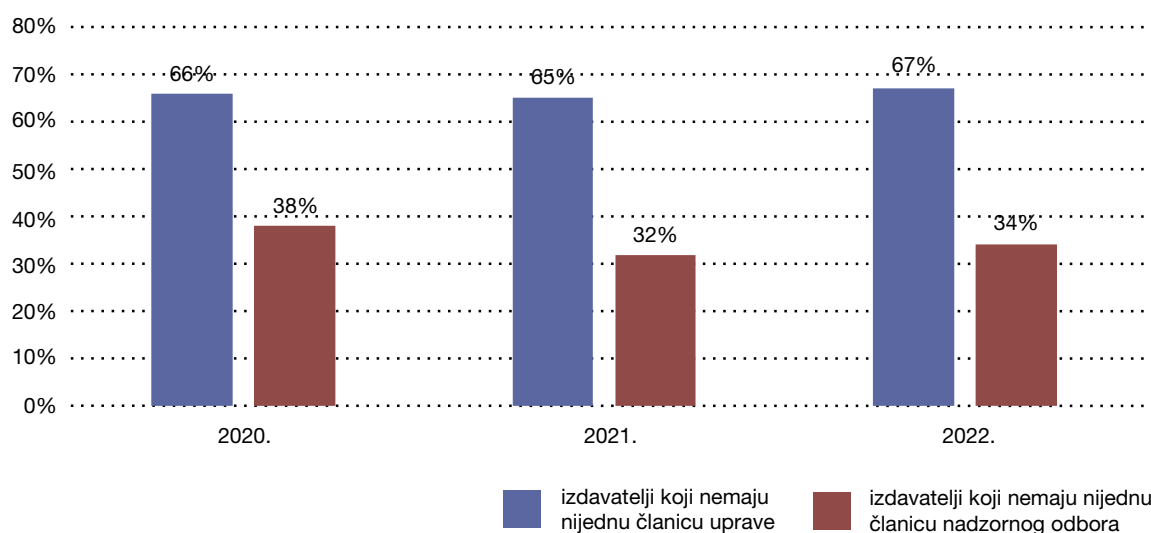

Izvor: sudski registar

U 2022. broj žena koje su predsjednice nadzornog odbora smanjio se u odnosu na 2021. godinu. Što se tiče broja izdavatelja kod kojih su žene predsjednice uprave, primjećuje se uzlazan trend u promatranom razdoblju.

Međutim, kod većine izdavatelja na najznačajnijim su funkcijama muškarci, što potvrđuju podaci u sljedećem grafikonu.

Grafikon 3. Broj izdavatelja koji nemaju nijednu članicu uprave/nadzornog odbora u 2020., 2021. i 2022.

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2020., 2021. i 2022.

Udio izdavatelja koji nemaju nijednu članicu uprave u promatranim godinama vrlo je visok te u 2022. u odnosu na 2020. i 2021. bilježi blag porast (kreće se od 65 % do 67 %), što ostavlja značajan prostor za unaprjeđenje u tom segmentu s ciljem smanjenja proma-

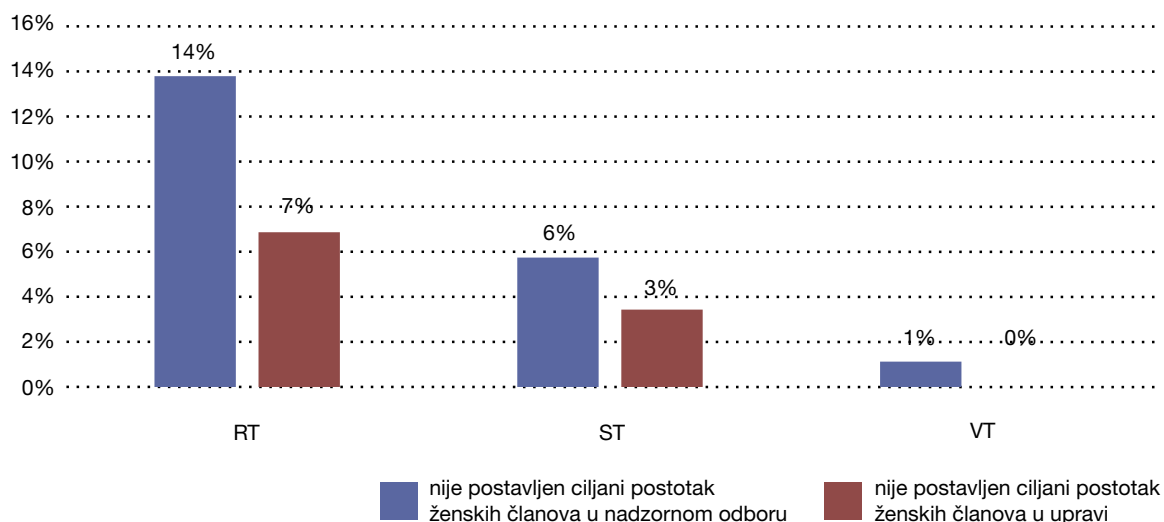
tranog udjela. Nadalje, udio izdavatelja koji nemaju nijednu članicu nadzornog odbora smanjen je u odnosu na 2020., a povećan u odnosu na 2021., međutim, u promatranim godinama nije toliko visok (kreće se od 32 % do 38 %), što ukazuje na blage pomake u smjeru postizanja spolne raznolikosti.

CILJANI POSTOTAK ŽENSKIH ČLANOVA UPRAVE I NADZORNOG ODBORA

Kodeksom je određeno da nadzorni odbor izdavatelja svakih pet godina mora postaviti kao cilj postotak ženskih članova nadzornog odbora i uprave koji se mora ostvariti u sljedećih pet godina. Svaki cilj mora biti objavljen u godišnjem izvješću zajedno s objašnjenjem zašto je odabran te planom ostvarenja.

Prema podacima iz upitnika o praksama upravljanja, ukupno 69 od 87 izdavatelja, odnosno 79 % izdavatelja, postavilo je kao cilj postotak ženskih članova nadzornog odbora koji se mora ostvariti u sljedećih pet godina, dok preostali izdavatelji koji nisu postavili taj postotak nisu usklađeni sa zahtjevom iz Kodeksa. Prema upitniku o praksama korporativnog upravljanja, ukupno je 75 od 87 izdavatelja, odnosno 86% izdavatelja, postavilo ciljani postotak ženskih članova u upravi.

Grafikon 4. Udio izdavatelja koji nisu postavili ciljani postotak ženskih članova u nadzornom odboru i upravi u 2022. prema segmentima uređenog tržišta

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2022.

Ciljani postotak ženskih članova u nadzornom odboru u 2022. nije postavilo 14 % izdavatelja s Redovitog tržišta (dalje u tekstu: RT), 6 % izdavatelja s Službenog tržišta (dalje u tekstu: ST) i 1 % izdavatelja s Vodećeg tržišta (dalje u tekstu: VT) (u 2021. 23 % s RT-a i 33 % s ST-a). Ciljani postotak ženskih članova u upravi u 2022. nije postavilo 7 % izdavatelja s RT-a i 3 % izdavatelja s ST-a (u 2021. 12 % s RT-a i 19 % s ST-a, a svi izdavatelji s VT-a postavili su

ciljani postotak ženskih članova u upravi). Svi izdavatelji s VT-a postavili su ciljani postotak ženskih članova u upravi u 2022. godini.

Po segmentima uređenog tržišta ciljani postotak žena u nadzornom odboru ima:

- 5 izdavatelja na VT-u
- 13 izdavatelja na ST-u i
- 51 izdavatelj na RT-u.

Po segmentima uređenog tržišta ciljani postotak žena u upravi ima:

- 5 izdavatelja na VT-u
- 16 izdavatelja na ST-u i
- 54 izdavatelj na RT-u.

Iako je ostvarenje ciljanoga postotka ženskih članova nadzornog odbora i uprave određeno za razdoblje od pet godina od dana definiranja ciljanoga postotka, usporedbom podataka iz upitnika o praksama upravljanja utvrđeno je sljedeće:

26 izdavatelja, odnosno 35 % od onih koji su postavili cilj (75 izdavatelja), ostvarilo je ciljani postotak ženskih članova uprave (17 izdavatelja s RT-a, 5 s ST- i 4 s VT-a).

35 izdavatelja, odnosno 51 % od onih koji su postavili cilj (69 izdavatelja), ostvarilo je ciljani postotak ženskih članova nadzornog odbora (24 izdavatelja s RT-a, 7 s ST- i 4 s VT-a).

Ostvarenje ciljanoga postotka kod izdavatelja dionica koji su taj cilj postavili u sljedećim je godinama podložno praćenju i utvrđivanju u kojoj su mjeri izdavatelji usklađeni s Kodeksom odnosno s ciljanim postotkom i rokovima koje su sami odredili. Podaci o ostvarenju ciljanoga postotka u 2022. u odnosu na 2021. ukazuju na blago povećanje broja žena u upravi (6%) te značajnije povećanje u nadzornom odboru (10%). Naime, u 2021. ostvareni ciljani postotak ženskih članova u upravi iznosio je 29 %, a u nadzornom odboru 41 %.

Odredbom 15. Kodeksa određeno je da je nadgledanje napretka u postizanju ciljanog postotka ženskih članova uprave i nadzornog odbora jedna od odgovornosti odbora za imenovanje.

Tablica 1. Udio izdavatelja koji su ostvarili ciljani postotak ženskih članova u upravi i nadzornom odboru i koji imaju ustrojen odbor za imenovanja

	2020.	2021.	2022.
Izdavatelji koji su ostvarili ciljani postotak ženskih članova uprave i imaju ustrojen odbor za imenovanja	24%	37%	16%
Izdavatelji koji su ostvarili ciljani postotak ženskih članova NO-a i imaju ustrojen odbor za imenovanja	44%	42%	23%

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2020., 2021. i 2022.

Prema podacima iz upitnika o praksama upravljanja, 16 % izdavatelja koji su postavili ciljani postotak ženskih članova uprave ostvarilo je taj postotak i ujedno ima ustrojen odbor za imenovanja. Također, 23 % izdavatelja koji su postavili ciljani postotak ženskih članova nadzornog odbora ostvarilo je taj postotak i ujedno ima ustrojen odbor za imenovanja.

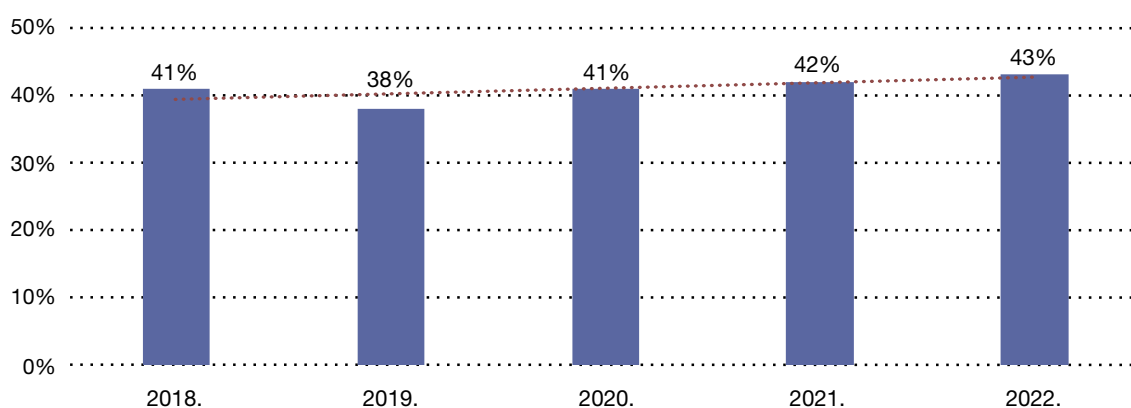
NEOVISNOST ČLANOVA NADZORNOG ODBORA

Odredbom 22. Kodeksa određeno je da većina članova nadzornog odbora izdavatelja dionica u Republici Hrvatskoj mora biti neovisna.

Neovisnost članova nadzornog odbora pridonosi donošenju objektivnih odluka u pogledu članova uprave, samog izdavatelja i njegovih dionika, kao što su pitanja primitaka, nova imenovanja i funkcija revizije.

U nastavku se daje usporedni prikaz kretanja udjela neovisnih članova nadzornog odbora kod izdavatelja dionica u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2018. do 2022. godine.

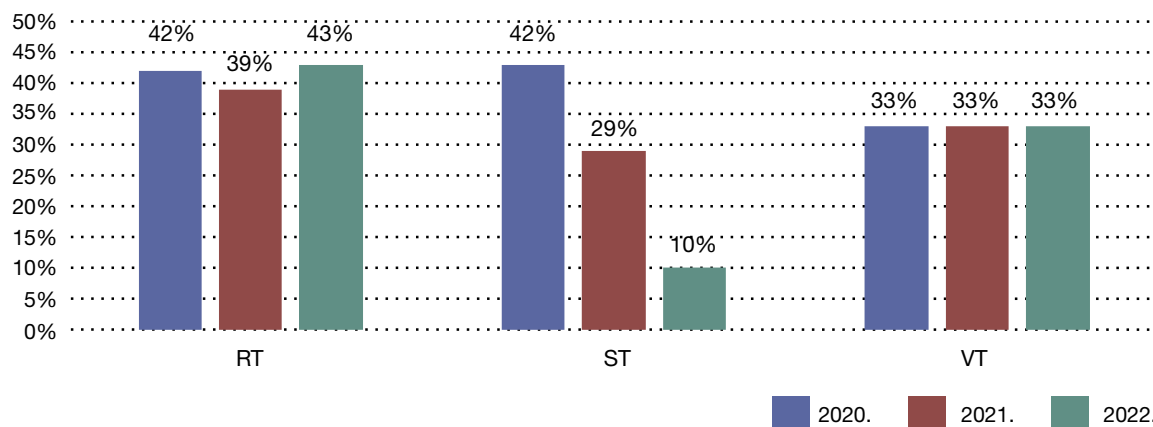
Grafikon 5. Kretanje udjela neovisnih članova nadzornog odbora kod izdavatelja dionica u Republici Hrvatskoj, 2018. - 2022.

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2019., 2020., 2021. i 2022., GIKU za 2018. godinu

U pogledu neovisnosti članova nadzornog odbora kod izdavatelja dionica u razdoblju od 2018. do 2022. vidljivo je blago poboljšanje. Prosjek broja neovisnih članova nadzornog odbora izdavatelja dionica na svim segmentima uređenog tržišta od 2018. do 2022. iznosi 41 %. Dakle, u istom razdoblju u prosjeku 59 % članova nadzornog odbora nije neovisno.

Grafikon 6. Udio izdavatelja koji imaju većinu neovisnih članova nadzornog odbora prema segmentima uređenog tržišta, 2020., 2021. i 2022.

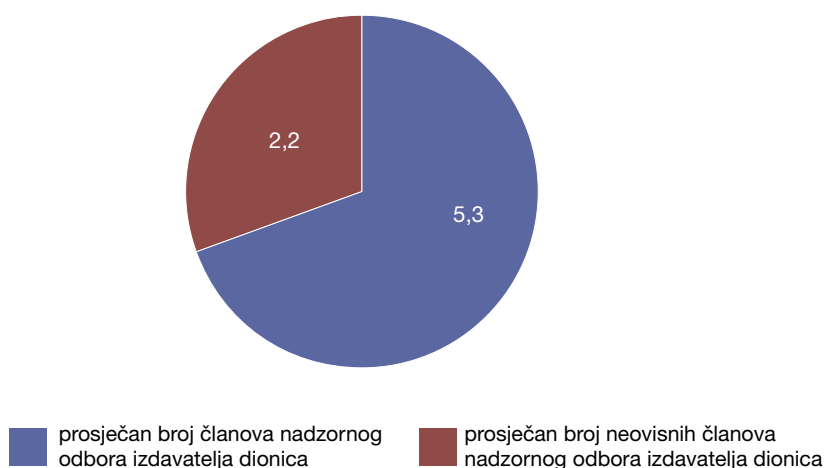

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2020., 2021. i 2022.

U pogledu neovisnosti članova nadzornog odbora kod izdavatelja dionica u 2020., 2021. i 2022. godini vidljivo je da je na RT-u situacija blago promjenjiva (s 42 % na 39 % pa opet na 43 %), dok je na ST-u došlo do značajnijeg smanjenja udjela izdavatelja koji imaju većinu neovisnih članova nadzornog odbora u odnosu na 2020. i 2021. godinu (s 43 % na 10 %). Udio izdavatelja dionica na VT-u koji imaju većinu neovisnih članova nadzornog odbora nepromijenjen je u odnosu na 2020. i 2021. godinu. Međutim, udjeli izdavatelja koji imaju većinu neovisnih članova nadzornog odbora po svakom pojedinom segmentu uređenog tržišta manji su od 50 %.

Prema prikupljenim podacima izdavatelja dionica nadzorni odbor sastoji se u prosjeku od 5 članova. U skladu s Kodeksom većina članova nadzornog odbora trebala bi biti neovisna. U nastavku je prikazan prosječan broj članova nadzornog odbora i prosječan broj neovisnih članova nadzornog odbora u 2022. godini.

Grafikon 7. Prosječan broj članova nadzornog odbora i prosječan broj neovisnih broj članova nadzornog odbora izdavatelja dionica u 2022. godini

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2022.

Iz navedenog je vidljivo da prosječan broj članova nadzornog odbora iznosi 5, a broj neovisnih članova 2, odnosno da nije ispunjen minimalan zahtjev iz Kodeksa u pogledu neovisnosti većine članova nadzornog odbora.

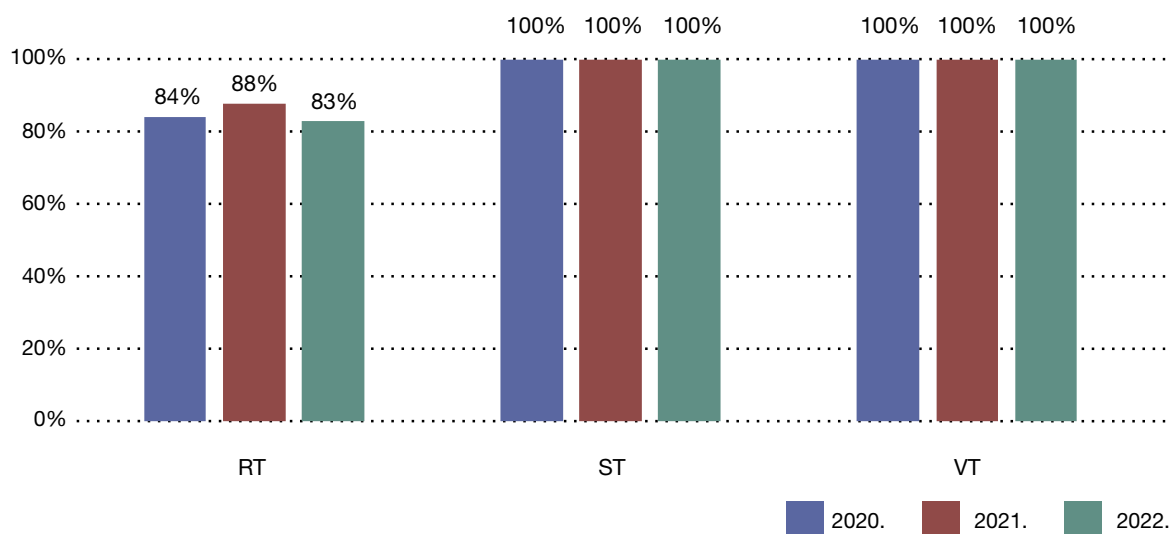
Iako su iz prikupljenih podataka u vezi s neovisnosti članova nadzornog odbora izdavatelja dionica u Republici Hrvatskoj vidljivi određeni (blagi) pomaci u smjeru povećanja neovisnosti, izdavatelji dionica trebali bi uložiti dodatne napore kako bi osigurali neovisnost većine članova nadzornog odbora i uskladili se s Kodeksom.

Prema prikupljenim podacima, povezanost članova nadzornog odbora s članovima uprave (pretežito poslovna povezanost iznosi 54 %) i s drugim članovima nadzornog odbora (pretežito poslovna povezanost iznosi 72 %), kao i transakcije s povezanim osobama utječu na postizanje cilja neovisnosti većine članova nadzornog odbora, a što posljedično može utjecati na djelotvornost rada nadzornog odbora i donošenje odluka.

NEOVISNOST ČLANOVA REVIZIJSKOG ODBORA

Odredbom 24. Kodeksa određeno je da nadzorni odbor izdavatelja dionica u Republici Hrvatskoj mora osnovati najmanje odbor za imenovanja, odbor za primitke i revizijski odbor, s tim da je osnivanje revizijskog odbora za izdavatelje propisano i relevantnim zakonskim odredbama kojima se uređuju pitanja revizije.

Grafikon 8. Udio izdavatelja dionica koji su osnovali revizijski odbor u 2020., 2021. i 2022. godini

Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022.

U 2022. vidljivo je blago smanjenje usklađenosti izdavatelja dionica s Kodeksom u pogledu osnivanja revizijskog odbora od strane nadzornog odbora izdavatelja na RT-u zbog toga što su tijekom 2022. određeni izdavatelji koji su imali osnovan revizijski odbor povukli svoje dionice s uvrštenja na uređenom tržištu. Izdavatelji na ST-u i VT-u u potpunosti su usklađeni s Kodeksom u tom pogledu tijekom sve tri promatrane godine.

Odredbom 27. Kodeksa određeno je da većina članova revizijskog odbora mora biti neovisna, a predsjednik mora biti neovisan član nadzornog odbora. Članovi uprave ne mogu biti članovi odbora nadzornog odbora.

Prema prikupljenim podacima, prosječan broj članova revizijskog odbora u 2022. kod izdavatelja dionica u Republici Hrvatskoj iznosio je 3 te je prosječno 1 član revizijskog odbora bio neovisan. Navedeni podaci u potpunosti odgovaraju podacima o prosječnom broju članova revizijskog odbora i prosječnom broju neovisnih članova revizijskog odbora u prethodnoj godini. Dakle, u pogledu neovisnosti članova revizijskog odbora u odnosu na prethodnu godinu nije bilo pomaka. Zaključno, u 2022., kao i u prethodnoj godini, nije ispunjen zahtjev neovisnosti većine članova revizijskog odbora kakav je određen Kodeksom.

Izdavatelji su prepoznali značaj revizijskog odbora za izdavatelja, što je vidljivo iz povećanja udjela izdavatelja koji su ga osnovali. Stoga bi trebali uložiti dodatne napore kako bi osigurali neovisnost većine članova revizijskog odbora i uskladili se s Kodeksom.

SUKOB INTERESA

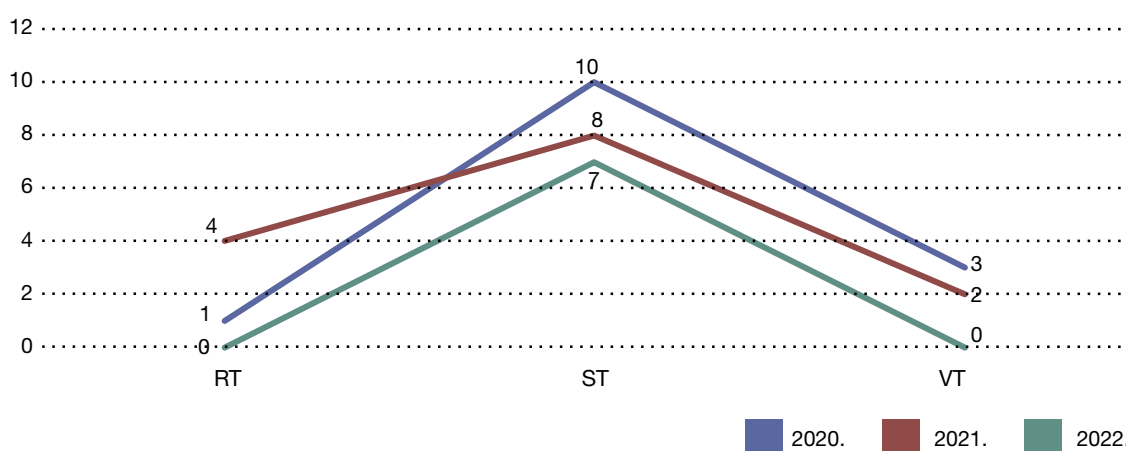
Članovi nadzornog odbora i uprave obvezni su postupati u najboljem dugoročnom interesu društva, a ne u vlastitom interesu ili interesu pojedinačnih dioničara ili drugih strana. Kako bi se osiguralo postupanje u najboljem dugoročnom interesu društva, potrebno je izbjegavati situacije koje bi mogle dovesti do sukoba interesa ili koje nedvojbeno predstavljaju sukob interesa.

Kako bi se navedeno osiguralo, potrebno je uspostaviti jasne unutarnje kontrole koje će prepoznati potencijalni sukob interesa i njime upravljati odnosno koje će u situaciji kada je sukob interesa nastupio poduzeti propisane mjere.

Odredbom 7. Kodeksa određeno je da članovima uprave i nadzornog odbora ne bi smjelo biti dopušteno donositi odluke temeljene na osobnim interesima ili interesima s njima povezanih osoba te da oni ne bi smjeli sudjelovati u odlukama u vezi s kojima su u sukobu interesa.

U nastavku se, usporedbe radi, prikazuje broj prijavljenih sukoba interesa u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta.

Grafikon 9. Broj prijavljenih sukoba interesa tijekom godine, u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta

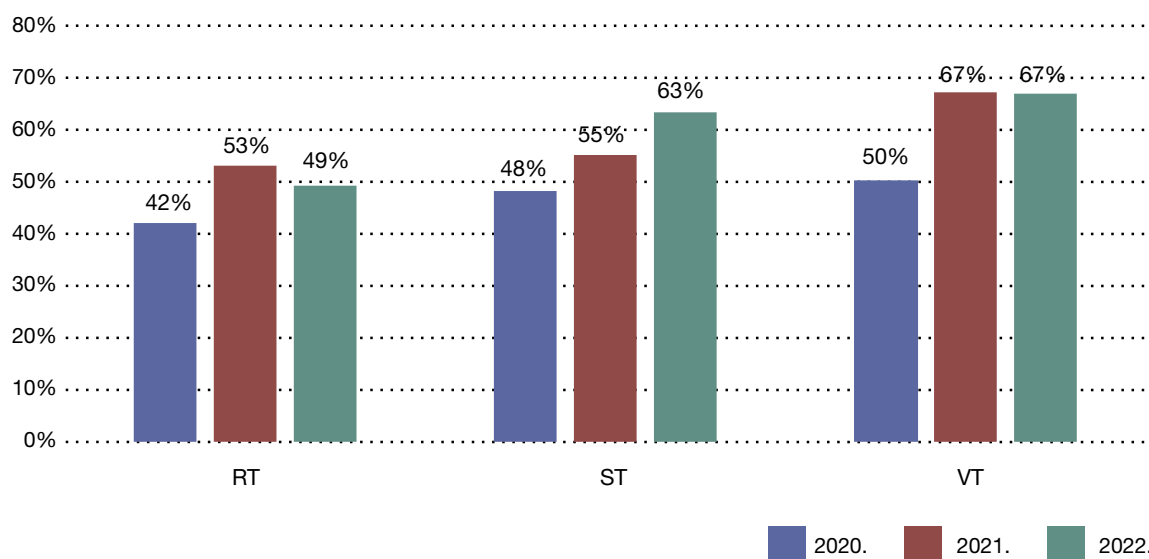
Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2020., 2021. i 2022.

U 2022. prijavljeno je 7 sukoba interesa od strane 4 izdavatelja čije su dionice uvrštene na ST, što je pad od 50 % u odnosu na 2020. i 2021., kada je prijavljeno 14 sukoba interesa kod 4 izdavatelja. Nije bilo prijavljenih sukoba interesa od strane izdavatelja čije su dionice uvrštene na VT i RT.

Iz navedenih podataka vidljivo je da je između 2021. i 2022. došlo do smanjenja broja prijavljenih sukoba interesa, dok je broj izdavatelja koji su podnijeli prijave ostao nepromijenjen.

Odredbom 7. Kodeksa određeno je da nadzorni odbor mora dati prethodnu suglasnost na politiku za upravljanje sukobom interesa. U nastavku se prikazuje udio izdavatelja kod kojih je nadzorni odbor dao prethodnu suglasnost na politiku za upravljanje sukobom interesa u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta.

Grafikon 10. Udio izdavatelja kod kojih je nadzorni odbor dao prethodnu suglasnost na politiku za upravljanje sukobom interesa u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta

Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022.

Iz prikazanih podataka, na ST-u vidljiv je značajan porast usklađenosti u vezi s postojanjem prethodne suglasnosti nadzornog odbora na politiku za upravljanje sukobom interesa u odnosu na 2020. i 2021. godinu, dok je na RT-u vidljivo povećanje u odnosu na 2020. i smanjenje usklađenosti u odnosu na 2021.

Tablica 2. Usporedni prikaz broja prijavljenih sukoba interesa tijekom godine i prethodne suglasnosti nadzornog odbora na politiku za upravljanje sukobom interesa u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta

	2020.		2021.		2022.	
	Broj prijavljenih sukoba interesa tijekom godine	NO dao je prethodnu suglasnost na politiku za upravljanje sukobom interesa	Broj prijavljenih sukoba interesa tijekom godine	NO dao je prethodnu suglasnost na politiku za upravljanje sukobom interesa	Broj prijavljenih sukoba interesa tijekom godine	NO dao je prethodnu suglasnost na politiku za upravljanje sukobom interesa
RT	1	DA	4	DA	0	DA
ST	10	DA	8	NE	7	DA
VT	3	NE	2	NE	0	DA
Ukupno	14	-	14	-	7	-

Izvor: Upitnici u vezi s korporativnim upravljanjem, 2020., 2021. i 2022.

U 2022. nadzorni odbor dao je prethodnu suglasnost na politiku za upravljanje sukobom interesa kod većine izdavatelja uređenog tržišta, dok 2021. nadzorni odbor nije dao prethodnu suglasnost na politiku za upravljanje sukobom interesa kod većine izdavatelja na ST-u i VT-u, a kod kojih je prijavljeno ukupno 10 sukoba interesa.

Nadalje, od 7 prijavljenih sukoba interesa u 2022. godini 5 prijava sukoba interesa podnijelo je više rukovodstvo, 1 prijavu sukoba interesa uprava i 1 prijavu sukoba interesa nadzorni odbor (u 2021. od 14 prijavljenih sukoba interesa 7 prijava sukoba interesa podnijelo je više rukovodstvo, 7 prijava sukoba interesa uprava, dok nadzorni odbor nije prijavio nijedan sukob interesa). U svim prijavljenim sukobima interesa u 2022. (kao i u 2021. godini) osobe u sukobu interesa bile su suzdržane kod donošenja odluka o ulasku u transakcije s povezanim osobama.

Prema podacima iz upitnika o praksama upravljanja, u 2022. ukupno je 39 članova nadzornih odbora u 23 izdavatelja bilo povezano s članovima uprave (54 člana nadzornih odbora u 25 izdavatelja u 2021., a 56 članova nadzornih odbora u 24 izdavatelja u 2020.). Nadalje, ukupan broj izdavatelja koji su prijavili transakcije s članovima uprave i nadzornog odbora viši je u 2022. u odnosu na 2020. i 2021. za 3 %. Osim toga, u 2022. ostvaren je najviši prosječan bruto novčani iznos transakcija s povezanim osobama (19,4 mil. eura) u odnosu na razdoblje od 2018. do 2021. godine. Unatoč navedenim podacima o povezanosti članova uprave i nadzornog odbora te podacima o transakcijama s povezanim osobama u 2022. podnesena je samo jedna prijava sukoba interesa od strane uprave i samo jedna prijava sukoba interesa od strane nadzornog odbora.

Prema podacima o praksama upravljanja, 60 % izdavatelja u 2021. nije usvojilo interni propis postupanja u slučajevima transakcija s povezanim osobama, a u 2022. udio izdavatelja koji nisu usvojili navedeni propis iznosio je 59 %.

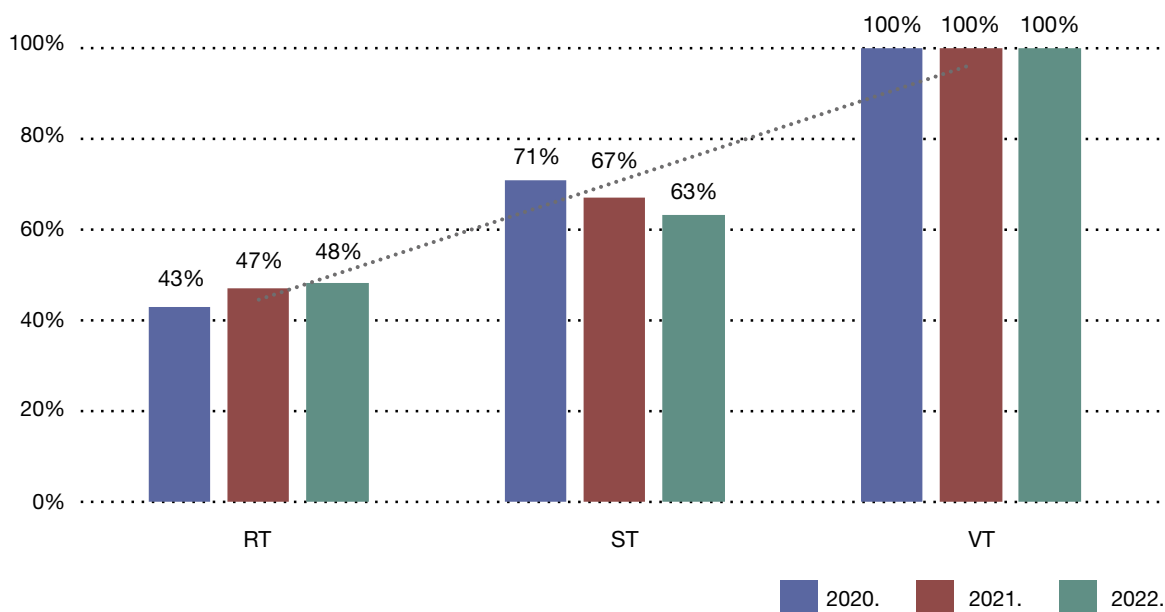
S obzirom na podatke o međusobnoj povezanosti članova uprave i nadzornog odbora, kao i podatke o transakcijama s povezanim osobama te nepostojanje internog propisa postupanja u slučajevima transakcija s povezanim osobama kod više od 50 % izdavatelja, broj prijavljenih sukoba interesa izrazito je malen i dovodi u pitanje djelotvornost upravljanja sukobom interesa i mehanizama kontrole sukoba interesa koje izdavatelji kroz interne propise i djelovanje unutarnje kontrole i nadzornog odbora trebaju osigurati.

SUSTAV UNUTARNJE KONTROLE

Jedno od osnovnih načela Kodeksa u vezi s poglavljem koje se odnosi na vodstvo izdavatelja dionica podrazumijeva da će nadzorni odbor i uprava osigurati da je uspostavljena strategija društva, resursi, sustav upravljanja rizicima i unutarnje kontrole te odnosi s dioničarima koji podupiru dugoročni uspjeh društva i održivi razvoj.

U 2022. godini 55 % izdavatelja imalo je ustrojen sustav unutarnje kontrole, jednako kao i u prethodnom razdoblju. Na sljedećem grafikonu dan je prikaz udjela izdavatelja dionica koji su imali ustrojen sustav unutarnje kontrole u 2022. prema segmentima uređenog tržišta.

Grafikon 11. Udio izdavatelja dionica koji su imali ustrojen sustav unutarnje kontrole u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta

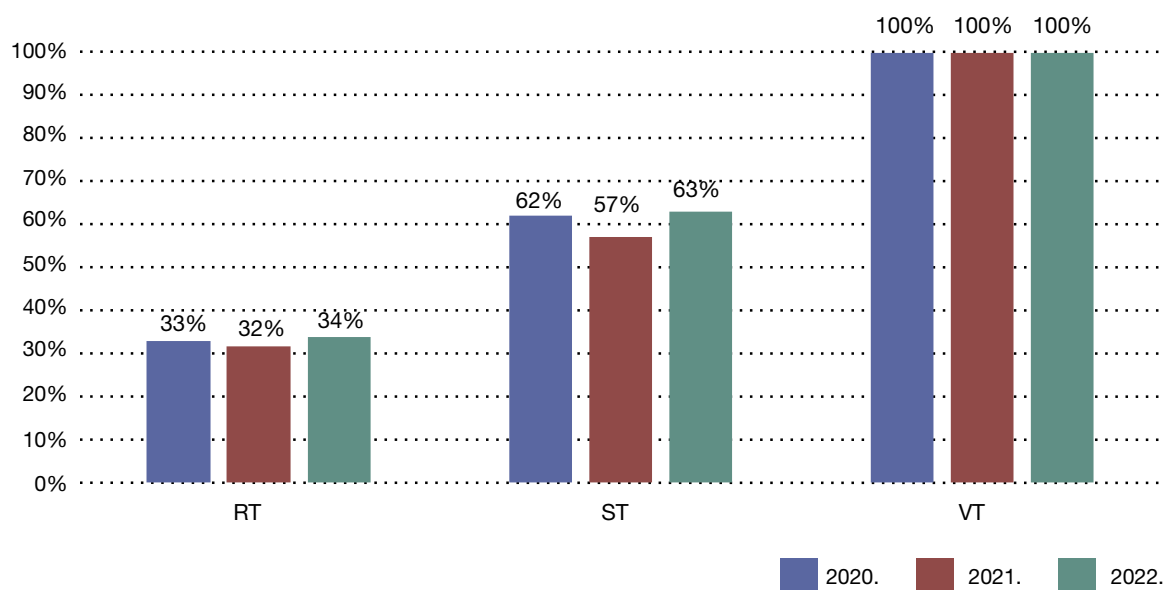
Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2020., 2021. i 2022.

Kako je vidljivo iz navedenih podataka, kod izdavatelja na RT-u došlo je blagog porasta broja izdavatelja koji su uspostavili sustav unutarnje kontrole, što ukazuje na to da, iako su izdavatelji prepoznali značaj uspostavljanja djelotvornog sustava unutarnje kontrole kao čimbenika osiguranja pouzdanih informacija koje koriste uprave izdavatelja pri vođenju poslova izdavatelja, na RT-u navedeni je postotak i dalje nizak. Na ST-u smanjen je broj izdavatelja koji imaju uspostavljen sustav unutarnje kontrole.

U 2022. u prosjeku je u sustavu unutarnje kontrole bilo 16 zaposlenika, dok ih je u 2021. u prosjeku bilo 15.

Odredbom 65. Kodeksa određeno je da revizijski odbor mora najmanje jednom godišnje ocijeniti djelotvornost upravljanja rizicima i sustava unutarnje kontrole kao cjeline te po potrebi dati preporuke nadzornom odboru i upravi društva.

Grafikon 12. Udio izdavatelja dionica koji imaju ustrojen sustav unutarnje kontrole i kod kojih je revizijski odbor ocijenio djelotvornost upravljanja rizicima i sustava unutarnje kontrole kao cjeline najmanje jednom godišnje u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta

Izvor: Upitnici u vezi s korporativnim upravljanjem, 2020., 2021. i 2022.

U 2022. povećao se udio izdavatelja na RT-u i ST-u kod kojih je revizijski odbor ocijenio djelotvornost upravljanja rizicima i sustava unutarnje kontrole kao cjeline najmanje jednom godišnje.

Kod svih izdavatelja dionica na VT-u koji imaju ustrojen sustav unutarnje kontrole revizijski odbor ocijenio je djelotvornost upravljanja rizicima i sustava unutarnje kontrole kao cjeline najmanje jednom godišnje, što ukazuje na potpunu usklađenost izdavatelja na VT-u s tom odredbom Kodeksa.

Međutim, postojanje sustava unutarnje kontrole i njegova ocjena od strane revizijskog odbora ne osiguravaju sami po sebi djelotvornost i učinkovitost sustava. Budući da je upravljanje sukobom interesa ukazalo na manjkavosti sustava unutarnje kontrole, izdavatelji bi u nadolazećem razdoblju trebali uložiti dodatne napore kako bi ustrojili djelotvoran i učinkovit sustav unutarnje kontrole. Na navedeno je ukazano i u Godišnjem izvještaju o korporativnom upravljanju za 2021. godinu, međutim, stanje u navedenom dijelu bilježi tek blag rast.

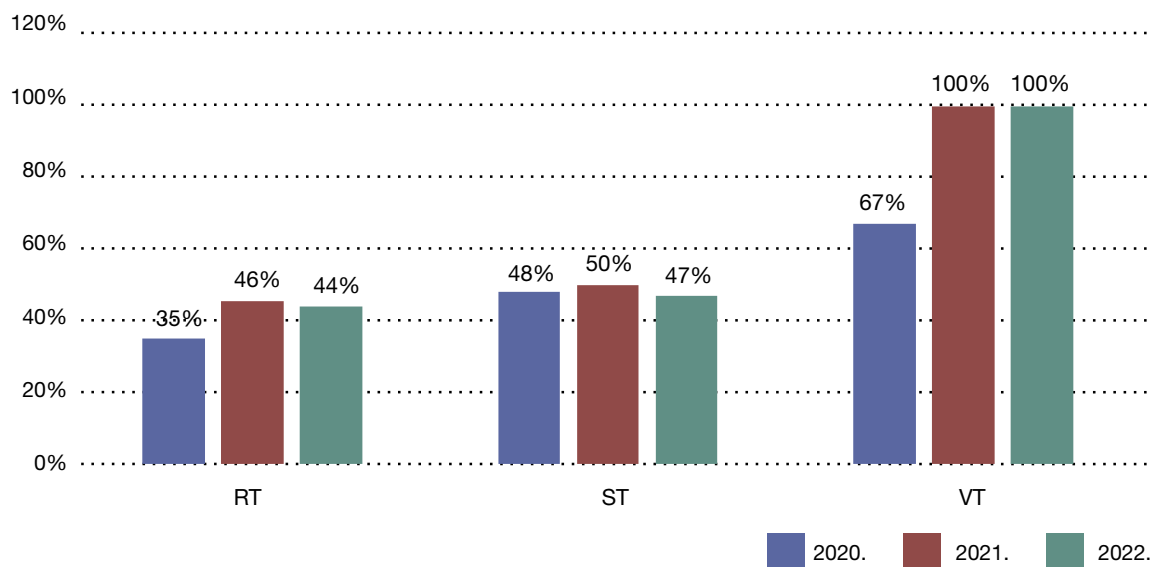
POLITIKA PRIMITAKA

Zakonom o trgovačkim društvima (dalje u tekstu: ZTD)⁷ propisana je obveza odlučivanja o sustavu primitaka članova uprave i nadzornog odbora kroz donošenje politike primitaka.

Člankom 272.r ZTD-a propisano je da uprava i nadzorni odbor odnosno izvršni direktori i upravni odbor društva čije su dionice uvrštene na uređeno tržište sastavljaju jednom godišnje jasno i razumljivo izvješće o svim primicima koje je društvo ili neko drugo društvo u sastavu istoga koncerna isplatilo ili se obvezalo isplatiti svakom trenutačnom i bivšem članu uprave i nadzornog odbora odnosno izvršnom direktoru i članu upravnog odbora tijekom posljednje poslovne godine. Sadržaj izvješća o primicima članova uprave i nadzornog odbora propisan je stavcima 1. i 2. navedenog članka ZTD-a.

Odredbom 51. Kodeksa određeno je da nadzorni odbor mora odrediti godišnje primitke svakog člana uprave, utemeljene na preporukama odbora za primitke i u skladu s odobrenom politikom primitaka. Politika primitaka mora biti pripremljena u skladu s odgovarajućim zakonskim zahtjevima te mora uključivati odredbe kojima će se pobliže utvrditi okolnosti u kojima bi dio primitaka člana uprave bio zadržan ili bi se tražio njihov povrat.

Grafikon 13. Udio izdavatelja kod kojih nadzorni odbor određuje godišnje primitke svakog člana uprave, utemeljene na preporukama odbora za primitke i u skladu s odobrenom politikom primitaka u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta

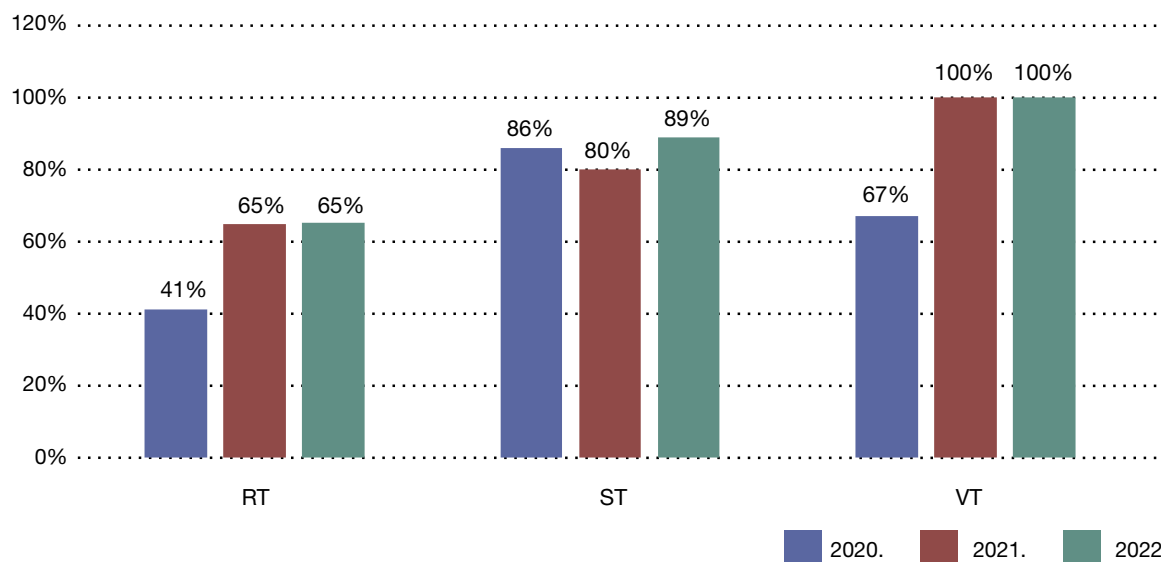
Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022.

Najveći porast udjela izdavatelja koji su se u 2022. uskladili s navedenom odredbom u odnosu na 2020. vidljiv je kod izdavatelja dionica na VT-u (povećanje sa 67 % na 100 % u 2021. te u 2022. isti postotak kao i u 2021.), dok je porast navedenog udjela izdavatelja dionica na ST-u i RT-u u odnosu na 2020. znatno manji i u 2022. bilježi blag pad u odnosu na 2021.

⁷ Narodne novine br. 111/1993, 34/1999, 121/1999, 52/2000, 118/2003, 107/2007, 146/2008, 137/2009, 125/2011, 111/2012, 68/2013, 110/2015, 40/2019, 34/2022, 114/22 i 18/23

Pored toga, odredbom 56. Kodeksa, u dijelu u kojem se uređuje izvještavanje o primicima, propisano je da izdavatelji dionica moraju učiniti dostupnom bez naknade na svojim mrežnim stranicama svoju politiku primitaka koju su dioničari odobrili na glavnoj skupštini. Nadzorni odbor društva odlučuje o sustavu primitaka članova uprave. Člankom 247.a ZTD-a definiran je minimalan sadržaj politike primitaka.

Grafikon 14. Odobrena politika primitaka izdavatelja dostupna je bez naknade na mrežnim stranicama izdavatelja (čl. 56. Kodeksa)

Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022.

Iz prikazanih podataka vidljiv je značajan porast usklađenosti izdavatelja u vezi s dostupnošću politike primitaka izdavatelja bez naknade na mrežnim stranicama izdavatelja na VT-u (povećanje sa 67 % na 100 %) i RT-u (povećanje s 41 % na 65 %) u promatranom razdoblju. Taj je porast posebno izražen kod izdavatelja na VT-u, na kojem nijedan izdavatelj u 2019. nije bio usklađen s navedenom odredbom Kodeksa, dok su u 2021. i 2022. svi izdavatelji usklađeni. Udio izdavatelja na ST-u koji su usklađeni s promatranom odredbom Kodeksa u 2022. bilježi rast trenda.

NEFINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE (ESG IZVJEŠTAVANJE)

Održivo financiranje predstavlja proces razmatranja i uzimanja u obzir **okolišnih, društvenih i upravljačkih (ESG) čimbenika** prilikom donošenja odluka o ulaganju, prema kojem se financijski tokovi preusmjeravaju u razvoj niskougljičnih i na klimatske promjene otpornih gospodarstava, zaštitu ljudskih prava i prava djece te kulturu korporativnog upravljanja.

U cilju realizacije Europskog zelenog plana odnosno ispunjavanja međunarodnih obveza iz Pariškog sporazuma, koje se odnose na ispunjavanje klimatskih, društvenih i upravljačkih ciljeva održivosti, Europska komisija u procesu je uspostavljanja okvira održivog financiranja. Stoga je donesen zakonodavni okvir za poslovanje sudionika u financijskom sektoru s ciljem preusmjeravanja financijskih tokova u održive ekonomske aktivnosti te transparentno prikazivanje poslovanja u vezi s održivim financiranjem. Obveze objave podataka povezanih s održivosti propisane su primarno Uredbom (EU) 2019/2088 Europskog parlamenta i Vijeća (dalje u tekstu: Uredba SFDR)⁸ i Uredbom o taksonomiji⁹ i njezinim dopunama¹⁰.

Uredba SFDR propisuje obvezu izvještavanja o informacijama povezanim s održivosti za sve sudionike na financijskim tržištima i financijske savjetnike, odnosno uređuje pretpostavke za uključivanje ESG čimbenika u analize koje se pripremaju prilikom odlučivanja o ulaganju u određena društva. Stoga se ona indirektno odnosi na izdavatelje jer samo će oni izdavatelji koji budu objavljivali ESG relevantne informacije biti razmatrani za potencijalna ulaganja.

Izdavateljima je člankom 8. Uredbe o taksonomiji propisana obveza objavljivanja pokazatelja udjela prometa, kapitalnih ulaganja te operativnih troškova povezanih s okolišno održivim ekonomskim aktivnostima u odnosu na šest okolišnih ciljeva. Navedeni članak u primjeni je od 1. siječnja 2022. u odnosu na dva okolišna cilja, i to ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu klimatskim promjenama, s obzirom na to da je za predmetna dva cilja usvojen delegirani akt u kojem se navode kriteriji tehničke provjere ekonomskih djelatnosti u odnosu na ta dva cilja. U lipnju 2023. usvojen je i delegirani akt kao dopuna Uredbe o taksonomiji, a u kojem su navedeni kriteriji tehničke provjere ekonomskih djelatnosti u odnosu na preostala četiri cilja. Također, dopunama Uredbe o taksonomiji detaljnije se razrađuju ključni pokazatelji uspješnosti, kao i sve potrebne objave u tom području.

U prosincu 2022. u Službenom listu Europske unije objavljena je Direktiva CSRD¹¹, koja je 5. siječnja 2023. stupila na snagu. Predmetna direktiva donosi izmjene u pogledu obveznika izvještavanja o održivosti i mjesta objave izvještaja o održivosti te propisuje usvajanje europskih standarda za izvještavanje o održivosti, obvezu izrade izvješća posloводства u jedinstvenom elektroničkom formatu za izvještavanje i opisno označavanje izvještavanja o održivosti, obvezu provjere izvještaja o održivosti itd. Rok je za implementaciju u nacionalne zakone i druge propise 6. srpnja 2024. godine.

⁸ Uredba (EU) 2019/2088 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga, SL L 317, 9.12.2019.

⁹ Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088, SL L 198, 22.6.2020.

¹⁰ Uredba (EU) 2021/2139 od 4. lipnja 2021. o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem kriterija tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbi klimatskim promjenama i nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju, SL L 442, 9.12.2019.

Uredba (EU) 2021/2178 od 6. srpnja 2021. o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem sadržaja i prikaza informacija o okolišno održivim ekonomskim djelatnostima koje objavljuju poduzeća na koja se primjenjuje članak 19.a ili članak 29.a Direktive 2013/34/EU i utvrđivanjem metodologije obveznog objavljivanja informacija, SL L 443, 10.12.2021.

Uredba (EU) 2022/1214 od 9. ožujka 2022. o izmjeni Delegirane uredbe (EU) 2021/2139 u pogledu ekonomskih djelatnosti u određenim energetskektorima i Delegirane uredbe (EU) 2021/2178 u pogledu specifičnih javnih objava informacija o tim ekonomskim djelatnostima, SL L 188, 15.7.2022.

¹¹ Direktiva (EU) 2022/2464 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o izmjeni Uredbe (EU) br. 537/2014, Direktive 2004/109/EZ, Direktive 2006/43/EZ i Direktive 2013/34/EU u pogledu korporativnog izvješćivanja o održivosti, SL L 322, 16.12.2022.

Primjena zakonodavnog akta provest će se u tri faze:

- 1. siječnja 2024. za subjekte koji već podliježu Direktivi o nefinancijskom izvještavanju
- 1. siječnja 2025. za velike subjekte koji trenutačno ne podliježu Direktivi o nefinancijskom izvještavanju i
- 1. siječnja 2026. za mala i srednja društva (osim mikropoduzeća) uvrštena na uređeno tržište.

Europska savjetodavna skupina za financijsko izvještavanje (engl. *European Financial Reporting Advisory Group* – EFRAG) zadužena je za izradu Europskih standarda za izvještavanje o održivosti (engl. *European Sustainability Reporting Standards* – ESRS).

Hanfa je u ožujku 2021. donijela i objavila Smjernice za izradu i objavu ESG relevantnih informacija izdavatelja s ciljem omogućavanja ujednačenog postupanja svih izdavatelja na tržištu Republike Hrvatske kako bi navedene informacije bile usporedive, pouzdane i razumljive.

Odredbe Direktive o nefinancijskom izvještavanju prije nego što je izmijenjena Direktivom CSRD prenesene su u pravni poredak Republike Hrvatske kroz Zakon o računovodstvu (dalje u tekstu: ZOR)¹².

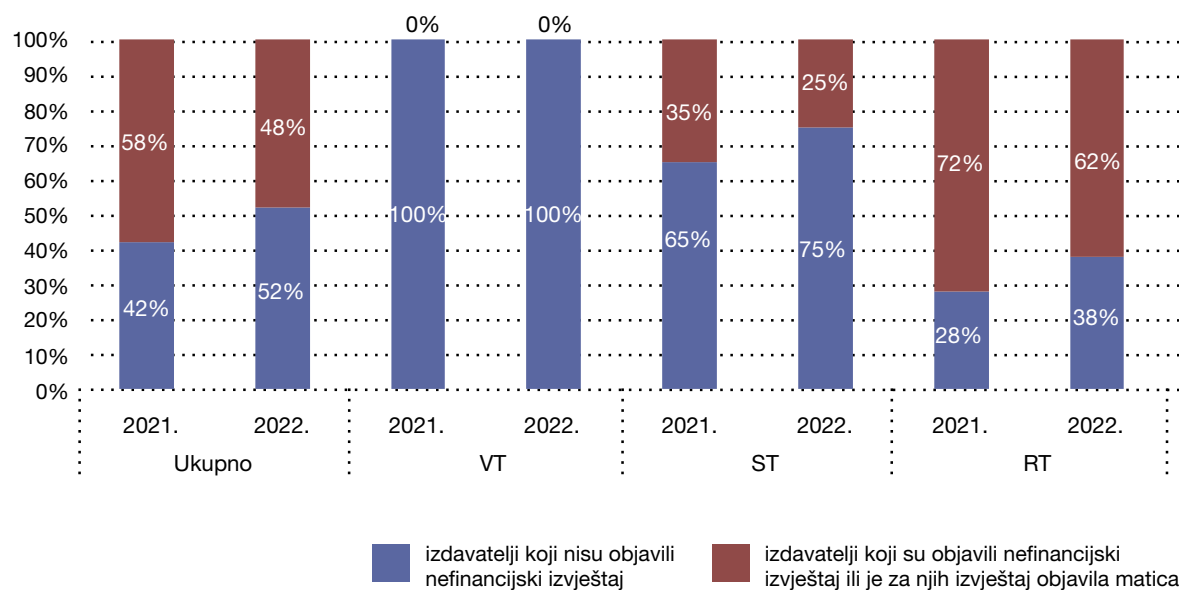
ZOR-om je propisano da su svi izdavatelji koji na datum izvještaja o financijskom položaju prelaze kriterij prosječnog broja od 500 radnika tijekom prethodne poslovne godine u svoj izvještaj rukovodstva dužni uključiti nefinancijski izvještaj koji sadržava informacije o razvoju, poslovnim rezultatima i položaju izdavatelja te učinku aktivnosti koje se odnose na okolišna, društvena i kadrovska pitanja, poštivanje ljudskih prava, borbu protiv korupcije i pitanja u vezi s podmićivanjem. Dakle, za datum izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2022. promatra se prosječan broj zaposlenih u 2021. godini.

Osim toga, Kodeksom je propisana objava politika procjene učinka društva na okoliš i zajednicu, očuvanje ljudskih prava i prava radnika te sprječavanje i sankcioniranje mita i korupcije. Propisana je i objava podataka vezanih uz dobro upravljanje, strategiju učinka na okoliš i zajednicu, poticanje etičnog ponašanja te stimulativno radno okruženje. Te odredbe Kodeksa odnose se i na izdavatelje dionica na uređenom tržištu koji nisu obveznici nefinancijskog izvještavanja prema ZOR-u.

Pregledom objava svih izdavatelja čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište Zagrebačke burze na dan 31. prosinca 2022. utvrđeno je da je 49 izdavatelja (52 %) objavilo nefinancijski izvještaj za 2022. ili je za njih nefinancijski izvještaj objavila matica. U odnosu na prethodnu godinu, kada je 42 % izdavatelja objavilo nefinancijski izvještaj ili je za njih nefinancijski izvještaj objavila matica, vidljiv je porast broja izdavatelja koji su objavili nefinancijski izvještaj za 2022. godinu.

¹² Narodne novine br. 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20 i 114/22

Grafikon 15. Pregled objavljenih nefinancijskih izvještaja za 2021. i 2022. godinu prema segmentima uređenog tržišta

Izvor: Nefinancijski izvještaji izdavatelja za 2021. i 2022.

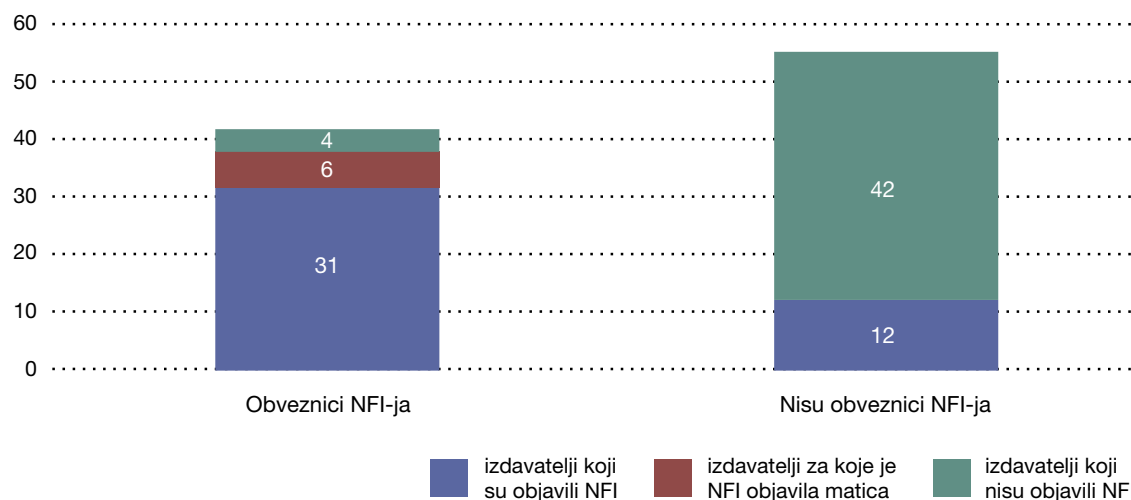
Svi izdavatelji s VT-a objavili su nefinancijski izvještaj za 2021. i 2022. godinu.

75 % izdavatelja s ST-a (65 % za 2021.) objavilo je nefinancijski izvještaj za 2022. godinu ili je za njih nefinancijski izvještaj objavila matica, dok na RT-u taj postotak iznosi 38 % (28 % za 2021.).

Prema podacima o prosječnom broju zaposlenika izdavatelja tijekom 2021. koje je Hanfa zaprimila iz upitnika o praksama korporativnog upravljanja i iz objavljenih godišnjih izvještaja za 2021., a u skladu s odredbama članka 21.a ZOR-a, 41 izdavatelj bio je dužan objaviti nefinancijski izvještaj, što predstavlja 43 % ukupnog broja izdavatelja. Od tog broja 4 izdavatelja (10 %) nisu ispunila obvezu izrade nefinancijskog izvještaja za 2022., a za 6 izdavatelja nefinancijski izvještaj objavila je matica. Od 54 izdavatelja koji nisu obveznici nefinancijskog izvještavanja njih 12 (22 %) objavilo je nefinancijski izvještaj.

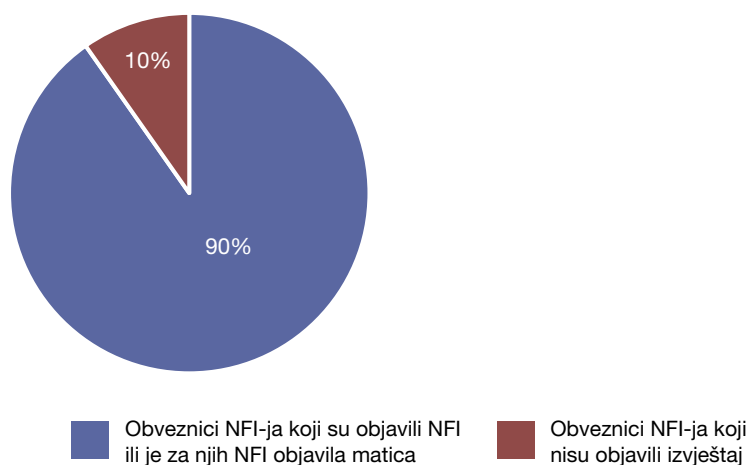
Ukupan broj izdavatelja koji su objavili nefinancijski izvještaj ili je za njih izvještaj objavila matica iznosi 49, dok su predmet ovog pregleda nefinancijski izvještaji 43 izdavatelja (izuzeti su izdavatelji za koje je nefinancijski izvještaj objavila matica).

Grafikon 16. Pregled broja izdavatelja koji su objavili nefinancijski izvještaj za 2022. godinu prema kriteriju obveznosti objave

Izvor: Nefinancijski izvještaji izdavatelja za 2022.

Grafikon 17. Objava nefinancijskog izvještaja obveznika nefinancijskog izvještavanja za 2022. godinu

Izvor: Nefinancijski izvještaji izdavatelja za 2022.

Tablica 3. Pregled obveznika nefinancijskog izvještavanja prema segmentima uređenog tržišta i prema objavljenim nefinancijskim izvještajima za 2022.

	Obveznici NFI-ja	Objavili NFI ili je NFI objavila matična	% objave
VT	6	6	100%
ST	17	15	88%
RT	18	16	89%
Ukupno	41	37	90%

Izvor: Nefinancijski izvještaji izdavatelja za 2022.

Pregledom je utvrđeno da 2 izdavatelja čije su dionice uvrštene na ST te 2 izdavatelja čije su dionice uvrštene na RT nisu objavila nefinancijski izvještaj za 2022. iako su to bili dužni učiniti prema odredbama ZOR-a. Svi izdavatelji s VT-a obveznici su nefinancijskog izvještavanja i svi su ispunili navedenu obvezu.

Tablica 4. Pregled izdavatelja prema segmentima uređenog tržišta koji su objavili nefinancijski izvještaj za 2022., a nisu obveznici nefinancijskog izvještavanja

	Nisu obveznici NFI-ja	Dobrovoljno objavili NFI	% dobrovoljne objave
ST	7	3	43%
RT	47	9	19%
Ukupno	54	12	22%

Izvor: Nefinancijski izvještaji izdavatelja za 2022.

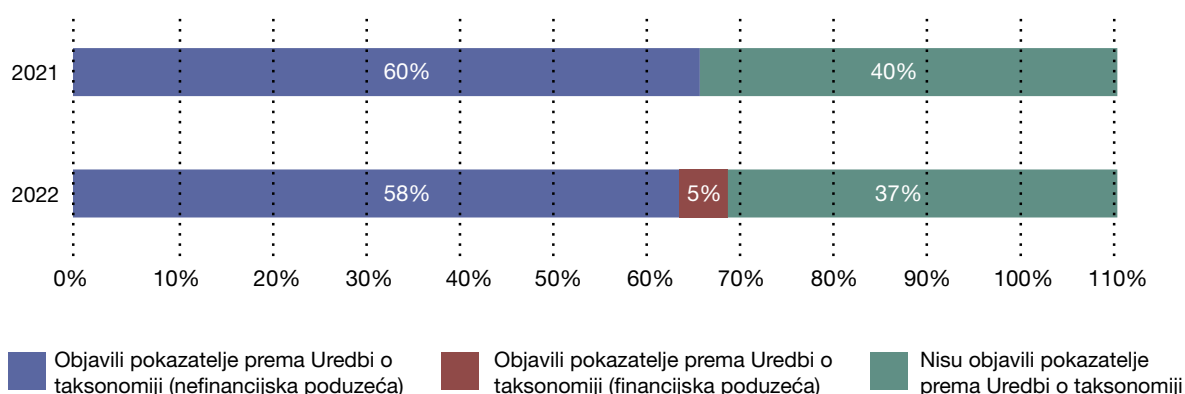
Svi izdavatelji s VT-a obveznici su nefinancijskog izvještavanja te se stoga ne nalaze u prethodnoj tablici. Od 7 izdavatelja s ST-a koji nisu obveznici nefinancijskog izvještavanja 3 su objavila nefinancijski izvještaj (43 %). Nadalje, od 47 izdavatelja s RT-a koji nisu obveznici nefinancijskog izvještavanja njih 9 (19 %) objavilo je nefinancijski izvještaj. Ukupan broj izdavatelja koji su dobrovoljno objavili nefinancijski izvještaj jest 12.

- Od ukupno 43 nefinancijska izvještaja njih 28 objavljeno je u sklopu godišnjeg izvješća za 2022, dok je 15 izdavatelja objavilo zaseban nefinancijski izvještaj odnosno izvještaj o održivosti.
- Za 22 nefinancijska izvještaja (od ukupno 43; 51 %) izdavatelji su naveli da su sastavljeni u skladu s GRI standardima (Globalna inicijativa za izvještavanje; engl. *Global Reporting Initiative*). GRI standardi najviše su zastupljeni standardi za nefinancijsko izvještavanje u Europi, a promiču praksu javnog izvještavanja o ESG čimbenicima, daju smjernice pri utvrđivanju značajnih pozitivnih ili negativnih doprinosa cilju održivog razvoja te osiguravaju globalnu usporedivost i kvalitetu nefinancijskih informacija.
- Od 22 izdavatelja koji su koristili GRI standarde njih 16 (73 %) objavilo je i Indeks sadržaja GRI standarda, u kojem se za svaki pojedini GRI standard navodi na kojoj je stranici nefinancijskog izvještaja on objašnjen kako bi se osigurala cjelovitost i preglednost izvještavanja o ESG čimbenicima.
- Većina izdavatelja koji su objavili nefinancijski izvještaj osvrnula se i na Ciljeve održivog razvoja Ujedinjenih naroda (engl. *Sustainable Development Goals – SDG*), kojih ukupno ima 17, a izdavatelji su uglavnom naglašavali 6 ciljeva kojima poslovne aktivnosti izdavatelja najviše pridonose.
- Na nefinancijske izvještaje 5 izdavatelja mišljenje je dala Stručna komisija za izvještavanje o održivosti pri Hrvatskom poslovnom savjetu za održivi razvoj (HR PSOR). Mišljenje na svih 5 nefinancijskih izvještaja potvrdilo je da navedeni izdavatelji na detaljan i sveobuhvatan način izvještavaju o održivosti.
- 3 izdavatelja navela su da su članovi HR PSOR-a.
- Za nefinancijske izvještaje 2 izdavatelja revizorska društva izradila su izvješće o neovisno izraženom ograničenom uvjerenju.

Izveštavanje prema Uredbi o taksonomiji

Od 43 izdavatelja koji su objavili nefinancijski izvještaj njih 25 (58 %) objavilo je pokazatelje za nefinancijska poduzeća prema Uredbi o taksonomiji, dok su 2 objavila pokazatelje za financijska poduzeća. U prethodnoj godini (2021.) pokazatelje prema Uredbi o taksonomiji objavilo je 60 % izdavatelja koji su izradili nefinancijski izvještaj za 2021. godinu.

Grafikon 18. Pregled izdavatelja prema objavi pokazatelja prema Uredbi o taksonomiji za 2021. i 2022. godinu

Izvor: Nefinancijski izvještaji izdavatelja za 2021. i 2022.

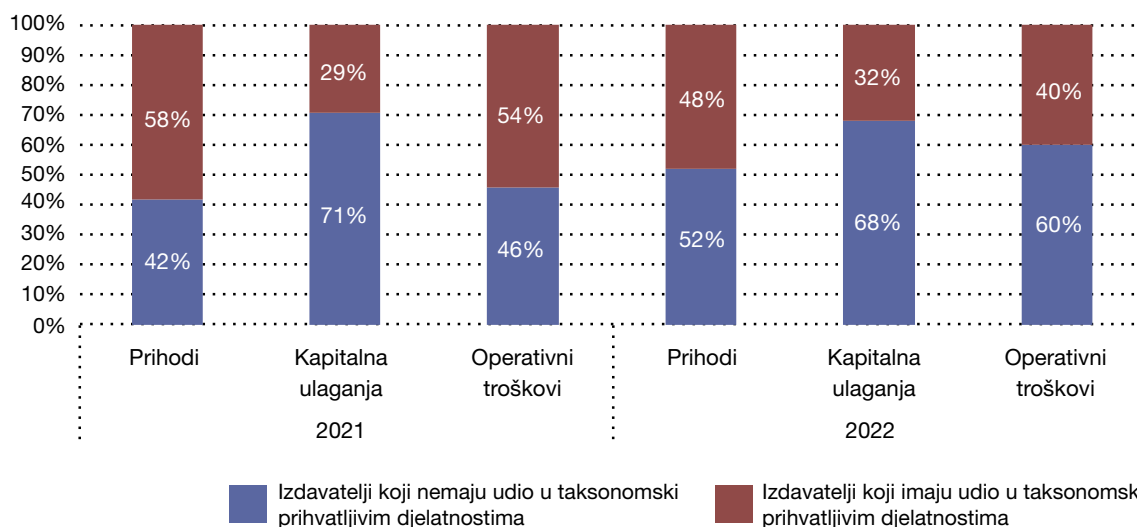
Od 25 izdavatelja koji su objavili pokazatelje za nefinancijska poduzeća njih 23 bila su obvezna objaviti ih, dok su 2 izdavatelja dobrovoljno objavila predmetne pokazatelje.

Naime, prema Uredbi o taksonomiji izdavatelj mora navesti udio prihoda, kapitalnih ulaganja i operativnih troškova koji su povezani s gospodarskim djelatnostima koje se smatraju okolišno održivima (taksonomski prihvatljive djelatnosti).

Od 25 izdavatelja koji su objavili pokazatelje za nefinancijska poduzeća prema Uredbi o taksonomiji za 2022. godinu njih 6 navelo je da nema prometa, kapitalnih ulaganja ni operativnih troškova koji se odnose na gospodarske djelatnosti koje se smatraju okolišno održivima.

Na idućem grafikonu dostupan je skupni pregled objava izdavatelja prema svakom ključnom pokazatelju, a potom je analiziran svaki pokazatelj zasebno.

Grafikon 19. Pregled broja izdavatelja prema činjenici imaju li udjele prometa, kapitalnih ulaganja i operativnih troškova u taksonomski prihvatljivim djelatnostima

Izvor: Nefinancijski izvještaji izdavatelja za 2021. i 2022.

1. Prihod

- 12 izdavatelja nema udio prihoda koji proizlazi iz proizvoda ili usluga povezanih s taksonomski prihvatljivim djelatnostima.
- Od 13 izdavatelja koji imaju udio prihoda u taksonomski prihvatljivim djelatnostima njih 6 navelo je da je taj udio 10 % ili više, dok je udio prihoda preostalih 7 izdavatelja manji od 7,70 %.
- Prosjek udjela prihoda u taksonomski prihvatljivim djelatnostima kod predmetnih 10 izdavatelja iznosi 17 %.
- Primjeri taksonomski prihvatljivih djelatnosti u kojima su izdavatelji ostvarili prihod jesu proizvodnja niskouglijčnih tehnologija za prijevoz, prijenos i distribucija električne energije, proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora, prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru, prodaja neopasnog otpada, računalno programiranje, savjetovanje i srodne djelatnosti, proizvodnja opreme za energetske učinkovitost zgrada, prihodi od prodaje nusproizvoda i sl.

2. Kapitalna ulaganja

- 8 izdavatelja nema kapitalnih ulaganja koja su povezana s taksonomski prihvatljivim aktivnostima.
- Od 17 izdavatelja koji imaju kapitalna ulaganja koja su povezana s taksonomski prihvatljivim aktivnostima njih 11 navelo je da je taj udio viši od 10 %.
- Prosjek udjela kapitalnih ulaganja u taksonomski prihvatljivim djelatnostima iznosi 28,79 %.
- Primjeri taksonomski prihvatljivih djelatnosti u kojima su izdavatelji ostvarili kapitalna ulaganja jesu obnova postojećih objekata, izgradnja novih zgrada, ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetske učinkovitost, istraživanje, razvoj i inovacije s tržišnim potencijalom (za doprinos ublažavanju klimatskih promjena), prikupljanje i prijevoz ne-

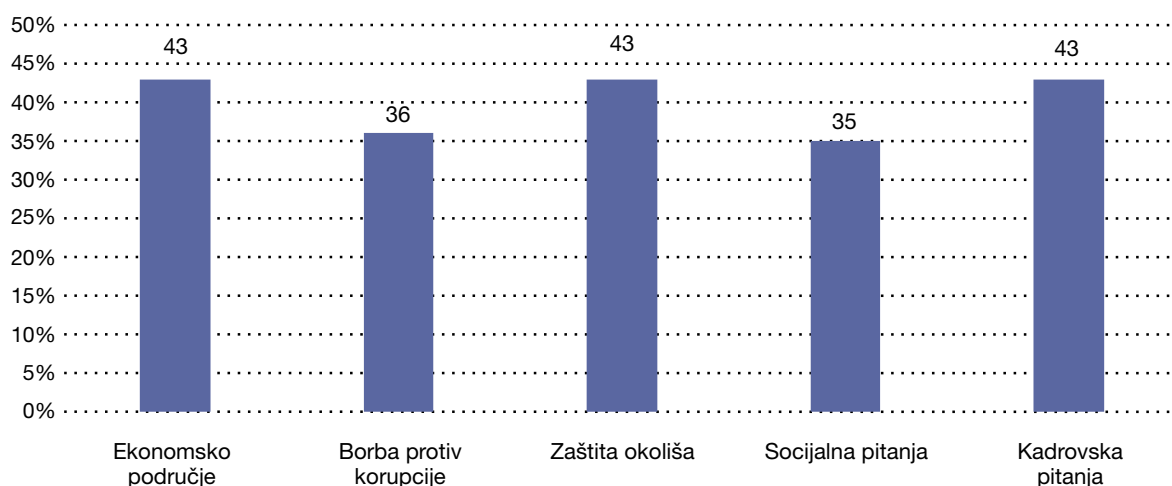
opasnog otpada, proizvodnja električne energije solarnom fotonaponskom tehnologijom, izgradnja, proširenje i rad sustava za prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda, postavljanje, održavanje i popravak stanica za punjenje električnih vozila, postavljanje, održavanje i popravak instrumenata i uređaja za mjerenje, regulaciju i kontrolu energetske učinkovitosti zgrada i sl.

3. Operativni troškovi

- 10 izdavatelja nema operativnih troškova koji su povezani s taksonomski prihvatljivim aktivnostima.
- Od 15 izdavatelja koji imaju operativne troškove koji su povezani s taksonomski prihvatljivim aktivnostima njih 7 navelo je da je taj postotak viši od 20 %.
- Prosjek udjela operativnih troškova u taksonomski prihvatljivim djelatnostima iznosi 23,42 %.
- Taksonomski prihvatljive djelatnosti odnose se na obnovu postojećih zgrada, inženjersvo i s njime povezano tehničko savjetovanje o prilagodbi klimatskim promjenama, ugradnju, održavanje i popravak opreme za energetske učinkovitost, proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, proizvodnju baterija, prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru, ugradnja i rad električnih dizalica topline, tekuće održavanje povezano s kapitalnim rashodima koji su povezani s prihvatljivim djelatnostima i sl.

U nastavku su navedene informacije o sadržaju nefinancijskih izvještaja za 2022. godinu.

Grafikon 20. Broj nefinancijskih izvještaja u kojima su objavljene informacije prema pojedinim područjima

Izvor: Nefinancijski izvještaji izdavatelja za 2022.

U nefinancijskim izvještajima za 2022. svi su izdavatelji objavili informacije o poslovnim rezultatima i financijskom položaju izdavatelja, planiranom razvoju i ulaganjima, kao i o zaštiti okoliša te kadrovskim pitanjima.

Okolišni čimbenici

- Svi izdavatelji koji su objavili nefinancijski izvještaj osvrnuli su se na zaštitu okoliša te su opisali koje aktivnosti poduzimaju na tom području.
- Većina izdavatelja navela je da posjeduje određene certifikate povezane s područjem zaštite okoliša (primjerice ISO 14001 – Sustav upravljanja zaštitom okoliša, ISO 50001 – Sustav upravljanja energijom, ISO 9001 Sustav upravljanja kvalitetom).
- Brojni izdavatelji također su naveli posjedovanje certifikata u području održivosti povezanih sa sektorom u kojem posluju.
- Većina izdavatelja objavila je informaciju o godišnjoj potrošnji energenata, primjerice električne energije, goriva, loživog ulja, plina i sl.
- Određeni izdavatelji objavili su informaciju o godišnjoj potrošnji vode.
- Većina izdavatelja objavila je podatke o emisiji ugljičnog dioksida (CO₂), prema kojima je vidljiv trend bilo smanjenja bilo povećanja izravne i neizravne emisije stakleničkih plinova, ovisno o pojedinom izdavatelju.
- Većina izdavatelja objavila je informaciju o upravljanju i zbrinjavanju otpada.

Upravljački čimbenici

- Objave o borbi protiv korupcije uglavnom sadrže navode o primjeni najviših etičkih standarda korporativnog upravljanja te individualnog ponašanja zaposlenika, kao i o usvojenim politikama sprječavanja i sankcioniranja podmićivanja i korupcije.
- 36 izdavatelja objavilo je informacije o borbi protiv korupcije.
- Određeni izdavatelji naveli su da imaju certifikat ISO 37001 – Sustav upravljanja za suzbijanje podmićivanja.
- Svi izdavatelji koji su objavili nefinancijski izvještaj opisali su svoju upravljačku strukturu.
- Pojedini izdavatelji naveli su da su ustrojili posebnu organizacijsku jedinicu za praćenje održivog poslovanja.
- Izdavatelji su naveli da se pridržavaju Kodeksa, a određeni izdavatelji naveli su da imaju usvojene interne kodekse ponašanja i/ili etičke kodekse kojih su se dužni pridržavati svi zaposlenici.
- Izdavatelji su naveli i informacije o svojim temeljnim vrijednostima te misiji i viziji.

Društveni čimbenici

- Svi izdavatelji koji su objavili nefinancijski izvještaj objavili su informacije o zaposlenicima.
- Objave su se uglavnom odnosile na broj zaposlenika, dobnu strukturu, stručnu spremu, spol, obuku i obrazovanje te nagrađivanje zaposlenika.

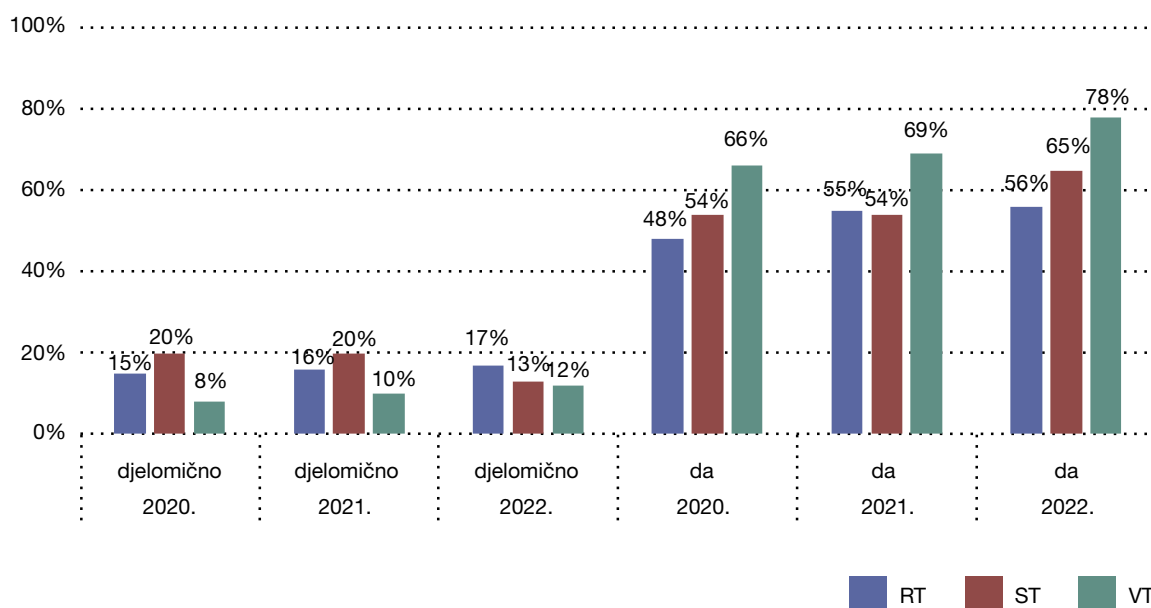
- Određeni izdavatelji spomenuli su fluktuaciju i stopu zadržavanja zaposlenika.
- U objavama se često naglašavala važnost zdravlja i sigurnosti na radnom mjestu.
- Određeni izdavatelji naveli su da imaju certifikat ISO 45001 – Sustavno upravljanje zdravljem i sigurnošću na radu, uključujući promicanje / zaštitu fizičkog i mentalnog zdravlja.
- Izdavatelji su većinom navodili kako su aktivno uključeni u pomoć zajednicama u kojima djeluju.
- 24 izdavatelja objavila su informacije o sudjelovanju u humanitarnim akcijama (donacije u novcu ili u naravi), kao i informacije o sponzorstvu raznih sportskih i kulturnih udruga i konferencija.

Usklađenost izdavatelja čije su dionice uvrštene na uređeno tržište Zagrebačke burze s poglavljem Dionici i korporativna društvena odgovornost

Kodeksom je predviđeno da nadzorni odbor i uprava moraju usuglasiti i usvojiti politike:

- povezane s procjenom učinka aktivnosti društva na okoliš i zajednicu te upravljanjem rizicima povezanim s time
- povezane s očuvanjem ljudskih prava i prava radnika i
- povezane sa sprječavanjem i sankcioniranjem mita i korupcije.

Grafikon 21. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Dionici i korporativna društvena odgovornost u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta

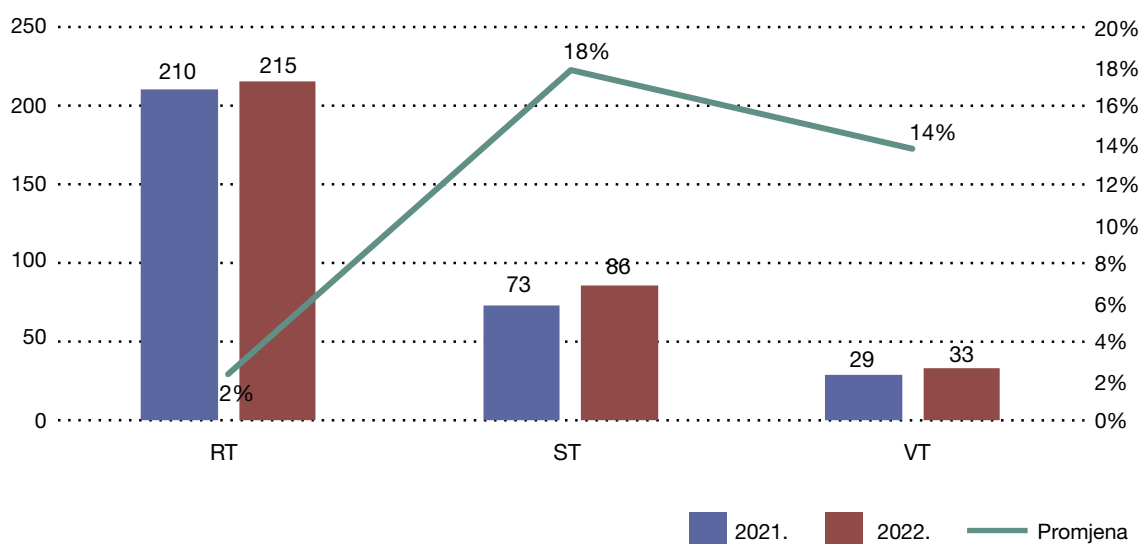

Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022., interni izračun

Iz usporedbe odgovora zaprimljenih za 2022. vidljiv je rast usklađenosti izdavatelja dionica s poglavljem *Dionici i korporativna društvena odgovornost* u svim segmentima uređenog tržišta u odnosu na 2020. i 2021. Izdavatelji koji nisu usklađeni ili su djelomično usklađeni u svojim su objašnjenjima kao razlog navodili interne procedure, odnosno činjenicu da je politike usvojila uprava, ali još ne i nadzorni odbor. Također, kao objašnjenje su navodili da su politike obuhvaćene Pravilnikom o ponašanju i etici te ZOR-om i drugim primjenjivim zakonima, da su one dostupne na zahtjev, propisane statutom i sl. Osim toga, značajan broj izdavatelja navodi u objašnjenjima da navedene politike planiraju usvojiti u narednom izvještajnom razdoblju.

U 2022. godini usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem *Dionici i korporativna društvena odgovornost* na VT-u iznosi 78 %, na ST-u 65 %, a na RT-u 56 %.

Grafikon 22. Napredak usklađenosti izdavatelja dionica (broj odgovora „DA“) s poglavljem *Dionici i korporativna društvena odgovornost* u 2022. u odnosu na 2021. prema segmentima uređenog tržišta

Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2021. i 2022., interni izračun

Usporedba 2022. i 2021. godine pokazuje povećanje napretka usklađenosti izdavatelja dionica na svim segmentima uređenog tržišta s poglavljem *Dionici i korporativna društvena odgovornost*. U 2022. izdavatelji dionica koji su ušli u bazu za obradu podataka o napretku usklađenosti s Kodeksom imali su više odgovora „DA“ u 2022. u odnosu na 2021. (u 2022. ukupan broj odgovora „DA“ iznosio je 334, a u 2021. godini 312, što je povećanje od 7 %).

U 2022. godini napredak usklađenosti izdavatelja dionica s poglavljem *Dionici i korporativna društvena odgovornost* na VT-u iznosi 14 %, na ST-u 18 %, a na RT-u 2 %.

USKLAĐENOST IZDAVATELJA DIONICA S KODEKSOM KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

USKLAĐENOST IZDAVATELJA DIONICA S KODEKSOM KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

U ovom godišnjem izvještaju o korporativnom upravljanju Hanfa treći put daje podatke o usklađenosti društava čije su dionice uvrštene na uređeno tržište Zagrebačke burze (dalje u tekstu: izdavatelji) s novim Kodeksom. Kodeks se primjenjuje na razdoblja od 1. siječnja 2020., no u Godišnjem izvještaju o korporativnom upravljanju za 2019. prikazana je usklađenost izdavatelja s Kodeksom i za tu godinu kako bi se utvrdila početna razina njihove usklađenosti s Kodeksom te kako bi se mogao pratiti tijek daljnjeg unaprjeđenja postupanja s Kodeksom u nadolazećem razdoblju.

Usklađenost izdavatelja s Kodeksom izračunana je na temelju podataka iz upitnika o usklađenosti, za čiju su točnost, potpunost i kvalitetu odgovorni uprava i nadzorni odbor izdavatelja. Kodeks se primjenjuje na sva društva čije su dionice uvrštene na uređeno tržište Zagrebačke burze osim dionica zatvorenih investicijskih fondova te stoga oni nisu obveznici dostave upitnika o usklađenosti. Dana 31. prosinca 2022. dionice 88 izdavatelja bile su uvrštene na uređeno tržište Zagrebačke burze, od čega su 2 izdavatelja zatvoreni investicijski fondovi. Stoga je obvezu dostavljanja upitnika o usklađenosti za 2022. imalo 86 izdavatelja dionica (u 2021. ukupno 91 izdavatelj dionica).

Upitnik o usklađenosti Hanfi su dostavila sva društva (86 izdavatelja, odnosno 100%) koja su obveznici dostave upitnika Hanfi. Iz ukupnog broja izdavatelja dionica koji su dostavili upitnik o usklađenosti, a u cilju prikaza stvarnog stanja usklađenosti s Kodeksom i poglavljima Kodeksa, isključeni su izdavatelji dionica za koje je pregledom odgovora u upitniku o usklađenosti i javno dostupnih podataka ustanovljeno da nisu točni ili međusobno ujednačeni (ukupno 4 izdavatelja dionica) i 1 izdavatelj koji upitnik o usklađenosti nije dostavio u roku i na propisan način. Stoga uzorak za izračun ukupne usklađenosti čini ukupno 81 izdavatelj dionica.

Izračun usklađenosti izdavatelja s novim Kodeksom temelji se na strukturi upitnika o usklađenosti.

Upitnik o usklađenosti prati strukturu Kodeksa:

- 1. poglavlje: Vodstvo
- 2. poglavlje: Dužnosti članova uprave i nadzornog odbora
- 3. poglavlje: Imenovanje članova uprave i nadzornog odbora
- 4. poglavlje: Nadzorni odbor i njegovi odbori
- 5. poglavlje: Uprava
- 6. poglavlje: Primici članova uprave i nadzornog odbora
- 7. poglavlje: Rizici, unutarnja kontrola i revizija
- 8. poglavlje: Objavljivanje i transparentnost
- 9. poglavlje: Dioničari i glavna skupština
- 10. poglavlje: Dionici i korporativna društvena odgovornost.

Kod upitnika o usklađenosti izdavatelj se za svaku preporuku Kodeksa izjašnjava je li s preporukom Kodeksa usklađen u cijelosti, djelomično ili nije usklađen. Ako se izdavatelj ne pridržava neke preporuke Kodeksa ili je se pridržava djelomično, treba u upitniku obja-

sniti u kojem se točno dijelu ne pridržava Kodeksa i iz kojeg razloga, uz naznaku posebnih okolnosti koje se tiču tog izdavatelja, a zatim treba opisati mjere koje je poduzeo umjesto preporuke Kodeksa kako bi ispunio ciljeve utvrđene u odgovarajućem načelu Kodeksa i, ako se izdavatelj namjerava pridržavati odredbe Kodeksa u budućnosti, naznačiti kada će početi tako postupati.

Usklađenost izdavatelja s Kodeksom izračunana je za svako poglavlje Kodeksa posebno te je izračunana i ukupna usklađenost s Kodeksom. Usklađenost se određivala na temelju broja odgovora „DA“, „NE“ i „Djelomično“, ne uzimajući u obzir obrazloženja kod odgovora „NE“ i „Djelomično“. Usklađenost po pojedinim poglavljima Kodeksa prema segmentima uređenog tržišta izračunana je kao prosjek broja pitanja na koja je odgovoreno „DA“, „NE“ i „Djelomično“ za svako poglavlje Kodeksa.

Za određivanje ukupne usklađenosti s Kodeksom korišten je model vrednovanja koji se sastoji od četiriju ocjena:

- ako je broj odgovora „DA“ veći od prosječnog broja odgovora „DA“ za određeno poglavlje i ako je za tog izdavatelja broj odgovora „DA“ veći od broja odgovora Djelomično i „NE“, dodijeljena je ocjena 2 (zelena boja)
- ako je broj odgovora „DA“ veći od prosječnog broja odgovora „DA“ za određeno poglavlje, dodijeljena je ocjena 1 (žuta boja)
- ako je broj odgovora „DA“ manji od prosječnog broja odgovora „DA“ za određeno poglavlje Kodeksa, dodijeljena je ocjena 0 (narančasta boja)
- ako je broj odgovora „DA“ manji od prosječnog broja odgovora „DA“ za određeno poglavlje i ako je za tog izdavatelja broj odgovora „NE“ veći od broja odgovora Djelomično i „DA“, dodijeljena je ocjena -1 (crvena boja).

Zbrojem ocjena usklađenosti po pojedinim poglavljima određena je ukupna usklađenost izdavatelja dionica s Kodeksom za 2022. godinu.

Hanfa je 2021. godine prvi put ocijenila napredak usklađenosti izdavatelja dionica s Kodeksom. U ovom godišnjem izvještaju o korporativnom upravljanju Hanfa također ocjenjuje taj napredak. Ocjene su dodijeljene na temelju zaprimljenih upitnika o usklađenosti za 2021. i 2022. godinu.

Iz ukupnog broja izdavatelja koji su ušli u uzorak za izračun ukupne usklađenosti za 2022. godinu (81 izdavatelj) radi ocjene napretka usklađenosti isključena su 2 izdavatelja čije su dionice uvrštene na uređeno tržište tijekom 2022. godine, kao i izdavatelji koji su tijekom 2022. povukli svoje dionice s uvrštenja na uređenom tržištu. Stoga je konačan broj izdavatelja za ocjenu napretka usklađenosti 79.

Model ocjene napretka usklađenosti izdavatelja u 2022. u odnosu na 2021. postavljen je na način da se svaki pojedini izdavatelj promatra kroz 2 kriterija, a to su:

I. Napredak u odnosu na tržište

Prvotno je izračunana apsolutna promjena ocjene svakog izdavatelja po poglavlju. Na temelju promjena apsolutne ocjene svih izdavatelja izračunana je standardna devijacija promjene ocjene po poglavlju. Da bi se odredili izdavatelji koji su minimalno 50 % bolji ili lošiji od tržišta, dobivena standardna devijacija pomnožena je s 1,5 te je promatrana zajedno s prosjekom promjene svih izdavatelja.

Za određivanje napretka korištene su sljedeće ocjene:

- izdavateljima kojima je apsolutna promjena ocjene viša od prosjeka promjene svih izdavatelja zbrojenog sa standardnom devijacijom pomnoženom s 1,5 dodijeljena je ocjena 1 (bolji su od 50 % tržišta)
- izdavateljima kojima je apsolutna promjena ocjene niža od prosjeka promjene svih izdavatelja od kojeg je oduzeta standardna devijacija pomnožena s 1,5 dodijeljena je ocjena -1 (lošiji su od 50 % tržišta)
- za ostale promjene izdavatelju je dodijeljena ocjena 0.

II. Napredak pojedinog izdavatelja u 2022. u odnosu na 2021. godinu po pojedinom poglavlju

Napredak pojedinog izdavatelja promatrao se kroz relativnu promjenu u broju pitanja na koje je izdavatelj odgovorio „DA“ u 2022. u odnosu na 2021. za svako poglavlje. Budući da se broj pitanja razlikuje od poglavlja do poglavlja, određeni su ponderi u odnosu na značajnost svakog poglavlja po broju pitanja, a kako slijedi:

- poglavljima čiji je udio broja pitanja preko 25 % u ukupnom broju pitanja određen je ponder 10 %
- poglavljima čiji je udio broja pitanja od 10 % do 24 % u ukupnom broju pitanja određen je ponder 20 %
- poglavljima čiji je udio broja pitanja od 6 % do 9 % u ukupnom broju pitanja određen je ponder 33 % i
- poglavljima čiji je udio broja pitanja do 5 % u ukupnom broju pitanja određen je ponder 51 %.

Za određivanje napretka korištene su sljedeće ocjene:

- ako je relativna promjena u broju odgovora „DA“ jednaka i viša od dodijeljenog pondera, izdavatelju je dodijeljena ocjena 1 (pozitivna promjena)
- ako je relativna promjena u broju odgovora „DA“ jednaka i niža od negativnog dodijeljenog pondera, izdavatelju je dodijeljena ocjena -1 (negativna promjena)
- za ostale promjene izdavatelju je dodijeljena ocjena 0 (bez promjene).

Nakon što su dodijeljene ocjene na navedena dva načina, one su zbrojene te predstavljaju konačnu ocjenu napretka usklađenosti s Kodeksom pojedinog izdavatelja po poglavlju.

PREGLED IZDAVATELJA PO USKLAĐENOSTI S KODEKSOM KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

U tablicama 5., 6. i 7. prikazana je ocjena usklađenosti izdavatelja dionica u 2022. s poglavljima Kodeksa prema segmentima uređenog tržišta. Redoslijed usklađenosti izdavatelja dionica s pojedinim poglavljima Kodeksa određen je ukupnim zbrojem ocjena svih poglavlja.

- U 2019. nijedan izdavatelj nije bio u potpunosti usklađen s odredbama Kodeksa na ST-u i VT-u, već samo 2 izdavatelja dionica na RT-u.
- U 2020. čak je 8 izdavatelja dionica bilo u potpunosti usklađeno s Kodeksom (2 izdavatelja čije su dionice uvrštene na VT, 2 izdavatelja čije su dionice uvrštene na ST i 4 izdavatelja čije su dionice uvrštene na RT), a sve u skladu s odgovorima na upitnike u vezi s korporativnim upravljanjem.
- U 2021. godini 9 je izdavatelja dionica u potpunosti bilo usklađeno s Kodeksom (3 izdavatelja čije su dionice uvrštene na VT i 6 izdavatelja čije su dionice uvrštene na RT), a sve u skladu s odgovorima na upitnik o usklađenosti s Kodeksom. U promatranoj godini nijedan izdavatelj s ST-a nije bio u potpunosti usklađen s odredbama Kodeksa.
- U 2022. godini 10 je izdavatelja dionica u potpunosti bilo usklađeno sa Kodeksom (2 izdavatelja čije su dionice uvrštene na VT, 2 izdavatelja čije su dionice uvrštene na ST i 6 izdavatelja čije su dionice uvrštene na RT), a sve u skladu s odgovorima na upitnik o usklađenosti s Kodeksom.
- Slijedom navedenog, vidljiv je blag pomak u pogledu usklađenosti izdavatelja dionica u 2022. s Kodeksom.

Tablica 5. Ocjena usklađenosti izdavatelja na Vodećem tržištu po pojedinom poglavlju Kodeksa za 2022. godinu

Izdavatelj	Poglavlje 1.	Poglavlje 2.	Poglavlje 3.	Poglavlje 4.	Poglavlje 5.	Poglavlje 6.	Poglavlje 7.	Poglavlje 8.	Poglavlje 9.	Poglavlje 10.
Atlantic Grupa d.d.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Valamar Riviera d.d.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hrvatski Telekom d.d.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
Podravka d.d.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
Arena Hospitality Group d.d.	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
AD Plastik d.d.	2	1	2	2	2	2	2	1	1	2

Izvor: interni izračun Hanfe na temelju upitnika o usklađenosti za 2022. godinu

Tablica 6. Ocjena usklađenosti izdavatelja na Službenom tržištu po pojedinom poglavlju Kodeksa za 2022. godinu

Izdavatelj	Poglavlje 1.	Poglavlje 2.	Poglavlje 3.	Poglavlje 4.	Poglavlje 5.	Poglavlje 6.	Poglavlje 7.	Poglavlje 8.	Poglavlje 9.	Poglavlje 10.
Končar - Elektroindustrija d.d.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Meritus ulaganja d.d.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
CROATIA osiguranje d.d.	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2
Hrvatska poštanska banka d.d.	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Luka Ploče d.d.	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1
SPAN d.d.	2	2	-1	2	2	2	2	2	2	2
Zagrebačka burza d.d.	1	2	2	2	2	2	2	1	1	2
Dalekovod d.d.	2	2	-1	2	1	2	2	2	2	2
Institut IGH d.d.	2	1	2	2	2	-1	2	2	2	2
CIAK Grupa d.d.	1	0	0	2	2	2	2	2	2	2
JADRAN d.d.	2	2	-1	2	2	2	2	2	2	0
SUNCE HOTELI d.d. za turizam i ugostiteljstvo	2	1	2	1	1	1	1	2	2	2
MON PERIN d.d.	1	2	2	1	2	1	1	0	2	2
Ilirija d.d.	1	2	-1	1	2	1	1	0	2	2
INA - Industrija nafte d.d.	1	0	0	1	1	0	2	2	2	1
Varteks d.d.	1	1	0	1	2	2	0	1	1	0
Medika d.d.	2	2	-1	1	1	0	1	1	1	-1
Granolio d.d.	1	2	0	0	1	-1	1	0	0	1
Luka Rijeka d.d.	2	-1	-1	0	1	-1	-1	1	1	-1

Izvor: interni izračun Hanfe na temelju upitnika o usklađenosti za 2022. godinu

Tablica 7. Ocjena usklađenosti izdavatelja na Redovitom tržištu po pojedinom poglavlju Kodeksa za 2022. godinu

Izdavatelj	Poglavlje 1.	Poglavlje 2.	Poglavlje 3.	Poglavlje 4.	Poglavlje 5.	Poglavlje 6.	Poglavlje 7.	Poglavlje 8.	Poglavlje 9.	Poglavlje 10.
Ericsson Nikola Tesla d.d.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
MODRA ŠPILJA d.d.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Vis d.d.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Croatia Airlines d.d.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Podravska banka d.d.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Terra Firma d.d.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
HELIOS FAROS d.d.	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2
Končar - Distributivni i specijalni transformatori d.d.	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2
Slatinska banka d.d.	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2
Tehnika d.d.	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2
ADRIATIC OSIGURANJE d.d.	1	2	2	2	2	2	2	1	2	2
Adris Grupa d.d.	2	2	2	2	2	2	2	0	2	2
Ingra d.d.	2	2	2	2	2	2	2	1	1	2
Jadroagent d.d.	2	2	2	2	1	2	2	2	1	2
Istarska kreditna banka Umag d.d.	1	1	2	2	2	2	2	2	2	0
Atlantska plovdba d.d.	2	1	2	-1	2	1	2	2	2	2
Solaris d.d.	1	2	0	2	2	2	2	0	2	2
Adriatic Croatia International Club d.d.	2	2	-1	2	1	2	2	2	2	0
Koestlin d.d.	1	1	2	2	2	-1	2	1	2	2
Kutjevo d.d.	2	2	0	2	2	2	2	0	0	2
Maistra d.d.	2	2	0	2	1	2	2	0	1	2
Imperial Riviera d.d.	1	1	2	2	2	2	2	0	1	0
Kraš d.d.	1	2	-1	2	2	-1	2	2	2	2
Stanovi Jadran d.d. za poslovanje nekretninama	1	-1	2	1	1	2	1	2	2	2
Primo Real Estate d.d.	2	2	2	2	2	1	1	1	0	-1
3. MAJ brodogradilište d.d.	2	2	2	2	1	0	0	0	0	2
AGRAM BANKA d.d.	1	2	0	1	2	1	2	1	1	0
Čateks d.d.	1	2	2	1	-1	-1	2	2	1	2
ZAGREBAČKA BANKA DIONIČKO DRUŠTVO	1	1	0	1	1	2	2	2	1	0
HTP Korčula d.d.	1	2	0	1	2	1	1	0	2	0
HTP Orebić d.d.	1	2	0	1	2	1	1	0	2	0
Tekstilpromet d.d.	1	1	-1	1	2	1	2	0	1	2
THE GARDEN BREWERY d.d.	2	2	-1	2	2	-1	2	0	1	1
Plava laguna d.d.	1	1	-1	1	2	2	1	1	1	0
Brodmerkur d.d.	1	2	-1	0	1	0	1	1	1	2
Jadroplov d.d.	1	1	-1	1	0	-1	2	1	2	2

ALPHA ADRIATIC pomorski promet dioničko društvo	1	1	-1	2	0	0	1	0	1	2
MEDORA HOTELI I LJETOVALIŠTA d.d.	1	2	0	1	-1	0	1	1	2	0
Turisthotel d.d.	2	1	0	1	0	2	0	0	1	0
Quattro logistika d.d.	1	0	0	1	1	2	1	1	0	-1
Saponia d.d.	1	2	0	-1	-1	-1	1	2	2	1
Bilokalnik - IPA d.d.	1	0	0	1	2	-1	0	1	1	0
Jadranski naftovod d.d.	1	2	-1	1	0	-1	1	1	1	0
VILLA DUBROVNIK HOTELSKO - TURISTIČKO DIONIČKO DRUŠTVO	1	1	-1	1	1	-1	1	0	1	1
Čakovečki mlinovi d.d.	0	0	0	1	0	2	0	0	1	0
AUTO HRVATSKA d.d.	1	2	-1	-1	2	0	0	0	1	-1
ĐURO ĐAKOVIĆ GRUPA d.d.	1	0	-1	0	0	-1	1	2	1	-1
PROFESSIO ENERGIA d.d.	-1	-1	-1	2	1	-1	0	1	1	0
FTB TURIZAM d.d.	0	1	-1	-1	1	-1	-1	2	1	-1
Lošinjska plovidba - Holding d.d.	1	-1	-1	1	1	-1	-1	1	1	-1
Vodoprivreda Zagreb d.d.	1	1	-1	1	-1	-1	0	0	0	-1
Maraska d.d.	1	-1	-1	-1	-1	-1	1	0	2	-1
Viro tvornica šećera d.d.	-1	1	-1	-1	-1	2	-1	0	0	-1
Liburnia riviera hoteli d.d.	1	-1	-1	1	-1	-1	-1	0	0	-1
Zagrebačke pekarnice Klara d.d.	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	2	0	-1
Zvečevo d.d.	-1	1	-1	-1	-1	-1	-1	0	0	-1

Izvor: interni izračun Hanfe na temelju upitnika o usklađenosti za 2022. godinu

Polazeći od usklađenosti izdavatelja po pojedinom poglavlju, a uzimajući u obzir najveću usklađenost izdavatelja s odredbama Kodeksa, najveći broj odredbi s kojima je pojedini izdavatelj u potpunosti usklađen te broj zaposlenih u izdavatelju, utvrđeno je da su po pojedinom segmentu tržišta s Kodeksom najbolje usklađeni sljedeći izdavatelji:

Tablica 8. Poredak izdavatelja prema ocjeni usklađenosti s Kodeksom za 2022.

Izdavatelj	Segment uređenog tržišta	Ukupno	Broj odredbi s kojima je izdavatelj u potpunosti usklađen	Broj zaposlenih
Atlantic Grupa d.d.	VT	20	138	182
Končar - Elektroindustrija d.d.	ST	20	129	61
Ericsson Nikola Tesla d.d.	RT	20	132	3.538

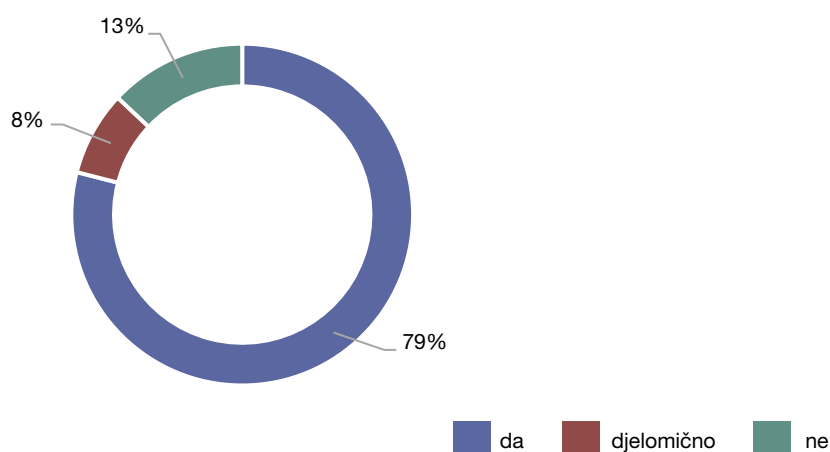
Izvor: interni izračun Hanfe na temelju upitnika o usklađenosti za 2022. godinu

Najveću usklađenost s Kodeksom na VT-u u 2022. ostvario je izdavatelj Atlantic Grupa d.d., na ST-u izdavatelj Končar – Elektroindustrija d.d. i na RT-u izdavatelj Ericsson Nikola Tesla d.d.

Na grafikonima 23. do 42. prikazan je postotak usklađenosti izdavatelja dionica po pojedinom poglavlju i ukupna usklađenost izdavatelja dionica s Kodeksom za 2022. godinu.

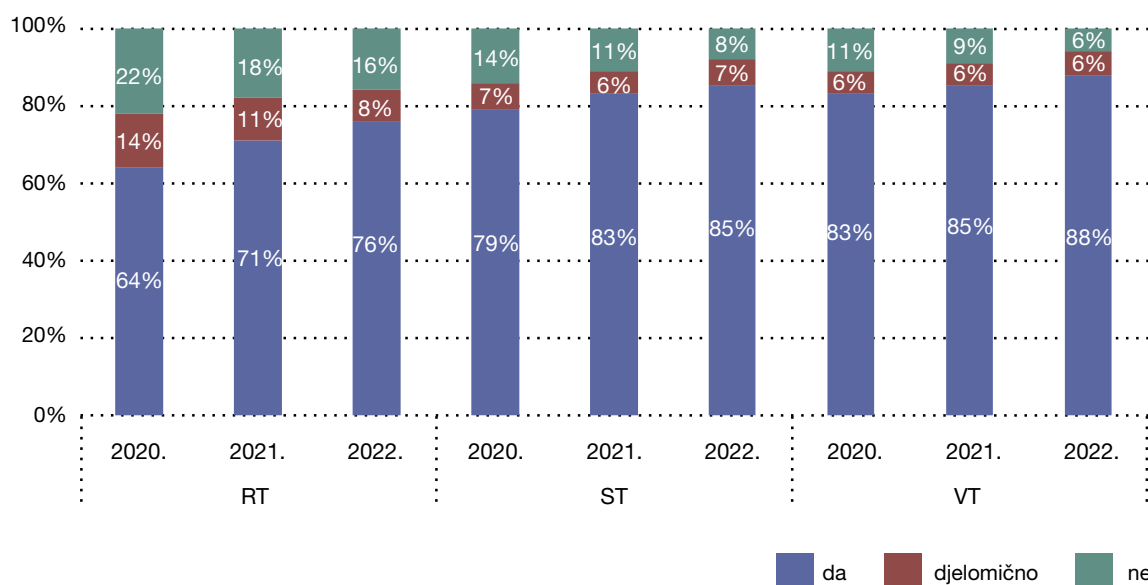
Usklađenost izdavatelja po poglavljima Kodeksa

Grafikon 23. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Vodstvo u 2022. godini

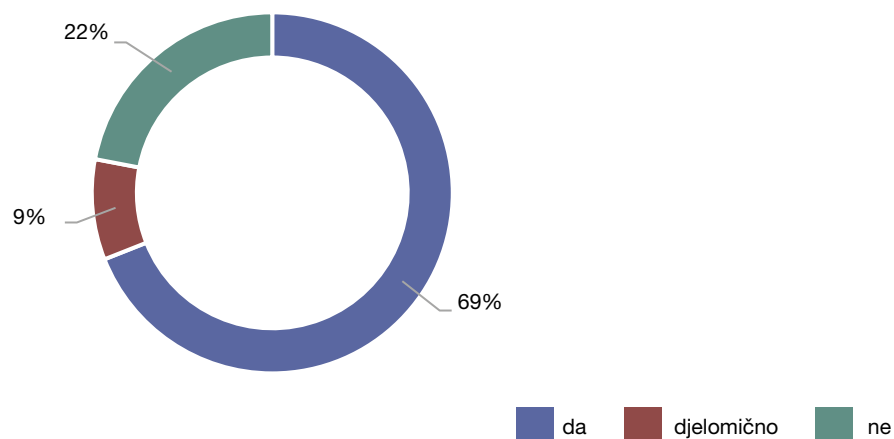
Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2022., interni izračun

Grafikon 24. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Vodstvo u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta

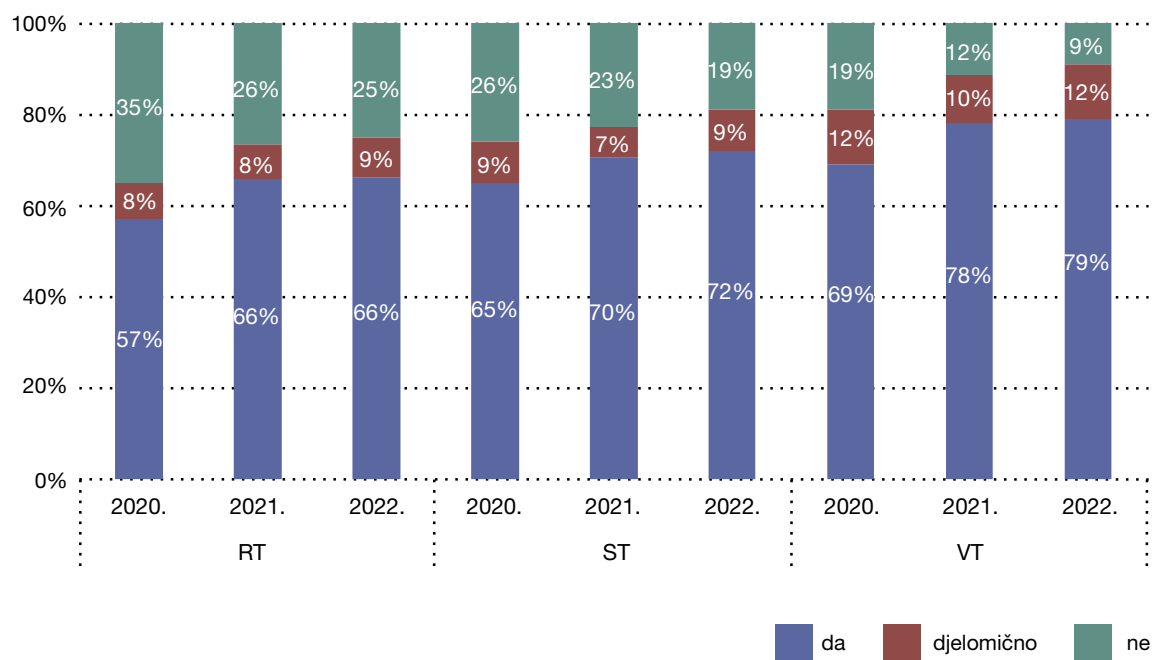
Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022., interni izračun

Grafikon 25. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Dužnosti članova uprave i nadzornog odbora u 2022. godini

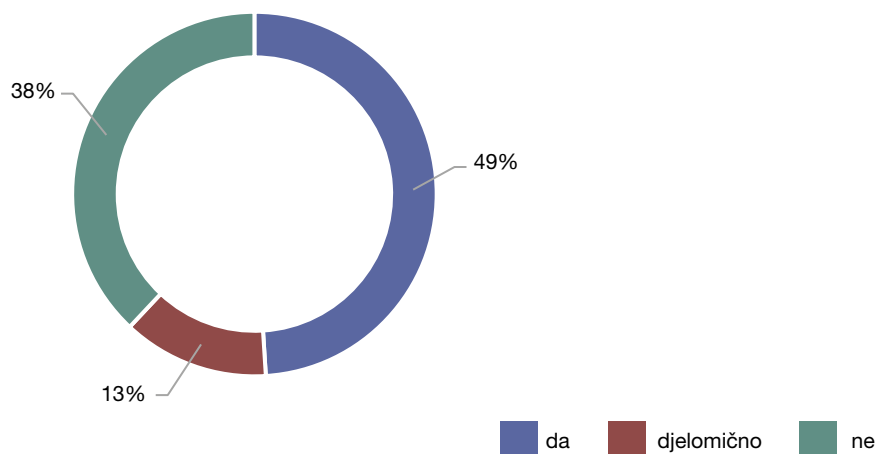
Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2022., interni izračun

Grafikon 26. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Dužnosti članova uprave i nadzornog odbora u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta

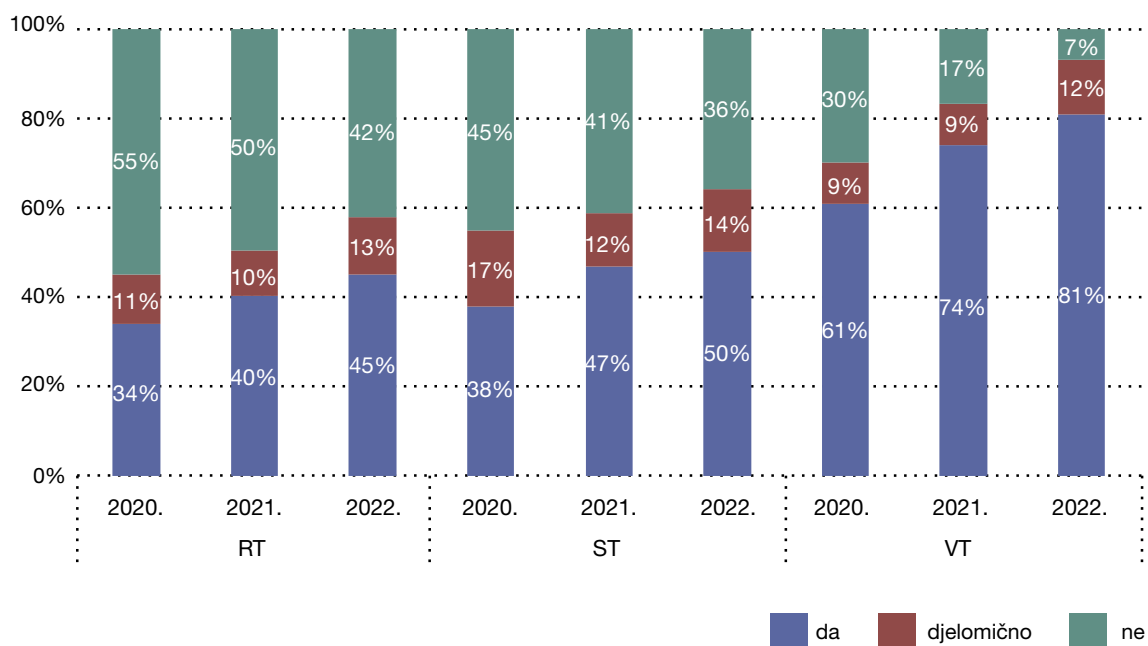
Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022., interni izračun

Grafikon 27. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Imenovanje članova uprave i nadzornog odbora u 2022. godini

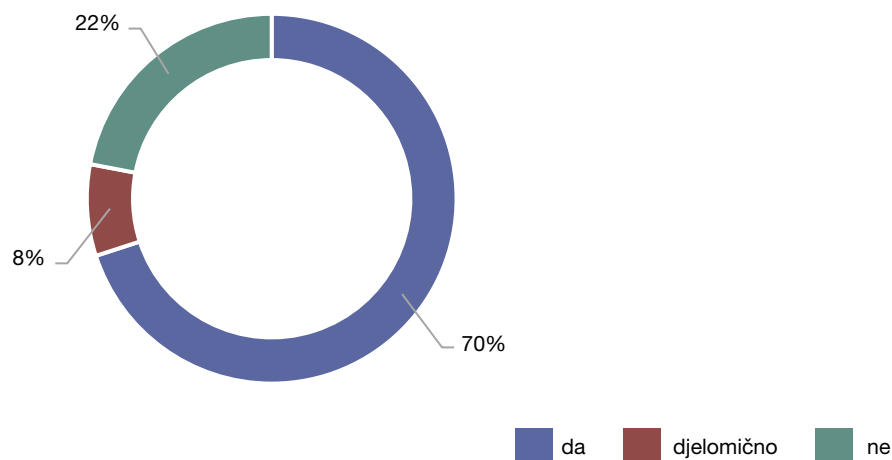
Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2022., interni izračun

Grafikon 28. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Imenovanje članova uprave i nadzornog odbora u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta

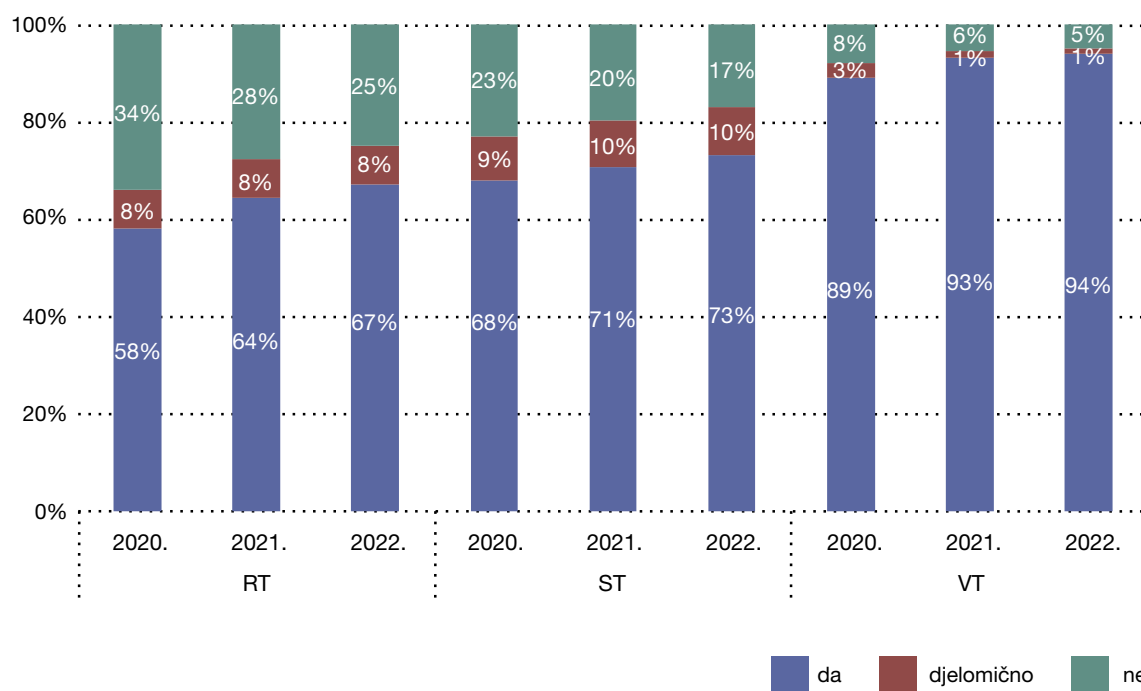
Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022., interni izračun

Grafikon 29. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Nadzorni odbor i njegovi odbori u 2022. godini

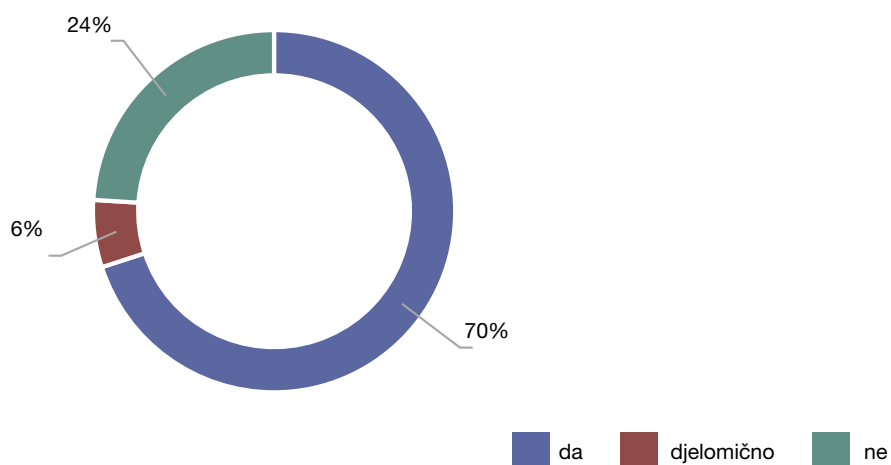
Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2022., interni izračun

Grafikon 30. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Nadzorni odbor i njegovi odbori u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta

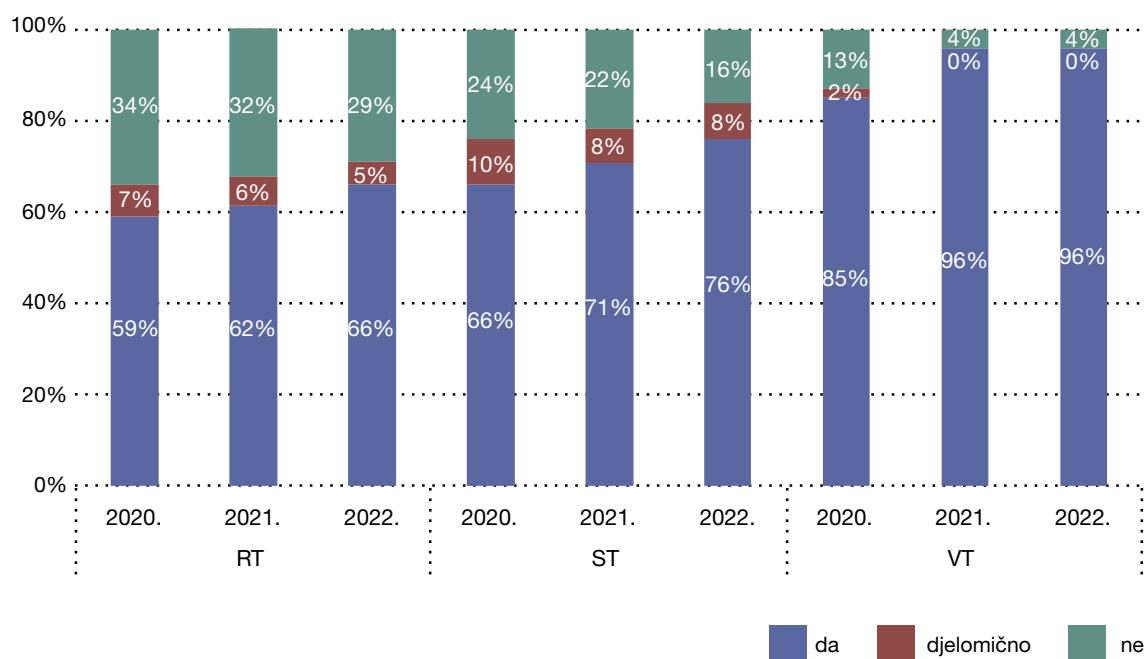
Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022., interni izračun

Grafikon 31. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Uprava u 2022. godini

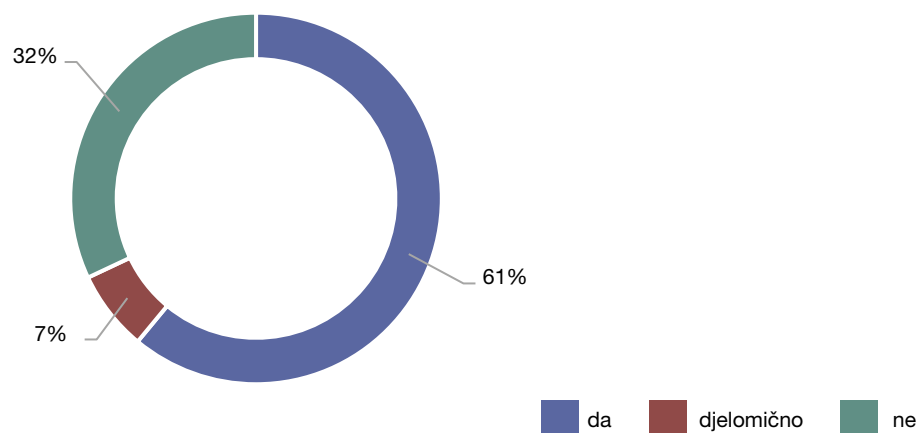
Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2022., interni izračun

Grafikon 32. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Uprava u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta

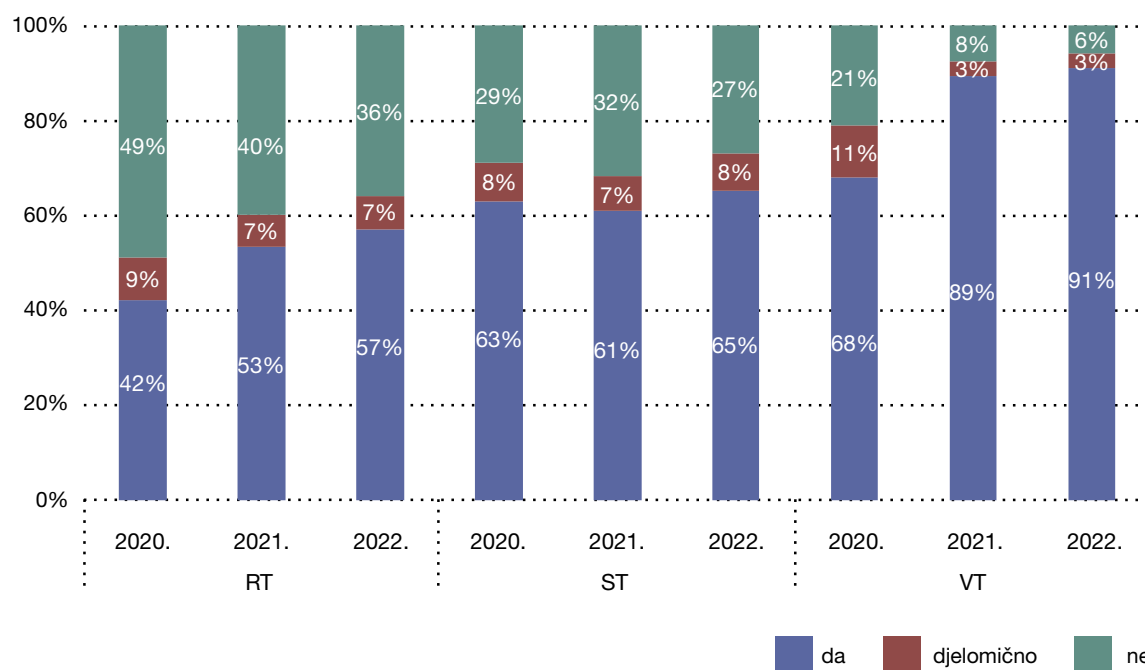
Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022., interni izračun

Grafikon 33. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Primici članova uprave i nadzornog odbora u 2022. godini

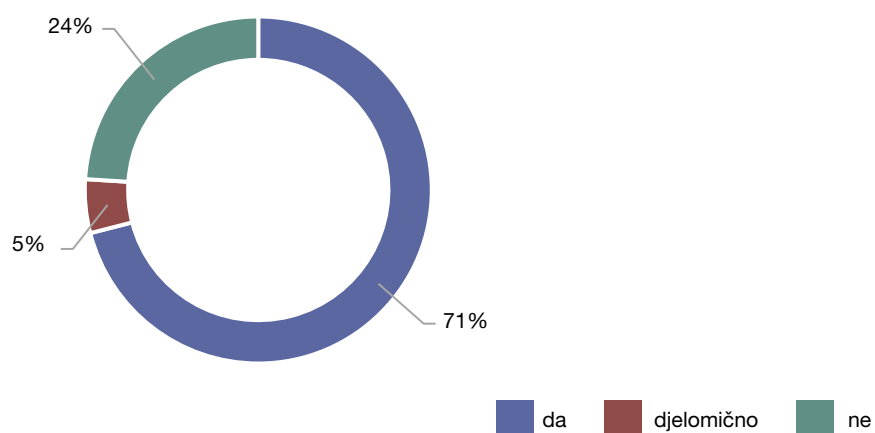
Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2022., interni izračun

Grafikon 34. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Primici članova uprave i nadzornog odbora u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta

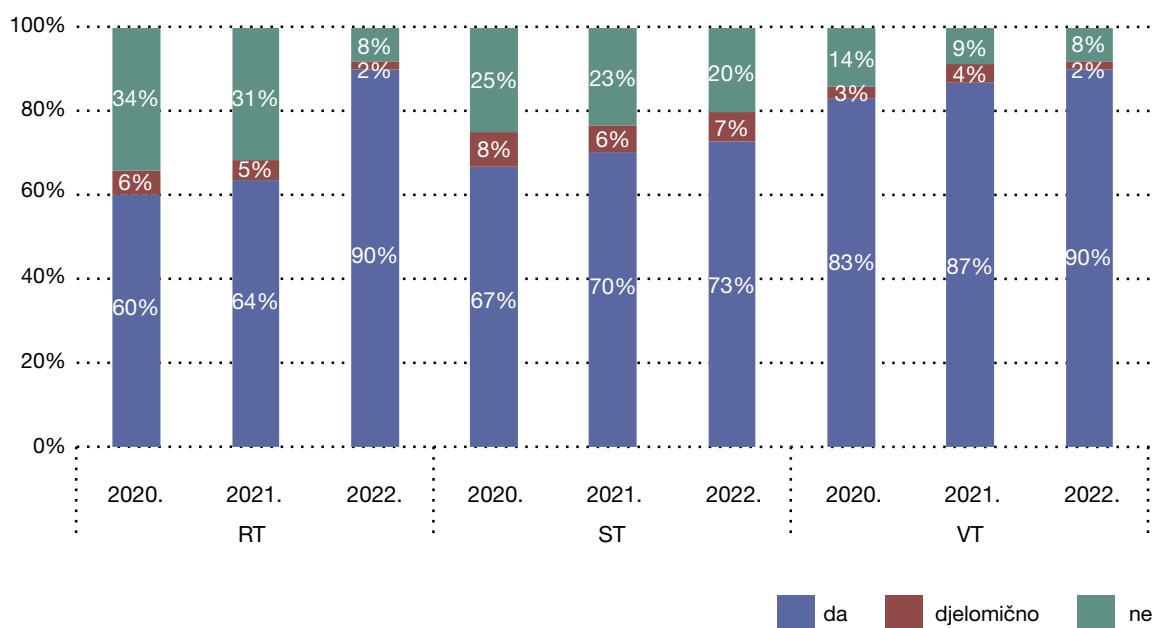
Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022., interni izračun

Grafikon 35. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Rizici, unutarnja kontrola i revizija u 2022. godini

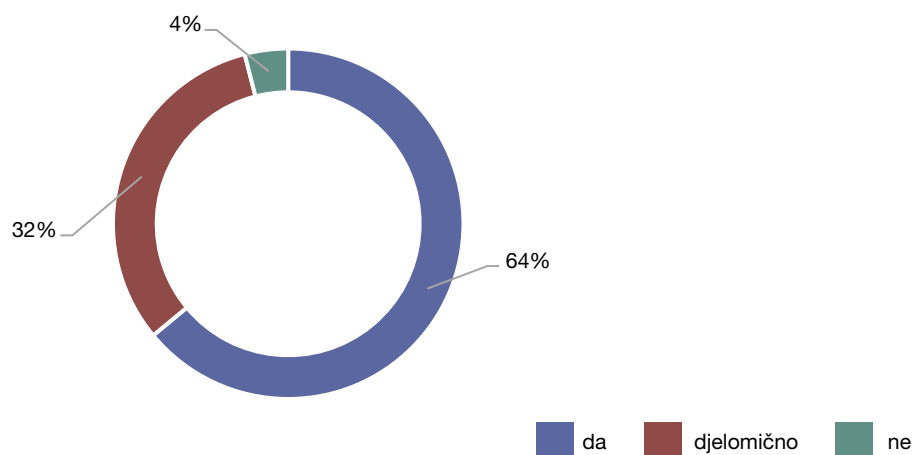
Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2022., interni izračun

Grafikon 36. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Rizici, unutarnja kontrola i revizija u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta

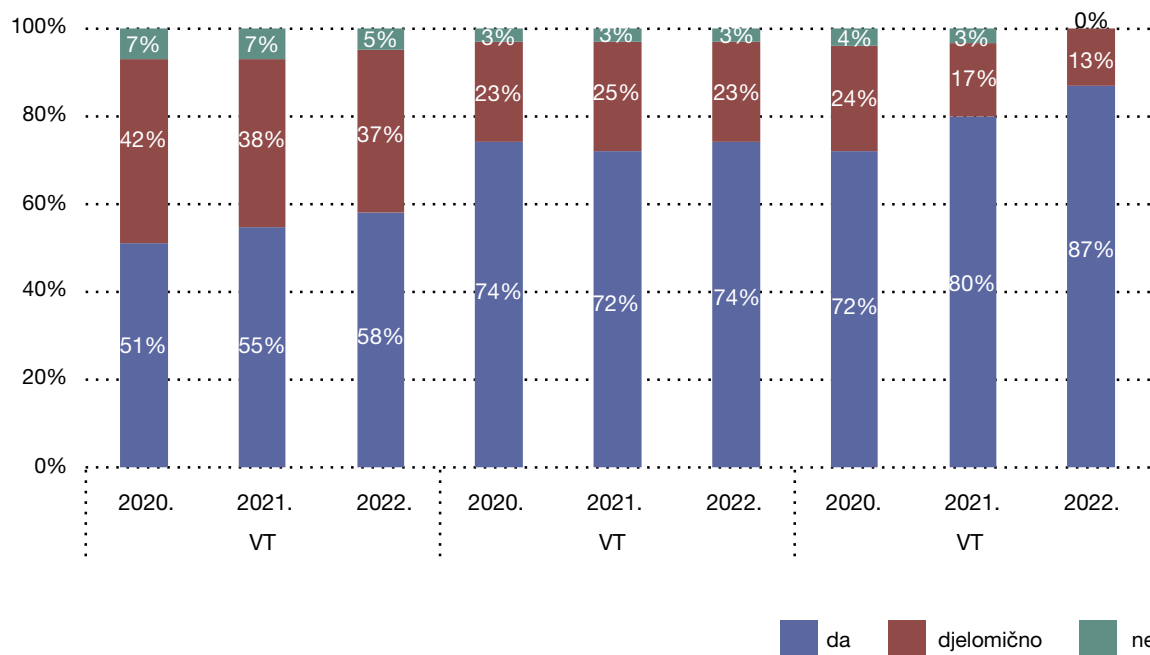
Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022., interni izračun

Grafikon 37. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Objavljivanje i transparentnost u 2022. godini

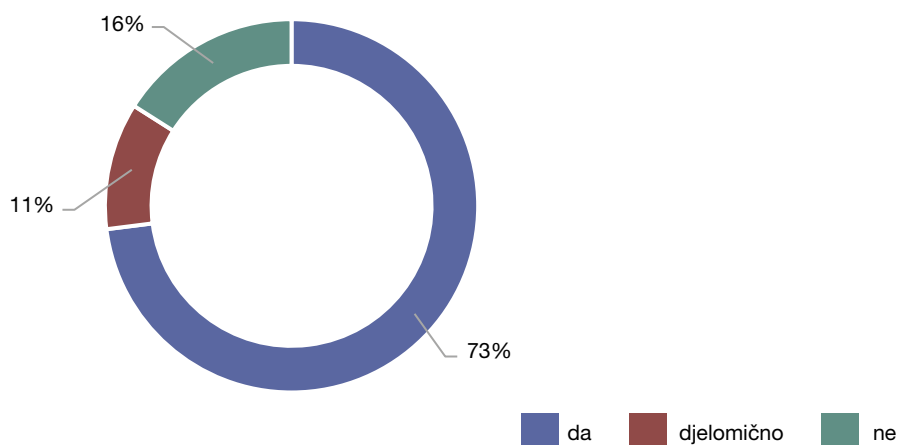
Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2022., interni izračun

Grafikon 38. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Objavljivanje i transparentnost u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta

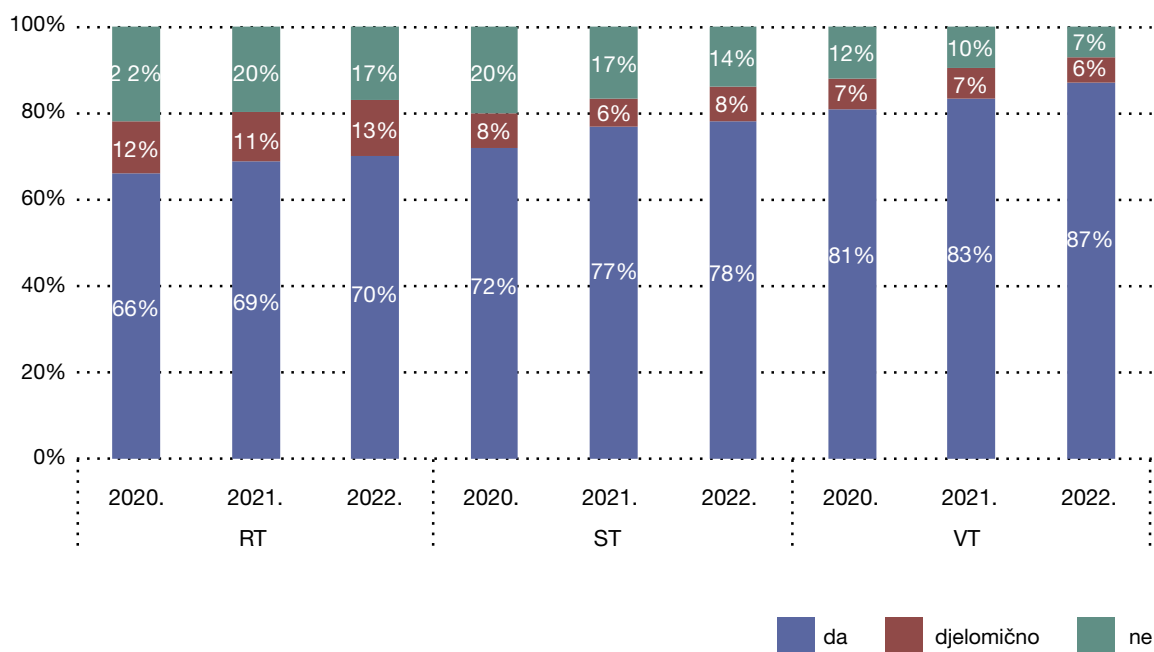
Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022., interni izračun

Grafikon 39. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Dioničari i glavna skupština u 2022. godini

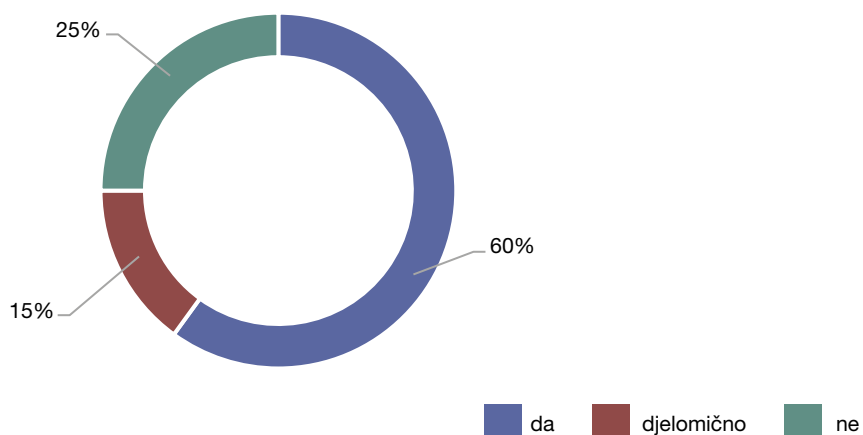
Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2022., interni izračun

Grafikon 40. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Dioničari i glavna skupština u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta

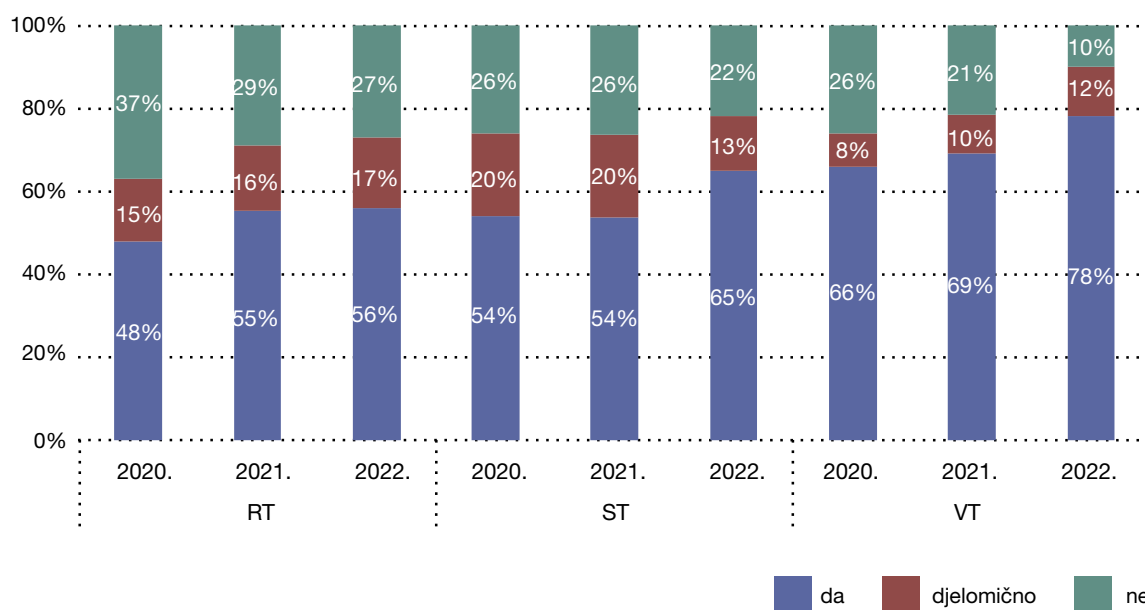
Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022., interni izračun

Grafikon 41. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Dionici i korporativna društvena odgovornost u 2022. godini

Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2022., interni izračun

Grafikon 42. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Dionici i korporativna društvena odgovornost u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta

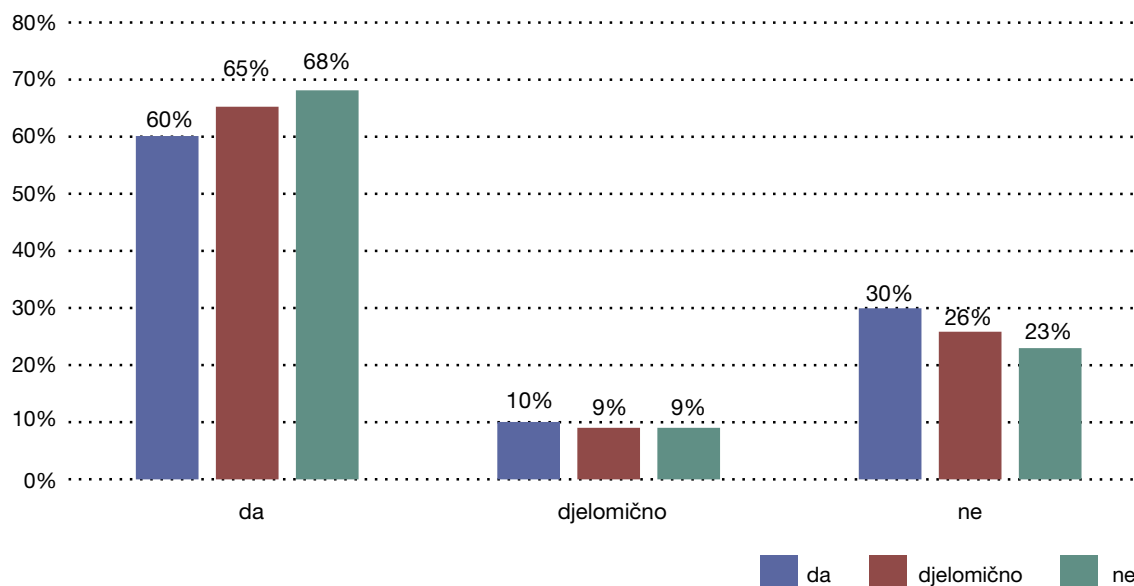

Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022., interni izračun

Ukupna usklađenost izdavatelja dionica s Kodeksom u 2022. godini

Na sljedećem je grafikonu dan usporedni prikaz usklađenosti izdavatelja dionica s Kodeksom u 2022. u odnosu na 2020. i 2021. godinu.

Grafikon 43. Ukupna usklađenost izdavatelja dionica s Kodeksom u 2022. godini

Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022., interni izračun

Na 68 % svih pitanja iz upitnika o usklađenosti za 2022. izdavatelji su odgovorili „DA“, a na 23 % pitanja „NE“ (u 2021. na 65 % svih pitanja iz upitnika o usklađenosti izdavatelji su odgovorili „DA“, a na 26 % pitanja „NE“).

- Prema podacima dostavljenim u upitniku o usklađenosti za 2022., izdavatelji su najviše usklađeni s poglavljima *Vodstvo* i *Dioničari i glavna skupština*.
- Izdavatelji dionica su u 2022., prema podacima dostavljenim u upitniku o usklađenosti, najmanje usklađeni s poglavljima *Imenovanje članova uprave i nadzornog odbora* i *Dionici i korporativna društvena odgovornost*.
- Nakon provedene analize usklađenosti razvidno je poboljšanje usklađenosti po svim poglavljima. Najznačajnije je povećanje usklađenosti izdavatelja u odnosu na prethodnu godinu s poglavljem *Imenovanje članova uprave i nadzornog odbora* (u 2021. to je bilo poglavlje *Primici članova uprave i nadzornog odbora*). Značajnije poboljšanje usklađenosti izdavatelja u 2022. u odnosu na 2021. vidljivo je i kod poglavlja *Vodstvo, Uprava, Rizici, unutarnja kontrola i revizija* te *Dionici i korporativna društvena odgovornost* (poboljšanje od 4% u odnosu na prethodnu godinu kod svakog poglavlja).
- S obzirom na najznačajnije povećanje usklađenosti izdavatelja dionica u 2022., koje se odnosi na poglavlje 3. Kodeksa *Imenovanje članova uprave i nadzornog odbora*, izdvojeni su članci Kodeksa koji se odnose na odabir članova nadzornog odbora i ulogu nadzornog odbora za koje je više od 50 % izdavatelja odgovorilo „DA“:

- Prilikom predlaganja kandidata za nadzorni odbor glavnoj skupštini među materijalima za glavnu skupštinu društvo čini dostupnima sve informacije iz članka 16. Kodeksa.
- Materijali za glavnu skupštinu sadrže sve informacije iz članka 17. Kodeksa.
- Nadzorni odbor odgovoran je za imenovanje i opoziv članova uprave i davanje preporuka za kandidata za člana nadzornog odbora glavnoj skupštini.
- Nadzorni odbor osigurao je formalne i transparentne procedure za imenovanje u upravu i nadzorni odbor.
- Kod poglavlja *Nadzorni odbor i njegovi odbori* vidljivo je poboljšanje usklađenosti kod sljedećih odredbi:
 - Godišnje izvješće uključuje izvješće o ocjeni nadzornog odbora i njegovih odbora, u kojem su ocjenjene sve okolnosti iz članka 41. Kodeksa.
 - Nadzorni odbor ocijenio je pojedinačne rezultate svojih članova u posljednjih 12 mjeseci.
 - Većina članova svakog odbora nadzornog odbora neovisna je u skladu s definicijom iz Dodatka A Kodeksa.
 - Statut i/ili interni akti društva predviđaju obvezu članova nadzornog odbora da obavijeste tajnika društva o svom članstvu u nadzornom odboru ili upravi drugih društava.
 - Ocjenjivanje djelotvornosti nadzornog odbora vodio je predsjednik ili zamjenik predsjednika nadzornog odbora.
 - Društvo u godišnje izvješće uključuje izvješće o radu svakog odbora nadzornog odbora te informacije o broju održanih sastanaka i članovima odbora.
 - Opis poslova svakog odbora nadzornog odbora dostupan je bez naknade na mrežnim stranicama društva.
- Najviše izdavatelja dionica, njih 81 (100 %), usklađeno je s odredbama Kodeksa koje se odnose na:
 - održavanje sjednica nadzornog odbora (sjednice nadzornog odbora mogu se održati bez prisutnosti članova uprave kada nadzorni odbor smatra da je to prikladno, osobe koje nisu članovi odbora nadzornog odbora mogu sudjelovati na sjednicama odbora samo na poziv odbora)
 - odnose s dioničarima (društvo je osiguralo da svi dioničari, bez obzira na broj ili rod dionica koje drže, imaju jednak pristup informacijama o društvu i o tome kako mogu izvršavati i štititi svoja prava)
 - glasanje na glavnoj skupštini (statut društva i/ili interni akti društva dopuštaju dioničarima mogućnost da ostvaruju pravo glasa putem punomoćnika bez ograničenja).
- Najmanje izdavatelja dionica, njih 13 (16 %), usklađeno je s odredbom Kodeksa koja se odnosi na sljedeće:
 - Nadzorni odbor postavio je kao cilj postotak ženskih članova nadzornog odbora i uprave koji se mora postići u sljedećih pet godina i usvojio plan za provedbu tog cilja, što je objavljeno na mrežnim stranicama izdavatelja.
 - Izvještaj o napredovanju plana objavljen je u godišnjem izvješću.

PREGLED IZDAVATELJA PREMA OCJENI NAPRETKA USKLAĐENOSTI S KODEKSEM KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

U tablicama 9., 10. i 11. prikazana je ocjena napretka usklađenosti izdavatelja dionica s poglavljima Kodeksa u 2022. u odnosu na 2021. prema segmentima uređenog tržišta. Redoslijed napretka usklađenosti izdavatelja dionica s pojedinim poglavljima Kodeksa određen je ukupnim zbrojem ocjena napretka usklađenosti svih poglavlja.

Nakon provedene analize utvrđeno je da je najviše izdavatelja dionica ostvarilo napredak usklađenosti s poglavljem 3. *Imenovanje članova uprave i nadzornog odbora* (18 izdavatelja, 23 %) i s poglavljem 4. *Nadzorni odbor i njegovi odbori* (12 izdavatelja, 15 %).

Tablica 9. Ocjena napretka usklađenosti izdavatelja na Vodećem tržištu po pojedinom poglavlju Kodeksa za 2022. godinu

Izdavatelj	Poglavlje 1.	Poglavlje 2.	Poglavlje 3.	Poglavlje 4.	Poglavlje 5.	Poglavlje 6.	Poglavlje 7.	Poglavlje 8.	Poglavlje 9.	Poglavlje 10.
AD Plastik d.d.	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Arena Hospitality Group d.d.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Atlantic Grupa d.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hrvatski Telekom d.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podravka d.d.	0	0	1	0	0	0	0	1	2	2
Valamar Riviera d.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Izvor: interni izračun Hanfe na temelju upitnika o usklađenosti za 2022. godinu

Tablica 10. Ocjena napretka usklađenosti izdavatelja na Službenom tržištu po pojedinom poglavlju Kodeksa za 2022. godinu

Izdavatelj	Poglavlje 1.	Poglavlje 2.	Poglavlje 3.	Poglavlje 4.	Poglavlje 5.	Poglavlje 6.	Poglavlje 7.	Poglavlje 8.	Poglavlje 9.	Poglavlje 10.
CIAK Grupa d.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CROATIA osiguranje d.d.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Dalekovod d.d.	0	0	0	1	2	2	0	1	0	0
Granolio d.d.	-1	0	0	0	0	0	0	-1	0	0
Hrvatska poštanska banka d.d.	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Ilirija d.d.	-1	0	0	-1	0	0	0	0	0	0
INA - Industrija nafte d.d.	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	0
Institut IGH d.d.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
JADRAN d.d.	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0
Končar - Elektroindustrija d.d.	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0

Luka Ploče d.d.	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Luka Rijeka d.d.	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	0
Medika d.d.	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	0
Meritus ulaganja d.d.	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0
SPAN d.d.	0	0	0	0	0	2	0	1	0	2
SUNCE HOTELI d.d. za turizam i ugostiteljstvo	2	0	0	1	0	1	0	0	0	1
Varteks d.d.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Zagrebačka burza d.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Izvor: interni izračun Hanfe na temelju upitnika o usklađenosti za 2022. godinu

Tablica 11. Ocjena napretka usklađenosti izdavatelja na Redovitom tržištu po pojedinom poglavlju Kodeksa za 2022. godinu

Izdavatelj	Poglavlje 1.	Poglavlje 2.	Poglavlje 3.	Poglavlje 4.	Poglavlje 5.	Poglavlje 6.	Poglavlje 7.	Poglavlje 8.	Poglavlje 9.	Poglavlje 10.
3. MAJ brodogradilište d.d.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Adriatic Croatia International Club d.d.	0	0	0	2	2	0	2	2	0	0
ADRIATIC OSIGURANJE d.d.	-1	0	0	1	1	0	0	0	0	0
Adris Grupa d.d.	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
AGRAM BANKA d.d.	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ALPHA ADRIATIC pomorski promet dioničko društvo	2	1	1	2	1	1	0	0	0	2
Atlantska plovdba d.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AUTO HRVATSKA d.d.	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Bilokalnik - IPA d.d.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Brodomerkur d.d.	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Croatia Airlines d.d.	0	2	1	0	0	1	0	0	0	0
Čakovečki mlinovi d.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Čateks d.d.	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ĐURO ĐAKOVIĆ GRUPA d.d.	1	0	0	-1	0	0	0	0	0	0
Ericsson Nikola Tesla d.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
FTB TURIZAM d.d.	-1	0	0	-2	0	-1	-2	1	0	-1
HELIOS FAROS d.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
HTP Korčula d.d.	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	0
HTP Orebić d.d.	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	0
Imperial Riviera d.d.	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0
Ingra d.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Istarska kreditna banka Umag d.d.	-1	1	0	0	0	0	0	0	0	0

Jadranski naftovod d.d.	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jadroagent d.d.	0	0	0	1	2	0	0	0	-1	2
Jadroplov d.d.	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0
Koestlin d.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Končar - Distributivni i specijalni transformatori d.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kraš d.d.	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kutjevo d.d.	0	0	1	2	0	0	2	-1	0	0
Liburnia riviera hoteli d.d.	0	0	0	0	1	0	0	0	-1	0
Lošinjska plovidba - Holding d.d.	-1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Maistra d.d.	2	0	1	1	1	0	0	0	0	0
Maraska d.d.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
MEDORA HOTELI I LJETOVALIŠTA d.d.	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	0
MODRA ŠPILJA d.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Plava laguna d.d.	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Podravska banka d.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Primo Real Estate d.d.	0	0	1	1	2	0	2	0	0	0
PROFESSIO ENERGIA d.d.	1	0	1	2	2	0	1	0	0	0
Saponia d.d.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Slatinska banka d.d.	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0
Solaris d.d.	-1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Stanovi Jadran d.d. za poslovanje nekretninama	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tehnika d.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	0
Tekstilpromet d.d.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Terra Firma d.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
THE GARDEN BREWERY d.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Turisthotel d.d.	0	1	1	0	-1	0	0	0	0	0
VILLA DUBROVNIK HOTELSKO - TURISTIČKO DIONIČKO DRUŠTVO	-1	0	0	1	2	0	2	0	1	0
Viro tvornica šećera d.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vis d.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vodoprivreda Zagreb d.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ZAGREBAČKA BANKA DIONIČKO DRUŠTVO	-1	0	-1	0	0	0	0	0	0	0
Zagrebačke pekarne Klara d.d.	0	0	0	0	0	1	0	0	-1	0
Zvečevo d.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Izvor: interni izračun Hanfe na temelju upitnika o usklađenosti za 2022. godinu

PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE KVALITETE IZVJEŠTAVANJA O KORPORATIVNOM UPRAVLJANJU

Hanfa je od izdavatelja dionica prvi put zaprimila upitnike o usklađenosti za 2019. godinu. Izdavatelji dionica na pitanja iz upitnika o usklađenosti odgovaraju „DA“, „NE“ ili „Djelomično“. Opisani način odgovaranja na pitanja iz upitnika iz usklađenosti primjenjuje se i za 2022. godinu.

U skladu s Kodeksom, za pitanja na koja su odgovorili „NE“ ili „Djelomično“ izdavatelji trebaju jasno obrazložiti razloge neusklađenosti, odnosno:

- objasniti u kojem se dijelu ne pridržavaju odredbe Kodeksa i iz kojeg razloga
- opisati mjere koje su poduzeli ili namjeravaju poduzeti umjesto pridržavanja odredbe Kodeksa kako bi ispunili ciljeve utvrđene u odgovarajućem načelu Kodeksa
- ako se namjeravaju pridržavati odredbe Kodeksa u budućnosti, navesti kada će početi tako postupiti.

U tablici su dani primjeri dobrih i loših obrazloženja za pitanja iz upitnika o usklađenosti na koja je odgovoreno „NE“ ili „Djelomično“.

Tablica 12. Primjeri obrazloženja iz upitnika o usklađenosti za izdavatelje dionica za 2022. godinu

Odredba Kodeksa	Primjeri dobrih obrazloženja	Primjeri loših obrazloženja
Statut društva i/ili interni akti društva dopuštaju dioničarima mogućnost da ostvaruju svoje pravo glasa elektronički bez ograničenja.	Planira se izmijeniti Statut na način da se omogući glasanje elektronički u roku od dvije godine. Navedeno nije predviđeno Statutom ili drugim aktom društva. To se planira razmatrati u sljedećem izvještajnom razdoblju.	Nije bilo potrebno ili nije bilo posebnih zahtjeva. Društvo će razmotriti donošenje takvog akta.
Vanjski revizor bio je prisutan na glavnoj skupštini na kojoj su se predstavljali financijski izvještaji.	Uprava se za vrijeme revizije redovno sastajala i organizirala sastanke s vanjskim revizorima te o svemu izvještavala Nadzorni odbor. Prezentacija financijskih izvještaja od strane vanjskih revizora održana je pred Nadzornim odborom.	Nije bilo mogućnosti. Nije obveza u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima. Nije primjenjivo.
Nadzorni odbor i uprava usuglasili su i usvojili politike iz članka 83. Kodeksa.	Uskladit ćemo se u kraćem roku.	Nije praksa. Nijednim internim aktom nije predviđena takva obveza.

Godišnje izvješće uključuje izvješće o ocjeni nadzornog odbora i njegovih odbora, u kojem su ocjenjene sve okolnosti iz članka 41. Kodeksa.	Društvo u razumnom roku namjerava propisati ovu obavezu.	Nije propisano. Ocjena rada članova Nadzornog odbora proizlazi iz odluke o razrješnici.
Nadzorni odbor ocijenio je pojedinačne rezultate svojih članova u posljednjih 12 mjeseci.	Uskladit ćemo se u kraćem roku.	Ocjena rada članova Nadzornog odbora proizlazi iz odluke o razrješnici. Nije propisano.
Uprava je usvojila, a nadzorni odbor je odobrio, poslovnik o radu uprave koji definira sve iz članka 43. Kodeksa.	Uprava društva sastoji se od jednog člana. Statutom društva predviđeno je da će se poslovnik o radu Uprave donijeti u slučaju kada se Uprava bude sastojala od dva člana. Uprava u razumnom roku namjerava usvojiti poslovnik o radu uprave, a nadzorni odbor namjerava odobriti poslovnik o radu Uprave, kako je navedeno u članku 43. Kodeksa.	Nije praksa. Ne, jer za to ne postoji zakonska obveza.
Društvo je odredilo pojedinca koji će u odnosu na sve dioničare biti osoba za kontakt u odnosima s ulagateljima, a kontakt te osobe dostupan je bez naknade na mrežnim stranicama društva.	Društvo namjerava odrediti pojedinca - kontakt osobu za odnose s ulagateljima.	Ne, jer za to ne postoji zakonska obveza. Kontakt nije na mrežnim stranicama.
Revizijski odbor ocijenio je djelotvornost postupka i njegovu primjenu u posljednjih 12 mjeseci.	Takva djelotvornost postupka ocjenjivati će se tijekom 2023. godine. Uprava planira uz suglasnost Nadzornog odbora usvojiti takav postupak.	Važeća regulativa ne predviđa obvezu. Ne postoji interni akt koji propisuje navedene postupke.
Uprava je, uz prethodnu suglasnost nadzornog odbora, usvojila postupak za prijavljivanje kršenja zakona ili unutarnjih pravila društva, stvarnih ili u slučaju da postoji sumnja u kršenje.	U tijeku je izrada odgovarajućih akata kojima će se udovoljiti zahtjevu predmetne odredbe. Navedene procedure postoje, pri čemu je za njihovo odobrenje nadležna Uprava.	Nije formalizirano, ali se podrazumijeva. Nije bilo takvih slučajeva.
Nadzorni odbor dao je prethodnu suglasnost na politiku za upravljanje sukobom interesa.	Društvo je u postupku izrade i usvajanja Kodeksa korporativnog upravljanja, pravila poslovnog ponašanja i sprečavanja sukoba interesa. Navedenim dokumentom bit će definirano sve po ovom pitanju upitnika. Očekuje se usvajanje ovog dokumenta od strane Nadzornog odbora tijekom 2023. godine i njegova objava na mrežnim stranicama društva.	Ne, jer to nije zakonska obveza. U razmatranju.

Fer vrijednost svake materijalne transakcije mora potvrditi neovisni stručnjak prije svake takve transakcije te njegovo izvješće mora biti dostupno bez naknade na mrežnim stranicama društva.	Društvo nema takav interni akt te ga planira usvojiti u najkraćem mogućem roku.	Nije bilo takvih transakcija. Važeća regulativa ne predviđa obvezu. Nije propisano.
--	---	---

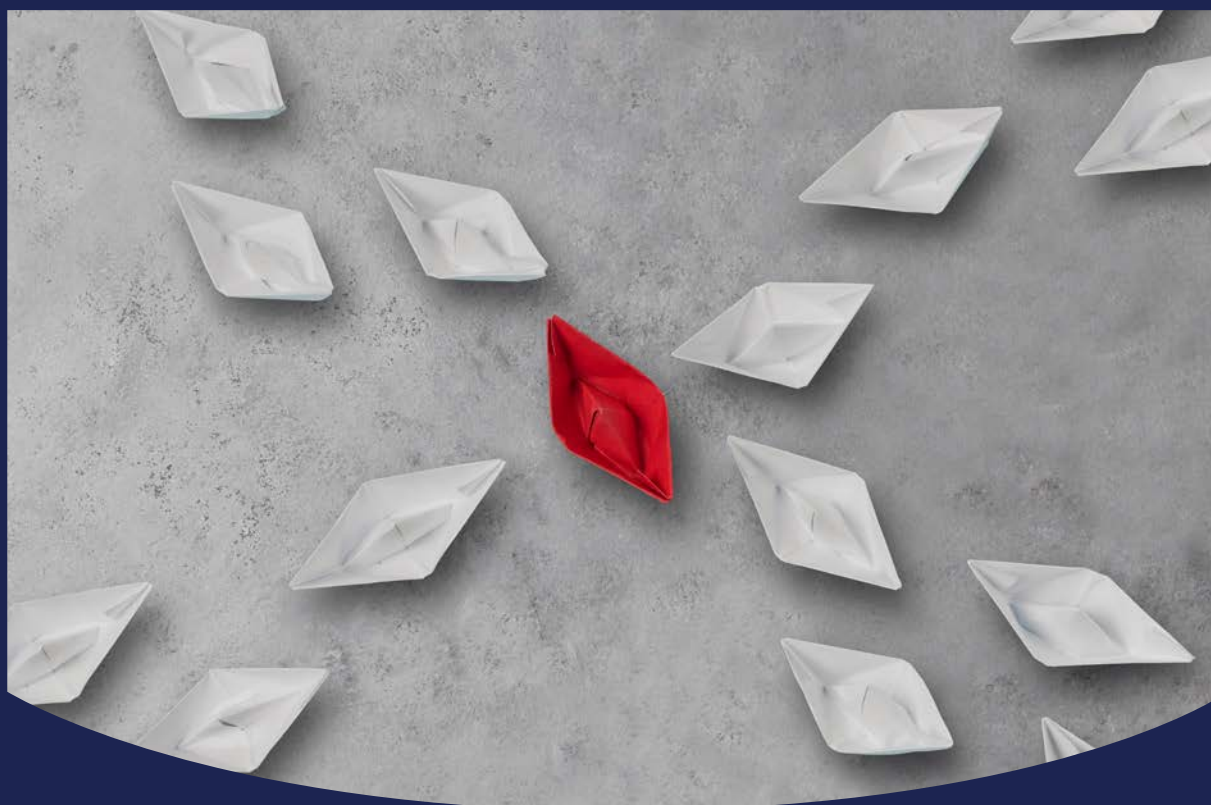
Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2022.

Obrazloženje odgovora „NE“ ili „Djelomično“ od iznimne je važnosti jer izdavatelj ima mogućnost navesti razloge koji su jedinstveni za njega, a koji su doveli do neusklađenosti ili djelomične usklađenosti. Iz upitnika o usklađenosti za 2022., kao i iz upitnika o usklađenosti iz prethodne dvije godine (2020. i 2021.), vidljivo je da izdavatelji nisu skloni navoditi detaljnija obrazloženja razloga neusklađenosti ili djelomične neusklađenosti i vrlo često kao obrazloženje navode da određeni zahtjev nije propisan zakonom, statutom ili drugim internim aktom izdavatelja.

Dakle, u obrazloženju odgovora „NE“ ili „Djelomično“ bitno je jasno navesti razloge neusklađenosti te kada se i na koji način izdavatelj namjerava uskladiti s određenom odredbom Kodeksa u budućnosti kako bi se vidio napredak u usklađenosti u budućim izvještajnim razdobljima. Izdavatelj pritom treba obratiti pažnju da kod navođenja načina i rokova s određenom odredbom Kodeksa zaista tako i postupa. Naime, postupanje na način i u rokovima koje je izdavatelj odredio i naveo u upitniku može biti predmetom provjere Hanfe.

Osim navedenog, izdavatelji uvijek trebaju voditi računa o točnosti podataka (odgovora i objašnjenja odgovora „NE“ i „Djelomično“) koje navode u upitnicima o usklađenosti jer su ti podaci predmet kontrole prilikom obrade podataka. Ako se kod izdavatelja utvrdi da odgovor ili objašnjenje u upitniku o usklađenosti ne odražava stvarno stanje, on će biti izuzet od obrade podataka u svrhu utvrđivanja ukupne usklađenosti izdavatelja s Kodeksom.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O KORPORATIVNOM UPRAVLJANJU ZA IZDAVATELJE DIONICA

UVOD

Podaci prikazani u ovom godišnjem izvještaju o korporativnom upravljanju za izdavatelje čije su dionice uvrštene na uređeno tržište Zagrebačke burze prate poglavlja Kodeksa o korporativnom upravljanju te upitnika o usklađenosti i upitnika o praksama upravljanja, a to su Nadzorni odbor i njegovi odbori (3. i 4. poglavlje Kodeksa), Uprava (5. poglavlje Kodeksa), Dužnosti članova uprave i nadzornog odbora (1. i 2. poglavlje Kodeksa), Primić članova uprave i nadzornog odbora (6. poglavlje Kodeksa), Rizici, unutarnja kontrola i revizija (7. poglavlje Kodeksa), Glavna skupština (9. poglavlje Kodeksa) i Transparentnost i korporativna društvena odgovornost (8. i 10. poglavlje Kodeksa).

Izdavatelji Hanfi dostavljaju dva upitnika: upitnik o praksama upravljanja i upitnik o usklađenosti. Upitnik o usklađenosti se objavljuje. Budući da se Kodeks ne primjenjuje na izdavatelje dionica zatvorenih investicijskih fondova, ti izdavatelji Hanfi dostavljaju samo upitnik o praksama upravljanja.

Od ukupno 88 izdavatelja čije su dionice 31. prosinca 2022. bile uvrštene na uređeno tržište 86 izdavatelja bilo je u obvezi dostaviti Hanfi upitnik o praksama upravljanja i upitnik o usklađenosti za 2022., a 2 izdavatelja dionica samo upitnik o praksama upravljanja.

Od 86 izdavatelja dionica koji su bili u obvezi dostaviti upitnik o praksama upravljanja i upitnik o usklađenosti propisanu obvezu dostave upitnika o praksama upravljanja u ostavljenom roku ispunilo je 85 izdavatelja (99 % obveznika dostave). Od 2 izdavatelja dionica koja su bila u obvezi dostavljanja Hanfi samo upitnik o praksama upravljanja predmetni upitnik za 2022. dostavila su oba izdavatelja dionica (100 % obveznika). Dakle, upitnik o praksama upravljanja dostavilo je 87 izdavatelja (99 % obveznika) u ostavljenom roku.

Podaci prikazani u nastavku ovog poglavlja obuhvaćaju podatke iz upitnika o usklađenosti i upitnika o praksama upravljanja za 2022. za sve izdavatelje dionica koji su Hanfi u ostavljenom roku dostavili upitnike (podatke iz upitnika o praksama upravljanja za 87 izdavatelja i upitnika o usklađenosti za 85 izdavatelja koji su dostavili upitnik o usklađenosti za 2022. godinu). Jedan izdavatelj nije dostavio oba upitnika na propisan način i u ostavljenom roku, slijedom čega podaci iz tih upitnika nisu uključeni u obradu u ovom poglavlju.

Uređeno tržište Zagrebačke burze podijeljeno je na tri segmenta: Vodeće tržište (VT), Službeno tržište (ST) i Redovito tržište (RT), koja se razlikuju po razini zahtjeva koje pojedini segment postavlja prema izdavateljima. VT najzahtjevniji je tržišni segment u pogledu zahtjeva transparentnosti, a RT postavlja minimalne zahtjeve za transparentnost. Segment VT-a Zagrebačka burza uspostavila je krajem 2018. godine.

U 2022. godini na Zagrebačkoj burzi ostvaren je promet od 393 mil. eura, što je 16 % više u odnosu na prethodnu godinu. Promet dionicama iznosio je 227 mil. eura, što je 1,5 % manje u odnosu na 2021. godinu. Na kraju 2022. na uređenom tržištu Zagrebačke burze bilo je uvršteno 88 izdavatelja dionica (6 izdavatelja dionica manje u odnosu na 31. prosinca 2021. godine), a broj izdavatelja dionica kontinuirano se smanjuje od 2015. godine. Ukupno su tijekom 2022. s uređenog tržišta povučene dionice 8 izdavatelja (3 s ST-a i 5 s RT-a), a uvrštene su dionice 2 izdavatelja (1 na ST-u, 1 na RT-u).

U 2022. od ukupnog prometa vrijednosnih papira u iznosu od 393 mil. eura više od polovice ostvareno je u trgovanju dionicama (227 mil. eura, odnosno 58 %). Najveći promet ostvaren je trgovinom dionica koje su uvrštene na RT (40,68 % ukupnog prometa dionica), no on je smanjen u odnosu na prethodnu godinu, kada je taj udio iznosio 40,35 %. Trgovina dionicama koje su uvrštene na VT čini 40,52 % ukupnog prometa dionicama u 2022., a trgovina dionicama koje su uvrštene na ST udio od 19 %. U 2022. u trgovanju dionicama na RT-u ostvaren je promet od 92,5 mil. eura i pao je u odnosu na prethodnu godinu, kada je iznosio 93,2 mil. eura, za oko 12 %.

Tržišna kapitalizacija dionica smanjena je za oko 3 % u odnosu na kraj 2021. te je na kraju 2022. iznosila 18 mlrd. eura. Vrijednost tržišta mjerena tržišnom kapitalizacijom viša je u odnosu na prethodnu godinu na RT-u (za 1,4 %), dok je niža na VT-u (za 9,2 %) i ST-u (za 3 %). Navedeno smanjenje proizlazi iz činjenice da su se tri izdavatelja izvrstila s ST-a (Petrokemija d.d., OT – Optima Telekom d.d. i Tankerska Next Generation d.d.), jedan izdavatelj prešao je s ST-a na RT (Stanovi Jadran d.d.), ali su se i smanjile cijene dionica. Međutim, jedan je izdavatelj uvrstio dionice na ST (MON PERIN d.d.) i jedan na RT (QUATTRO LOGISTIKA d.d.).

Dionički indeks CROBEX iznosio je na kraju 2022. godine 1.979,88 bodova, što je 5 % niže u odnosu na prethodnu godinu. Svi su dionički indeksi u 2022. pali u odnosu na 2021., osim indeksa CROBEXplus (koji je rastao za 11%), CROBEXkonstrukt (koji je rastao za 16 %) te indeksa CROBEX transport (koji je rastao za 53%).

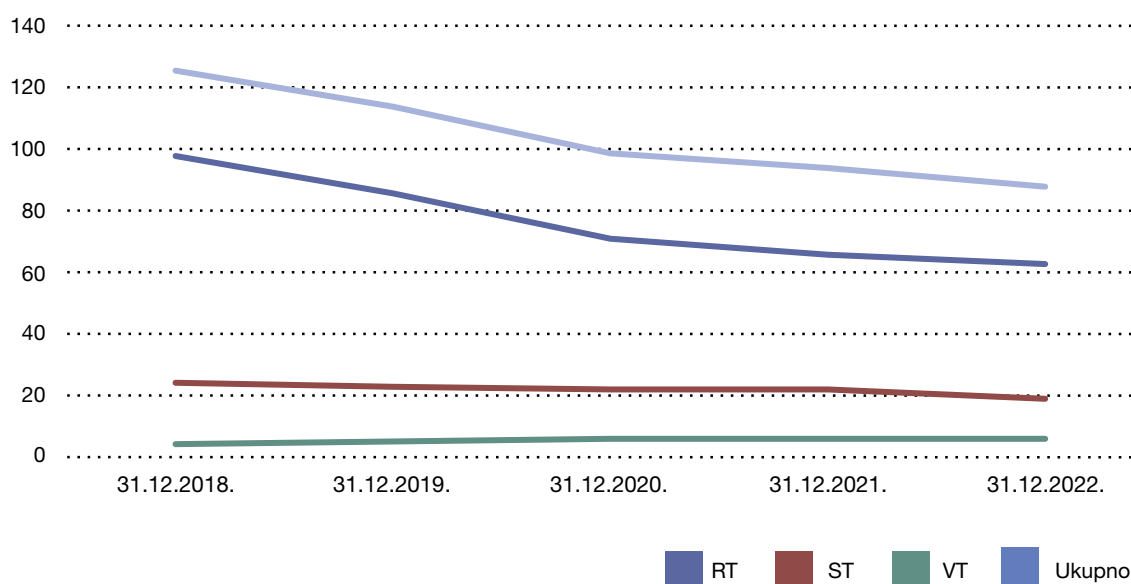
Najviše se trgovalo dionicama društava Podravka d.d., Hrvatski telekom d.d., Valamar Riviera d.d., Atlantska plovdba d.d. i Adris Grupa d.d. te je u trgovanju tim dionicama ostvaren ukupan promet od 98.712.106 eura, koji čini 43 % ukupno ostvarenog prometa dionicama u 2022. godini.

KRATKI PREGLED O IZDAVATELJIMA DIONICA

Broj izdavatelja dionica

Tijekom razdoblja od 2018. do 2022. vidljiv je **trend smanjenja broja izdavatelja** na uređenom tržištu Zagrebačke burze. Ukupno se u 2022. s uvrštenja na uređenom tržištu dionice povuklo 8 društava, od kojih 3 s uvrštenja na ST-u, a 5 s uvrštenja na RT-u. Na sljedećem je grafikonu dan ilustrativni prikaz kretanja broja izdavatelja po segmentima na uređenom tržištu Zagrebačke burze.

Grafikon 44. Kretanje broja izdavatelja po segmentima uređenog tržišta, 2018. - 2022.

Izvor: Zagrebačka burza, interni izračun

Primjetan je značajan pad ukupnog broja izdavatelja čije su dionice uvrštene na uređeno tržište Zagrebačke burze, čemu tijekom godina navise doprinosi pad broja izdavatelja čije su dionice uvrštene na RT Zagrebačke burze. Dodatno je vidljiv blag pad broja izdavatelja čije su dionice uvrštene na ST Zagrebačke burze te blag porast broja izdavatelja čije su dionice uvrštene na VT Zagrebačke burze. VT postoji od 2018. te je u prethodne četiri godine njegova postojanja na njega uvršten po jedan izdavatelj (prelazak dionica izdavatelja Valamar Riviera d.d. i HT d.d. s ST-a na VT Zagrebačke burze).

U tablici u nastavku dan je detaljan pregled broja izdavatelja, kao i postotnih promjena broja izdavatelja u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 13. Broj izdavatelja dionica na uređenom tržištu Zagrebačke burze od 2018. do 2022., na dan 31. prosinca

UT	2018.		2019.		2020.		2021.		2022.	
	Broj	Promjena (%)	Broj	Promjena (%)	Broj	Promjena (%)	Broj	Promjena (%)	Broj	Promjena (%)
VT	4	-	5	25	6	20	6	-	6	-
ST	24	-7,7	23	-4,2	22	-4,3	22	-	19	-13,6
RT	98	-6,7	86	-12,2	71	-17,4	66	-7	63	-4,5
Ukupno	126	-3,8	114	-9,5	99	-13,2	94	-5,1	88	-6,4

Izvor: Zagrebačka burza, interni izračun

Na kraju 2022. bilo je ukupno 88 izdavatelja dionica, što je 6,4 % manje u odnosu na dan 31. prosinca 2021., kada je 6 izdavatelja više imalo uvrštene dionice na uređenom tržištu. Promatrano po segmentima uređenog tržišta, jednak je pad broja izdavatelja na RT-u (5 izdavatelja manje u odnosu na kraj 2021. godine). Na ST-u 3 su izdavatelja manje u odnosu na kraj 2021. (nijedan izdavatelj nije se izvrstio s ST-a u 2021.). U 2022. godini jedan je izdavatelj prešao s ST-a na RT.

Dionice kojima se uopće nije trgovalo

Sljedećim se dionicama od njihova uvrštenja na uređeno tržište Zagrebačke burze do 31. prosinca 2022. nikada nije trgovalo:

- redovna dionica izdavatelja Professio Energia d.d. oznake DLPR-R-A
- povlaštena dionica izdavatelja Plava laguna d.d. oznake PLAG-P-A
- redovna dionica izdavatelja Stanovi Jadran d.d. oznake STJD-R-A
- redovna dionica izdavatelja The Garden Brewery d.d. oznake GARB-R-A.

Uvrštenja dionica i povlačenja dionica s uvrštenja na uređenom tržištu Zagrebačke burze

- 2 su izdavatelja u 2022. uvrstila svoje dionice na uređeno tržište Zagrebačke burze:
 - redovne dionice društva Mon Perin d.d. uvrštene su 28. ožujka 2022. na ST
 - redovne dionice društva Quattro logistika d.d. uvrštene su 9. lipnja 2022. na RT.
- 3 su izdavatelja u 2021. uvrstila svoje dionice na uređeno tržište Zagrebačke burze:
 - redovne dionice društva Villa Dubrovnik d.d. uvrštene su 21. lipnja 2021. na RT
 - redovne dionice društva Primo Real Estate d.d. uvrštene su 20. srpnja 2021. na RT
 - redovne dionice društva SPAN d.d. uvrštene su 21. rujna 2021. na ST.
- 5 je izdavatelja u 2020. uvrstilo svoje dionice na uređeno tržište Zagrebačke burze:
 - redovne dionice društva Helios Faros d.d. uvrštene su 30. travnja 2020. na RT
 - redovne dionice društva The Garden Brewery d.d. uvrštene su 9. lipnja 2020. na RT
 - redovne dionice društva Modra Špilja d.d. uvrštene su 1. listopada 2020. na RT

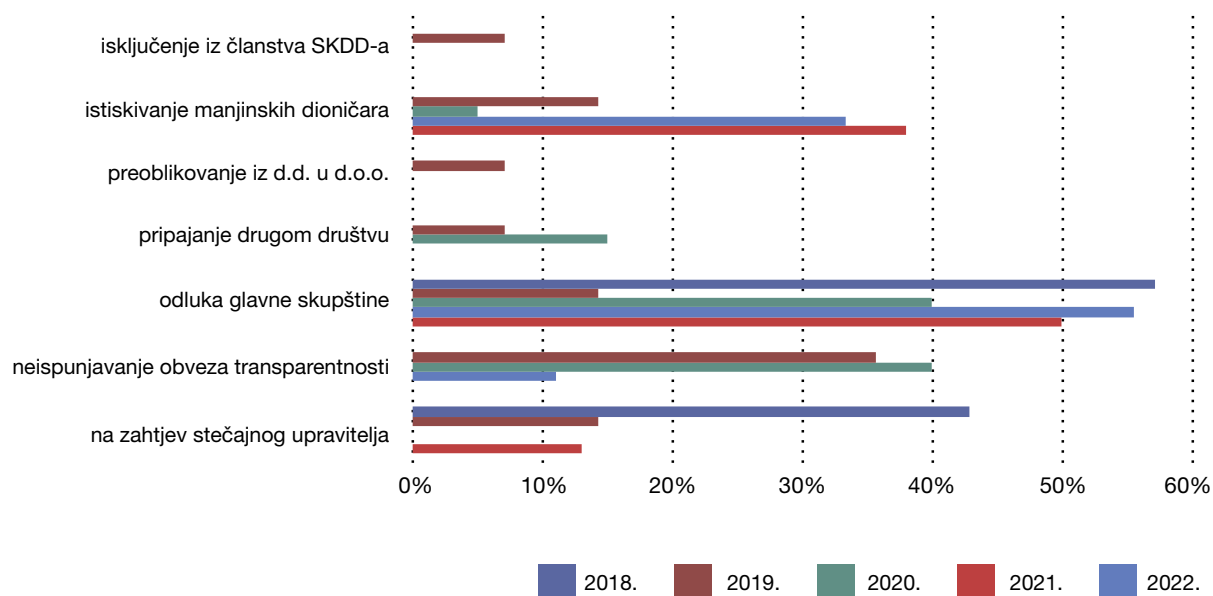
- redovne dionice društva Vis d.d. uvrštene su 1. listopada 2020. na RT
- redovne dionice društva Ciak Grupa d.d. uvrštene su 29. prosinca 2020. na ST.

Tijekom 2022. godine 5 je izdavatelja povuklo svoje dionice s uvrštenja na RT-u, dok su 3 izdavatelja povukla svoje dionice s uvrštenja na ST-u, a nijedan izdavatelj s VT-a (8 je izdavatelja u 2021. povuklo svoje dionice s uvrštenja na RT-u, a 20 izdavatelja u 2020., dok nijedan izdavatelj nije povukao svoje dionice s uvrštenja na ST-u u 2020 i 2021.).

Najčešći razlog povlačenja dionica s uvrštenja na RT-u u 2022. bila je odluka glavne skupštine (3 izdavatelja), ali i likvidacija (1 izdavatelj). Nadalje, kod jednog izdavatelja došlo je do istiskivanja manjinskih dioničara. Najčešći je razlog povlačenja dionica s uvrštenja na ST-u u 2022. istiskivanje manjinskih dioničara (2 izdavatelja) i odluka glavne skupštine (1 izdavatelj).

Navedeni razlozi povlačenja dionica s uvrštenja na uređenom tržištu od 2018. do 2022. prikazani su na sljedećem grafikonu.

Grafikon 45. Razlozi povlačenja dionica s uvrštenja na uređenom tržištu od 2018. do 2022.

Izvor: Zagrebačka burza

U razdoblju od 2018. do 2022. najviše dionica, ukupno njih 21, povučeno je s uvrštenja na uređenom tržištu na temelju odluke glavne skupštine. Za 3 je dionice u 2022. (u 2021. 1 dionica) prestalo uvrštenje na uređenom tržištu zbog istiskivanja manjinskih dioničara. U 2022. nijednoj dionici (u 2021. 1 dionica) nije prestalo uvrštenje na uređenom tržištu zbog neispunjavanja transparentnosti, kao ni u razdoblju od 2015. do 2019., u kojemu zbog navedenog razloga nijedna dionica nije povučena s uvrštenja na uređenom tržištu.

Isto tako, u promatranom razdoblju od ukupno 84 dionica koje su povučene s uvrštenja na uređenom tržištu 4 dionice povučene su s ST-a, a preostalih 80 dionica s uvrštenja na RT-u. Od 2018., kada je uspostavljen segment VT-a, nijedna dionica nije povučena s uvrštenja na tom segmentu uređenog tržišta.

Sektorska podjela izdavatelja

Izdavatelji su, s obzirom na djelatnosti koje obavljaju, podijeljeni na financijski i nefinancijski sektor. U financijski sektor ubrajaju se financijske institucije i zatvoreni alternativni investicijski fondovi, a u nefinancijski sektor ostale djelatnosti. Podjela izdavatelja po sektorima u razdoblju od 2018. do 2022. prikazana je u sljedećoj tablici.

Tablica 14. Podjela izdavatelja po sektorima u razdoblju od 2018. do 2022. godine, stanje na dan 31. prosinca

Sektori	2018.		2019.		2020.		2021.		2022.	
	Broj	Udio (%)	Broj	Udio (%)	Broj	Udio (%)	Broj	Udio (%)	Broj	Udio (%)
Financijski sektor	12	9,5	12	10,5	12	12,1	11	11,7	11	12,5
Nefinancijski sektor	114	90,5	102	89,5	87	87,9	83	88,3	77	87,5
Ukupno	126	100	114	100	99	100	94	100	88	100

Izvor: Zagrebačka burza

Prema javno dostupnim podacima Zagrebačke burze, dana 31. prosinca 2022. najveći broj izdavatelja dionica bio je iz sektora turizma (21, dok je na kraju 2021. taj broj iznosio 22). Slijede izdavatelji dionica iz sektora financijskih djelatnosti i djelatnosti osiguranja (njih 13; 2021. godine 15) zatim izdavatelji dionica iz prehrambenog sektora te proizvodnje pića i duhanskih proizvoda (njih 9; 2021. godine 10) te iz sektora prijevoza i skladištenja (njih 9; 2021. godine 10). U preostalim sektorima/djelatnostima na dan 31. prosinca 2022. bilo je manje od 9 izdavatelja dionica po pojedinom sektoru/djelatnosti.

Tržišna kapitalizacija

Na kraju 2022. tržišna kapitalizacija dionica uvrštenih na VT iznosila je 3.776.765.393 eura te je bila za 9,2 % manja nego 31. prosinca 2021. (31. prosinca 2021. iznosila je 4.159.909.105 eura), što je posljedica pada cijena dionica.

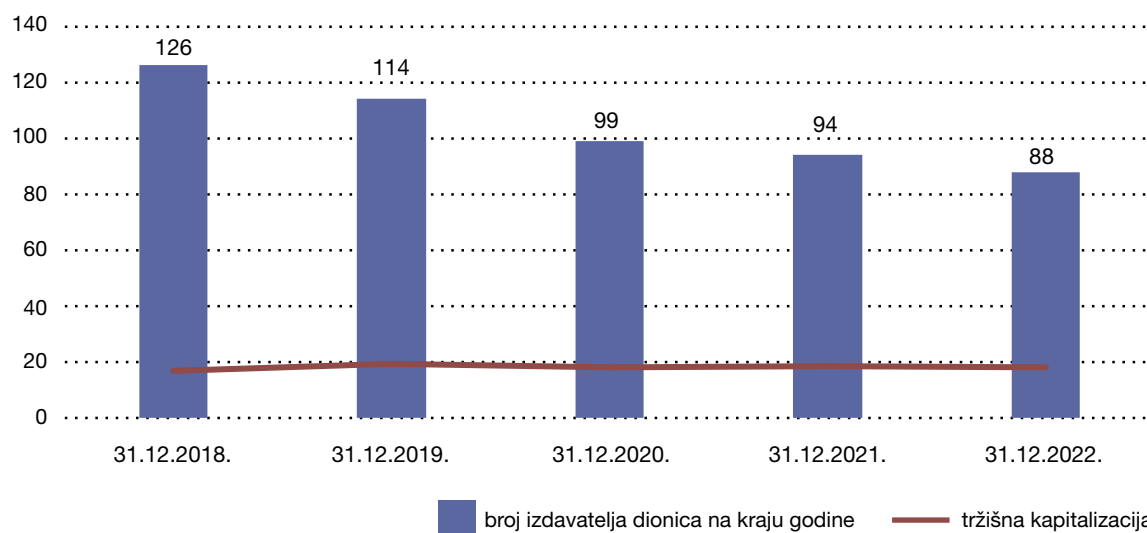
Tržišna kapitalizacija dionica uvrštenih na ST na kraju 2022. iznosila je 6.480.465.545 eura te je bila 3 % manja nego 31. prosinca 2021., kada je iznosila 6.679.391.975 eura. Navedeno smanjenje proizlazi iz činjenice da su se tri izdavatelja izvrgnula s ST-a (Petrokemija d.d., OT – Optima Telekom d.d. i Tankerska Next Generation d.d.), jedan izdavatelj prešao je s ST-a na RT (Stanovi Jadran d.d.), ali su se i smanjile cijene dionica.

Dana 31. prosinca 2022. ukupna tržišna kapitalizacija dionica uvrštenih na RT (bez zatvorenih alternativnih investicijskih fondova) iznosila je 7.748.661.959 eura te se povećala oko 1,4 % u odnosu na kraj prethodne godine, kada je iznosila 7.640.440.827 eura, što je dijelom posljedica uvrštenja jednog izdavatelja na RT i promjene segmenta tržišta (jedan izdavatelj prešao je sa ST-a na RT).

Tržišna kapitalizacija dionica 87 izdavatelja koji su dostavili upitnik o praksama upravljanja u ostavljenom roku za 2022. iznosila je 18.013.700.387 eura (99 % ukupne tržišne kapitalizacije svih uvrštenih dionica 31. prosinca 2022. godine).

Ukupna tržišna kapitalizacija dionica koje su uvrštene na uređeno tržište prikazana je na sljedećem grafikonu, zajedno s brojem izdavatelja dionica na kraju pojedine godine.

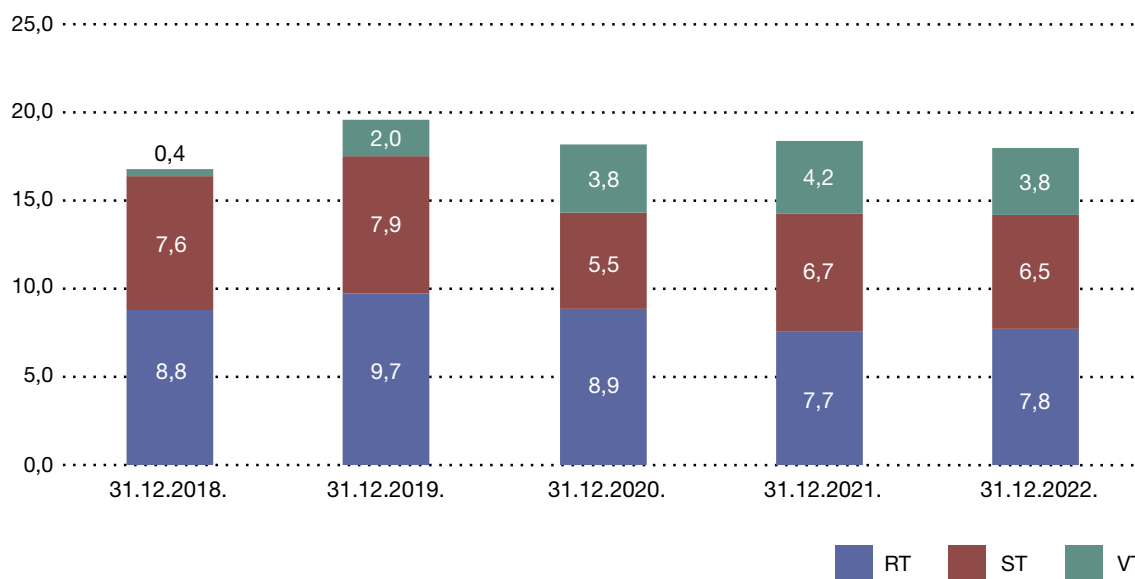
Grafikon 46. Tržišna kapitalizacija dionica (u mlrd. eura) uvrštenih na uređeno tržište i broj izdavatelja na kraju pojedine godine, od 2018. do 2022. godine

Izvor: Zagrebačka burza

Tržišna kapitalizacija dionica u razdoblju od 31. prosinca 2018. do 31. prosinca 2022. po segmentima uređenog tržišta na koje su dionice uvrštene prikazana je na sljedećem grafikonu.

Grafikon 47. Tržišna kapitalizacija dionica (u mlrd. eura) po segmentima uređenog tržišta od 2018. do 2022. godine

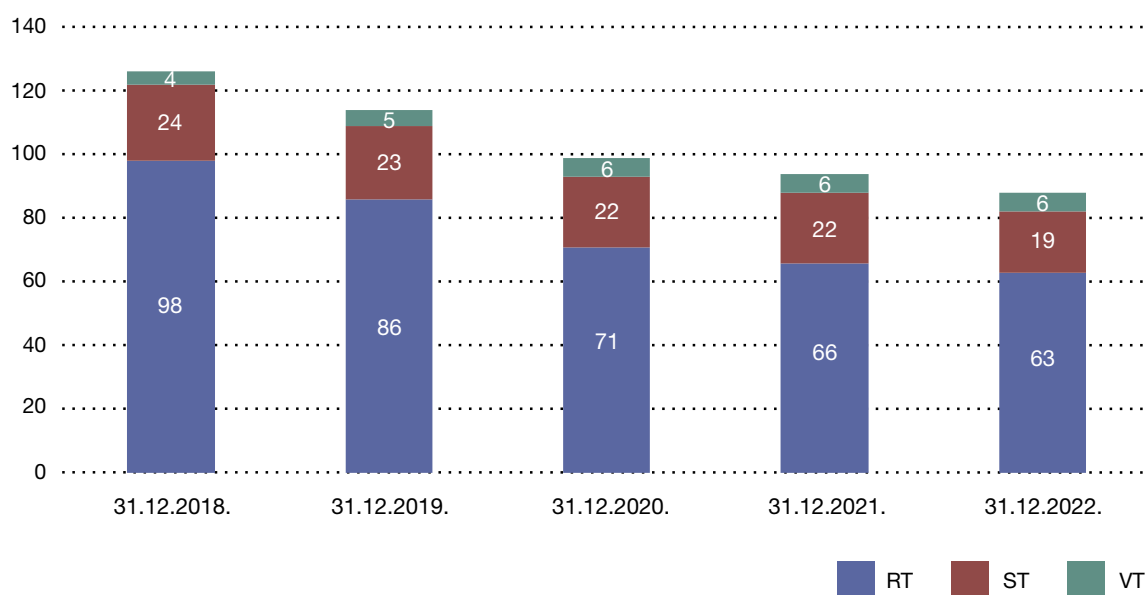

Izvor: Zagrebačka burza

Tržišna kapitalizacija dionica uvrštenih na RT bilježi blago povećanje u odnosu na 2021., čemu je doprinijela činjenica da se jedan izdavatelj uvrstio na uređeno tržište u segment RT, a jedan je prešao s ST-a na RT.

Smanjenju tržišne kapitalizacije dionica uvrštenih na ST ponajprije je doprinijelo povlačenje dionica triju izdavatelja s uređenog tržišta, kao i smanjenje cijena dionica.

Grafikon 48. Broj izdavatelja dionica po segmentima uređenog tržišta od 2018. do 2022. godine

Izvor: Zagrebačka burza

Broj izdavatelja dionica na uređenom tržištu Zagrebačke burze kontinuirano se smanjuje u posljednjih pet godina, i to prvenstveno izdavatelja čije su dionice uvrštene na RT. Broj izdavatelja čije su dionice uvrštene na ST manji je u 2022. u odnosu na 2021. godinu za 3, ali u padu je i u usporedbi s ostalim godinama. Segment VT-a koji postoji od 2018. bilježi blag rast broja izdavatelja, ali na kraju 2022. isti je kao i prethodne godine. Na kraju 2022. bilo je 63 izdavatelja na RT-u, 19 izdavatelja na ST-u te 6 izdavatelja na VT-u.

KAPITAL I PODRIJETLO KAPITALA

U nastavku se daje pregled temeljnog kapitala, vlasnička struktura i podrijetlo kapitala izdavatelja dionica u razdoblju od 2018. do 2022. godine.

Temeljni kapital

Temeljni kapital 88 izdavatelja dionica na kraju 2022. iznosio je 7.075.182.988 eura, a kretao se u rasponu od 478 mil. eura do 1,36 mlrd. eura (temeljni kapital 94 izdavatelja dionica na

kraju 2021. iznosio je 7,21 mlrd. eura, a kretao se u rasponu od 332 mil. eura do 1,36 mlrd. eura).

Prema podacima iz sudskog registra, 9 je izdavatelja tijekom 2022. povećalo temeljni kapital (11 izdavatelja u 2021.), a 2 su izdavatelja smanjila temeljni kapital (2 u 2021. godini).

Neto promjena kapitala izdavatelja dionica u 2022. iznosila je 153.377.583 eura.

Tablica 15. Broj izdavatelja čije su dionice uvrštene na uređeno tržište Zagrebačke burze, temeljni kapital i tržišna kapitalizacija (u mlrd. eura) od 2018. do 2022. godine

Broj izdavatelja					Temeljni kapital i tržišna kapitalizacija	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
2018.	2019.	2020.	2021.	2022.						
126	114	99	94	88	Temeljni kapital (mlrd. eura)	8,1	8,6	7,4	7,2	7,1
					Tržišna kapitalizacija (mlrd. eura)	18,2	19,6	18,2	18,5	18,0

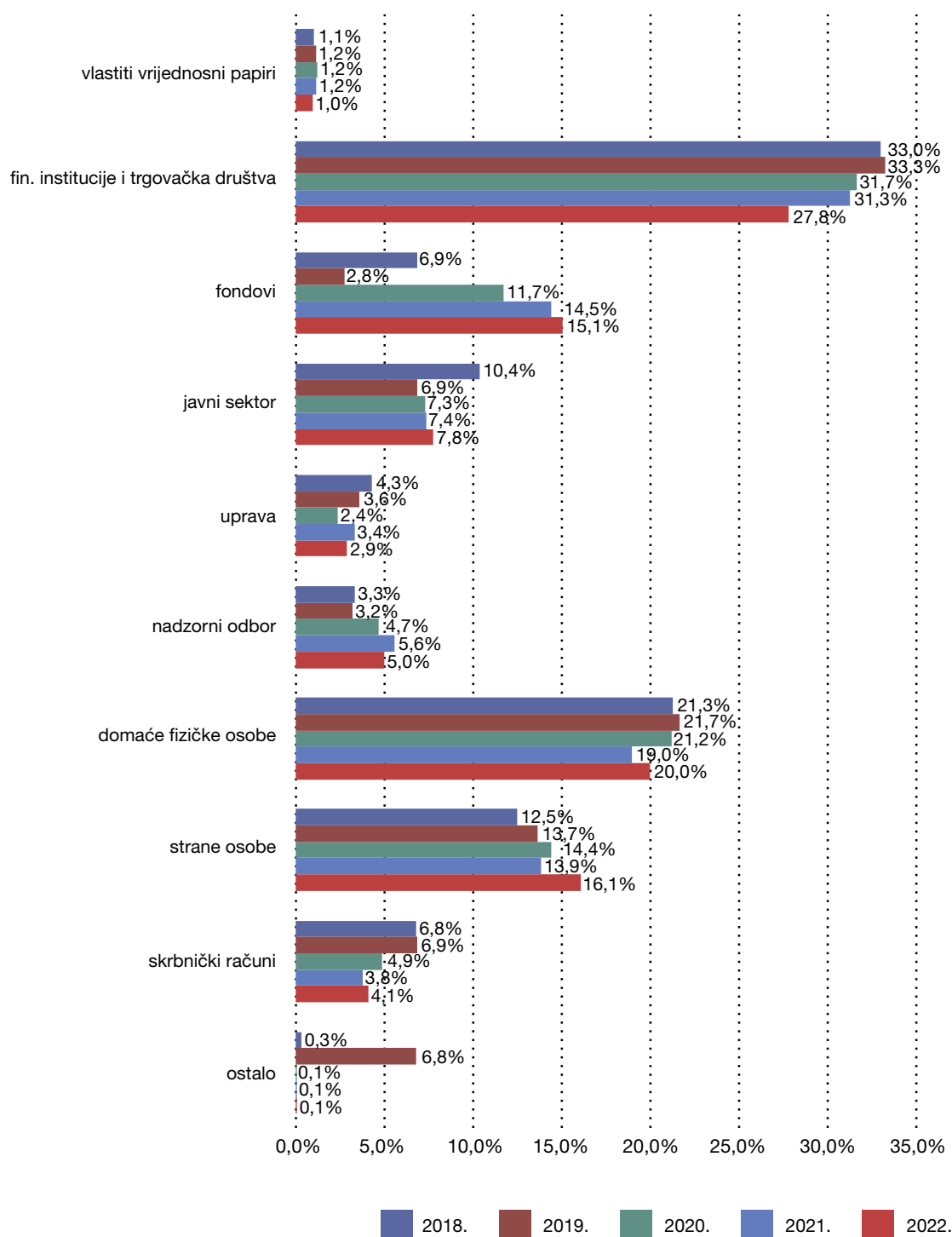
Izvor: sudski registar, Zagrebačka burza

Vlasnička struktura

Vlasnička struktura izdavatelja dionica izrađena je na temelju podataka Središnjeg klirinškog depozitarnog društva (dalje u tekstu: SKDD). Vlasnička struktura promatrana je po grupama dioničara na način da ukupan zbroj svih grupa čini 100 % vlasničke strukture izdavatelja (jedan dioničar može biti raspoređen samo u jednu grupu). Vlasnička struktura izdavatelja dionica podijeljena je u sljedeće kategorije: vlastiti vrijednosni papiri, financijske institucije i trgovačka društva, fondovi (investicijski i mirovinski fondovi sa sjedištem u Republici Hrvatskoj), javni sektor (Republika Hrvatska), članovi uprave, članovi nadzornog odbora, domaće fizičke osobe (osim članova uprave i nadzornog odbora), strane osobe (osim članova uprave i nadzornog odbora), skrbnički računi i ostalo.

Na sljedećem grafikonu prikazana je vlasnička struktura izdavatelja dionica u razdoblju od 2018. do 2022. godine prema prethodno navedenim kategorijama.

Grafikon 49. Vlasnička struktura izdavatelja dionica od 2018. do 2022. godine

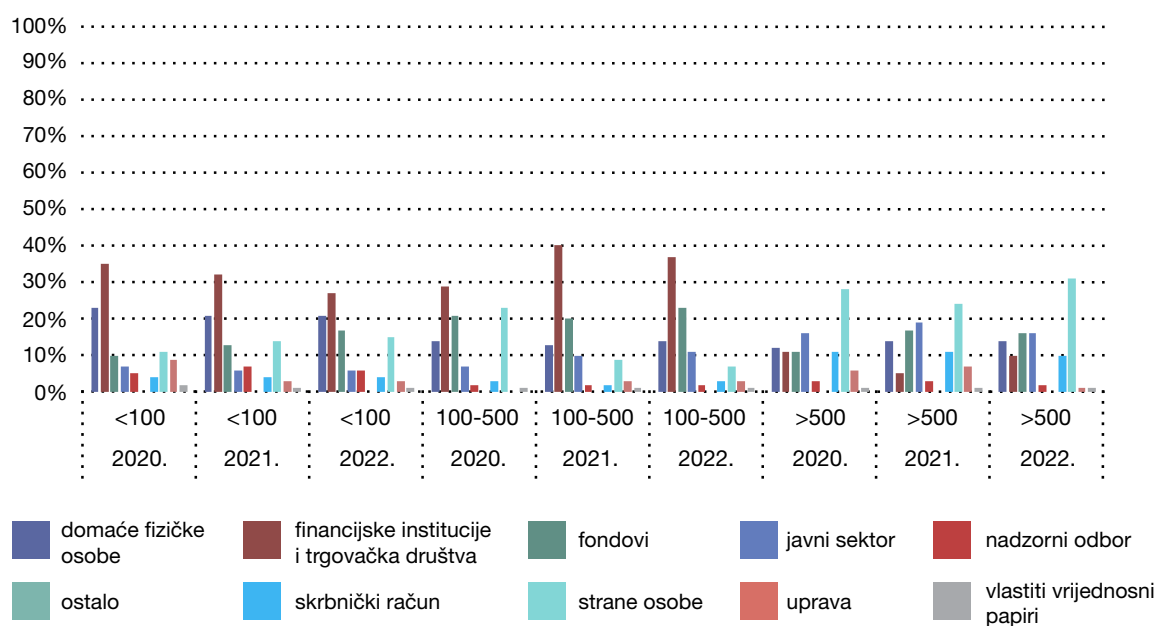
Izvor: SKDD

U vlasničkoj strukturi izdavatelja dionica 31. prosinca 2022. najviše su bile zastupljene (kao i prethodnih godina) financijske institucije i trgovačka društva s 27,8 % udjela, zatim domaće fizičke osobe s 20 % udjela te strane osobe sa 16,1 % udjela, dok se najmanji udio odnosi na vlastite vrijednosne papire (1 %), članove uprave (2,9 %) i skrbničke račune (4,1 %).

U odnosu na prethodne godine u vlasničkoj strukturi izdavatelja dionica vidljiv je pad udjela financijskih institucija i trgovačkih društava od 5,5 % (s 33,3 % na 27,8 %) te povećanje udjela fondova od 8,2 % (s 6,9 % na 15,1 %) i stranih osoba od 3,6 % (s 12,5% na 16,1%).

Na sljedećem grafikonu i tablici prikazana je vlasnička struktura izdavatelja dionica na kraju 2020., 2021. i 2022. u odnosu na tržišnu kapitalizaciju.

Grafikon 50. Vlasnička struktura izdavatelja dionica u odnosu na tržišnu kapitalizaciju (u mil. eura) na 31.12.2020., 31.12.2021. i 31.12.2022. godine

Izvor: SKDD

Tablica 16. Vlasnička struktura izdavatelja dionica u odnosu na tržišnu kapitalizaciju (u mil. eura) na 31.12.2020., 31.12.2021. i 31.12.2022. godine

	2020.	2021.	2022.	2020.	2021.	2022.	2020.	2021.	2022.
	<100	<100	<100	100-500	100-500	100-500	>500	>500	>500
domaće fizičke osobe	23%	21%	21%	14%	13%	14%	12%	14%	14%
financijske institucije i trgovačka društva	35%	32%	27%	29%	40%	37%	11%	5%	10%
fondovi	10%	13%	17%	21%	20%	23%	11%	17%	16%
javni sektor	7%	6%	6%	7%	10%	11%	16%	19%	16%
nadzorni odbor	5%	7%	6%	2%	2%	2%	3%	3%	2%
ostalo	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
skrbnički računi	4%	4%	4%	3%	2%	3%	11%	11%	10%
strane osobe	11%	14%	15%	23%	9%	7%	28%	24%	31%
uprava	9%	3%	3%	0%	3%	3%	6%	7%	1%
vlastiti vrijednosni papiri	2%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%

Izvor: SKDD

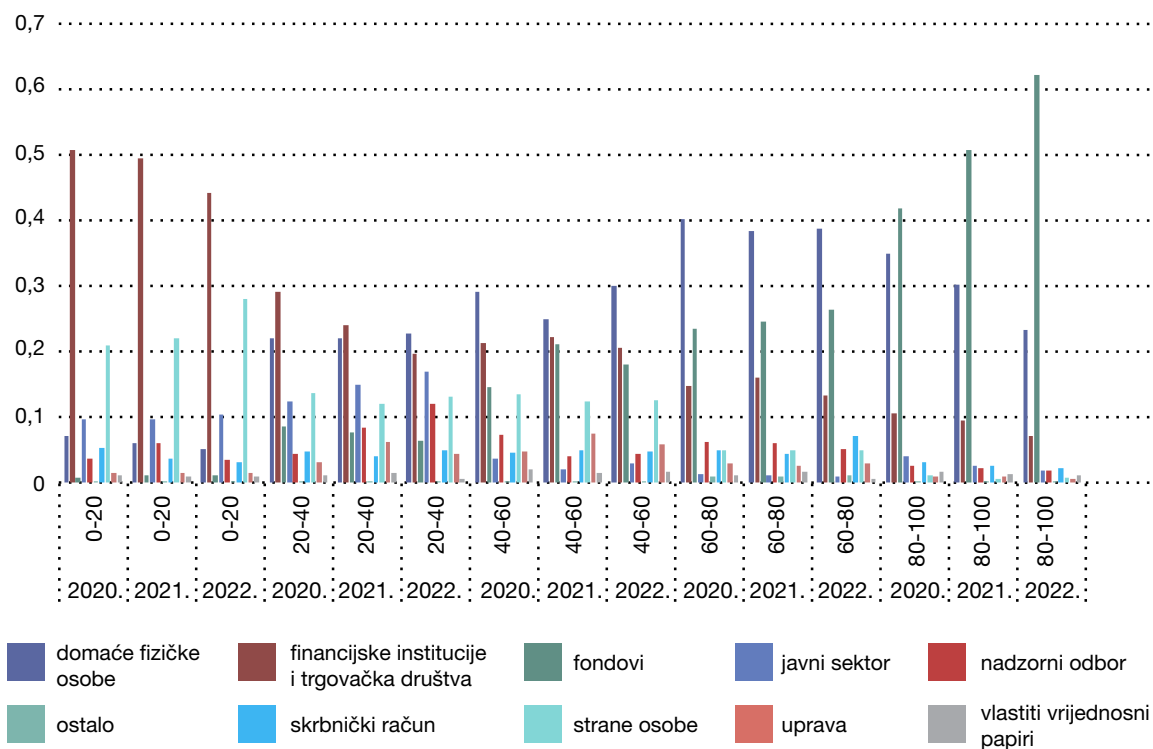
- Na 31. prosinca 2022. vlasnička struktura izdavatelja dionica čija je tržišna kapitalizacija veća od 500 mil. eura nije se značajno promijenila u odnosu na 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2021. te strane osobe i dalje imaju najveći udio od 31 %, a slijede ih fondovi, javni sektor, domaće fizičke osobe te financijske institucije i trgovačka društva (od 10 % do 16 %), dok nadzorni odbor, uprava, vlastiti vrijednosni papiri i ostalo i dalje imaju najmanji udio (od 0 % do 2 %). U odnosu na prethodne godine zabilježen je blag porast udjela fondova i stranih osoba (od 5 – 6 %) te pad udjela uprave (od 5 – 6%).

U vlasničkoj strukturi izdavatelja čija je tržišna kapitalizacija između 100 i 500 mil. eura na 31. prosinca 2022. najveći udio imaju, također kao i prethodnih godina, ali s blagim povećanjem, financijske institucije i trgovačka društva i fondovi (od 23 % do 37 %), a prate ih domaće fizičke osobe i javni sektor (od 11 % do 14 %), dok manji udio imaju vlastiti vrijednosni papiri, nadzorni odbor, uprava i skrbnički računi te strane osobne i ostalo (od 0 % do 7 %).

U vlasničkoj strukturi izdavatelja čija je tržišna kapitalizacija do 100 mil. eura na 31. prosinca 2022. najveći udio, kao i prethodnih godina, imaju financijske institucije i trgovačka društva te domaće fizičke osobe (od 21 % do 27 %), čiji udio u odnosu na prethodne godine bilježi blag pad (od 2 % do 8 %), te fondovi i strane osobe (od 15 % do 17 %), čiji pak udio u odnosu na prethodne godine bilježi blag rast (od 4 % do 7 %). Nadalje, najmanji udio imaju vlastiti vrijednosni papiri, uprava, skrbnički računi, javni sektor, nadzorni odbor i ostalo (od 0 % do 6 %), a čiji se udio nije značajno promijenio u vlasničkoj strukturi izdavatelja u odnosu na 31. prosinca 2020. i 31. prosinca 2021.

Na sljedećem grafikonu i tablici prikazana je vlasnička struktura izdavatelja dionica na dan 31. prosinca 2020., 2021. i 2022. u odnosu na distribuciju dionica javnosti (engl. *free float*).

Grafikon 51. Vlasnička struktura izdavatelja dionica u odnosu na distribuciju dionica javnosti (engl. *free float*) na 31.12.2020., 31.12.2021. i 31.12.2022.

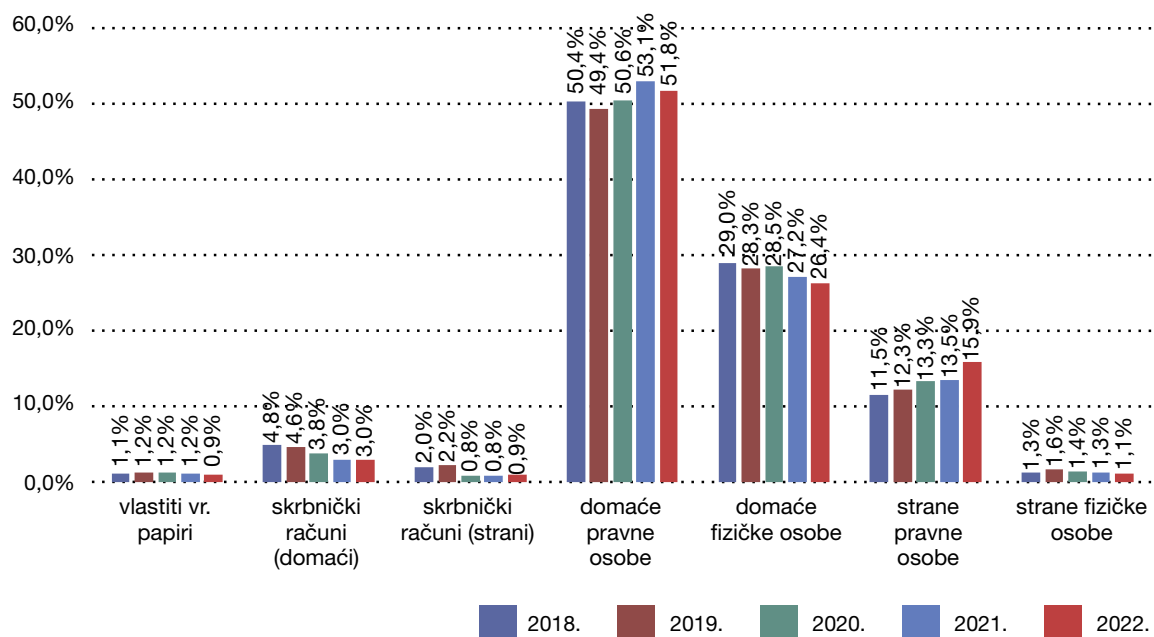
Izvor: SKDD

- U vlasničkoj strukturi izdavatelja dionica u odnosu na distribuciju dionica javnosti općenito su najzastupljenije domaće fizičke osobe i financijske institucije i trgovačka društva, a slijede ih fondovi i strane osobe.
- Na dan 31. prosinca 2022. financijske institucije i trgovačka društva imaju najveći udio u vlasničkoj strukturi izdavatelja dionica koje imaju distribuciju javnosti do 20 % (44 %, udjela, a slijede ih strane osobe s 28 % udjela), domaće fizičke osobe u vlasničkoj strukturi izdavatelja dionica koje imaju distribuciju javnosti od 20 % do 40% (22 % udjela), od 40% do 60% (30% udjela) i od 60% do 80% (39% udjela), a fondovi u vlasničkoj strukturi izdavatelja dionica koje imaju distribuciju javnosti od 80 % do 100% (62 % udjela), dok najmanji udio imaju vlastiti vrijednosni papiri, članovi uprave i ostalo (od 0 % do 7 % udjela).
- U odnosu na prethodne godine vidljiv je pad udjela financijskih institucija i trgovačkih društava u vlasničkoj strukturi izdavatelja dionica koje imaju distribuciju javnosti do 20 % (s 51 % na 44 % udjela), povećanje udjela fondova u vlasničkoj strukturi izdavatelja dionica koje imaju distribuciju javnosti od 80 % do 100 % (s 42 % na 62 %) i povećanje udjela stranih osoba u vlasničkoj strukturi izdavatelja dionica koje imaju distribuciju javnosti do 20 % (s 21 % na 28 %), dok kod domaćih fizičkih osoba nema značajnih promjena u vlasničkoj strukturi izdavatelja dionica koje imaju distribuciju javnosti od 20 % do 40 % (cca 22 %), od 40 % do 60 % (cca 29 %) i od 60 % do 80 % (cca 39 %).

Podrijetlo kapitala izdavatelja dionica

Na sljedećem grafikonu prikazana je podjela vlasništva dionica u razdoblju od 2018. do 2022. prema podrijetlu kapitala po sljedećim kategorijama: vlastiti vrijednosni papiri, skrbnički računi (domaći), skrbnički računi (strani), domaće pravne osobe, domaće fizičke osobe, strane pravne osobe i strane fizičke osobe.

Grafikon 52. Podrijetlo kapitala izdavatelja dionica na kraju 2018., 2019., 2020., 2021. i 2022.

Izvor: SKDD

U razdoblju od 2018. do 2022. podrijetlo kapitala i udio pojedine kategorije kapitala u vlasništvu dionica nisu se značajno mijenjali. Najveći udio u vlasništvu dionica 31. prosinca 2022., kao i prethodnih godina, imale su domaće pravne osobe s udjelom od 49,4 % do 53,8 %, a najmanji vlastiti vrijednosni papiri s udjelom od 0,9 % do 1,2 %.

U razdoblju od 2018. do 2022. vidljiv je blag pad udjela domaćeg kapitala, i to domaćih skrbničkih računa od 1,8 % (s 4,8 % na 3 %) i domaćih fizičkih osoba od 2,6 % (s 29 % na 26,4 %), te povećanje udjela stranog kapitala, i to stranih pravnih osoba od 4,4 %.

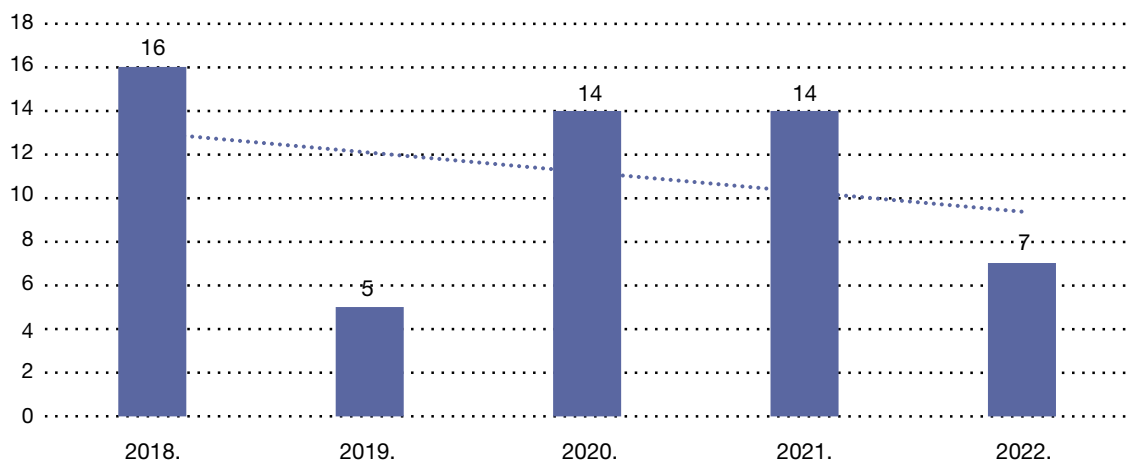
ODGOVORNOSTI I DUŽNOSTI ČLANOVA UPRAVE I NADZORNOG ODBORA

Sukob interesa

Sukob interesa postoji kod člana uprave ili nadzornog odbora odnosno upravnog odbora koji nije neutralan u odnosu na predmet odlučivanja ili se iz njegove povezanosti s predmetom odlučivanja može pretpostaviti da može imati interese koji nisu istovremeno i interesi društva te da bi to moglo utjecati na njegovo donošenje odluka.

- U 2022. ukupno je bilo 7 prijavljenih sukoba interesa kod 4 izdavatelja čije su dionice uvrštene na ST te su u svim prijavljenim sukobima interesa osobe u sukobu interesa bile suzdržane kod donošenja odluka o ulasku u transakcije s povezanim osobama.
- U 2021. bilo je ukupno 14 prijavljenih sukoba interesa, i to 8 kod 2 izdavatelja čije su dionice bile uvrštene na ST, 2 kod 1 izdavatelja uvrštenog na VT i 4 kod 1 izdavatelja uvrštenog na RT te su osobe u sukobu interesa bile suzdržane kod donošenja odluka o ulasku u transakcije s povezanim osobama.
- U 2020. ukupno je bilo 14 prijavljenih sukoba interesa kod 2 izdavatelja čije su dionice bile uvrštene na ST te su osobe u sukobu interesa bile suzdržane kod donošenja odluka o ulasku u transakcije s povezanim osobama.
- Od ukupno 7 prijavljenih sukoba interesa u 2022. godini više rukovodstvo prijavilo ih je 5, a uprava i nadzorni odbor po jedan (14 prijavljenih sukoba interesa u 2021.: više rukovodstvo prijavilo ih je 7, uprava 7, a nadzorni odbor nijedan).

Grafikon 53. Broj prijavljenih sukoba interesa tijekom godine u razdoblju od 2018. do 2022. godine

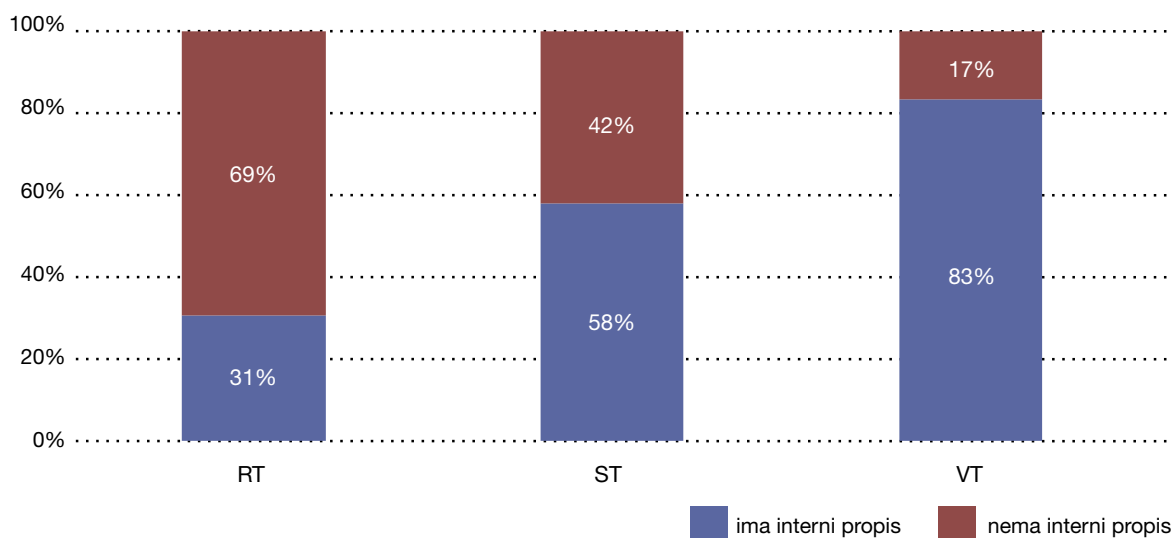
Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2019., 2020., 2021. i 2022., GIKU za 2018. godinu

Transakcije s povezanim osobama

Prema Kodeksu, nadzorni odbor izdavatelja mora osigurati da se usvoje procedure za odobravanje i objavljivanje transakcija s povezanim osobama koje će biti u skladu sa zakonskim odredbama i standardima financijskog izvještavanja.

- U odnosu na 2021. vidljivo je blago pogoršanje u pogledu transakcija s povezanim osobama (prema podacima iz upitnika o praksama upravljanja) jer u 2022. godini 40 % izdavatelja ima interni propis postupanja (u 2021. godini 41 %), odnosno većina izdavatelja ni u 2022. nema interni propis postupanja u slučajevima transakcija s povezanim osobama – njih 60 % (u 2021. njih 59 %).

Grafikon 54. Izdavatelji dionica koji imaju/nemaju interni propis postupanja u slučajevima transakcija s povezanim osobama po segmentima uređenog tržišta u 2022. godini

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2022.

U sljedećoj tablici prikazan je prosječan iznos prijavljenih transakcija koje je izdavatelj sklopio u razdoblju od 2018. do 2022. s dioničarima koji imaju više od 5 % temeljnog kapitala izdavatelja, članovima uprave i nadzornog odbora izdavatelja, višim rukovodstvom izdavatelja te unutar grupe kojoj izdavatelj pripada ili joj je na vrhu.

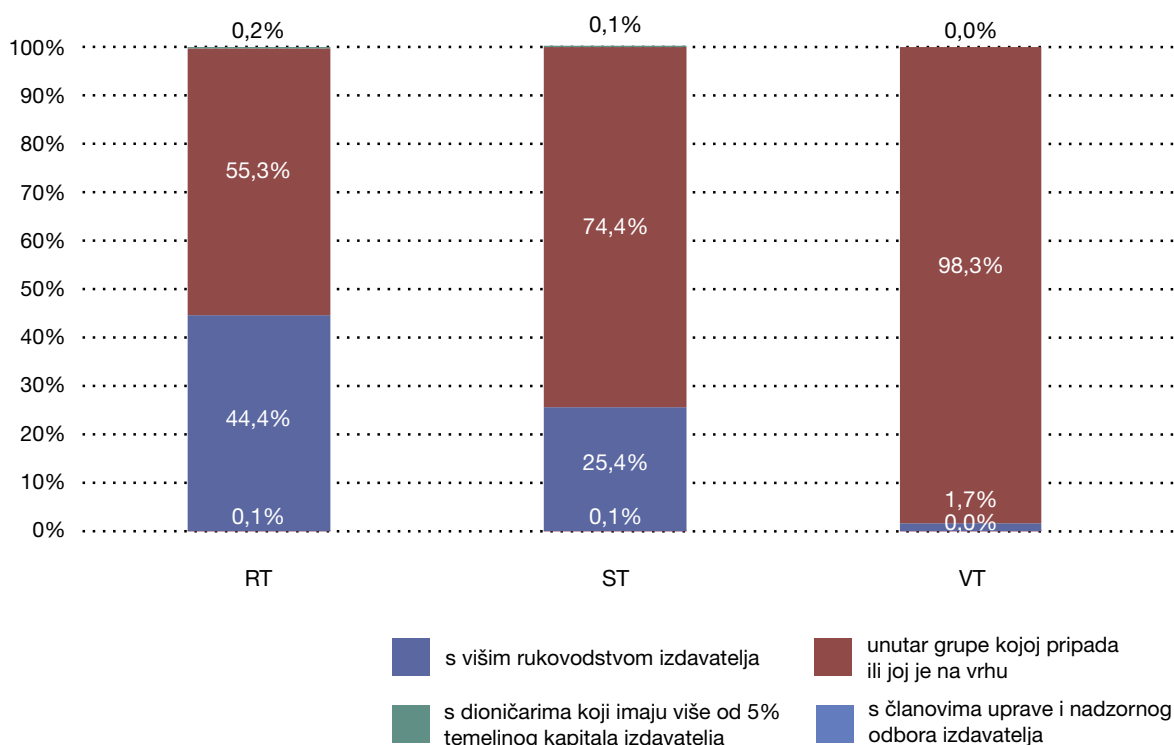
Tablica 17. Prosječan iznos prijavljenih transakcija s povezanim osobama od 2018. do 2022. godine

		s dioničarima koji imaju više od 5% temeljnog kapitala izdavatelja	s članovima uprave i nadzornog odbora izdavatelja	s višim rukovodstvom izdavatelja	unutar grupe kojoj pripada ili joj je na vrhu
2022.	Broj izdavatelja koji su prijavili transakciju	34	18	10	46
	Prosječan iznos transakcije po izdavatelju	47.840.196	300.184	668.130	62.387.482
2021.	Broj izdavatelja koji su prijavili transakciju	39	18	10	49
	Prosječan iznos transakcije po izdavatelju	33.908.284	259.887	989.957	42.681.991
2020.	Broj izdavatelja koji su prijavili transakciju	38	22	13	46
	Prosječan iznos transakcije po izdavatelju	26.133.415	371.151	1.244.512	36.809.514
2019.	Broj izdavatelja koji su prijavili transakciju	38	21	10	49
	Iznos transakcije	30.703.956	431.451	906.840	42.459.888
2018.	Broj izdavatelja koji su prijavili transakciju	40	20	10	45
	Prosječan iznos transakcije po izdavatelju	24.543.658	635.164	652.179	42.868.701

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2019., 2020., 2021. i 2022., GIKU za 2018. godinu

- Prosječan bruto novčani iznos transakcija s dioničarima koji imaju više od 5 % temeljnog kapitala izdavatelja, s članovima uprave i nadzornog odbora izdavatelja te unutar grupe kojoj pripada izdavatelj ili joj je na vrhu viši je u odnosu na 2021. godinu, dok je prosječan bruto iznos transakcija s povezanim osobama koje su izdavatelji sklopili s višim rukovodstvom izdavatelja niži nego u 2021. godini.

Grafikon 55. Udio pojedinih vrsta transakcija s povezanim stranama u ukupnom iznosu transakcija s povezanim stranama po segmentu uređenog tržišta u 2022. godini

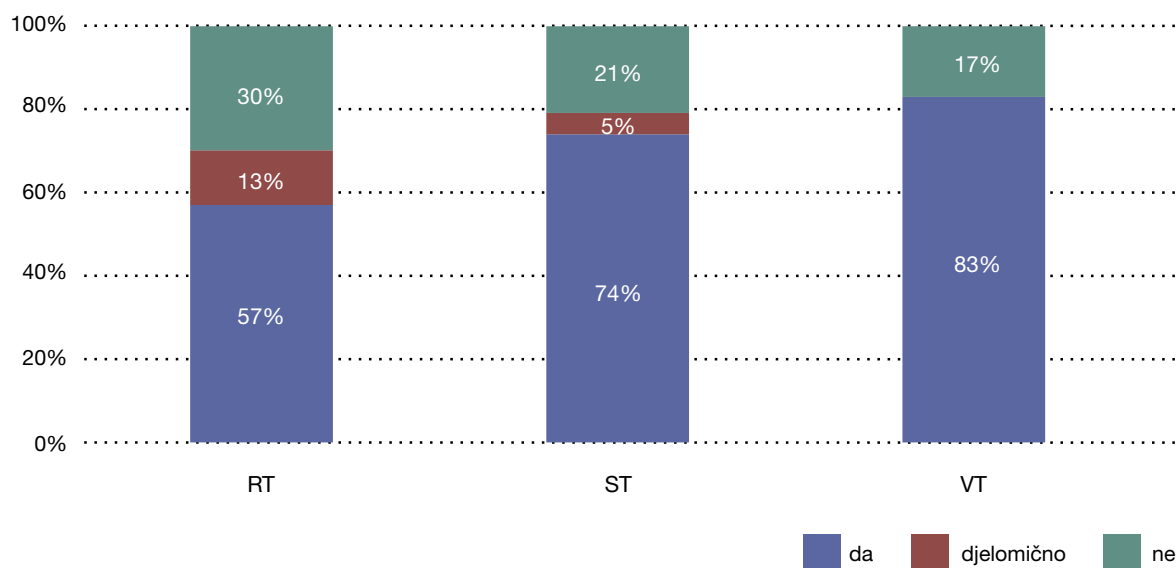
Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2022.

- Transakcije izdavatelja unutar grupe kojoj pripada ili joj je na vrhu čine najveći udio u transakcijama s povezanim stranama u svakom segmentu tržišta (na RT-u 55,3 %, na ST-u 74,4 %, a na VT-u 98,3 %). Slijede ih transakcije s dioničarima koji imaju više od 5 % temeljnog kapitala izdavatelja. Transakcije s višim rukovodstvom i transakcije s članovima uprave i nadzornog odbora izdavatelja čine manje od 0,4 % ukupnih transakcija po tržištima.

Pravila ponašanja članova uprave i nadzornog odbora i sudjelovanje u donošenju odluka

- Kod 63 % izdavatelja nadzorni odbor dao je suglasnost za pravilnik o ponašanju ili drugi interni akt koji uspostavlja pravila ponašanja koja moraju slijediti članovi uprave i nadzorni odbor, radnici i drugi koji djeluju za račun društva (u 2021. taj je postotak iznosio 55 %).

Grafikon 56. Usuglašene politike ponašanja za članove uprave i nadzornog odbora, radnike i druge koje djeluju za račun društva u 2022. godini

Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2022.

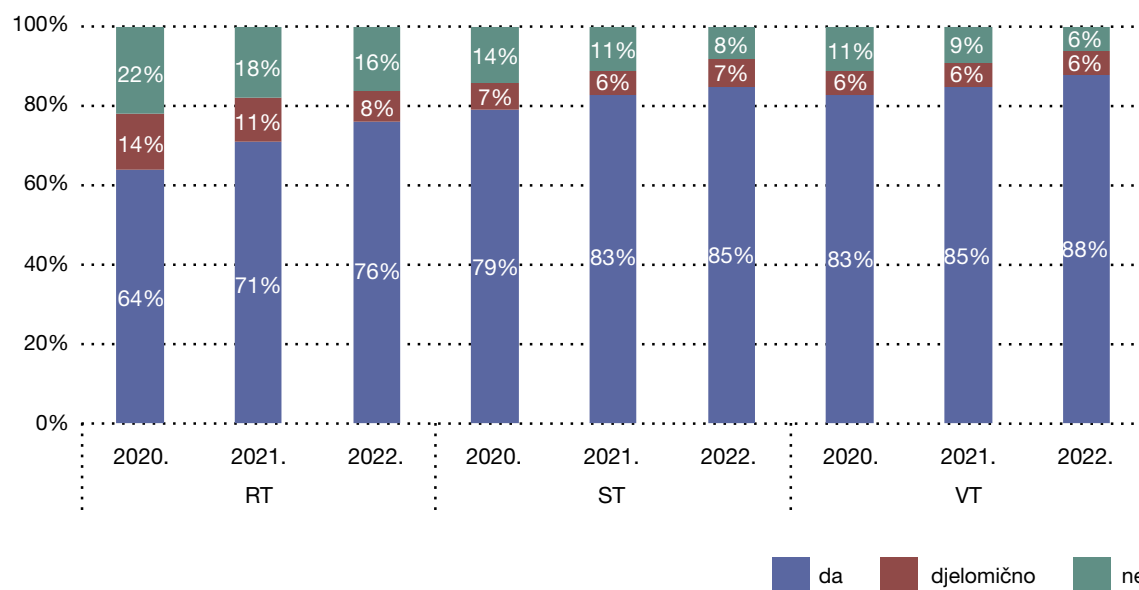
- Ukupno je 56 % izdavatelja objavilo pravilnik o ponašanju članova uprave i nadzornog odbora na svojim mrežnim stranicama (u 2021. taj je postotak iznosio 51 %).
- Ukupno 83 % izdavatelja čije su dionice uvrštene na VT ima objavljen pravilnik o ponašanju članova uprave i nadzornog odbora na svojim mrežnim stranicama te je on dostupan na mrežnim stranicama bez naknade (u 2021. također 83 % izdavatelja).
- Ukupno 74 % izdavatelja čije su dionice uvrštene na ST ima objavljen pravilnik o ponašanju članova uprave i nadzornog odbora na svojim mrežnim stranicama te je on dostupan na mrežnim stranicama bez naknade (u 2021. taj je postotak iznosio 70 %).
- Ukupno 57 % izdavatelja čije su dionice uvrštene na RT ima objavljen pravilnik o ponašanju članova uprave i nadzornog odbora na svojim mrežnim stranicama te je on dostupan na mrežnim stranicama bez naknade. U odnosu na 2021. vidljivo je poboljšanje kod izdavatelja čije su dionice uvrštene na RT jer je tada 47 % izdavatelja čije su dionice uvrštene na RT-u imalo usuglašene politike ponašanja za članove uprave i nadzornog odbora, radnike i druge koje djeluju za račun društva.

U skladu s Kodeksom, za članove uprave i nadzornog odbora treba biti propisana zabrana sudjelovanja u donošenju odluka u vezi s kojima se nalaze u sukobu interesa.

Usklađenost izdavatelja s Kodeksom u području koje se odnosi na vodstvo

Na idućem grafikonu prikazana je usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Vodstvo u 2022. u odnosu na 2021. i 2020. godinu.

Grafikon 57. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Vodstvo u 2020., 2021. i 2022. po segmentima uređenog tržišta

Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022., interni izračun

- Usklađenost izdavatelja čije su dionice uvrštene na VT s poglavljem *Vodstvo* u prosjeku iznosi 88 %.
- Izdavatelji čije su dionice uvrštene na ST u prosjeku su usklađeni s navedenim poglavljem 85 %, a izdavatelji čije su dionice uvrštene na RT 76 %.

Vidljivo je poboljšanje usklađenosti izdavatelja čije su dionice uvrštene na VT, ST i RT u 2022. u odnosu na 2020. i 2021. godinu u dijelu Kodeksa koji se odnosi poglavlje *Vodstvo*.

NADZORNI ODBOR I NJEGOVI ODBORI

Nadzorni odbor mora imati dovoljno članova kako bi mogao djelotvorno izvršavati svoje dužnosti i dužnosti svojih odbora. Ujedno mora sačinjavati profil nadzornog odbora koji određuje najmanji broj članova te kombinaciju vještina, znanja i obrazovanja, kao i profesionalnog i praktičnog iskustva koje se zahtijeva u nadzornom odboru.

Prema Kodeksu, nadzorni odbor svakih pet godina mora postaviti kao cilj postotak ženskih članova nadzornog odbora koji se mora ostvariti u sljedećih pet godina. Svaki cilj mora biti objavljen u godišnjem izvješću zajedno s objašnjenjem zašto je odabran te planom ostvarenja, a napredovanje prema planu mora biti objavljeno svake godine.

Također, nadzorni odbor, u skladu s Kodeksom, treba biti sastavljen većinom od neovisnih članova koji nisu u poslovnim, obiteljskim i drugim vezama sa samim društvom, većinskim dioničarom ili grupom većinskih dioničara ili članovima uprave ili nadzornog odbora društva ili većinskog dioničara. Predsjednik ili zamjenik predsjednika nadzornog odbora moraju biti neovisni. Postojanje neovisnih članova nadzornog odbora pridonosi donošenju objektivnih odluka u pogledu članova uprave, samog društva i njegovih dioničara, kao što

su pitanja primitaka, nova imenovanja, značajne promjene u vlasničkoj strukturi, zaštita od preuzimanja i funkcija revizije.

U dualističkom sustavu funkcija je uprave vođenje i zastupanje društva, a članove uprave imenuje nadzorni odbor. U monističkom sustavu tu funkciju obavljaju izvršni direktori društva, a imenuje ih glavna skupština.

- Od ukupno 88 izdavatelja čije su dionice 31. prosinca 2022. bile uvrštene na uređeno tržište 87 ih je dostavilo upitnike o praksama korporativnog upravljanja, od kojih su 2 izdavatelja imala monistički ustroj, a preostalih 85 izdavatelja imalo je dualistički ustroj.
- Od ukupno 94 izdavatelja čije su dionice 31. prosinca 2021. bile uvrštene na uređeno tržište 93 su dostavila upitnike o praksama korporativnog upravljanja, od kojih su 2 izdavatelja imala monistički ustroj, a preostali 91 izdavatelj imao je dualistički ustroj.

Za izdavatelje koji imaju monistički sustav podaci o izvršnim direktorima i glavnom izvršnom direktoru analiziraju se zajedno s podacima o članovima uprave, dok se podaci o neizvršnim direktorima te zamjeniku i predsjedniku upravnog odbora analiziraju u sklopu podataka o članovima nadzornog odbora izdavatelja koji imaju dualistički sustav.

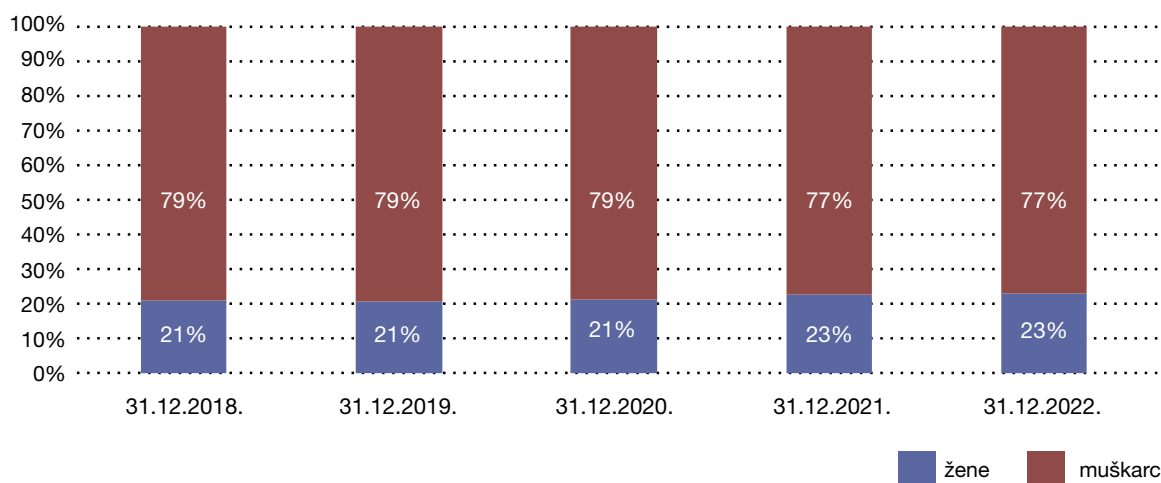
Analizom u nastavku obuhvaćeni su svi izdavatelji dionica koji su bili uvršteni na uređeno tržište Zagrebačke burze 31. prosinca 2018., 2019., 2020., 2021. i 2022. prema podacima iz sudskog registra.

Broj članova i sastav nadzornog odbora

- Na kraju 2022. nadzorni odbor izdavatelja dionica u prosjeku se sastojao od 5 članova (na kraju 2021. također 5 članova).
- Na kraju 2022. zastupljenost žena u nadzornim odborima (107 žena) bila je oko 3 puta veća u odnosu na zastupljenost žena u upravama (34 žene). Na kraju 2021. zastupljenost žena u nadzornim odborima bila je također oko 3 puta veća od zastupljenosti žena u upravama).

Na sljedećem grafikonu prikazana je zastupljenost žena i muškaraca u nadzornim odborima izdavatelja dionica u razdoblju od 2018. do 2022. godine

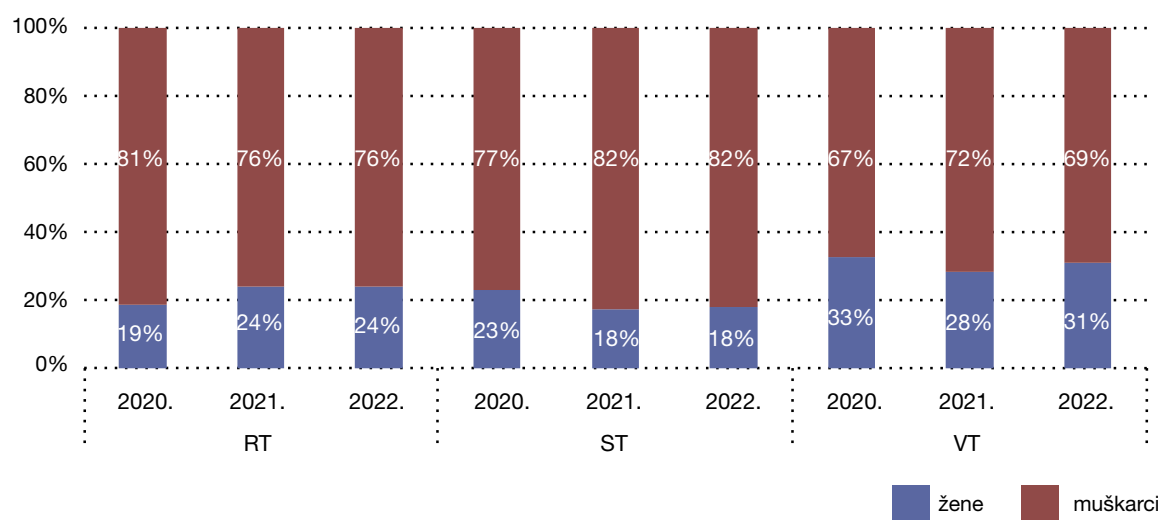
Grafikon 58. Spolna struktura nadzornog odbora izdavatelja dionica u razdoblju od 2018. do 2022. godine

Izvor: sudski registar¹³

- Na kraju 2022. udio žena u sastavu nadzornog odbora izdavatelja dionica nije se mijenjao u odnosu na prethodnu godinu (23 %), ali je vidljivo poboljšanje u odnosu na 2018., 2019. i 2020. (21 %).
- Prema segmentima uređenog tržišta u 2022. godini:
 - udio žena u nadzornim odborima izdavatelja na RT-u je 24 %
 - udio žena u nadzornim odborima izdavatelja na ST-u je 18 %
 - udio žena u nadzornim odborima izdavatelja na VT-u je 31 %.

Zastupljenost ženskih članova u nadzornom odboru u odnosu na ukupan broj članova nadzornog odbora izdavatelja u 2022. prema segmentu uređenog tržišta prikazana je na sljedećem grafikonu.

Grafikon 59. Spolna struktura nadzornog odbora izdavatelja dionica prema segmentu uređenog tržišta na dan 31.12.2020., 31.12.2021. i 31.12.2022. godine

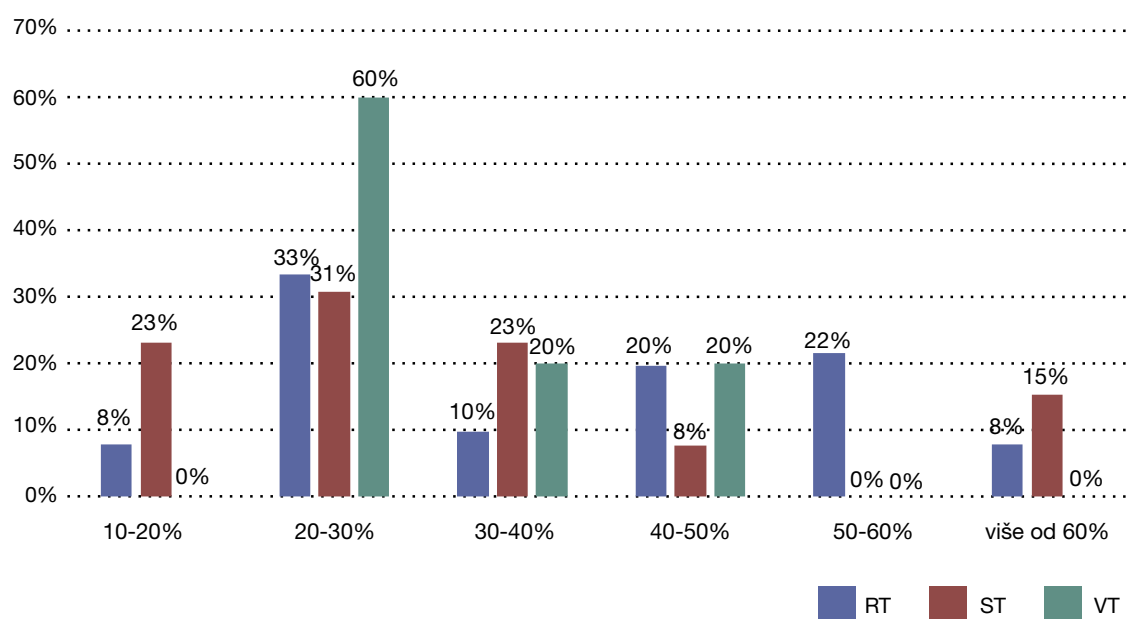

Izvor: sudski registar

¹³ Podaci o broju i spolu članova nadzornog odbora analizirani su prema podacima iz sudskog registra kako bi obuhvatili sve članove nadzornih odbora. Potrebno je napomenuti da može postojati određeno odstupanje u broju ako su pojedini izdavatelji kasnili s prijavom promjena u sudski registar.

- Iz grafikona je vidljivo da je do promjene u udjelima u odnosu na prethodnu godinu došlo na VT-u, gdje se udio žena povećao s 28 % na 31 %, a udio muškaraca smanjio se sa 72 % na 69 %, dok je na RT-u i ST-u udio ostao isti kao u 2021. godini.
- Prosječan udio žena u nadzornim odborima u razdoblju od 2018. do 2022. iznosio je 21 %.
- Prema upitniku o praksama upravljanja, titulu doktorice znanosti imalo je 11,4 % ženskih članica (u 2021. titulu doktorice znanosti imalo je njih 9,1 %).
- Dana 31. prosinca 2022. najviše članova nadzornih odbora, njih 42 %, imalo je više od 56 godina (u 2021. njih 41 %), njih 34 % imalo je između 46 i 55 godina (u 2021. njih 36 %), 19 % članova nadzornog odbora imalo je između 36 i 45 godina (u 2021. njih 18 %), a samo 5 % članova nadzornog odbora imalo je manje od 35 godina (u 2021. 5 %).
- Dana 31. prosinca 2022. najviše članova nadzornih odbora, njih 71%, imalo je visoku stručnu spremu (u 2021. njih 72 %), a 12 % članova nadzornog odbora imalo je titulu doktora znanosti (kao i u 2021.).
- Dana 31. prosinca 2022. ukupno 18 % članova nadzornih odbora izdavatelja bili su strani državljani (na kraju 2021. njih 18 %).
- Nadzorni odbor kod 59 % izdavatelja dionica ocijenio je svoju djelotvornost u posljednjih 12 mjeseci (u 2021. kod njih 61 %), od čega je kod 92 % izdavatelja dionica ocjenjivanje vodio predsjednik ili zamjenik predsjednika nadzornog odbora (u 2021. taj je udio iznosio 88 %).
- Prosječna dužina članstva u nadzornom odboru iznosila je šest godina na kraju 2022. (na kraju 2021. također šest godina).
- U 2022. ukupno 49 izdavatelja (56 %) ima predstavnike radnika/sindikata u nadzornim odborima (u 2021. ukupno 54 izdavatelja ili 58 %).
- Nadzorni odbor 69 izdavatelja, odnosno 87 % (nadzorni odbor 71 izdavatelja, odnosno 76 % u 2021.), postavio je ciljani postotak ženskih članova u sastavu nadzornog odbora.

Grafikon 60. Izdavatelji dionica koji imaju postavljen ciljani postotak ženskih članova u nadzornom odboru u 2022. godini

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2022.

Po segmentima uređenog tržišta ciljani postotak žena u nadzornom odboru ima 69 izdavatelja, odnosno 79 % izdavatelja, i to:

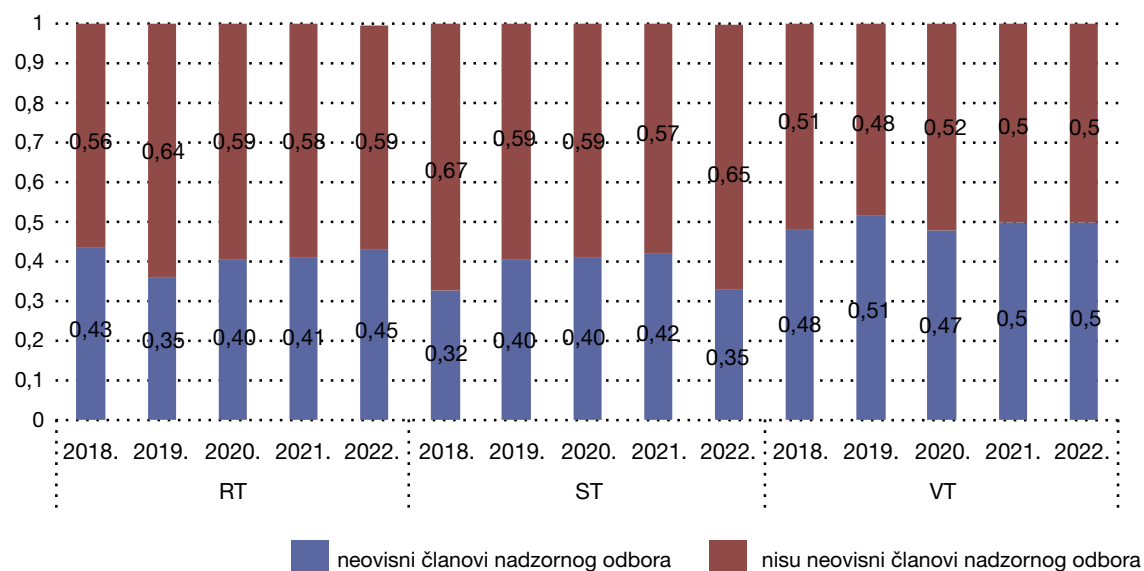
- 5 izdavatelja na VT-u
 - 13 izdavatelja na ST-u i
 - 51 izdavatelj na RT-u.
- Od ukupnog broja izdavatelja dionica na VT-u koji su postavili ciljani postotak ženskih članova u nadzornom odboru u 2022. godini njih 60 % postavilo je ciljani postotak u rasponu između 20 % i 30 %, 20 % izdavatelja u rasponu između 30 % i 40 % te 20 % izdavatelja u rasponu između 40 % i 50 %.
 - Najveći postotak izdavatelja (njih 31%) čije su dionice uvrštene na ST, a koji imaju postavljen ciljani postotak ženskih članova u nadzornom odboru u 2022., postavio je ciljani postotak ženskih članova u nadzornom odboru u rasponu između 20 % i 30 %. Ciljani postotak ženskih članova u nadzornom odboru u rasponu između 10 % i 20 % i 30 % i 40 % postavilo je 46 % izdavatelja (u svakom rasponu po 23 % izdavatelja).
 - Nadalje, 15 % izdavatelja čije su dionice uvrštene na ST postavilo je ciljani postotak ženskih članova u nadzornom odboru u 2022. godini preko 60 %, a najmanje izdavatelja (njih 8 %) postavilo je ciljani postotak u rasponu od 40 % i 50 %. Ciljani postotak između 50 % i 60 % izdavatelja nije postavio nijedan izdavatelj.
 - Što se tiče izdavatelja čije su dionice uvrštene na RT, a koji imaju postavljen ciljani postotak ženskih članova u nadzornom odboru, u 2022. godini 33 % njih postavilo je ciljani postotak u rasponu između 20 % i 30 %, 22 % u rasponu između 50 % i 60 %, 20 % između 40 % i 50 % i 10 % između 30 % i 40 %. Nadalje, po 8 % izdavatelja čije su dionice uvrštene na RT, a koji imaju postavljen ciljani postotak ženskih članova u nadzornom odboru, postavilo je u 2022. ciljani postotak između 10 % i 20 % te više od 60 %.

Neovisnost članova nadzornog odbora

- Prema podacima iz upitnika o praksama korporativnog upravljanja, na kraju 2022. godine 41 % članova nadzornog odbora je neovisno (na kraju 2021. bilo je 42 % neovisnih članova).
- U 2022. predsjednik ili zamjenik predsjednika nadzornog odbora neovisni su kod 47 % izdavatelja (u 2021. predsjednik ili zamjenik predsjednika nadzornog odbora neovisni su kod 56 % izdavatelja).
- Na kraju 2022. nadzorni odbor svakog izdavatelja ima u prosjeku 2 neovisna člana (na kraju 2021. također 2 neovisna člana po nadzornom odboru izdavatelja).

Na sljedećem grafikonu prikazan je udio neovisnih članova nadzornog odbora u ukupnom broju članova nadzornog odbora prema segmentu uređenog tržišta Zagrebačke burze.

Grafikon 61. Udio neovisnih članova nadzornog odbora u ukupnom broju članova nadzornog odbora prema segmentu tržišta od 2018. do 2022. godine

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2019., 2020., 2021. i 2022., GIKU za 2018. godinu

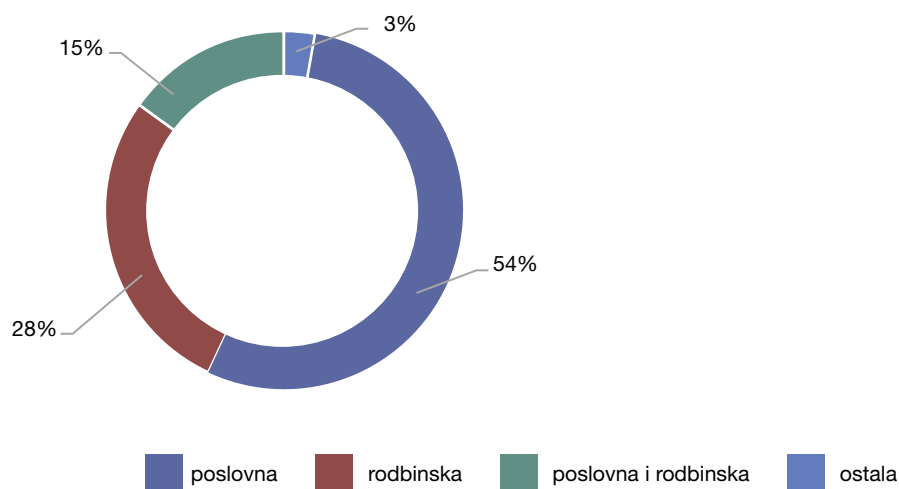
Prosjek broja neovisnih članova nadzornog odbora u svim segmentima uređenog tržišta od 2018. do 2022. iznosi 43 %, odnosno u prosjeku je 57 % članova nadzornog odbora koji nisu neovisni.

- Svi izdavatelji (njih 6) koji imaju dionice uvrštene na VT imaju barem po jednog neovisnog člana nadzornog odbora, a ukupno je neovisno 50 % članova odbora. Od ukupnog broja članova nadzornih odbora izdavatelja čije su dionice uvrštene na ST neovisno je njih 35 %. Od ukupnog broja članova nadzornih odbora izdavatelja koji imaju uvrštene dionice na segment RT-a neovisno je njih 43 %.
- Analiza pojedinih segmenata uređenog tržišta Zagrebačke burze pokazuje da je dana 31. prosinca 2022. najveći udio neovisnih članova nadzornog odbora bio prisutan na VT-u.

Povezanost članova nadzornog odbora s članovima uprave i nadzornog odbora

- Prema podacima iz upitnika o praksama korporativnog upravljanja, u 2022. ukupno je 39 članova nadzornih odbora 23 izdavatelja bilo povezano s članovima uprave (54 člana nadzornih odbora 25 izdavatelja u 2021. godini).
- Najveći postotak u 2022. čini poslovna povezanost (54 %), slijedi rodbinska povezanost (28 %), poslovna i rodbinska povezanost (15 %) te ostale vrste povezanosti (3 %) (u 2021. godini poslovna povezanost 57 %, rodbinska povezanost 22 %, poslovna i rodbinska povezanost 19 % te ostale vrste povezanosti 2 %).

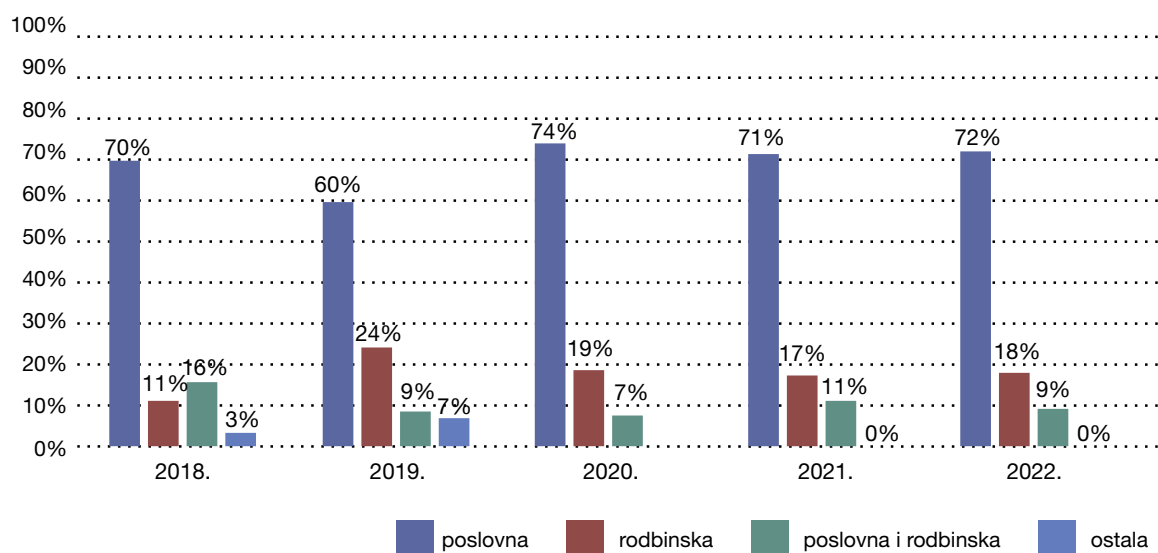
Grafikon 62. Povezanost članova nadzornog odbora s članovima uprave izdavatelja u 2022. godini

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2022.

- Tijekom 2022. ukupno je 76 članova nadzornog odbora 26 izdavatelja bilo povezano s drugim članovima nadzornog odbora (98 člana nadzornog odbora 33 izdavatelja u 2021.)
- Najveći postotak čini poslovna povezanost (72 %), a slijedi rodbinska (18 %) te poslovna i rodbinska (9 %) povezanost (poslovna povezanost 71 %, rodbinska povezanost 17 % te poslovna i rodbinska povezanost 11 % u 2021.).

Grafikon 63. Povezanost članova nadzornog odbora s drugim članovima nadzornog odbora od 2018. do 2022. godine

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2019., 2020., 2021. i 2022., GIKU za 2018. godinu

Sjednice nadzornog odbora

- Tijekom 2021. broj održanih sjednica nadzornog odbora kretao se u rasponu od 2 do 56, a nadzorni odbori izdavatelja dionica u prosjeku su održali 9 sjednica tijekom godine (također 9 sjednica tijekom 2021. godine). Svi nadzorni odbori izdavatelja dionica održali su najmanje 2 sjednice u 2022. godini (tijekom 2021. nadzorni odbori izdavatelja održali su barem 1 sjednicu u 2021.).
- Sjednice nadzornog odbora 79 izdavatelja (91 %) održavaju se minimalno jednom svaka tri mjeseca (u 2021. godini 83 izdavatelja (89 %).
- Ukupno 60 izdavatelja (69 %) imalo je raspored održavanja sjednica nadzornog odbora za 2022. (u 2021. godini 59 izdavatelja ili 68 %).
- Ukupno 76 izdavatelja, ili 87 %, ima interni propis rada nadzornog odbora (79 izdavatelja ili 85 % u 2021. godini), koji se mijenjao tijekom godine kod 12 izdavatelja, ili 16 %, (kod 11 ili 14 % izdavatelja u 2021. godini).

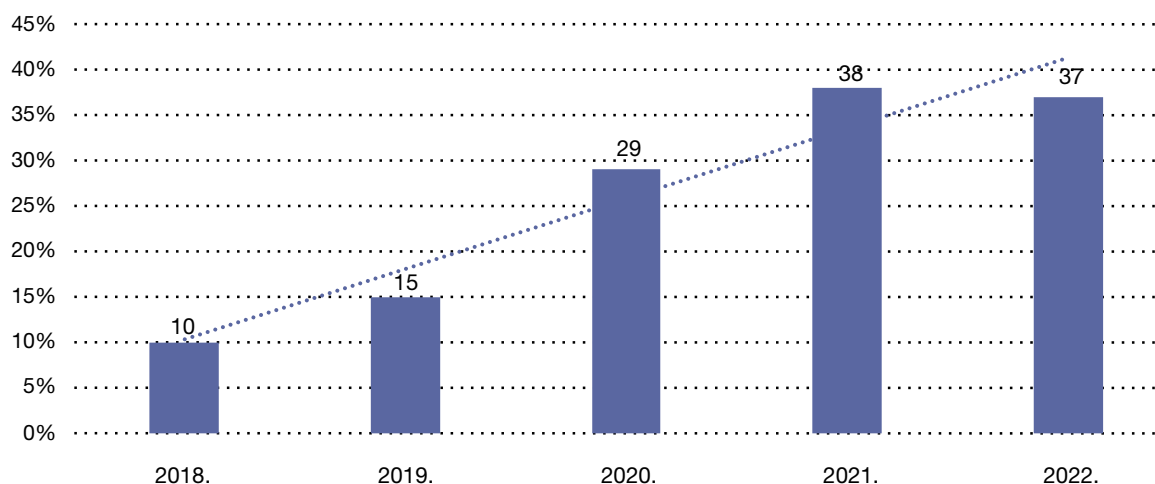
Odbori nadzornog odbora

U skladu s Kodeksom, nadzorni odbor mora osnovati najmanje revizijski odbor, odbor za imenovanja i odbor za primitke. Nadzorni odbor mora utvrditi mandat i aktivnosti svakog od odbora. Svaki odbor nadzornog odbora mora imati najmanje tri člana, a većina članova svakog odbora mora biti neovisna. Predsjednik odbora mora biti neovisan član nadzornog odbora. Članovi uprave ne mogu biti članovi odbora nadzornog odbora. Nadzorni odbor mora osigurati da članovi svakog njegova odbora imaju potrebno obrazovanje, znanje i vještine, kao i profesionalno i praktično iskustvo za djelotvorno izvršavanje odgovornosti odbora.

- 37 izdavatelja dionica (43 %) u 2022. ima osnovana sva tri odbora nadzornog odbora: odbor za imenovanja, odbor za primitke i revizijski odbor (u 2021. ukupno 38 izdavatelja ili 41 %).
- Prema segmentima uređenog tržišta, osnovana sva tri odbora nadzornog odbora ima:
 - 6 izdavatelja (od ukupno 6) na VT-u
 - 9 izdavatelja (od ukupno 19) na ST-u i
 - 22 izdavatelja (od ukupno 62 koji su dostavili upitnik) na RT-u.

Na sljedećem grafikonu prikazan je broj izdavatelja dionica koji imaju osnovana sva tri odbora nadzornog odbora (revizijski odbor, odbor za primitke i odbor za imenovanja) od 2018. do 2022. godine.

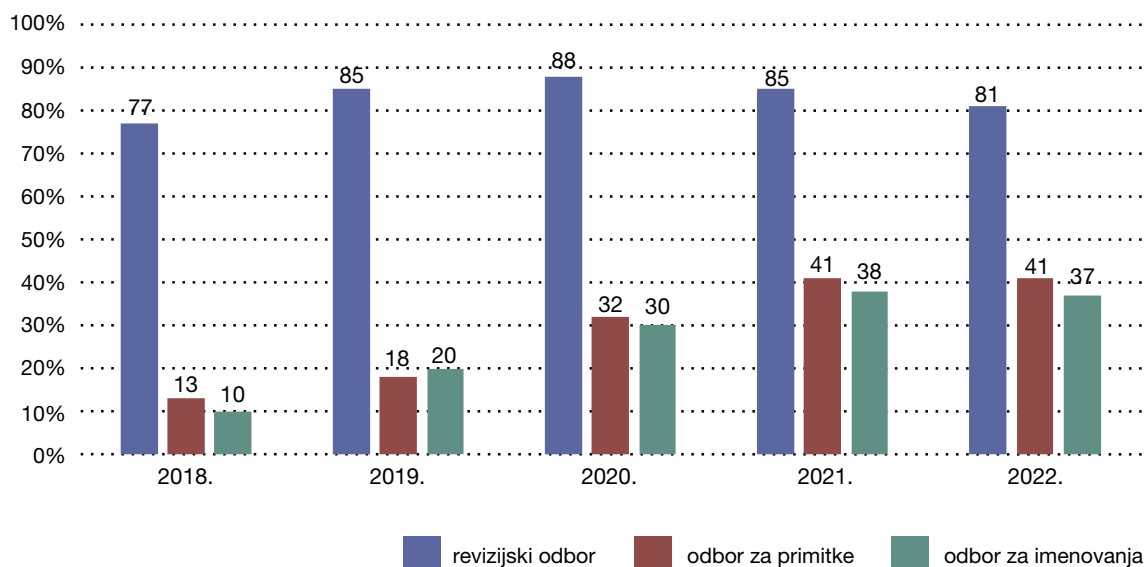
Grafikon 64. Broj izdavatelja dionica koji imaju osnovana sva tri odbora nadzornog odbora u razdoblju od 2018. do 2022. godine

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2019., 2020., 2021. i 2022., GIKU za 2018. godinu

- Promatrano prema svakom pojedinom odboru nadzornog odbora, 81 izdavatelj (93 %) ima osnovan revizijski odbor, 41 izdavatelj (47 %) ima osnovan odbor za primitke, a 37 izdavatelja (43 %) ima osnovan odbor za imenovanja (u 2021. godini 85 izdavatelja, ili 91 %, imalo je osnovan revizijski odbor, 41 izdavatelj, ili 44 %, imao je osnovan odbor za primitke, a 38 izdavatelja, ili njih 41 %, imalo je osnovan odbor za imenovanja).

Grafikon 65. Broj izdavatelja koji imaju osnovane odbore nadzornog odbora od 2018. do 2022. godine

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2019., 2020., 2021. i 2022., GIKU za 2018. godinu

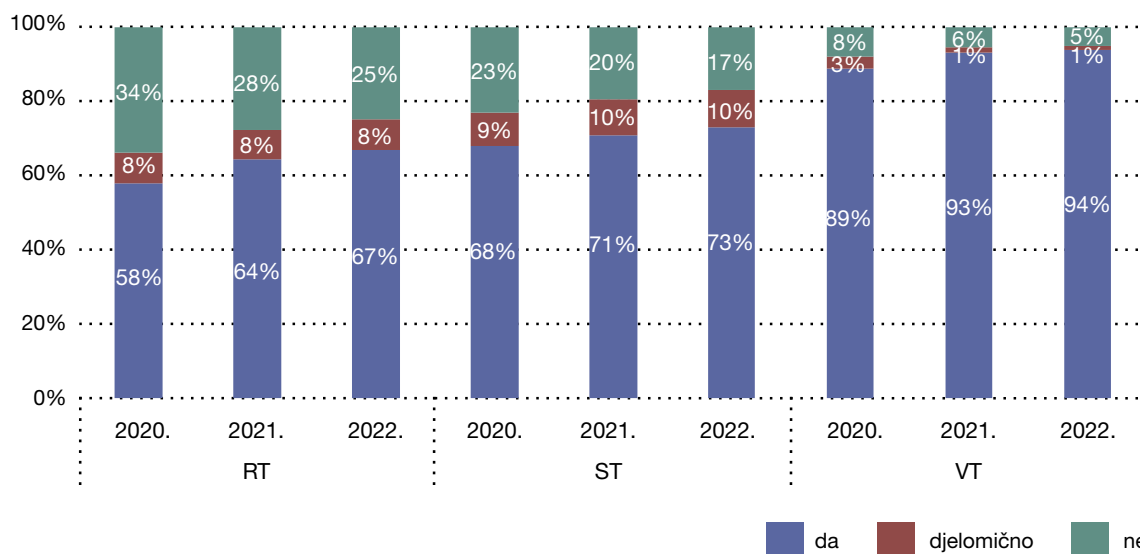
Promatrano prema pojedinom odboru nadzornog odbora:

- 212 članova nadzornog odbora, ili njih 46 %, članovi su revizijskog odbora
 - 105 članova nadzornog odbora, ili njih 23 %, članovi su odbora za primitke
 - 100 članova nadzornog odbora, ili njih 22 %, članovi su odbora za imenovanje
 - 187 članova nadzornog odbora, ili njih 40 %, nisu članovi nijednog od osnovnih odbora u skladu s Kodeksom.
- Dodatan odbor u 2022. imalo je 17 % izdavatelja dionica (u 2021. također 17 %).
 - Sva tri odbora nadzornog odbora u 2022. imaju prosječno po 3 člana (kao i u 2021.), dok je u prosjeku 1 član u svakom pojedinom odboru neovisan (isto kao i u 2021.).
 - 59 izdavatelja (od 81), ili njih 73 %, koji imaju osnovan revizijski odbor imaju i interne procedure rada revizijskog odbora, a njih 57 (70 %) izrađuje izvješće o radu revizijskog odbora, dok je 25 ili 44 % tih izvješća javno dostupno (u 2021. od ukupno 85 izdavatelja koji imaju osnovan revizijski odbor 60 izdavatelja ima interne procedure rada odbora za reviziju, izvješće o radu revizijskog odbora izrađuje njih 57, ili 67 %, a 37 % tih izvješća javno je dostupno).
 - 32 izdavatelja (od 41, ili njih 78 %) koja imaju osnovan odbor za primitke imaju interne procedure rada odbora za primitke, a njih 24 (59 %) izrađuje izvješće o radu odbora za primitke te je 67 % izvješća javno dostupno (u 2021. od 41 izdavatelja koji ima osnovan odbor za primitke njih 31 ima interne procedure rada tog odbora, a njih 22 (54%) izrađuje izvješće o radu odbora za primitke te je 55% izvješća javno dostupno).
 - 31 izdavatelj (od 37), ili njih 84 % koji ima osnovan odbor za imenovanja ima interne procedure rada odbora za imenovanja (u 2021. od ukupno 38 izdavatelja koji imaju osnovan odbor za imenovanja, 30 ili 79 % izdavatelja ima interne procedure rada odbora za imenovanja).
 - Revizijski odbori održali su u 2022. prosječno 4 sastanka (isto kao i u 2021. godini), odbori za primitke 3 (isto kao i u 2021. godini), a odbor za imenovanja 2 sastanka (u 2021. godini 3 sastanka).
 - Nadzorni odbori 91 % izdavatelja dionica osigurali su da članovi svakog njihova odbora imaju potrebne vještine, znanje i obrazovanje te profesionalno i praktično iskustvo za djelotvorno izvršavanje odgovornosti odbora (59 % u 2021. godini).
 - Odbori nadzornog odbora kod 90 % izdavatelja dionica sastaju se toliko često koliko je potrebno za djelotvorno obavljanje njihovih dužnosti te redovito izvještavaju nadzorni odbor o svojim aktivnostima (87 % izdavatelja u 2021. godini).

Usklađenost izdavatelja s Kodeksom u području koje se odnosi na nadzorni odbor i njegove odbore

Na idućem grafikonu prikazana je usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem *Nadzorni odbor i njegovi odbori* u 2020., 2021. i 2022. godini.

Grafikon 66. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Nadzorni odbor i njegovi odbori u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta

Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022., interni izračun

- U 2022. izdavatelji čije su dionice uvrštene na VT u prosjeku su 94 % usklađeni s poglavljem *Nadzorni odbor i njegovi odbori*.
- Izdavatelji na ST-u u prosjeku su 73 % usklađeni s poglavljem *Nadzorni odbor i njegovi odbori*.
- Izdavatelji na RT-u u prosjeku su 67 % usklađeni s poglavljem *Nadzorni odbor i njegovi odbori*.

Vidljivo je poboljšanje usklađenosti izdavatelja čije su dionice uvrštene na VT, ST i RT s poglavljem *Nadzorni odbor i njegovi odbori* u 2022. u odnosu na 2020. i 2021. godinu.

UPRAVA

Uprava je prvenstveno odgovorna za poslovanje te za postizanje postavljenih i strateških ciljeva, kao i za održavanje ugleda odgovornog i vjerodostojnog društva.

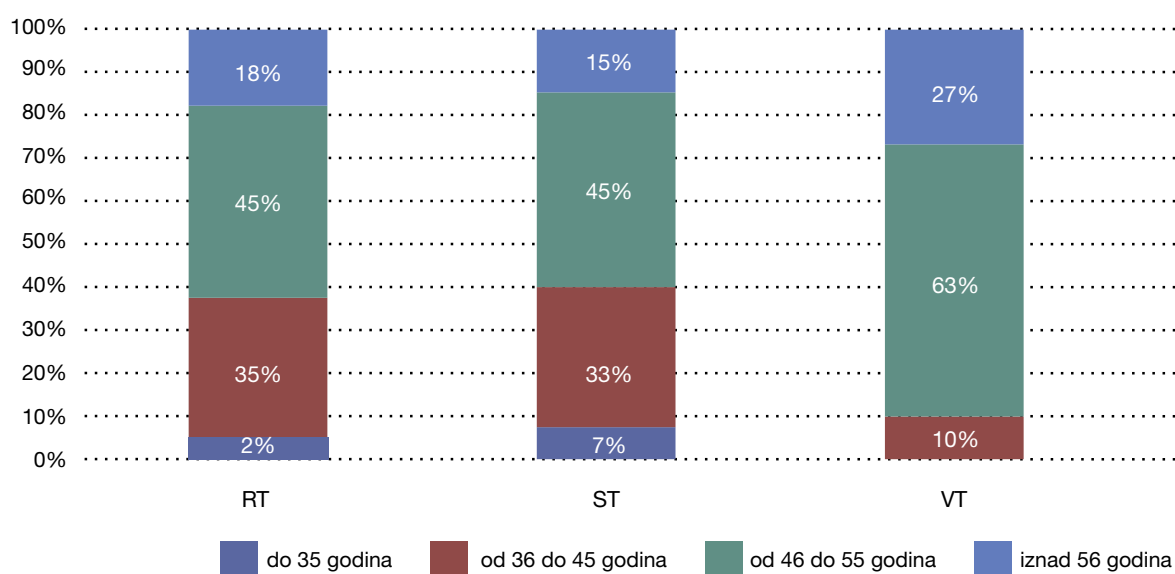
U nastavku su analizirani podaci prema dostavljenim odgovorima iz upitnika o praksama upravljanja i upitnika o usklađenosti za 2022. godinu.

Broj članova i sastav uprave

- Prema upitniku o praksama korporativnog upravljanja, 31. prosinca 2022. najviše članova uprave, njih 85 %, imalo je visoku stručnu spremu (u 2021. godini 87 %), a 5 % ih je imalo titulu doktora znanosti (u 2021. godini 3 %).
- Dana 31. prosinca 2022. ukupno 9 % članova uprave strani su državljani (u 2021. njih 22 ili 11 %).

- Dana 31. prosinca 2022. uprava izdavatelja dionica prosječno se sastojala od 2 člana (također 2 člana i u 2021. godini).
- Od ukupnog broja žena u upravi (34) njih 3, odnosno 9 %, imale su titulu doktora znanosti (u 2021. godini 6 %).
- Prema podacima iz upitnika o praksama upravljanja, 31. prosinca 2022. najviše članova uprave imalo je između 46 i 55 godina, točnije njih 48 % (2021. godine 44 %), 31% članova imalo je između 36 i 45 godina (2021. godine 30 %), iznad 56 godina imalo je 18 % (2021. godine 22 %) članova uprave, a njih 3 % (2021. godine 4 %) bilo je mlađe od 35 godina. U dobnoj strukturi vidljiv je pozitivan trend porasta članova uprave u starosti od 46 do 55 godina (4 %).

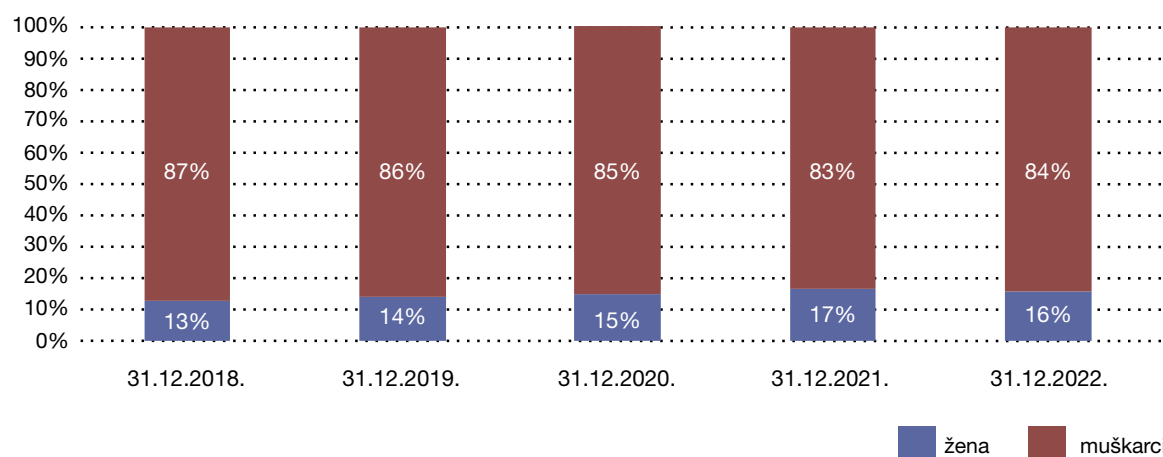
Grafikon 67. Starosna struktura članova uprave 31.12.2022. prema segmentima uređenog tržišta

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2022.

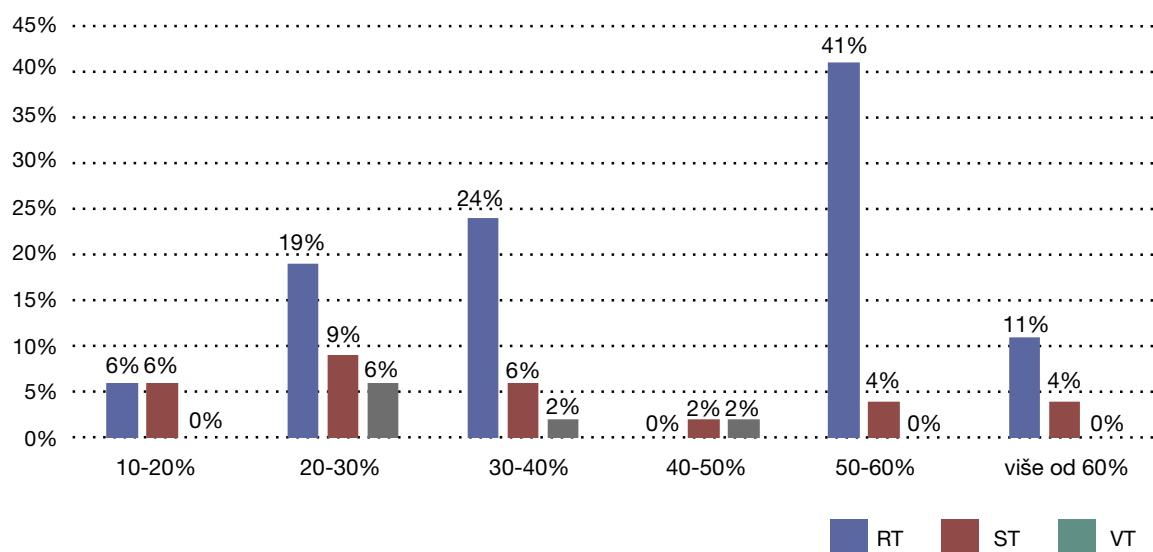
- Najveći udio članova uprave starih od 46 do 55 godina prisutan je kod članova uprave čije su dionice uvrštene na VT (63%) te je taj udio značajno veći u odnosu na preostala dva segmenta uređenog tržišta, gdje iznosi oko 45 %.
- U upravi izdavatelja čije su dionice uvrštene na VT nijedan član uprave nije mlađi od 35 godina.

Grafikon 68. Spolna struktura uprave izdavatelja dionica od 2018. do 2022. godine

Izvor: sudski registar¹⁴

Struktura uprave prema spolu nije se značajnije mijenjala u promatranom razdoblju. Zastupljenost žena u upravama izdavatelja dionica na kraju 2022. blago je pala u odnosu na 2021. godinu.

Grafikon 69. Izdavatelji dionica koji imaju postavljen ciljani postotak ženskih članova u upravama u 2022. godini

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2022.

- Prema upitniku o praksama korporativnog upravljanja, ukupno je 75 izdavatelja (81 izdavatelj u 2021.) postavilo ciljani postotak ženskih članova u upravi.
- Najviše izdavatelja (njih 24, tj. 32 %) ima postavljen ciljani postotak ženskih članova u upravama između 50 % i 60 %, a najmanje (njih 2 ili 4 %) između 40 % i 50 %.

¹⁴ Podaci o broju i spolu članova uprave analizirani su prema podacima iz sudskog registra kako bi obuhvatili sve izdavatelje (uključujući one koji nisu dostavili predmetni upitnik). Potrebno je napomenuti da može postojati određeno odstupanje u broju ako su pojedini izdavatelji kasnili s prijavom promjena u sudski registar.

- Promatrano prema pojedinom segmentu tržišta:
 - na RT-u najviše izdavatelja ima postavljen ciljani postotak ženskih članova u upravljanju između 50 % i 60 %, a najmanje između 10 % i 20 %.
 - na ST-u najviše izdavatelja ima postavljen ciljani postotak ženskih članova u upravljanju između 20 % i 30 %, a najmanje između 40 % i 50 %.
 - na VT-u 3 izdavatelja (50 %) imaju postavljen ciljani postotak ženskih članova u upravljanju između 20 % i 30 %, dok se ostali izdavatelji kreću između 30 % i 50 %.

Sjednice uprave

- U 2022. broj održanih sjednica uprave kretao se u rasponu od 1 do najviše 244, koliki je broj održanih sjednica uprave kod jednog izdavatelja na RT-u, a u prosjeku su tijekom godine održane 23 sjednice uprave (u 2021. broj održanih sjednica uprave kretao se u rasponu od 1 do najviše 243, koliki je broj održanih sjednica uprave kod jednog izdavatelja na RT-u, a u prosjeku su tijekom godine održane 24 sjednice uprave).
- U 2022. godini 36 izdavatelja (41 %) ima raspored održavanja sjednica uprave (u 2021. godini 39 izdavatelja ili njih 42 %).
- Ukupno 65 izdavatelja (75 %) ima interni propis rada uprave (poslovnik o radu uprave), a kod 16 izdavatelja (24 %) on se mijenjao tijekom godine (u 2021. godini 65 izdavatelja, ili njih 70 %, ima interni propis rada uprave, a kod njih 16, ili 25 %, taj se interni propis mijenjao tijekom godine).

Mandati i dužina članstva u upravi

Članove uprave i predsjednika imenuje nadzorni odbor izdavatelja na razdoblje od najviše pet godina te ih se može ponovno imenovati.

- Na kraju 2022. prosječna dužina članstva u upravi iznosila je pet godina (pet godina u 2021. godini).
- Prosječan broj mandata članova uprave na dan 31. prosinca 2022. iznosio je 2,15 (na kraju 2021. godine 2,10 godina). Tijekom 2022. najveći broj uzastopnih mandata (deset) obnašala su ukupno 3 člana uprave (u 2021. najveći broj uzastopnih mandata (devet) obnašala su 3 člana uprave).
- U 2022. nova imenovanja (prvi mandat) članova uprave postojala su kod 57 izdavatelja, a ukupno je novoimenovano 105 članova uprave (u 2021. kod 20 izdavatelja novoimenovano je ukupno 35 članova uprave).
- Od ukupno 35 novoimenovanih članova uprave u 2022. njih su 14 (13 %) žene (u 2021. od 35 novoimenovanih članova uprave njih su 9 (26 %) žene).

Ostavke članova uprave

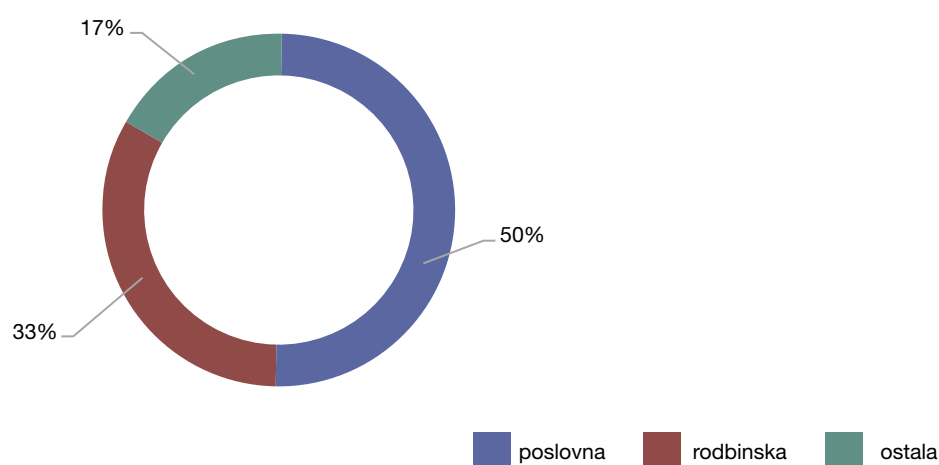
Članovi uprave podnose ostavku nadzornom odboru u pisanom obliku.

- U 2022. ukupno je 17 članova uprave dalo ostavku prije isteka mandata, a najčešći razlog podnošenja ostavke bili su osobni razlozi (u 2021. godini 18 članova uprave, također najčešće iz osobnih razloga).

Povezanost članova uprave s članovima uprave / nadzornog odbora unutar izdavatelja te s drugim društvima

Na idućem grafikonu prikazan je udio članova uprave koji su povezani s drugim članovima uprave u 2022. godini s obzirom na vrstu povezanosti.

Grafikon 70. Povezanost članova uprave s drugim članovima uprave u 2022. godini

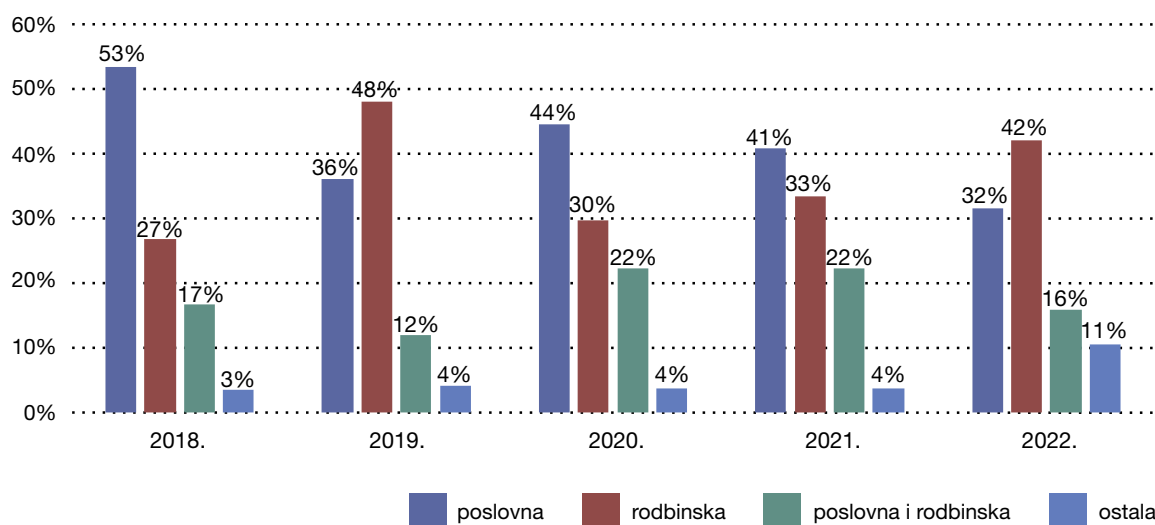

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2022.

Tijekom 2022. ukupno je 18 članova uprave u 8 izdavatelja bilo povezano s drugim članovima uprave, a najviše članova uprave (njih 9 ili 50 %) poslovno je povezano. Slijedi rodbinska povezanost (6 članova uprave ili njih 33 %), a ostala povezanost čini udio od 17 % (3 člana uprave). U prethodnoj godini ukupno su 22 člana uprave u 9 izdavatelja bila povezana s drugim članovima uprave, a najviše članova uprave (njih 11 ili 50 %) poslovno je povezano. Slijedi rodbinska povezanost (5 članova uprave ili njih 23 %), poslovno i rodbinski bila su povezana 4 člana uprave ili 18 %, a ostala povezanost čini udio od 9 % (2 člana uprave).

Na sljedećem grafikonu prikazana je povezanost članova uprave s članovima nadzornog odbora od 2018. do 2022. prema vrstama povezanosti.

Grafikon 71. Povezanost članova uprave s članovima nadzornog odbora od 2018. do 2022. godine

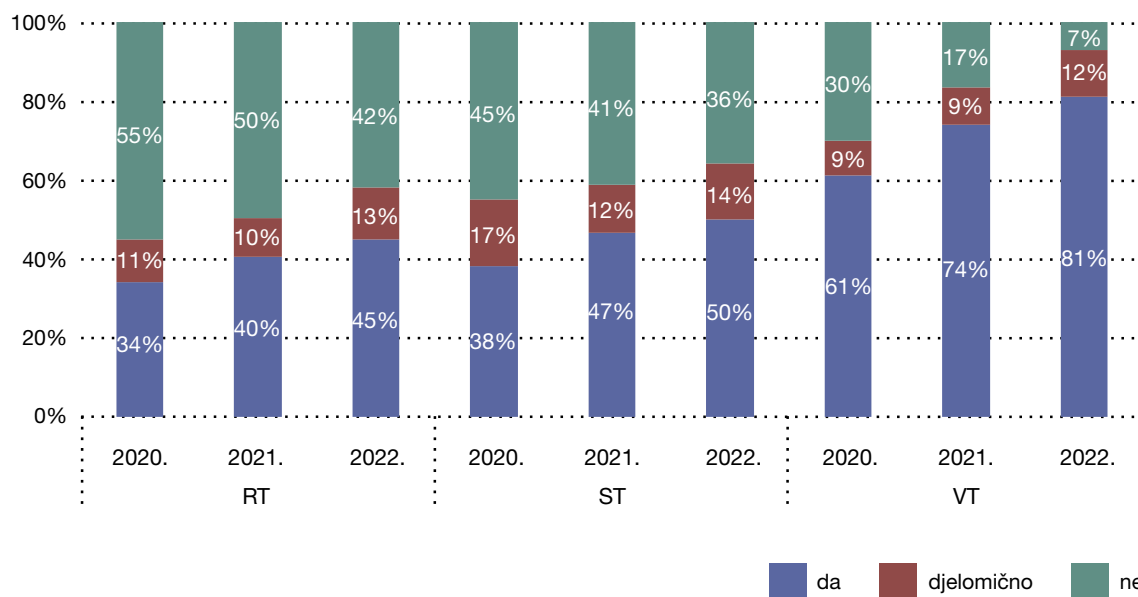
Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2019., 2020., 2021. i 2022., GIKU za 2018. godinu

- U promatranom razdoblju najviše je članova uprave poslovno povezano s drugim članovima nadzornog odbora (u prosjeku 41 %), dok je u prosjeku 5 % članova uprave povezano s članovima nadzornog odbora kroz ostalu povezanost.
- U 2022. godini 19 članova uprave kod ukupno 15 izdavatelja bilo je povezano s drugim članovima nadzornog odbora. Najveći postotak čini rodbinska povezanost (8 članova uprave ili njih 42 %), slijedi poslovna povezanost (6 članova uprave ili njih 32 %), zatim poslovna i rodbinska povezanost (3 člana uprave ili njih 16 %) te ostala vrsta povezanosti (2 člana uprave ili 11 %). U 2021. godini 27 članova uprave kod ukupno 18 izdavatelja bilo je povezano s drugim članovima nadzornog odbora, a najveći postotak činila je poslovna povezanost.
- U 2022. ukupno je 79 članova uprave istovremeno bilo članom uprave u prosjeku kod 3 druga društva, od kojih je prosječno 0,5 izdavatelja na uređenom tržištu te prosječno 0,6 povezanih društava u smislu članka 473. ZTD-a (u 2021. ukupno su 83 člana uprave istovremeno bila članom uprave u prosjeku kod 3 druga društva, od kojih je prosječno 0,5 izdavatelja na uređenom tržištu te prosječno jedno povezano društvo).
- U 2022. ukupno 63 % izdavatelja dionica ima usvojen poslovnik o radu uprave koji definira raspodjelu odgovornosti i način suradnje između članova uprave, a koji je odobren od strane nadzornog odbora (u 2021. njih 51 %).
- Kod 95 % izdavatelja dionica nadzorni je odbor osigurao da je uprava određena najmanjim brojem članova uz istodobnu kombinaciju članova koji posjeduju obrazovanje, vještine i znanja te profesionalno i praktično iskustvo (u 2021. kod njih 92 %).
- Kod 81 % izdavatelja dionica nadzorni je odbor u posljednjih 12 mjeseci ocijenio djelotvornost aranžmana za suradnju između nadzornog odbora i uprave (u 2021. kod njih 76 %).

Usklađenost izdavatelja s Kodeksom u području koje se odnosi na nadzorni odbor i upravu

Usklađenost izdavatelja dionica s odredbama poglavlja *Imenovanje članova uprave i nadzornog odbora* prema segmentima uređenog tržišta prikazana je na sljedećem grafikonu.

Grafikon 72. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem *Imenovanje članova uprave i nadzornog odbora* u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta

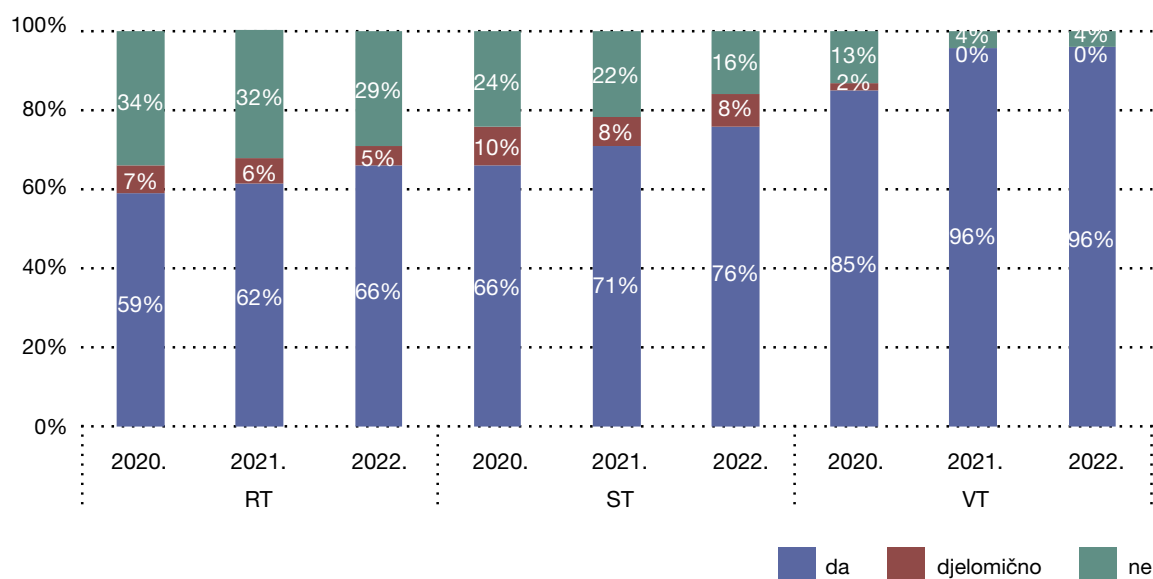

Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022., interni izračun

- U 2022. prosječna usklađenost izdavatelja čije su dionice uvrštene na VT s poglavljem *Imenovanje članova uprave i nadzornog odbora* iznosi 81 %.
- Prosječna usklađenost izdavatelja na ST-u s poglavljem *Imenovanje članova uprave i nadzornog odbora* iznosi 50 %, a prosječna usklađenost izdavatelja čije su dionice uvrštene na RT iznosi 45 %.

Vidljivo je poboljšanje usklađenosti izdavatelja čije su dionice uvrštene na VT, ST i RT s poglavljem *Imenovanje članova uprave i nadzornog odbora* u 2022. u odnosu na 2020. i 2021. godinu.

Grafikon 73. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Uprava u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta

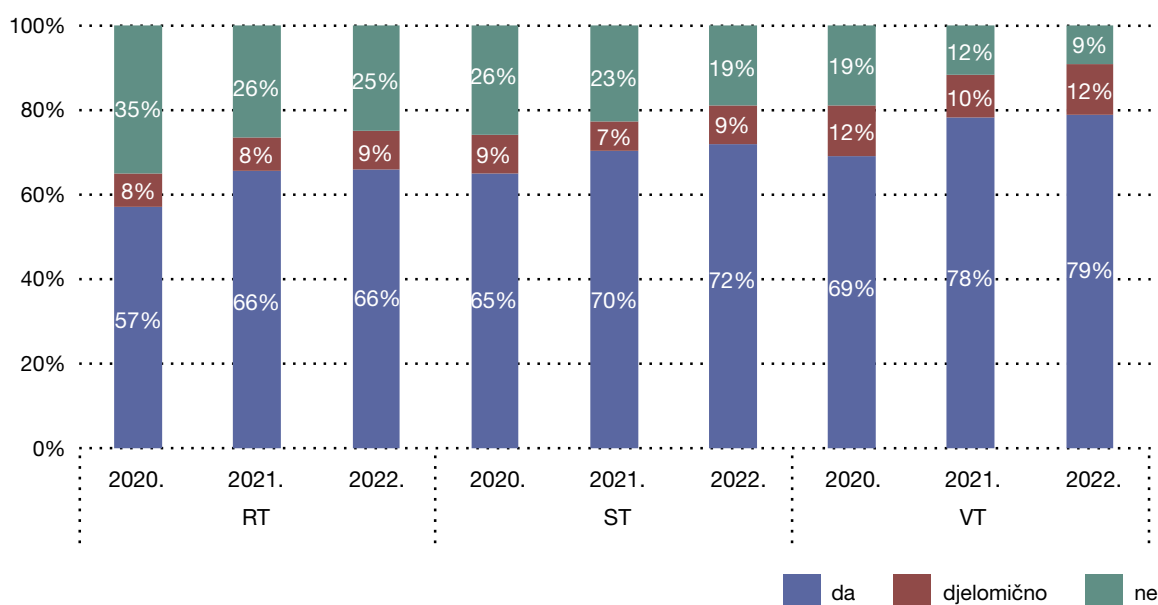

Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022., interni izračun

- U 2022. izdavatelji čije su dionice uvrštene na VT u prosjeku su 96 % usklađeni s poglavljem *Uprava*.
- Usklađenost izdavatelja čije su dionice uvrštene na ST i RT s promatranim poglavljem Kodeksa u prosjeku iznosi 76 % odnosno 66 %.

Vidljivo je poboljšanje usklađenosti izdavatelja čije su dionice uvrštene na VT, ST i RT u 2022. u odnosu na 2020. i 2021. godinu u dijelu koji se odnosi na poglavlje *Uprava*.

Grafikon 74. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Dužnosti članova uprave i nadzornog odbora u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta

Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022., interni izračun

- Izdavatelji čije su dionice uvrštene na VT u prosjeku su 79 % usklađeni s poglavljem *Dužnosti članova uprave i nadzornog odbora*.
- Usklađenost izdavatelja čije su dionice uvrštene na ST i RT iznosi 72 % odnosno 65 %.

PRIMICI ČLANOVA UPRAVE I NADZORNOG ODBORA

Nadzorni odbor izdavatelja odgovoran je za donošenje odluka o naknadama članovima uprave i nadzornog odbora, koje trebaju biti usklađene s dugoročnim interesima izdavatelja, kao i njihovih dioničara. Dobrom praksom smatra se i transparentnost omjera upravljanja, naknada i uspješnosti, koja se postiže tako da izdavatelji javno objave izvještaj o naknadama te da omoguće dioničarima izražavanje svojeg mišljenja o politici primitaka.

Primici članova uprave

Iznos primitaka članova uprave određuje nadzorni odbor. U skladu s Kodeksom, pri određivanju ukupnih primitaka svakog pojedinog člana uprave (plaće, sudjelovanja u dobiti, nadoknade izdataka, plaćanja premije osiguranja, provizije i sva ostala davanja) nadzorni odbor mora brinuti o tome da ukupni iznos primitaka bude primjeren poslu koji obavlja član uprave kao i stanju društva.

U skladu s Kodeksom, primici članova uprave sastoje se od sljedećih elemenata:

- fiksnog dijela, koji je nepromjenjiv i ne ovisi o rezultatima poslovanja (plaće, naknade izdataka putnih i drugih troškova, uplata premije osiguranja života i zdravlja, dodatne premije za mirovinu i sl.)
- varijabilnog dijela, koji je uvjetovan rezultatima poslovanja u određenoj poslovnoj godini (sudjelovanje u dobiti, provizije, tantijemi)
- dioničkih opcija, kao i sličnih instrumenata koji imaju učinak dugoročne stimulacije.

U sljedećoj tablici prikazan je prosječan bruto fiksni i varijabilni iznos primitaka isplaćenih članovima uprave, prosječan iznos ostalih primitaka isplaćenih članovima uprave te prosječan novčani iznos opcija koje su dodijeljene članovima uprave u razdoblju od 2018. do 2022. godine. Iznosi primitaka navedeni u sljedećoj tablici predstavljaju prosječne isplaćene iznose za cijelu upravu (ne po članu uprave).

Tablica 18. Primici isplaćeni članovima uprave izdavatelja dionica u razdoblju od 2018. do 2022. godine

		Prosječan bruto iznos primitaka (u eurima)		Prosječan iznos opcija koje imaju članovi uprave (u eurima)	Prosječan iznos ostalih primitaka (u eurima)
		Fiksni iznos	Varijabilni iznos		
2022.	Broj izdavatelja	80	35	1	37
	Iznos	336.807	120.412	243.270	56.463
2021.	Broj izdavatelja	84	35	2	32
	Iznos	273.764	176.383	236.483	39.155
2020.	Broj izdavatelja	86	36	3	31
	Iznos	276.371	79.991	475.849	49.632
2019.	Broj izdavatelja	84	39	2	31
	Iznos	299.595	269.678	147.863	109.227
2018.	Broj izdavatelja	73	19	3	1
	Iznos	330.148	308.684	1.628.522	158.976

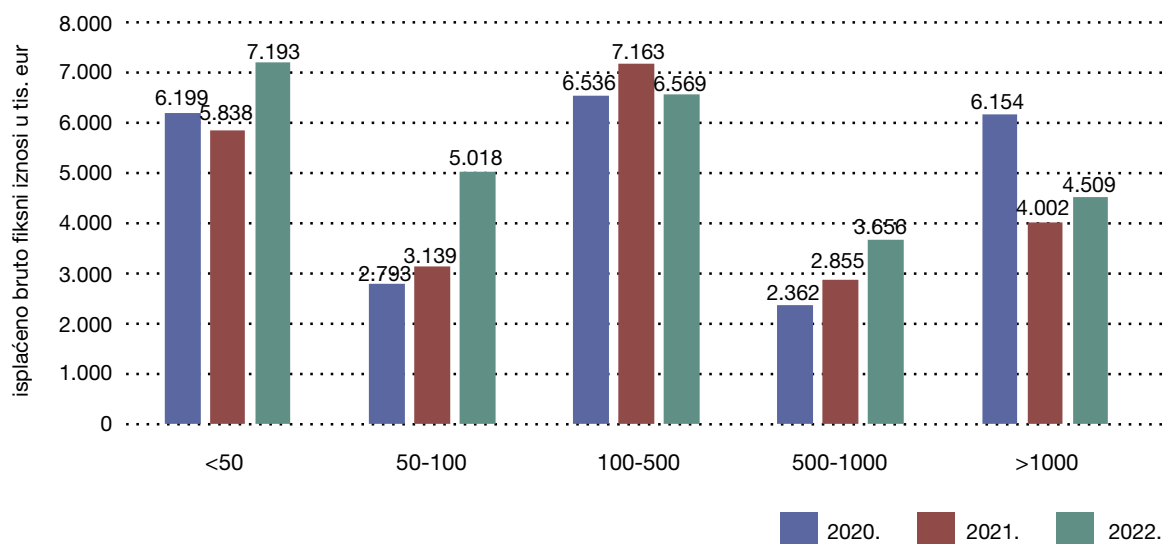
Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2019, 2020., 2021. i 2022., GIKU za 2018. godinu

- U 2022. ukupno je 80 izdavatelja dionica isplatilo bruto fiksni iznos primitaka članovima uprave od 26.944.547 eura (u 2021. 84 izdavatelja dionica isplatila su bruto fiksni iznos primitaka članovima uprave od 22.996.170 eura).
- Prosječni iznos bruto fiksnih primitaka članova uprave u 2022. viši je u odnosu na promatrana prethodna razdoblja, a iznosio je 336.807 eura (najniži je bio u 2021.).
- Bruto fiksni iznos primitaka isplaćenih članovima uprave u 2022. kretao se u rasponu od 14,3 tisuća eura do 2,9 mil. eura (u 2021. kretao se u rasponu od 14,3 tis. eura do 2,6 mil. eura). Kao i prethodne godine, u 2022. najviši bruto fiksni iznosi primitaka isplaćeni su članovima uprave u sektoru bankarstva, dok je najniži iznos isplaćen kod izdavatelja iz upravljačke djelatnosti holding-društava.
- 45 izdavatelja isplatilo je u 2022. bruto varijabilne primitke članovima uprave od 9.632.924 eura (35 izdavatelja u 2021. u iznosu od 6.173.393 eura).
- Bruto varijabilni primici isplaćeni članovima uprava u 2022. prosječno su iznosili 120.411 eura (176.383 eura u 2021.).
- Iznos bruto varijabilnih primitaka isplaćenih članovima uprave u 2022. kretao se u rasponu od 870 eura do 1,5 mil. eura (od 438 eura do 1,09 mil. eura u 2021.).
- U 2022. najviši iznos bruto varijabilnih primitaka isplaćen je članovima uprave kod izdavatelja iz djelatnosti trgovine na veliko i malo, a najniži iznos kod izdavatelja iz sektora pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (jednako kao i u prethodnom razdoblju).
- 1 izdavatelj iz sektora prehrambene industrije dodijelio je u 2022. opcije članovima uprave u iznosu 243.270 eura (u 2021. godini 2 su izdavatelja iz sektora prehrambene industrije dodijelila opcije članovima uprave u iznosu od 472.966 eura, a iznos dodijeljenih opcija kretao se u rasponu od 184 tis. eura do 288 tis. eura).
- 37 izdavatelja isplatilo je u 2022. članovima uprave i ostale primitke u iznosu od 2.089.125 eura (32 izdavatelja u 2021. u iznosu od 1.252.951 eura). Iznos ostalih primitaka isplaćenih članovima uprave tijekom 2022. kretao se u rasponu od 79 eura do 606 tis. eura (u 2021. u rasponu od 66 eura do 317 tis. eura).

- U 2022. ukupno je 71 izdavatelj podnio glavnoj skupštini godišnje izvješće o primicima članova uprave (u 2021. godini 74 izdavatelja).

Na grafikonu u nastavku daje se usporedni prikaz ukupno isplaćenih bruto fiksnih primitaka članovima uprave (u tis. eura) u odnosu na tržišnu kapitalizaciju izdavatelja za 2020., 2021. i 2022. godinu.

Grafikon 75. Ukupno isplaćeni bruto fiksni primici članovima uprave (u tis. eura) u odnosu na tržišnu kapitalizaciju izdavatelja (u mil. eura) u 2020., 2021. i 2022. godini

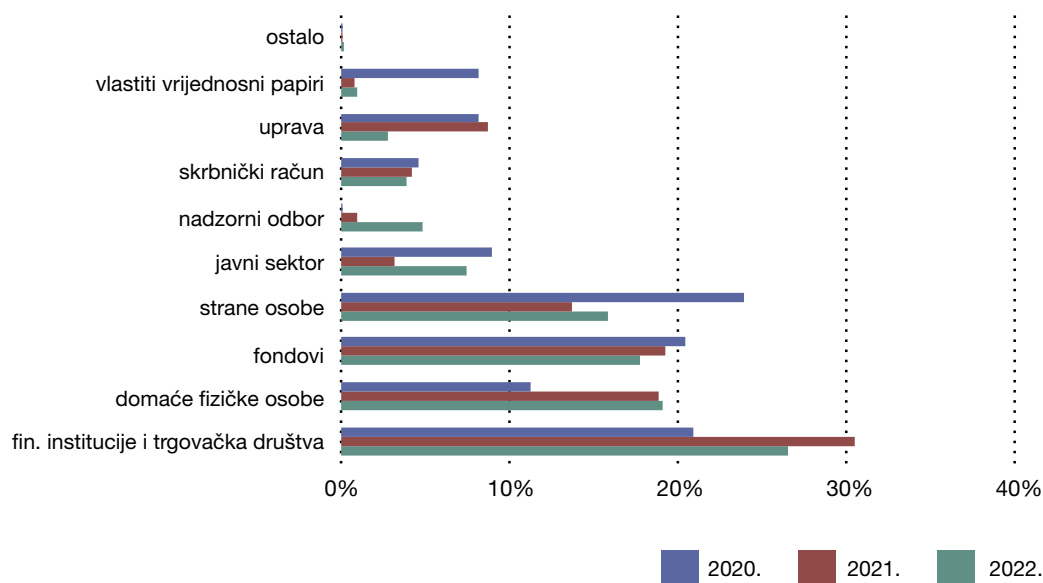
Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, za 2020., 2021. i 2022., Zagrebačka burza

U 2022. članovima uprave isplaćeni su bruto fiksni primici u iznosu od 26.944.547,38 eura (u 2021. godini 22.996.171 eura).

Najveći iznos bruto fiksnih primitaka članovima uprave tijekom godine u iznosu od 2.913.979 eura isplatili su izdavatelji s tržišnom kapitalizacijom dionica od >1.000 mil. eura, a najmanji iznos bruto fiksnih primitaka članovima uprave u iznosu od 14.332 eura isplatili su izdavatelji s tržišnom kapitalizacijom dionica od <50 mil. eura.

- Najveća razlika u ukupno isplaćenim bruto fiksnim primicima članovima uprave u odnosu na 2021. vidljiva je kod izdavatelja s tržišnom kapitalizacijom od 50 do 100 mil. eura (60 %) te od 500 do 1.000 mil. eura (28 %).
- Smanjenje isplaćenih bruto fiksnih primitaka članovima uprave u 2022. u odnosu na 2021. iznosilo je 8 % kod izdavatelja dionica koji imaju tržišnu kapitalizaciju od 100 do 500 mil. eura.

Grafikon 76. Vlasnička struktura izdavatelja dionica koji su u 2020., 2021. i 2022. članovima uprave isplatili bruto fiksne primitke veće od 500 tisuća eura

Izvor: Uпитnik o praksama upravljanja, 2020, 2021. i 2022., SKDD

U vlasničkoj strukturi izdavatelja dionica koji su tijekom 2022. isplatili bruto fiksne primitke članovima uprave u iznosu većem od 500 tis. eura prevladavaju financijske institucije i trgovačka društva s udjelom od 27 %, a slijede ih domaće fizičke osobe s udjelom od 19 % (u 2021. u vlasničkoj strukturi izdavatelja dionica koji su isplatili bruto fiksne primitke članovima uprave u iznosu većem od 500 tis. eura prevladavaju strane osobe s udjelom od 24 %).

Politika primitaka uprave

Odredbama članka 247.a ZTD-a propisana je obveza odlučivanja o sustavu primitaka članova uprave i nadzornog odbora kroz donošenje politike primitaka.

Odredbama članka 272.r ZTD-a propisano je da uprava i nadzorni odbor odnosno izvršni direktori i upravni odbor društva čije su dionice uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja jednom godišnje sastavljaju jasno i razumljivo izvješće o svim primicima koje je društvo ili neko drugo društvo u sastavu istoga koncerna isplatilo ili se obvezalo isplatiti svakom trenutačnom i bivšem članu uprave i nadzornog odbora odnosno izvršnom direktoru i članu upravnog odbora tijekom posljednje poslovne godine. Sadržaj izvješća o primicima članova uprave i nadzornog odbora propisan je člankom 272.r stavcima 1. i 2. ZTD-a.

U skladu s odredbama 51. i 52. Kodeksa nadzorni odbor mora odrediti godišnje primitke svakog člana uprave, utemeljene na preporukama odbora za primitke i u skladu s odobrenom politikom primitaka, a politika mora biti pripremljena u skladu s odgovarajućim zakonskim zahtjevima. Razina primitaka članova uprave te ključnih pokazatelja uspješnosti koji se uzimaju u obzir pri određivanju dijela primitaka na temelju uspješnosti poslovanja mora biti odgovarajuća uzimajući u obzir dogovorenu strategiju, sklonost preuzimanju ri-

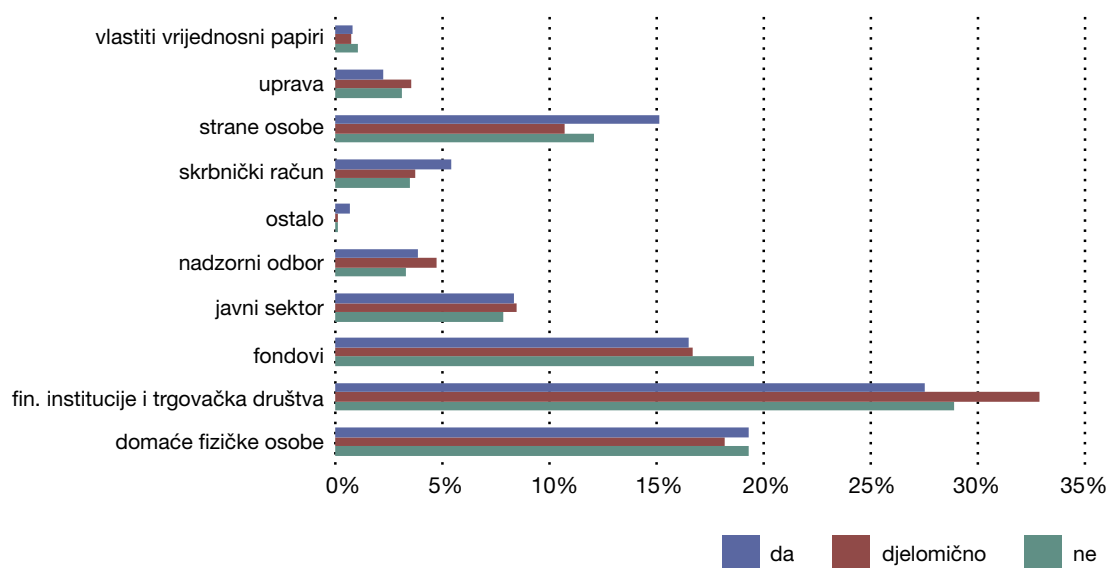
zika, gospodarsko okruženje unutar kojeg društvo posluje te plaće i uvjete radnika unutar društva.

Uz navedeno, prema odredbi 53. Kodeksa, ako su kao dio paketa primitaka članu uprave dodijeljene dionice, član uprave ne smije raspolagati tim dionicama najmanje dvije godine od dana na koji su mu dodijeljene. Ako su kao dio paketa primitaka članu uprave dodijeljene dioničke opcije, član uprave ne smije iskoristiti te opcije prije nego što protekne rok od dvije godine od dana na koji su mu dodijeljene. Politika primitaka mora uključivati odredbe koje će pobliže utvrditi okolnosti u kojima bi dio primitaka člana uprave bio zadržan ili bi se tražilo njihov povrat.

- U 2022. godini 84 % izdavatelja dionica ima usvojenu politiku primitaka za članove uprave, od čega je 6 izdavatelja na VT-u, 18 izdavatelja na ST-u i 49 izdavatelja na RT-u (u 2021. njih 76 %, od čega je 6 izdavatelja na VT-u, 18 izdavatelja na ST-u i 47 izdavatelj na RT-u).
- Od ukupno 73 izdavatelja koji imaju usvojenu politiku primitaka za članove uprave njih 93 % tu je politiku javno objavilo (u 2021. od 71 izdavatelja koji imaju politiku primitaka članova uprave 94 % izdavatelja javno je objavilo tu politiku).
- Politiku primitaka kod 86 % izdavatelja dionica odobrili su dioničari na glavnoj skupštini (u 2021. taj je broj iznosio 78 %).
- Politika primitaka 51 % izdavatelja dionica uključuje odredbe kojima se pobliže utvrđuju okolnosti u kojima bi dio primitaka člana uprave bio zadržan ili bi se tražilo njihov povrat (u 2021. taj je broj iznosio 46 %).
- Kod 95 % izdavatelja dionica razina primitaka članova uprave uzima u obzir dogovorenu strategiju, sklonost preuzimanju rizika, gospodarsko okruženje unutar kojeg društvo posluje te plaće i uvjete radnika unutar društva (u 2021. kod njih 92 %).

Vlasnička struktura izdavatelja dionica koji u 2020., 2021. i 2022. imaju politiku primitaka za članove uprave prikazana je na sljedećem grafikonu.

Grafikon 77. Vlasnička struktura izdavatelja dionica koji u 2020., 2021. i 2022. imaju politiku primitaka za članove uprave

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2020., 2021. i 2022., SKDD

Izdavatelji koji su na kraju 2022. imali usvojenu politiku primitaka za članove uprave pretežno su u vlasništvu financijskih institucija i trgovačkih društava (29 %) i fondova (20 %) (u 2021. u vlasništvu financijskih institucija i trgovačkih društava (33 %) i domaćih fizičkih osoba (18 %)).

Otpremnine članovima uprave

- U 2022. ukupno je 7 % izdavatelja imalo ugovorene otpremnine u ukupnom iznosu od 2.484.784 eura (u 2021. godini 10 % izdavatelja imalo je ugovorene otpremnine članovima uprave u ukupnom iznosu od 3.099.678 eura).
- U 2022. iznosi ugovorenih otpremnina kretali su se u rasponu od 33,3 tis. eura do 1,1 mil. eura (u 2021. iznosi ugovorenih otpremnina kretali su se u rasponu od 17,2 tis. eura do 1,2 mil. eura).
- Ukupno je 7 % izdavatelja dionica isplatilo otpremnine članovima uprave tijekom 2022. (u 2021. taj je postotak iznosio 9 %).

Primici članova nadzornog odbora

Člankom 269. ZTD-a (koji je na snazi od 1. svibnja 2020.) propisano je da se članovima nadzornog odbora može za njihov rad platiti naknada, koja se može odrediti i sudjelovanjem člana nadzornog odbora u dobiti izdavatelja. Naknada se određuje statutom, a može je odobriti i glavna skupština izdavatelja. Naknada mora biti primjerena poslovima koje obavlja član nadzornog odbora i stanju izdavatelja.

Pored toga, društva čije su dionice uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja moraju najmanje svake četiri godine odlučivati o primicima članova nadzornog odbora.

U skladu s Kodeksom, razina primitaka za predsjednika nadzornog odbora i druge članove nadzornog odbora mora odražavati njihovu vremensku opterećenost i odgovornosti, uključujući i njihovu odgovornost i vremensku opterećenost u odborima nadzornog odbora. Isto tako, primici članova nadzornog odbora neće uključivati varijabilne ili druge elemente povezane s uspješnošću poslovanja.

- U 2022. ukupno 57 % izdavatelja ima usvojenu politiku primitaka za članove nadzornog odbora (6 izdavatelja na VT-u, 12 izdavatelja na ST-u i 32 izdavatelja na RT-u), od čega ju je javno objavilo 46 izdavatelja (92 %).

Tablica 19. Način određivanja visine primitaka za članove nadzornog odbora izdavatelja dionica u 2020., 2021. i 2022. godini

	2020.	2021.	2022.
Glavna skupština	76%	90%	80%
Statut	16%	8%	15%
Ostalo	6%	2%	5%

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2020., 2021. i 2022.

- Visinu primitaka za članove nadzornog odbora izdavatelja dionica u 2022. (kao i u prethodnim razdobljima) najčešće određuje glavna skupština (kod 80 % izdavatelja dionica), zatim slijedi statut (kod 15 % izdavatelja dionica) te ostali načini određivanja visine primitaka za članove nadzornog odbora izdavatelja dionica (kod 5 % izdavatelja dionica).
- U 2022. fiksne primitke članovima nadzornog odbora u ukupnom iznosu od 6.833.985 eura isplatilo je 83 % izdavatelja dionica (83 % izdavatelja u 2021. u ukupnom iznosu od 5.676.643 eura).

Iznosi primitaka isplaćeni članovima nadzornog odbora u razdoblju od 2018. do 2022. prikazani su u sljedećoj tablici.

Tablica 20. Primici isplaćeni članovima nadzornog odbora izdavatelja dionica u razdoblju od 2018. do 2022. godine

		Prosječan bruto iznos primitaka (u eurima)		Prosječan iznos ostalih primitaka (u eurima)
		Fiksni iznos	Varijabilni iznos	
2022.	Broj izdavatelja	72	/	20
	Iznos	94.916	/	57.706
2021.	Broj izdavatelja	72	/	17
	Iznos	73.723	/	114.313
2020.	Broj izdavatelja	79	/	18
	Iznos	67.335	/	136.020
2019.	Broj izdavatelja	75	/	12
	Iznos	67.818	/	38.905
2018.	Broj izdavatelja	78	7	1
	Iznos	63.377	33.109	424

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2019., 2020., 2021. i 2022., GIKU za 2018. godinu

- U 2022. godini 72 izdavatelja dionica isplatila su primitke članovima nadzornog odbora u ukupnom iznosu od 6.833.985 eura, a 20 izdavatelja dionica isplatilo je ukupno 1,15 mil. eura ostalih primitaka članovima nadzornog odbora.
- U 2022. fiksni primici isplaćeni članovima nadzornog odbora kretali su se u rasponu od 3,4 tis. eura do 559,3 tis. eura (u 2021. u rasponu od 3,2 tis. eura do 500,6 tis. eura).
- Kod 77 % izdavatelja dionica godišnji izvještaj o primicima članova nadzornog odbora podnosi se glavnoj skupštini (u 2021. kod 75 % izdavatelja dionica).
- Kod većine izdavatelja dionica (njih 69 %) razina primitaka za predsjednika nadzornog odbora i druge članove nadzornog odbora odražava njihovu vremensku opterećenost i odgovornosti (u 2021. također 69 %).
- Kod 64 % izdavatelja dionica politika primitka i/ili interni akti zabranjuju uključivanje varijabilnih ili drugih elementa povezanih s uspješnošću poslovanja u primitke nadzornog odbora (u 2021. kod njih 59 %).

- 80 % izdavatelja dionica u godišnje je izvješće o primicima uključilo podatke o primicima svakog pojedinog člana nadzornog odbora (u 2021. njih 72 %).

Primici isplaćeni višem rukovodstvu

- 75 % izdavatelja dionica u 2022. isplatilo je fiksne primitke višem rukovodstvu u ukupnom iznosu od 45.800.954 eura, a iznosi primitaka kretali su se u rasponu od 12,5 tis. eura kod izdavatelja iz upravljačke djelatnosti holding-društava do 4,9 mil. eura kod izdavatelja u sektoru financijskih djelatnosti i djelatnosti osiguranja (u 2021. godini 70 % izdavatelja dionica isplatilo je fiksne primitke višem rukovodstvu u ukupnom iznosu od 49.071.976 eura, a iznosi primitaka kretali su se u rasponu od 12,5 tis. eura kod izdavatelja iz upravljačke djelatnosti holding-društava do 3,8 mil. eura kod izdavatelja u sektoru osiguranja).

Tablica 21. Primici isplaćeni članovima višeg rukovodstva izdavatelja dionica u razdoblju od 2018. do 2022. godine

		Prosječan bruto iznos primitaka (u eurima)		Prosječan iznos ostalih primitaka (u eurima)
		Fiksni iznos	Varijabilni iznos	
2022.	Broj izdavatelja	65	36	26
	Iznos	704.630	139.416	63.816
2021.	Broj izdavatelja	65	27	20
	Iznos	754.953	278.346	76.847
2020.	Broj izdavatelja	67	29	19
	Iznos	753.675	111.360	61.004
2019.	Broj izdavatelja	62	31	23
	Iznos	828.973	316.117	51.457
2018.	Broj izdavatelja	57	15	11
	Iznos	721.920	301.542	94.102

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2019., 2020., 2021. i 2022., GIKU za 2018. godinu

- 36 izdavatelja dionica isplatilo je u 2022. višem rukovodstvu varijabilne primitke u ukupnom iznosu od 9.062.056 eura, a iznosi varijabilnih primitaka kretali su se u rasponu od 2,7 tis. eura kod izdavatelja iz industrije proizvodnje tekstila, odjeće, kože i srodnih proizvoda do 2 mil. eura kod izdavatelja koji djeluje u sektoru proizvodnje rafiniranih naftnih proizvoda (27 izdavatelja dionica isplatilo je u 2021. višem rukovodstvu varijabilne primitke u ukupnom iznosu od 4.221.729 eura, a iznosi varijabilnih primitaka kretali su se u rasponu od 1,1 tis. eura kod izdavatelja iz prehrambene industrije do 1,6 mil. eura kod izdavatelja iz sektora proizvodnje rafiniranih naftnih proizvoda).
- 26 izdavatelja dionica isplatilo je u 2022. u prosjeku 63.816 eura ostalih primitaka višem rukovodstvu (u 2021. godini 19 izdavatelja dionica isplatilo je u prosjeku 76.847 eura ostalih primitaka višem rukovodstvu).

- 1 izdavatelj dionica dodijelio je u 2022. opcije višem rukovodstvu u ukupnom iznosu od 270.821 eura (u 2021. također je 1 izdavatelj dionica dodijelio opcije višem rukovodstvu u ukupnom iznosu od 396.985 eura)

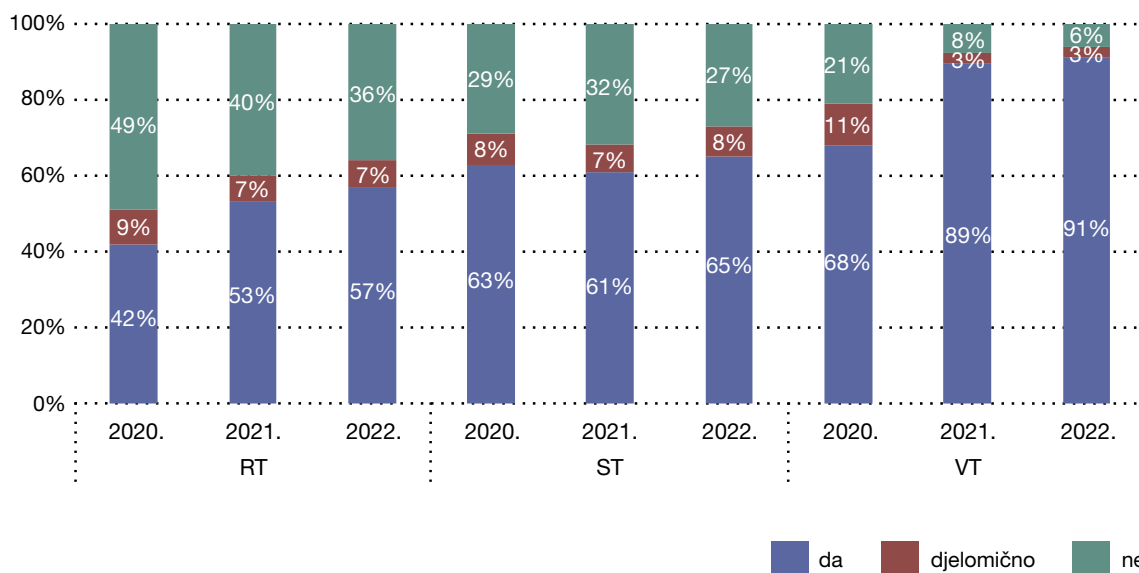
Otpremnine višem rukovodstvu

- U 2022. godini 10 izdavatelja dionica ugovorilo je otpremnine višem rukovodstvu u ukupnom iznosu od 3.319.988 eura, a iznosi su se kretali od 16,2 tis. eura do 975,1 tis. eura (u 2021. godini 7 izdavatelja dionica ugovorilo je otpremnine višem rukovodstvu u ukupnom iznosu od 2.139.737 eura, a iznosi su se kretali od 17,2 tis. eura do 824,9 tis. eura).
- Otpremnine višem rukovodstvu u ukupnom iznosu od 1.155.320 eura isplatilo je u 2022. godini 10 izdavatelja dionica, a iznosi su se kretali od 12,7 tis. eura do 304,2 tis. eura (u 2021. otpremnine višem rukovodstvu u ukupnom iznosu od 1.455.917 eura isplatilo je 7 izdavatelja dionica, a iznosi su se kretali od 1,06 tis. eura do 879,8 tis. eura).

Usklađenost izdavatelja s Kodeksom u području koje se odnosi na primitke članova uprave i nadzornog odbora

Usklađenost izdavatelja dionica prema podacima dostavljenim u upitniku o usklađenosti za 2020., 2021. i 2022. u odnosu na poglavlje *Primici članova uprave i nadzornog odbora* prema segmentima uređenog tržišta prikazana je na sljedećem grafikonu.

Grafikon 78. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem *Primici članova uprave i nadzornog odbora* u 2020., 2021. i 2022. po segmentima uređenog tržišta

Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022., interni izračun

- Usklađenost izdavatelja čije su dionice uvrštene na VT s poglavljem *Primici članova uprave i nadzornog odbora* prosječno iznosi 91 %.

- Usklađenost izdavatelja čije su dionice uvrštene na ST u prosjeku iznosi 65 %, a izdavatelja čije su dionice uvrštene na RT 57 %.

Vidljivo je poboljšanje usklađenosti izdavatelja čije su dionice uvrštene na VT, ST i RT u 2022. u odnosu na 2020. i 2021. godinu s poglavljem *Primici članova uprave i nadzornog odbora*.

RIZICI, UNUTARNJA KONTROLA I REVIZIJA

Upravljanje rizicima i unutarnja kontrola sastavni su dio uspjeha društva, a sposobnost utvrđivanja i ispunjavanja strateških ciljeva, iskorištavanje novih prilika i osiguravanje dugoročnog opstanka ovisi o sposobnosti društva da prepozna i rješava rizike s kojima se suočava.

Osnovno načelo Kodeksa u vezi s rizicima, unutarnjom kontrolom i revizijom jest činjenica da će nadzorni odbor osigurati ustrojenost djelotvornih struktura, politika i postupaka radi identificiranja, prijavljivanja, upravljanja i nadgledanja znatnih rizika s kojima se suočava društvo te osigurati neovisnost i djelotvornost funkcija unutarnje i vanjske revizije.

- 37 % izdavatelja imalo je u 2022. osobu zaduženu za upravljanje rizicima (u 2021. godini 31 %):
 - 5 izdavatelja na VT-u (5 izdavatelja na VT-u u 2021.)
 - 8 izdavatelja na ST-u (7 izdavatelja na ST-u u 2021.) i
 - 19 izdavatelja na RT-u (17 izdavatelja na RT-u u 2021.).
- Od ukupno 32 izdavatelja koji su u 2022. imali osobu zaduženu za upravljanje rizicima najveći je broj izdavatelja, njih 10, iz financijskog sektora (od ukupno 29 izdavatelja koji su u 2021. imali osobu zaduženu za upravljanje rizicima najveći je broj izdavatelja, njih 9, također iz financijskog sektora).
- U 2022. godini najzastupljeniji rizik u poslovanju izdavatelja bio je rizik makroekonomskog okruženja, isto kao i u 2021.
- U 2022. najzastupljeniji rizici u poslovanju izdavatelja bili su:
 - rizik makroekonomskog okruženja (kod 24 izdavatelja)
 - rizik likvidnosti (kod 16 izdavatelja)
 - operativni rizik (kod 11 izdavatelja) i
 - kreditni rizik (kod 9 izdavatelja).
- U 2022. većina izdavatelja dionica, njih 96 %, održava djelotvoran sustav upravljanja rizicima, koji osigurava pouzdano prepoznavanje i mjerenje rizika te njihovo nadziranje (u 2021. njih 93 %).

Unutarnja kontrola i revizija

Upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu nikada ne bi trebalo gledati kao funkcije praćenja usklađenosti koje se mogu adekvatno obavljati na nižim razinama unutar društva. Te bi funkcije trebale biti ugrađene u strategiju društva, poslovni model i procese upravljanja, počevši od nadzornog odbora i uprave.

Sustav unutarnje kontrole

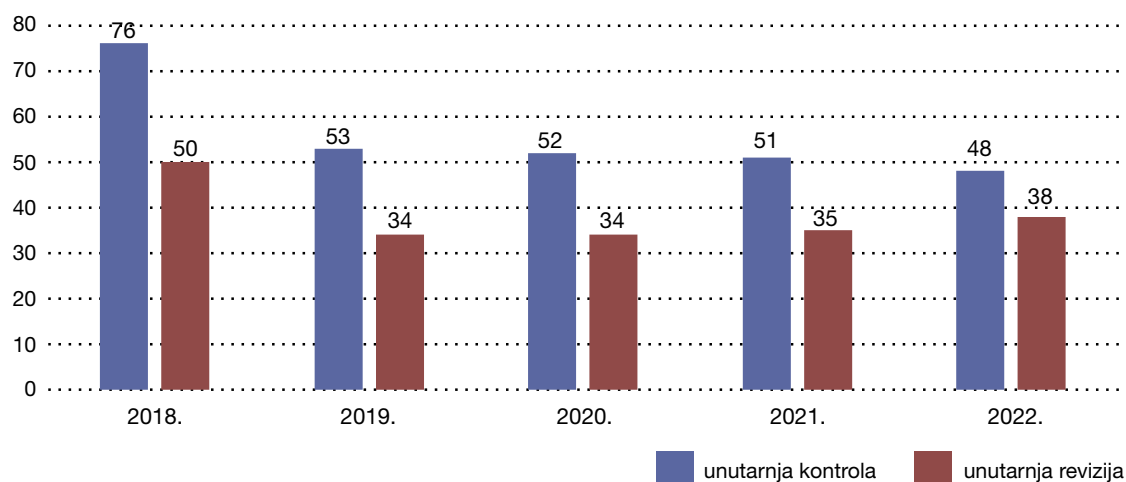
- U 2022. godini 55 % izdavatelja imalo je ustrojen sustav unutarnje kontrole (također 55 % izdavatelja u 2021.), a prema segmentima uređenog tržišta ustrojen sustav unutarnje kontrole ima:
 - 6 izdavatelja na VT-u (6 izdavatelja na VT-u u 2021.)
 - 12 izdavatelja na ST-u (14 izdavatelja na ST-u u 2021.) i
 - 30 izdavatelja na RT-u (31 izdavatelj na RT-u u 2021).
- U 2022. u prosjeku je u sustavu unutarnjih kontrola 16 zaposlenika (15 zaposlenika u 2021. godini).
- Najviše izdavatelja koji imaju ustrojen sustav unutarnje kontrole u 2022. iz turističkog je sektora (ukupno 12 izdavatelja), 9 je izdavatelja iz financijskog sektora te 4 iz sektora prehrambene industrije (u 2021. najviše izdavatelja koji imaju ustrojen sustav unutarnje kontrole iz turističkog je sektora (ukupno 12 izdavatelja), 11 je izdavatelja iz financijskog sektora te 4 iz sektora prehrambene industrije).

Sustav unutarnje revizije

- U 2022. ukupno 44 % izdavatelja ima ustrojen sustav unutarnje revizije (u 2021. njih 38 %), a promatrano po segmentima uređenog tržišta ustrojen sustav unutarnje revizije ima:
 - 5 izdavatelja na VT-u (5 izdavatelja na VT-u u 2021.)
 - 14 izdavatelja na ST-u (14 izdavatelja na ST-u u 2021.) i
 - 19 izdavatelja na RT-u (16 izdavatelja na RT-u u 2021.).
- U 2022. u unutarnjoj reviziji u prosjeku je zaposleno 4 djelatnika (isto kao u 2021.)
- Najviše izdavatelja koji su u 2022. imali ustrojen sustav unutarnje revizije iz financijskog je sektora (8 izdavatelja), 5 izdavatelja iz turističkog je sektora, a 2 iz sektora prehrambene industrije (najviše izdavatelja koji su u 2021. imali ustrojen sustav unutarnje revizije iz financijskog je sektora (9 izdavatelja), 4 su izdavatelja iz turističkog sektora, a 2 iz sektora prehrambene industrije).
- Kod 38 % izdavatelja dionica koji u 2022. nisu imali ustrojen sustav unutarnje revizije revizijski je odbor jednom u posljednjih 12 mjeseci ocijenio potrebu za tom funkcijom u okviru ocjene sustava unutarnjih kontrola (u 2021. kod njih 34 %).
- Kod 44 % izdavatelja dionica koji imaju ustrojen sustav unutarnje revizije u 2022. revizijski odbor zaprima izvješća unutarnjeg revizora i nadzire provedbu njegovih preporuka (u 2021. kod njih 37 %).
- Tržišna kapitalizacija dionica 38 izdavatelja koji su u 2022. imali ustrojen sustav unutarnje revizije na dan 31. prosinca 2022. iznosila je 14,5 mil. eura (tržišna kapitalizacija dionica 35 izdavatelja koji su u 2021. imali ustrojen sustav unutarnje revizije na dan 31. prosinca 2021. iznosila je 13,9 mil. eura).

Broj izdavatelja koji imaju ustrojen sustav unutarnje kontrole i unutarnje revizije u razdoblju od 2018. do 2022. prikazan je na sljedećem grafikonu.

Grafikon 79. Broj izdavatelja dionica koji imaju ustrojen sustav unutarnje kontrole i unutarnje revizije od 2018. do 2022. godine

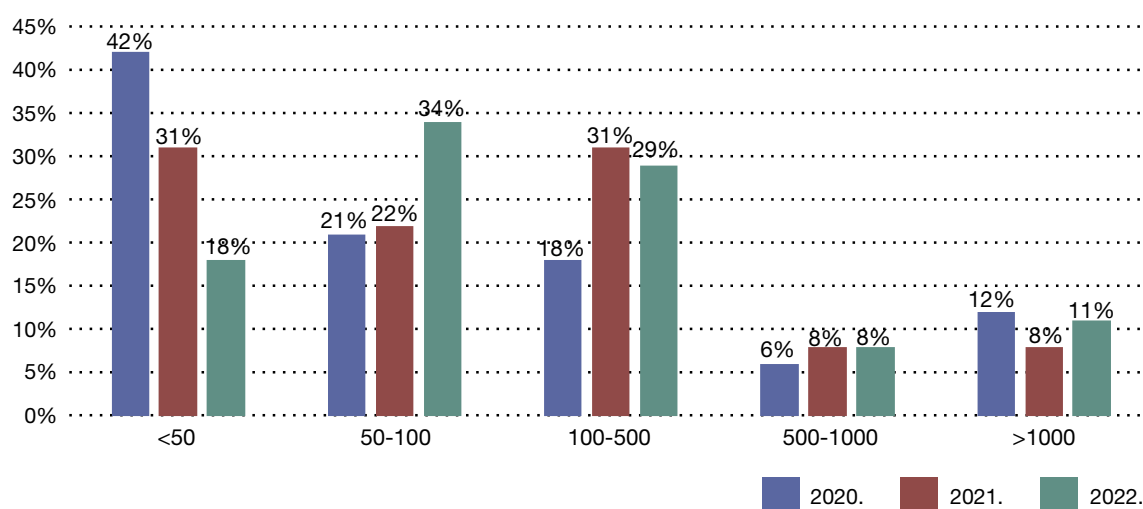

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja za 2019., 2020., 2021. i 2022., GIKU za 2018. godinu

- Svih 6 izdavatelja čije su dionice u 2022. uvrštene na VT ima ustrojen sustav unutarnje kontrole, a 83 % njih ima ustrojen i sustav unutarnje revizije (isto kao i u 2021. godini).
- Od ukupno 19 izdavatelja na ST-u 63 % njih ima ustrojen sustav unutarnje kontrole, dok 74 % ima ustrojen i sustav unutarnje revizije (u 2021. od ukupno 21 izdavatelja na ST-u njih 67 % ima ustrojen sustav unutarnje kontrole i sustav unutarnje revizije).
- Na RT-u od 62 izdavatelja ustrojen sustav unutarnje kontrole u 2022. ima njih 48 %, a 31 % izdavatelja ima ustrojen sustav unutarnje revizije (na RT-u od 66 izdavatelja u 2021. sustav unutarnje kontrole ima ustrojeno njih 47 %, a 24 % izdavatelja ima ustrojen sustav unutarnje revizije).

Na sljedećem grafikonu prikazan je udio izdavatelja koji u 2022. imaju ustrojen sustav unutarnje revizije u odnosu na tržišnu kapitalizaciju.

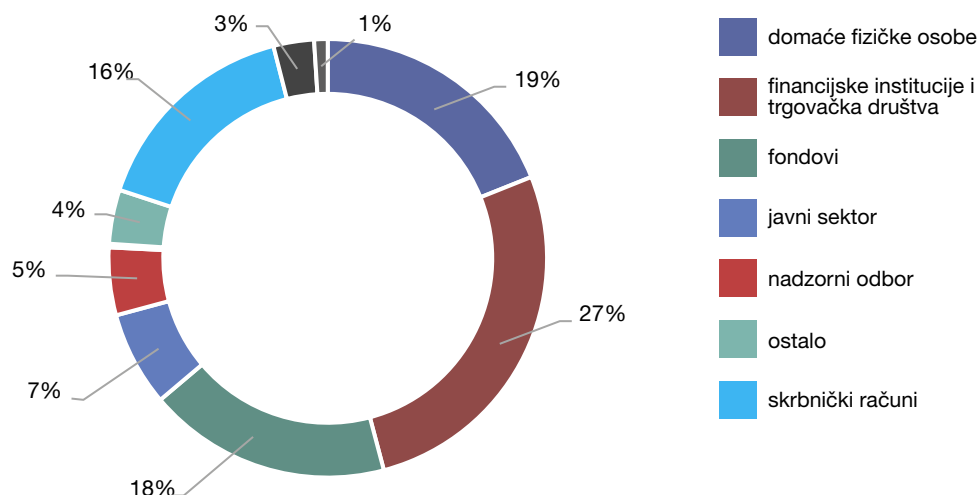
Grafikon 80. Udio izdavatelja dionica koji u 2020., 2021. i 2022. imaju ustrojen sustav unutarnje revizije u odnosu na tržišnu kapitalizaciju (u mil. eura)

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2020., 2021. i 2022., Zagrebačka burza

- Vidljivo je da je u 2021. i 2022. udio izdavatelja koji imaju ustrojen sustav unutarnje revizije podjednako prisutan u višim razredima tržišne kapitalizacije.

Grafikon 81. Vlasnička struktura izdavatelja dionica koji imaju ustrojen sustav unutarnje revizije u 2022. godini

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2022., SKDD

- Najveći udio u vlasničkoj strukturi izdavatelja koji u 2022. imaju ustrojen sustav unutarnje revizije čine financijske institucije i trgovačka društva (27 %), a udio domaćih fizičkih osoba iznosi 19 % (u vlasničkoj strukturi izdavatelja koji u 2021. imaju ustrojen sustav unutarnje kontrole također najveći udio imaju financijske institucije i trgovačka društva (21 %), a udio domaćih fizičkih osoba iznosi 18 %).

Vanjska revizija

Proces odabira vanjskog revizora nadgleda revizijski odbor, koji nadzornom odboru daje preporuku za izbor vanjskog revizora, kao i uvjete za njegovo imenovanje. U skladu s Kodeksom i zakonskim zahtjevima, društvo je dužno imati vanjskog revizora, čija je osnovna funkcija osigurati da financijski izvještaji adekvatno odražavaju stvarno stanje društva. Neovisnim vanjskim revizorom smatra se onaj revizor koji nije vlasnički ni interesno povezan s društvom. U 2022. godini kod 51 % izdavatelja dionica uslugu revizije financijskih izvještaja pružalo je jedno od četiri najveća revizorska društva.

- Prema segmentima uređenog tržišta, uslugu revizije financijskih izvještaja u 2021. pružalo je jedno od četiri najveća revizorska društva kod:
 - 6 izdavatelja na VT-u (6 izdavatelja na VT-u u 2021.)
 - 13 izdavatelja na ST-u (14 izdavatelja na ST-u u 2021.) i
 - 27 izdavatelja na RT-u (28 izdavatelja na RT-u u 2021.).
- Najviše izdavatelja (ukupno 13) koji u 2022. koriste usluge revizije jednog od četiri najveća revizorska društva iz sektora je turizma (u 2021. najviše izdavatelja, njih 14, koji koriste usluge revizije jednog od četiri najveća revizorska društva također je iz sektora turizma).

- Tržišna kapitalizacija izdavatelja dionica koji koriste usluge najvećih revizorskih društava na kraju 2022. iznosila je 15,1 mlrd. eura i činila 84 % ukupne tržišne kapitalizacije dionica uvrštenih na uređeno tržište na dan 31. prosinca 2022. godine (tržišna kapitalizacija izdavatelja koji koriste usluge najvećih revizorskih društava na kraju 2021. iznosila je 14,1 mlrd. eura i činila oko 77 % ukupne tržišne kapitalizacije dionica uvrštenih na uređeno tržište na dan 31. prosinca 2021. godine).
- 2 izdavatelja koriste usluge istog revizorskog društva 7 ili više godina, oba s RT-a (u 2021. ukupno 9 izdavatelja koristi usluge istog revizorskog društva duže od 7 godina, od čega 3 izdavatelja na ST-u i 6 izdavatelja na RT-u).
- Prosječan broj godina korištenja usluga istog revizorskog društva od strane izdavatelja dionica u 2022. iznosi 3,5 (4 godine u 2021. godini).
- Prosječan broj godina korištenja istog ovlaštenog revizora u istom revizorskom društvu od strane izdavatelja dionica u 2022. iznosi 3 (također 3 godine u 2021. godini)
- Prosječan bruto novčani iznos plaćen revizorskom društvu za pruženu uslugu revizije tijekom 2022. godine iznosio je 80,2 tis. eura (49,2 tis. eura u 2021. godini), a svi iznosi kretali su se u rasponu od 4,9 tis. eura do 649,9 tis. eura (u 2021. godini od 3,3 tis. eura do 362,9 tis. eura).
- U 2022. revizorska društva pružala su dodatne usluge, koje nisu revizorske, kod ukupno 20 izdavatelja, a prosječan bruto novčani iznos plaćen revizorskom društvu za ostale pružene usluge tijekom godine iznosio je 31,3 tis. eura (u 2021. dodatne usluge revizorskih društava pružane su kod 23 izdavatelja, a prosječan bruto iznos isplaćen revizoru za ostale pružene usluge tijekom godine iznosio je 29,6 tis. eura).

Grafikon 82. Prikaz korelacije između bruto novčanog iznosa plaćenog revizorskom društvu za usluge revizije pružene tijekom 2022. i tržišne kapitalizacije izdavatelja

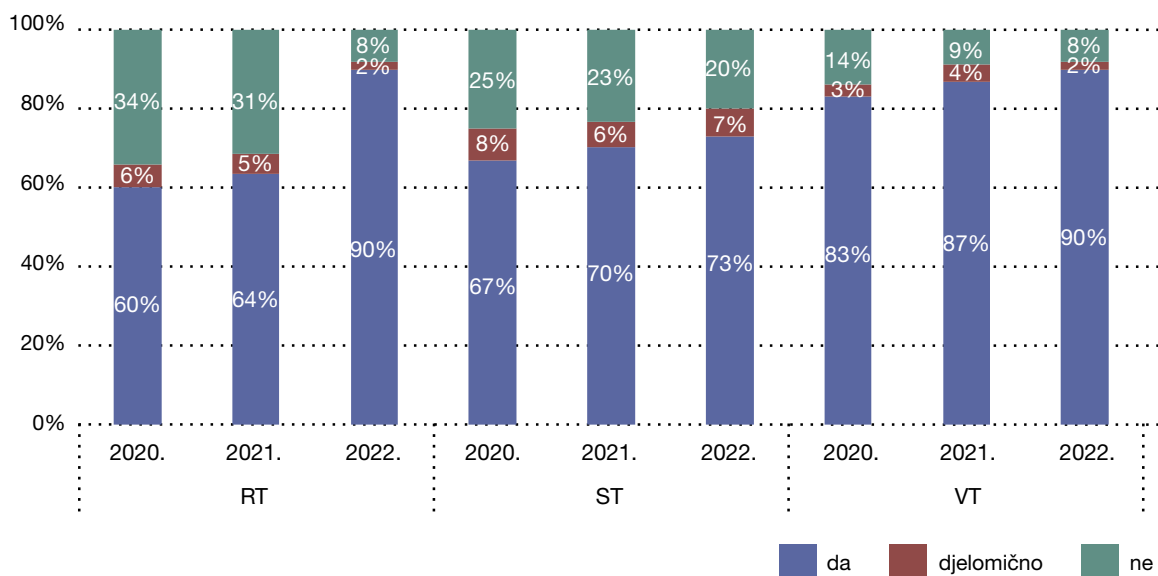
Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2022., Zagrebačka burza

Korelacija između bruto novčanog iznosa plaćenog vanjskom revizorskom društvu za usluge revizije pružene tijekom 2022. i tržišne kapitalizacije izdavatelja iznosi 0,5864 (u 2021. iznosila je 0,7510).

Usklađenost izdavatelja s Kodeksom u području koje se odnosi na rizike, unutarnju kontrolu i reviziju

Usklađenost izdavatelja dionica prema podacima dostavljenim u upitniku o usklađenosti za 2020., 2021. i 2022. u odnosu na poglavlje *Rizici, unutarnja kontrola i revizija* po segmentima uređenog tržišta prikazana je na idućem grafikonu.

Grafikon 83. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem *Rizici, unutarnja kontrola i revizija* u 2020., 2021. i 2022. po segmentima uređenog tržišta

Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022., interni izračun

- Usklađenost izdavatelja čije su dionice uvrštene na VT s poglavljem *Rizici, unutarnja kontrola i revizija* u prosjeku iznosi 90 %.
- Usklađenost izdavatelja čije su dionice uvrštene na ST s navedenim poglavljem u prosjeku iznosi 73 %, a izdavatelja čije su dionice uvrštene na RT 90 %.

Vidljivo je poboljšanje usklađenosti izdavatelja čije su dionice uvrštene na VT, ST i RT u 2022. u odnosu na 2020. i 2021. godinu s poglavljem *Rizici, unutarnja kontrola i revizija*.

GLAVNA SKUPŠTINA

Obveza djelovanja u najboljem dugoročnom interesu društva, a ne užem interesu određenih pojedinaca ili subjekata, zahtijeva od članova uprave i nadzornog odbora da prilikom donošenja odluka uzmu u obzir utjecaj odluka na sve dioničare. Stoga je važno osigurati da svi dioničari, bez obzira na veličinu svojih udjela, imaju jednaku priliku uključiti se u raspravu s društvom i izraziti svoje mišljenje glasanjem na glavnoj skupštini.

Interni propis rada glavne skupštine

- U 2022. ukupno 41 % izdavatelja dionica ima interni propis rada glavne skupštine, od čega 4 izdavatelja na VT-u, 8 izdavatelja na ST-u i 24 izdavatelja na RT-u (u 2021. također 41 % izdavatelja dionica ima interni propis rada glavne skupštine, od čega 4 izdavatelja na VT-u, 8 izdavatelja na ST-u i 26 izdavatelja na RT-u).
- Od ukupno 36 izdavatelja dionica koji imaju interni propis rada glavne skupštine u 2022. godini 5 izdavatelja mijenjalo je navedeni propis tijekom godine (2 izdavatelja u 2021. godini).

Sudjelovanje na glavnoj skupštini

Osnovno načelo Kodeksa u vezi s dioničarima izdavatelja i glavnom skupštinom jest to da će društvo poduzeti mjere da osigura jednako postupanje prema svim dioničarima kako bi imali pristup društvu i mogli u potpunosti sudjelovati na glavnoj skupštini te da će ukloniti prepreke njihovu sudjelovanju.

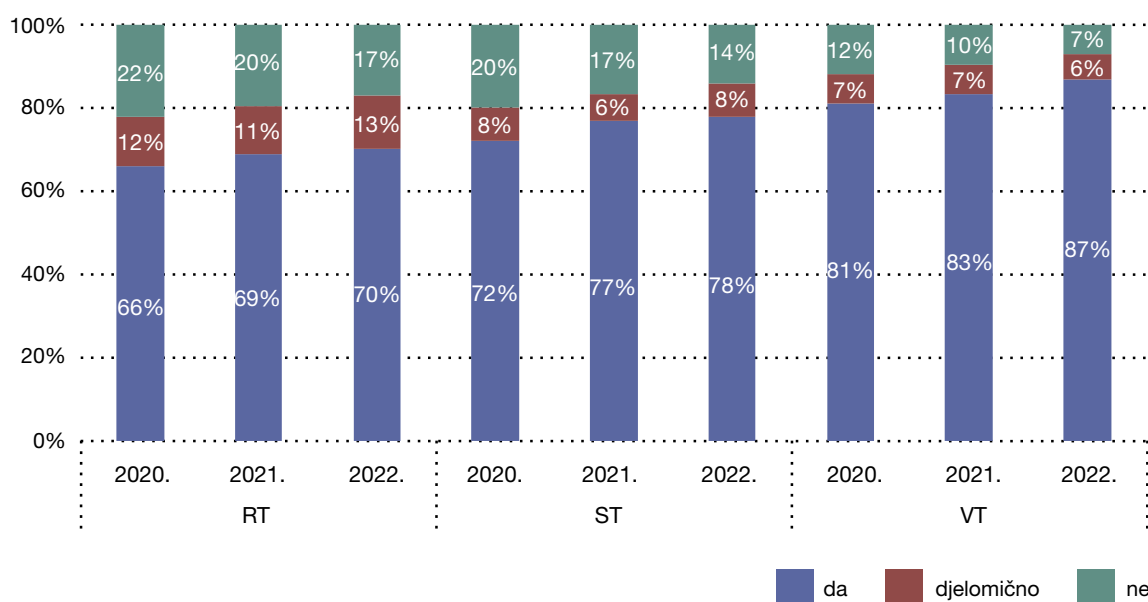
- U 2022. održano je ukupno 113 glavnih skupština (u 2021. održano je 120 glavnih skupština).
- Prema podacima iz upitnika o praksama upravljanja, 64 izdavatelja navela su da je u 2022. održana samo 1 glavna skupština, njih 15 održalo je 2 glavne skupštine, 5 izdavatelja održalo je 3 glavne skupštine, a 1 izdavatelj održao je 4 glavne skupštine (u 2021. godini 71 izdavatelj naveo je da je održana samo 1 glavna skupština, njih 17 održalo je 2 glavne skupštine, dok je 5 izdavatelja održalo 3 glavne skupštine).
- Prema podacima iz upitnika o praksama upravljanja, najveći broj dioničara koji su sudjelovali na glavnoj skupštini kod jednog je izdavatelja dionica s RT-a, a taj broj iznosi 380.504. Ako se izuzme navedeni izdavatelj, koji predstavlja značajno odstupanje od prosjeka, prosječan broj dioničara koji su sudjelovali na glavnoj skupštini iznosi 20 (u 2021. taj broj iznosio je 39).
- Svega je 31 % izdavatelja dionica statutom društva ili nekim drugim internim aktima dopustilo dioničarima mogućnost ostvarivanja prava glasa elektronički bez ograničenja (u 2021. njih 25 %).
- U 2022. ukupno 98 % izdavatelja dionica objavilo je obavijest o održavanju glavne skupštine najkasnije 30 dana prije dana njezina održavanja, a 93 % izdavatelja dionica osiguralo je da su dnevni red, odluke i drugi materijali za glavnu skupštinu dostupni na internetskim stranicama izdavatelja bez naknade (u 2021. ukupno 99 % izdavatelja objavilo je obavijest o održavanju glavne skupštine najkasnije 30 dana prije dana njezina održavanja, a 93 % izdavatelja osiguralo je da su dnevni red, odluke i drugi materijali za glavnu skupštinu dostupni na internetskim stranicama izdavatelja bez naknade).
- Ukupno 38 % izdavatelja dionica osiguralo je da su svi dokumenti za glavnu skupštinu dostupni na hrvatskom i engleskom jeziku (u 2021. njih 39%).
- Predsjednik nadzornog odbora i njegov zamjenik te predsjednici odbora nadzornog odbora i svi članovi uprave bili su prisutni na održanim glavnim skupštinama kod 59 % izdavatelja dionica (u 2021. kod njih 54 %).

- Kod 60 % izdavatelja dionica vanjski revizor bio je prisutan na glavnoj skupštini na kojoj su se predstavljali financijski izvještaji (u 2021. također kod njih 60 %).

Usklađenost izdavatelja s Kodeksom u području koje se odnosi na dioničare i glavnu skupštinu

Usklađenost izdavatelja dionica prema podacima dostavljenim u upitniku o usklađenosti za 2020., 2021. i 2022. u odnosu na poglavlje *Dioničari i glavna skupština* po segmentima uređenog tržišta prikazana je na idućem grafikonu.

Grafikon 84. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem *Dioničari i glavna skupština* u 2020., 2021. i 2022. po segmentima uređenog tržišta

Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022., interni izračun

- Prosječna usklađenost izdavatelja s VT-a s poglavljem *Dioničari i glavna skupština* iznosi 87 %, izdavatelja s ST-a 78 %, a izdavatelja s RT-a 70 %.

Vidljivo je poboljšanje usklađenosti izdavatelja čije su dionice uvrštene na VT, ST i RT u 2022. u odnosu na 2020. i 2021. godinu s poglavljem *Dioničari i glavna skupština*.

TRANSPARENTNOST I KORPORATIVNA DRUŠTVENA ODGOVORNOST

Odnosi s ulagateljima

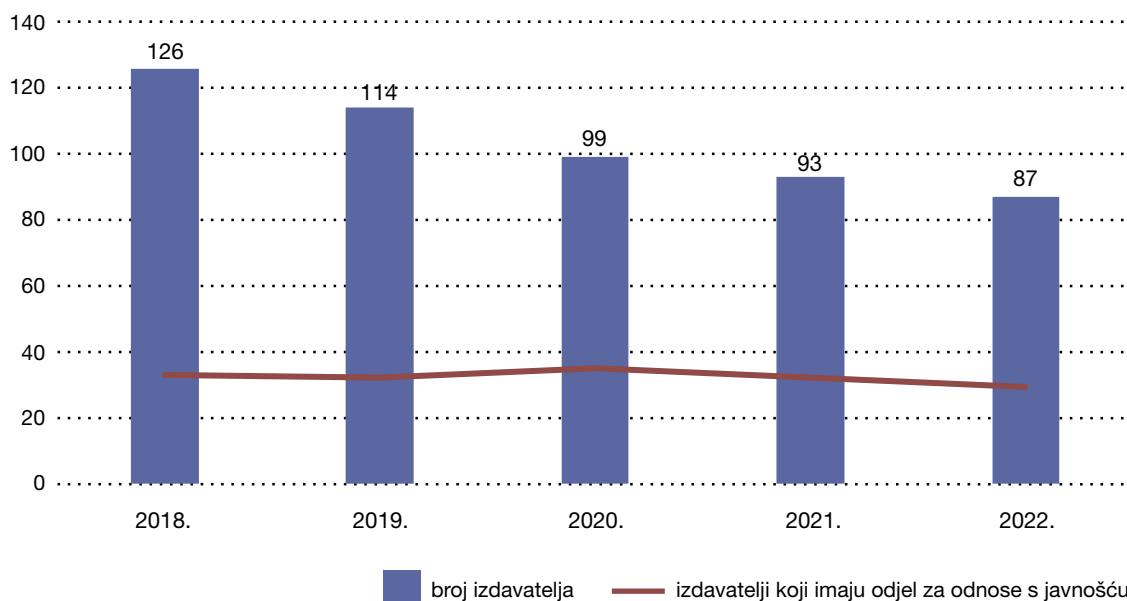
Osnovna načela u vezi s transparentnosti i korporativnom društvenom odgovornošću isti-ču kako će društvo osigurati da dioničari i drugi dionici imaju jednostavan i nediskrimi-nirajući pristup informacijama o vlasničkoj strukturi društva, korporativnom upravljanju te financijskim i operativnim rezultatima. Osim toga, nadzorni odbor i uprava zajednički su odgovorni za točnost i cjelovitost financijskih i drugih informacija koje društvo objavi.

Izdavatelj je dužan putem svojih internetskih stranica osigurati učinkovitu i praktičnu raz-mjenu informacija. Radi jednakog odnosa prema svim dioničarima, neovisno o državi u kojoj izdavatelj ima sjedište, izdavatelj sve podatke treba objaviti na svojoj internetskoj stranici na hrvatskom i engleskom jeziku.

- U 2022. godini 99 % izdavatelja dionica ima vlastite internetske stranice na hrvatskom jeziku, od čega 73 % izdavatelja dionica ima internetske stranice i na engleskom jeziku (u 2021. ukupno 99 % izdavatelja dionica ima vlastite internetske stranice na hrvatskom jeziku, od čega 70 % izdavatelja dionica ima internetske stranice i na engleskom jeziku).
- Vlastite internetske stranice u 2022. nije imao 1 izdavatelj na RT-u (u 2021. također 1 izda-vatelj na RT-u nije imao vlastite internetske stranice).
- U 2022. godini 99 % izdavatelja dionica osiguralo je da su informacije koje objavljuju na svojim internetskim stranicama aktualne i objavljene unutar rokova propisanih zakonom i propisima (u 2021. njih 96 %).
- U 2022. ukupno 33 % izdavatelja dionica ima ustrojen zaseban odjel ili zaposlenike koji su isključivo zaduženi za odnose s ulagateljima (u 2021. ukupno njih 34 %), a prema se-gmentima uređenog tržišta ustrojen odjel ili zaposlenike koji su zaduženi za odnose s ulagateljima ima:
 - 5 izdavatelja na VT-u (6 izdavatelja u 2021.)
 - 10 izdavatelja na ST-u (9 izdavatelja u 2021.) i
 - 14 izdavatelja na RT-u (17 izdavatelja u 2021.).
- Ustrojen zaseban odjel ili zaposlenike koji su zaduženi za odnose s javnošću (ulagatelji-ma) u 2022. ima najviše izdavatelja dionica iz turističkog sektora, ukupno njih 7 (u 2021. njih 8 iz turističkog sektora).

Na idućem grafikonu prikazan je broj izdavatelja koji u razdoblju od 2018. do 2022. imaju zaseban odjel ili zaposlenike zadužene za odnose s ulagateljima.

Grafikon 85. Broj izdavatelja koji u razdoblju od 2018. do 2022. imaju zaseban odjel ili zaposlenike zadužene za odnose s ulagateljima

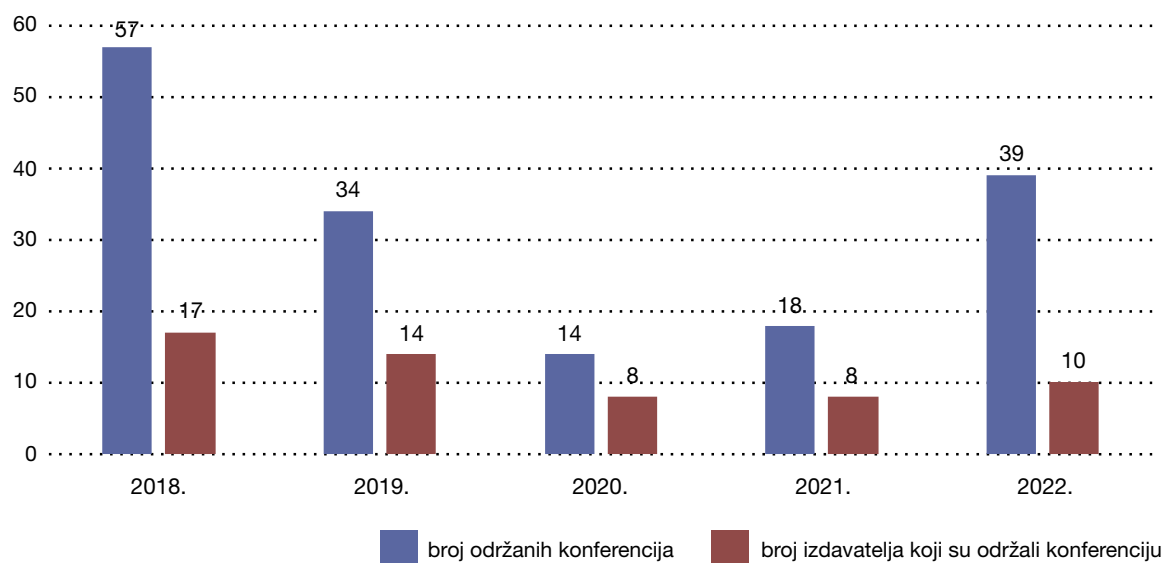
Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2019., 2020., 2021. i 2022., GIKU za 2018. godinu

Na temelju podataka prikazanih na gornjem grafikonu vidljivo je da, iako se u promatranom razdoblju broj izdavatelja smanjuje, broj izdavatelja koji imaju ustrojen odjel ili zaposlenike koji su zaduženi isključivo za odnose s javnošću ne oscilira u velikoj mjeri. U odnosu na broj izdavatelja najveći je udio izdavatelja koji imaju ustrojen zaseban odjel ili zaposlenike koji su zaduženi isključivo za odnose s javnošću u 2020. (35 %), dok je najmanji udio tih izdavatelja u 2022. godini (29 %).

- 10 % izdavatelja dionica u 2022. (jednako kao i u 2021.) ima instituciju zaduženu za praćenje položaja izdavatelja na tržištu kapitala (izrada analiza, tržišnog položaja i sl.).
- U 2022. godini 36 % izdavatelja dionica (32 % izdavatelja dionica u 2021.) ima objavljen kalendar važnih događanja na svojim internetskim stranicama:
 - 6 izdavatelja na VT-u (6 izdavatelja u 2021.)
 - 12 izdavatelja na ST-u (12 izdavatelja u 2021.) i
 - 13 izdavatelja na RT-u (12 izdavatelja u 2021.).
- 11 % izdavatelja dionica (u 2021. godini 9 %) održalo je jednu ili više konferencija za novinare u 2022., od čega 3 izdavatelja na VT-u, 4 izdavatelja na ST-u i 3 izdavatelja na RT-u (u 2021. godini 4 izdavatelja na VT-u, 3 izdavatelja na ST-u i 1 izdavatelj na RT-u).
- Najveći broj konferencija za novinare tijekom 2022. održao je 1 izdavatelj na ST-u (22 konferencije) te 1 izdavatelj na VT-u (4 konferencije) i 2 izdavatelja na RT-u (4 odnosno 3 konferencije) (u 2021. najveći broj konferencija za novinare, njih 6, održali su 1 izdavatelj na VT-u i 1 izdavatelj na ST-u).

Na sljedećem grafikonu prikazan je broj izdavatelja koji su održali konferenciju za novinare u razdoblju od 2018. do 2022. te broj održanih konferencija za novinare u tom razdoblju.

Grafikon 86. Broj izdavatelja koji su održali konferenciju za novinare i broj održanih konferencija za novinare od 2018. do 2022. godine

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2019., 2020., 2021. i 2022., GIKU za 2018. godinu

Najveći broj konferencija za novinare, njih 57, održano je u 2018., ali je u toj godini i najveći broj izdavatelja čije su dionice uvrštene na uređeno tržište. U 2022. godini vidljivo je povećanje broja održanih konferencija u odnosu na 2021. godinu.

- Najčešći razlog sazivanja konferencija za novinare u 2022. bilo je prezentiranje značajnih poslova i investicija (kod 3 izdavatelja) te predstavljanje rezultata poslovanja (kod 4 izdavatelja). U 2021. najčešći razlog sazivanja konferencija za novinare bilo je predstavljanje rezultata poslovanja (kod 4 izdavatelja).

Isplata dividende

Vlasnik dionice društva ima pravo na isplatu dividende, a ona ovisi o odluci o isplati (ili neisplati), koju donosi glavna skupština na prijedlog uprave društva. Dividenda se u pravilu isplaćuje u novcu, ali može se isplatiti i u dionicama. Isto tako, uprava društva uz suglasnost nadzornog odbora može donijeti odluku o isplati predujma dividende.

- U 2022. odluku o isplati dividende ili predujma dividende tijekom godine iz dobiti ostvarene u 2021. donijelo je 41 % izdavatelja dionica (u 2021. odluku o isplati dividende donijelo je 24 % izdavatelja dionica), od čega:
 - 4 izdavatelja na VT-u (4 izdavatelja u 2021.)
 - 9 izdavatelja na ST-u (6 izdavatelja u 2021.) i
 - 23 izdavatelja na RT-u (12 izdavatelja u 2021.).
- Najviše izdavatelja dionica (njih 5) koji su u 2022. donijeli odluku o isplati dividende ili predujma dividende tijekom godine iz dobiti ostvarene u 2021. bilo je iz financijskog sektora i sektora osiguranja, a zatim iz sektora turizma (u 2021. iz financijskog sektora i sektora osiguranja, njih 5).

- Ukupna tržišna kapitalizacija izdavatelja koji su u 2022. donijeli odluku o isplati dividende na kraju godine iznosila je 15,9 mlrd. eura (u 2021. ona je iznosila 8,4 mlrd. eura).
- Najveću tržišnu kapitalizaciju među izdavateljima koji su donijeli odluku o isplati dividende u 2022. imao je izdavatelj iz sektora proizvodnje naftnih proizvoda (4,5 mlrd. eura) (u 2021. izdavatelj iz telekomunikacijskog sektora s tržišnom kapitalizacijom od 1,9 mlrd. eura), a najmanju tržišnu kapitalizaciju izdavatelj iz financijskog sektora (4,7 mil. eura) (u 2021. izdavatelj iz financijskog sektora s tržišnom kapitalizacijom od 3,6 mil. eura).
- Prosječan iznos isplaćene dividende po dionici u 2022. bio je 11,47 eura (17,06 eura u 2021. godini). Najveći iznos isplaćen je kod izdavatelja dionica iz sektora trgovine na veliko i malo (185,51 eura).

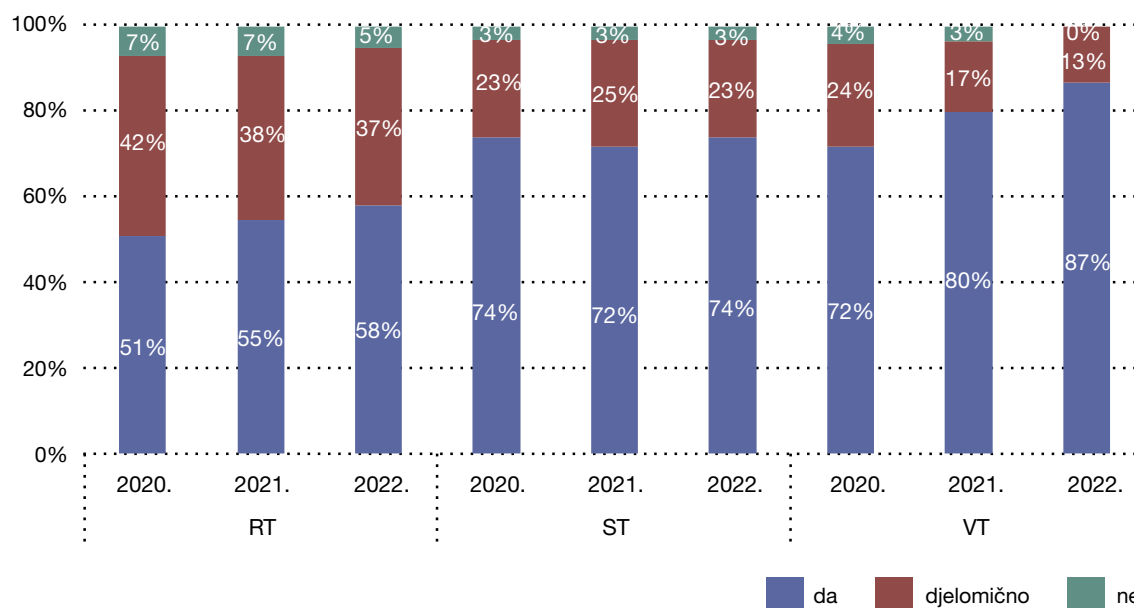
Kodeks korporativnog upravljanja

- 83 % izdavatelja dionica (6 izdavatelja na VT-u, 18 izdavatelja na ST-u i 49 izdavatelja na RT-u) objavilo je upitnik o usklađenosti za 2022. na svojim internetskim stranicama (80 % izdavatelja u 2021. godini).
- 31 % izdavatelja dionica (29 % izdavatelja u 2021. godini) tijekom 2022. pridržava se uz Kodeks dodatno i nekog drugog kodeksa korporativnog upravljanja (3 izdavatelja na VT-u, 7 izdavatelja na ST-u i 17 izdavatelja na RT-u).
- Od ukupno 27 izdavatelja koji se uz Kodeks dodatno pridržavaju i nekog drugog kodeksa korporativnog upravljanja u 2022. godini 17 izdavatelja pridržava se internog kodeksa, 5 izdavatelja pridržava se Kodeksa korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima RH ima dionice ili udjele, 4 izdavatelja navelo je da se pridržava ostalih kodeksa, dok se 1 izdavatelj pridržava kodeksa koji se primjenjuje u grani industrije kojoj izdavatelj pripada (27 izdavatelja u 2021. dodatno se pridržavalo nekog drugog kodeksa korporativnog upravljanja, a najčešće je to bio interni kodeks izdavatelja).

Usklađenost izdavatelja s Kodeksom u području koje se odnosi na objavljivanje i transparentnost

Usklađenost izdavatelja dionica prema podacima dostavljenim u upitniku o usklađenosti za 2020., 2021. i 2022. u odnosu na poglavlje *Objavljivanje i transparentnost* po segmentima uređenog tržišta prikazana je u nastavku.

Grafikon 87. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Objavljivanje i transparentnost u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta

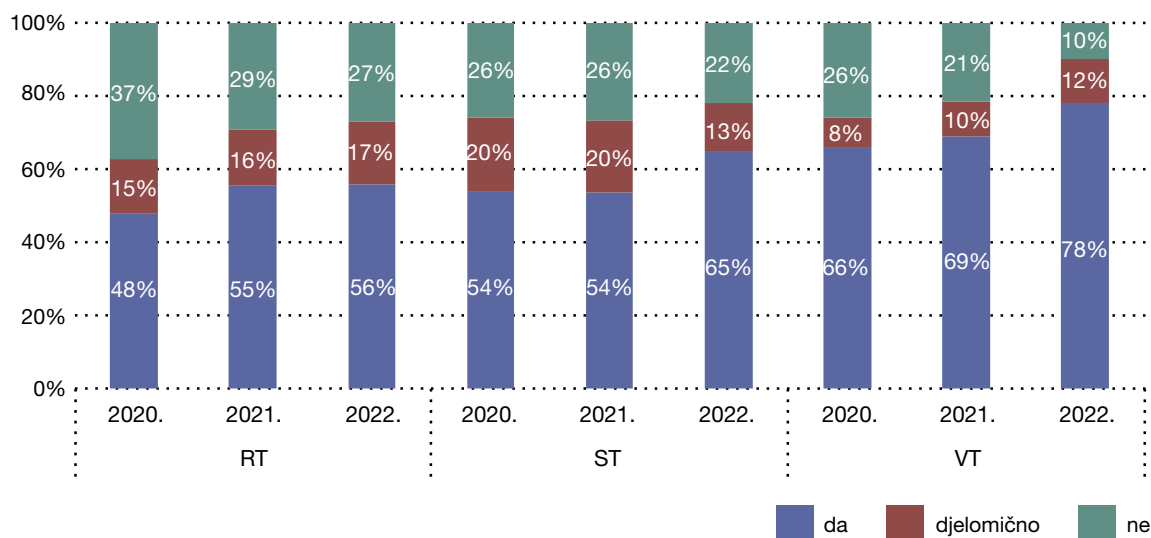

Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022., interni izračun

- Usklađenost izdavatelja čije su dionice uvrštene na VT s poglavljem *Objavljivanje i transparentnost* u prosjeku iznosi 87 %.
- Usklađenost izdavatelja čije su dionice uvrštene na ST s poglavljem *Objavljivanje i transparentnost* u prosjeku iznosi 74 %, a izdavatelja čije su dionice uvrštene na RT 58 %.

Vidljivo je poboljšanje usklađenosti izdavatelja čije su dionice uvrštene na VT, ST i RT u 2022. u odnosu na 2020. i 2021. godinu s poglavljem *Objavljivanje i transparentnost*.

Grafikon 88. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Dionici i korporativna društvena odgovornost u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta

Izvor: Upitnik o usklađenosti, 2020., 2021. i 2022., interni izračun

- Usklađenost izdavatelja čije su dionice uvrštene na VT s poglavljem *Dionici i korporativna društvena odgovornost* u prosjeku iznosi 78 %.
- Usklađenost izdavatelja čije su dionice uvrštene na ST s navedenim poglavljem u prosjeku iznosi 65 %, a izdavatelja čije su dionice uvrštene na RT 56 %.

U pogledu poglavlja *Dionici i korporativna društvena odgovornost* vidljivo je poboljšanje usklađenosti izdavatelja čije su dionice uvrštene na VT, ST i RT u 2022. u odnosu na 2020. i 2021. godinu.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O KORPORATIVNOM UPRAVLJANJU ZA IZDAVATELJE OBVEZNICA

UVOD

Izdavatelji korporativnih obveznica koje su uvrštene na uređeno tržište Zagrebačke burze obvezni su Hanfi dostavljati podatke o praksama korporativnog upravljanja sadržane u upitniku o praksama upravljanja za izdavatelje obveznica. Izdavatelji koji uz obveznice također imaju i dionice uvrštene na uređeno tržište dostavljaju upitnik o praksama upravljanja za izdavatelje dionica te su ti podaci prikazani u prethodnom poglavlju, koje se odnosi na izdavatelje dionica.

Na kraju 2022. godine 11 izdavatelja imalo je uvršteno ukupno 13 korporativnih obveznica, od čega je 11 obveznica uvršteno na ST, a 2 obveznice na RT. Od ukupno 11 izdavatelja njih 7 ima izdane samo korporativne obveznice te su ti izdavatelji u obvezi dostavljanja Hanfi upitnika o praksama upravljanja za izdavatelje obveznica, a ostala 4 izdavatelja uz obveznice imaju i dionice uvrštene na uređeno tržište te su u obvezi dostavljanja Hanfi upitnika o praksama upravljanja za izdavatelje dionica.

Od 7 izdavatelja korporativnih obveznica koji su u obvezi dostavljanja Hanfi upitnika o praksama upravljanja za 2022. predmetni upitnik Hanfi je dostavilo svih 7 izdavatelja ili njih 100 %. Podaci prikazani u nastavku odnose se na izdavatelje koji su dostavili Hanfi upitnik o praksama upravljanja za izdavatelje obveznica za 2022. godinu.

Tržišna kapitalizacija obveznica iznosila je na kraju 2022. godine 11,6 mlrd. eura te je pala u odnosu na 2021. za 1 % (na kraju 2021. iznosila je 11,7 mlrd. eura). Dva nova izdavatelja (Agro Invest Grupa d.o.o. i Meritus ulaganja d.d.) uvrstila su u 2022. svoje obveznice na ST.

KAPITAL I PODRIJETLO KAPITALA

Temeljni kapital

U sljedećoj tablici prikazani su podaci o temeljnom kapitalu izdavatelja korporativnih obveznica i tržišnoj kapitalizaciji korporativnih obveznica u razdoblju od 2018. do 2022. godine.

Tablica 22. Temeljni kapital izdavatelja korporativnih obveznica i tržišna kapitalizacija korporativnih obveznica od 2018. do 2022. godine

Broj izdavatelja					Temeljni kapital i tržišna kapitalizacija	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
2018.	2019.	2020.	2021.	2022.						
6	5	5	7	7	Temeljni kapital (mlrd. eura)	790	664	683	696	764
					Tržišna kapitalizacija (mlrd. eura)	461	455	487	567	770

Izvor: sudski registar, Zagrebačka burza

- Temeljni kapital izdavatelja korporativnih obveznica iznosio je na kraju 2022. godine 764 mlrd. eura te se povećao u odnosu na kraj 2021. (za 9%).

- Tržišna kapitalizacija predmetnih korporativnih obveznica koje su uvrštene na uređeno tržište iznosila je na kraju 2022. godine 770 mlrd. eura te je bila za 26 % veća u odnosu na kraj prethodne godine.

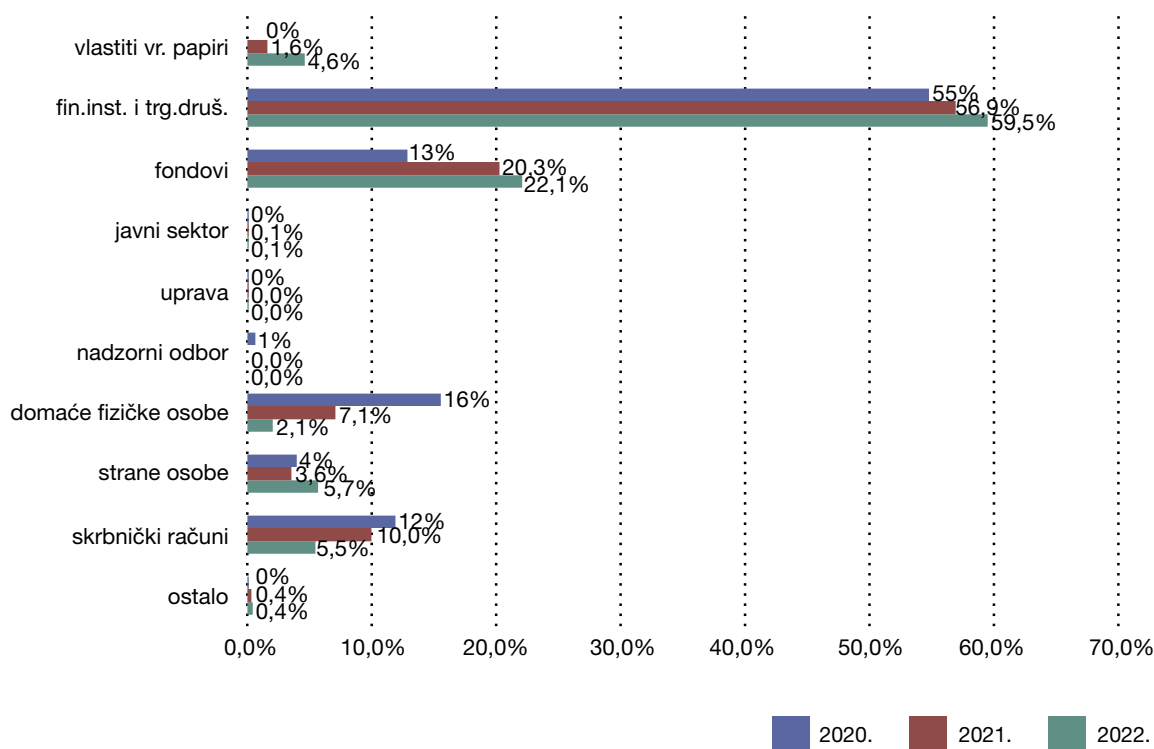
Vlasnička struktura izdavatelja korporativnih obveznica

Podaci o vlasničkoj strukturi izdavatelja korporativnih obveznica izrađeni su na temelju podataka SKDD-a. Vlasnička struktura promatrana je po grupama imatelja na način da ukupan zbroj svih grupa čini 100 % vlasničke strukture izdavatelja, što znači da jedan imatelj može biti raspoređen samo u jednu grupu.

Grupe na koje je podijeljena struktura dioničkih društava jesu sljedeće: vlastiti vrijednosni papiri, financijske institucije i trgovačka društva, fondovi (investicijski i mirovinski fondovi sa sjedištem u Republici Hrvatskoj), javni sektor (Republika Hrvatska), članovi uprave, članovi nadzornog odbora, domaće fizičke osobe (osim članova uprave i nadzornog odbora), strane osobe (osim članova uprave i nadzornog odbora), skrbnički računi i ostalo.

Na sljedećem grafikonu prikazana je vlasnička struktura izdavatelja korporativnih obveznica na dan 31. prosinca 2020., 2021. i 2022. godine prema prethodno navedenim kategorijama.

Grafikon 89. Vlasnička struktura izdavatelja korporativnih obveznica na dan 31.12.2020., 31.12.2021. i 31.12.2022. godine

Izvor: SKDD

- U vlasničkoj strukturi izdavatelja korporativnih obveznica u 2022. (kao i prethodnih godina) prevladavaju financijske institucije i trgovačka društva s udjelom od 59,5 %, a zatim slijede fondovi s udjelom od 22,1 % i domaće fizičke osobe s udjelom od 16 % (2022.), dok se najmanji dio odnosi na javni sektor te članove uprave i nadzornog odbora (od 0 % do 0,1 %). Strane osobe imaju manji udio u vlasništvu izdavatelja korporativnih obveznica (5,7 % 2022. godine), ali on od kraja 2020. bilježi blago povećanje (1,7 %).
- U razdoblju od 2020. do 2022. u vlasničkoj strukturi izdavatelja korporativnih obveznica vidljivo je smanjenje udjela domaćih fizičkih osoba (od 13,9 %) i skrbničkih računa (od 6,5 %) te povećanje udjela fondova (od 9,1 %) i financijskih institucija i trgovačkih društava (od 4,5 %).

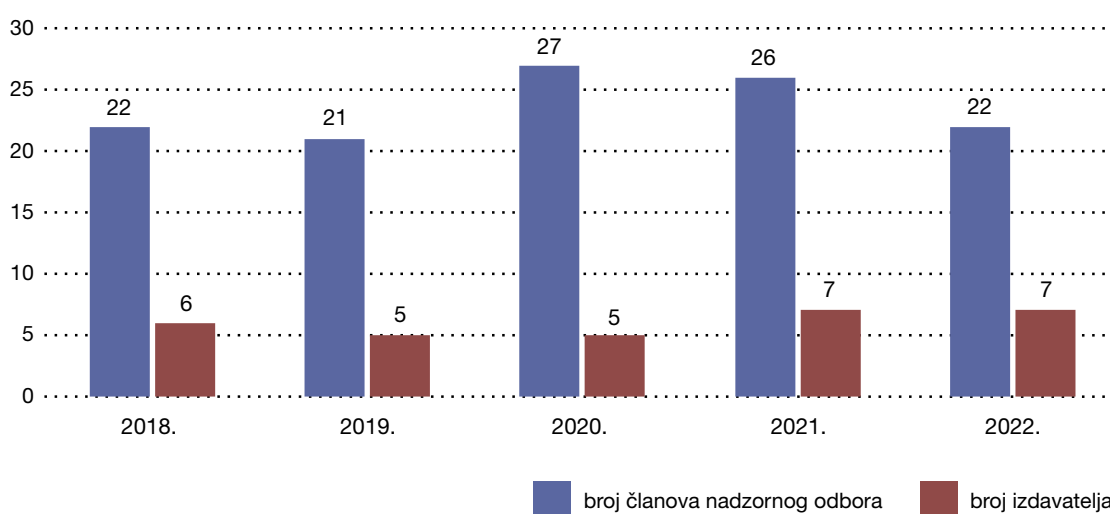
NADZORNI ODBOR I NJEGOVI ODBORI

Nadzorni odbor

- Na kraju 2022. nadzorni odbor izdavatelja korporativnih obveznica u prosjeku se sastojao od 3 člana (4 člana na kraju 2021. godine).
- Na kraju 2022. zastupljenost žena u nadzornom odboru izdavatelja korporativnih obveznica za 19 postotnih bodova veća je u odnosu na zastupljenost žena u upravama (na kraju 2021. zastupljenost žena u nadzornom odboru izdavatelja korporativnih obveznica bila je za 34 postotna boda veća u odnosu na zastupljenost žena u upravama).

Na sljedećem grafikonu prikazan je broj članova nadzornog odbora izdavatelja korporativnih obveznica u razdoblju od 2018. do 2022. godine.

Grafikon 90. Broj članova nadzornog odbora izdavatelja korporativnih obveznica od 2018. do 2022. godine

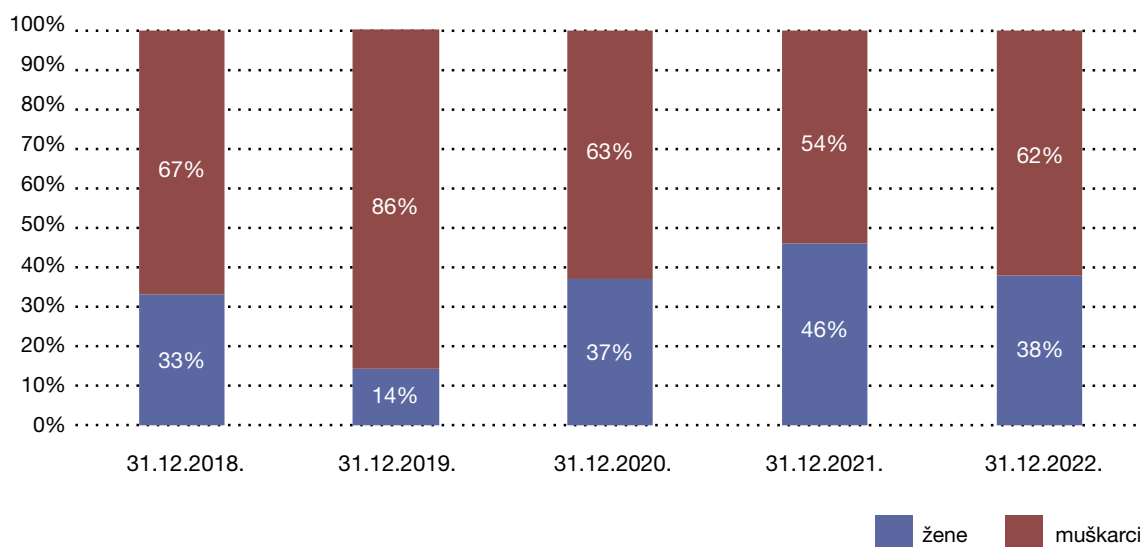
Izvor: sudski registar

Broj članova nadzornog odbora u promatranom razdoblju kretao se od 22 u 2018. preko 27 u 2020. do 22 u 2022. godini. U 2022. godini broj izdavatelja korporativnih obveznica

isti je u odnosu na 2021. godinu, dok je broj članova nadzornog odbora manji za 4. Razlog je tomu prestanak uvrštenja na uređenom tržištu jednog izdavatelja koji je imao 4 člana nadzornog odbora.

Struktura članova nadzornog odbora izdavatelja korporativnih obveznica prema spolu u razdoblju od 2018. do 2022. prikazana je na sljedećem grafikonu.

Grafikon 91. Struktura nadzornog odbora izdavatelja obveznica prema spolu od 2018. do 2022. godine

Izvor: sudski registar

- Udio žena u nadzornom odboru izdavatelja obveznica smanjen je na dan 31. prosinca 2022. u odnosu na dan 31. prosinca 2021.
- U promatranom razdoblju prosječan udio žena u nadzornom odboru izdavatelja korporativnih obveznica iznosio je 38 %, što je više od prosječnog broja žena u upravi izdavatelja korporativnih obveznica, koji je u istom razdoblju iznosio 19 %.

Tablica 23. Starosna struktura članova nadzornog odbora izdavatelja korporativnih obveznica od 2018. do 2022. godine

Starost članova NO-a	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
do 35 godina	2%	-	-	-	5%
od 36 do 45 godina	27%	24%	22%	19%	18%
od 46 do 55 godina	37%	29%	26%	35%	41%
iznad 56 godina	34%	47%	52%	46%	36%

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2019., 2020., 2021. i 2022., GIKU za 2018. godinu

- Tijekom promatranog razdoblja jedan je član nadzornog odbora izdavatelja korporativnih obveznica mlađi od 35 godina. U 2022. najveći broj članova nadzornog odbora u izdavateljima korporativnih obveznica imao je od 46 do 55 godina.

- Na dan 31. prosinca 2022. godine 36 % članova nadzornog odbora izdavatelja korporativnih obveznica imalo je iznad 56 godina, njih 41 % imalo je od 46 do 55 godina, 18 % ih je imalo od 36 do 45 godina, a 5 % do 35 godina (na dan 31. prosinca 2021. godine 46 % članova nadzornog odbora izdavatelja korporativnih obveznica imalo je iznad 56 godina, njih 35 % imalo je od 46 do 55 godina, a 19 % ih je imalo od 36 do 45 godina).
- Većina članova nadzornog odbora izdavatelja korporativnih obveznica (82 %) imala je na dan 31. prosinca 2022. visoku stručnu spremu (na kraju 2021. godine 77 % članova nadzornih odbora).
- Prosječno je održano 11 sjednica nadzornog odbora izdavatelja korporativnih obveznica u 2021. godini (8 sjednica u 2021. godini).

Odbori nadzornog odbora

- 1 izdavatelj korporativnih obveznica (14 %) ima osnovana sva tri odbora nadzornog odbora u 2022. godini (također 1 izdavatelj u 2021. godini).
- Promatrano prema svakom pojedinom odboru, 7 izdavatelja (100 %) ima osnovan revizijski odbor, a 1 izdavatelj ima osnovan odbor za primitke odnosno odbor za imenovanja (u 2021. godini 6 izdavatelja ima osnovan revizijski odbor, a odbor za primitke i odbor za imenovanja ima 1 izdavatelj korporativnih obveznica).
- Svaki od odbora nadzornog odbora ima minimalno 3 člana (također i u 2021. godini).
- Od 7 izdavatelja koji su u 2022. imali osnovan revizijski odbor 6 izdavatelja (86 %) ima interne procedure rada tog odbora, a 1 izdavatelj javno je objavio procedure rada revizijskog odbora (u 2021. od 6 izdavatelja korporativnih obveznica koji su imali osnovan revizijski odbor 5 izdavatelja imalo je interne procedure rada tog odbora, a 1 izdavatelj javno je objavio procedure rada revizijskog odbora).
- Revizijski odbor u prosjeku je održao 3 sastanka tijekom 2022. godine. Izdavatelj koji ima osnovan odbor za primitke održao je 4 sastanka, a izdavatelj koji ima osnovan odbor za imenovanja održao je 1 sastanak u 2022. godini (u 2021. održana su u prosjeku 3 sastanka revizijskog odbora, a kod jednog izdavatelja koji ima odbor za primitke i odbor za imenovanja održana su 3 sastanka odbora za primitke i 2 sastanka odbora za imenovanja).

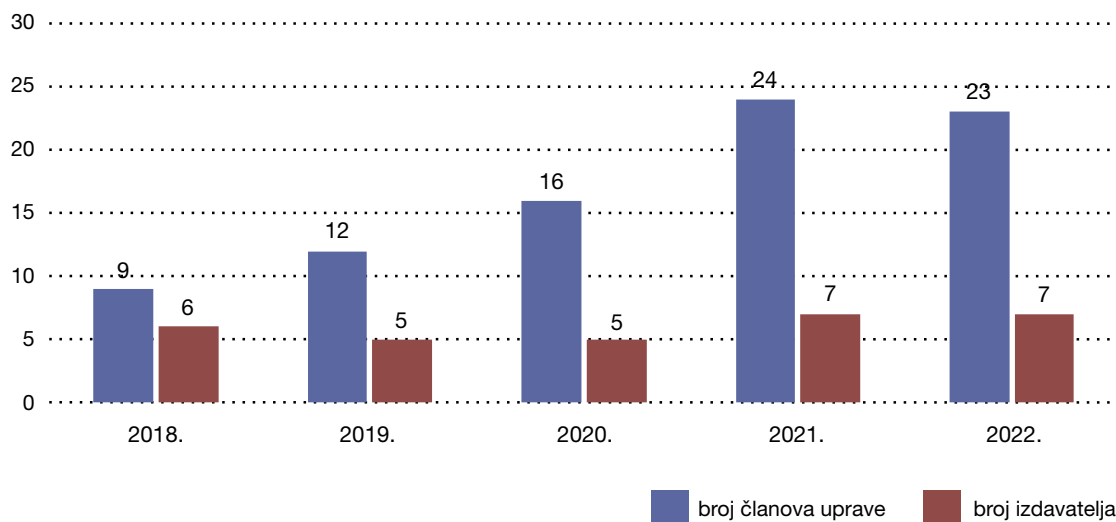
UPRAVA

U nastavku su analizirani podaci o članovima uprave izdavatelja korporativnih obveznica u razdoblju od 2018. do 2022. godine.

- U 2022. godini 1 izdavatelj korporativnih obveznica (14 %) ima monistički ustroj, a 6 izdavatelja (86 %) dualistički ustroj (od 7 izdavatelja korporativnih obveznica u 2021. godini 1 izdavatelj korporativnih obveznica ima monistički ustroj, a 6 izdavatelja dualistički ustroj).
- Uprava izdavatelja korporativnih obveznica na kraju 2022. u prosjeku se sastoji od 3 člana (na kraju 2021. uprava se u prosjeku također sastojala od 3 člana).

Broj članova uprave izdavatelja korporativnih obveznica u razdoblju od 2018. do 2022. prikazan je na sljedećem grafikonu.

Grafikon 92. Broj članova uprave izdavatelja korporativnih obveznica od 2018. do 2022. godine

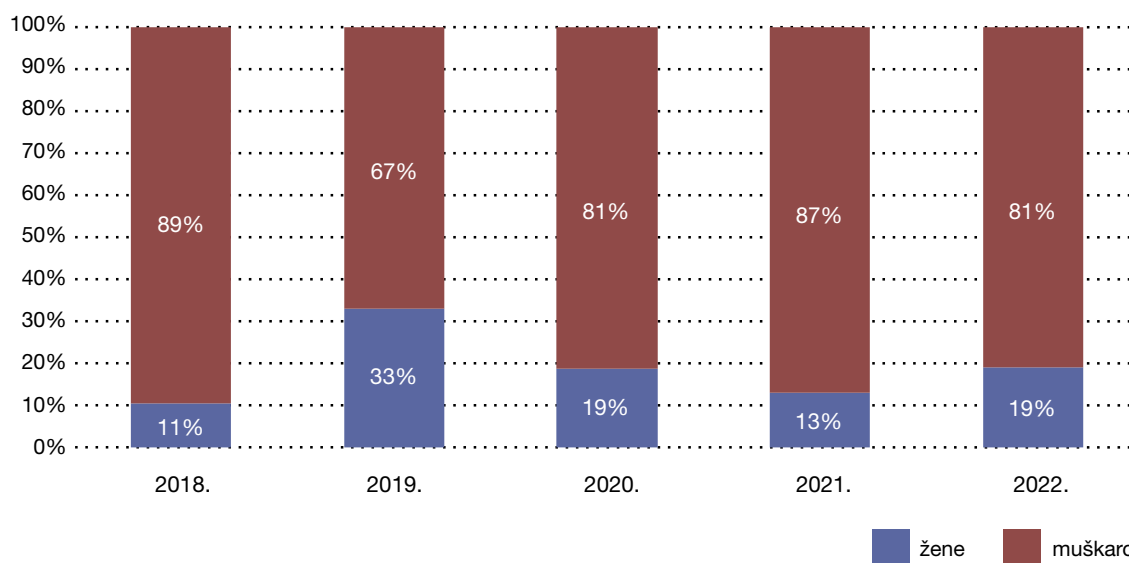

Izvor: sudski registar

- Broj članova uprave izdavatelja obveznica u kontinuiranom je porastu od 2018. do 2021., dok je na kraju 2022. u blagom padu.
- U 2022. broj izdavatelja obveznica ostao je isti kao u prethodnoj godini (7).

Na sljedećem grafikonu prikazan je udio ženskih članova u sastavu uprava izdavatelja korporativnih obveznica u razdoblju od 2018. do 2022. godine.

Grafikon 93. Udio žena u upravi izdavatelja korporativnih obveznica od 2018. do 2022. godine

Izvor: sudski registar

- U promatranom razdoblju (od 2018. do 2022.) prosječan udio žena u upravi izdavatelja korporativnih obveznica iznosio je oko 19 %.

Tablica 24. Starosna struktura članova uprave izdavatelja korporativnih obveznica od 2018. do 2022. godine

Starost članova uprave	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
do 35 godina	-	-	-	-	-
od 36 do 45 godina	30%	44%	31%	21%	17%
od 46 do 55 godina	60%	33%	50%	54%	61%
iznad 56 godina	10%	22%	19%	25%	22%

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2019., 2020., 2021. i 2022., GIKU za 2018. godinu

- Tijekom 2018., 2020., 2021. i 2022. godine najviše članova uprave bilo je staro između 46 i 55 godina.
- Na kraju 2022. većina članova uprave imala je preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij/sveučilišni dodiplomski studij (39 %) i specijalistički diplomski stručni studij/stručni dodiplomski studij (17 %) (na kraju 2021. većina članova uprave imala je preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij/sveučilišni dodiplomski studij (58 %) i sveučilišni poslijediplomski znanstveni studij te sveučilišni poslijediplomski umjetnički studij – magistar znanosti (13 %)).
- 5 izdavatelja (71 %) ima interni propis rada uprave (poslovnik o radu uprave), koji se kod 1 izdavatelja mijenjao tijekom godine (od 7 izdavatelja obveznica u 2021. godini 5 izdavatelja ima interni propis rada uprave (poslovnik o radu uprave), koji se kod 1 izdavatelja mijenjao tijekom godine).
- 5 izdavatelja ima raspored održavanja sjednica uprave tijekom godine (4 izdavatelja u 2021. godini). Prosječno je održano 29 sjednica uprave izdavatelja korporativnih obveznica u 2022. godini (26 sjednica u 2021. godini).
- U 2022. jedan član uprave izdavatelja korporativnih obveznica podnio je ostavku prije isteka mandata zbog osobnih razloga (u 2021. godini nijedan član uprave izdavatelja korporativnih obveznica nije podnio ostavku prije isteka mandata).

ODGOVORNOSTI I DUŽNOSTI ČLANOVA UPRAVE I NADZORNOG ODBORA

Sukob interesa i transakcije s povezanim osobama

- U 2022. godini 2 izdavatelja (29 %) imaju interni propis postupanja u slučajevima transakcija s povezanim osobama (također 2 izdavatelja u 2021. godini).
- Tijekom 2022. nije bilo prijavljenih sukoba interesa (kao ni i tijekom 2021. godine).

U sljedećoj tablici prikazan je prosječan iznos transakcija koje su izdavatelji korporativnih obveznica u razdoblju od 2018. do 2022. ostvarili s dioničarima koji imaju više od 5 % temeljnog kapitala izdavatelja, članovima uprave i nadzornog odbora, višim rukovodstvom izdavatelja te unutar grupe kojoj izdavatelj pripada ili joj je na vrhu.

Tablica 25. Prosječan iznos transakcija s povezanim osobama u razdoblju od 2018. do 2022. godine

		Bruto novčani iznos poslova (transakcija s povezanim osobama) koje je izdavatelj sklopio			
		s dioničarima koji imaju više od 5% temeljnog kapitala izdavatelja	s članovima uprave i nadzornog odbora izdavatelja	s višim rukovodstvom izdavatelja	unutar grupe kojoj pripada ili joj je na vrhu
2022.	Broj izdavatelja koji su prijavili transakciju	2	2	1	6
	Prosječan iznos transakcije u eurima	407.368.403	877.350	9.622.864	179.744.163
2021.	Broj izdavatelja koji su prijavili transakciju	3	2	1	6
	Prosječan iznos transakcije u eurima	601.583.198	2.724.639	8.928.932	849.059.134
2020.	Broj izdavatelja koji su prijavili transakciju	2	1	1	4
	Prosječan iznos transakcije u eurima	188.284.366	1.998.976	6.454.134	126.310.964
2019.	Broj izdavatelja koji su prijavili transakciju	3	1	1	3
	Prosječan iznos transakcije u eurima	219.638.562	2.358.999	3.977.165	224.795.179
2018.	Broj izdavatelja koji su prijavili transakciju	2	1	1	2
	Prosječan iznos transakcije u eurima	358.625.11	2.146.489	3.039.980	98.479.080

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2019., 2020., 2021. i 2022., GIKU za 2018. godinu

- U 2022. godini najveći iznos transakcija s povezanim osobama izdavatelji su ostvarili s dioničarima koji imaju udio u temeljnom kapitalu izdavatelja veći od 5 % (u 2021. godini najveći iznos transakcija s povezanim osobama izdavatelji su ostvarili unutar grupe kojoj pripadaju ili su joj na vrhu tijekom godine), dok su najmanji iznos transakcija s povezanim osobama izdavatelji sklopili s članovima uprave i nadzornog odbora izdavatelja (jednako kao u 2021.).
- U 2022., jednako kao i prethodnih godina, najveći iznos transakcija s povezanim osobama izdavatelji su ostvarili s dioničarima koji imaju udio u temeljnom kapitalu izdavatelja veći od 5 %, dok su najmanji iznos transakcija s povezanim osobama izdavatelji sklopili s članovima uprave i nadzornog odbora izdavatelja.

PRIMICI ČLANOVA UPRAVE I NADZORNOG ODBORA

Primici članova uprave

- U 2022. godini 2 izdavatelja korporativnih obveznica (29 %) imaju politiku primitaka članova uprave, a samo 1 izdavatelj (14 %) javno objavljuje politiku primitaka članova uprave na svojim internetskim stranicama (u 2021. godini također 2 izdavatelja korporativnih obveznica imaju politiku primitaka članova uprave, a samo 1 izdavatelj je javno objavljuje).

U sljedećoj tablici prikazan je prosječan iznos primitaka koje su izdavatelji korporativnih obveznica isplatili članovima uprave u razdoblju od 2018. do 2022. godine.

Tablica 26. Primici isplaćeni članovima uprave izdavatelja korporativnih obveznica u razdoblju od 2018. do 2022. godine

		Prosječan bruto iznos primitaka (u eurima)		Prosječan iznos ostalih primitaka (u eurima)	Prosječan novčani iznos opcija koje imaju članovi uprave
		Fiksni iznos	Varijabilni iznos		
2022.	Broj izdavatelja	5	4	2	0
	Iznos	576.324	270.923	4.712	0
2021.	Broj izdavatelja	6	3	2	0
	Iznos	453.334	227.431	3.809	0
2020.	Broj izdavatelja	4	1	0	0
	Iznos	562.162	150.651	0	0
2019.	Broj izdavatelja	4	2	0	1
	Iznos	454.273	287.112	0	31.477
2018.	Broj izdavatelja	6	4	3	1
	Iznos	612.869	290.196	26.021	192.400

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2019., 2020., 2021. i 2022., GIKU za 2018. godinu

- U 2022. godini 5 izdavatelja korporativnih obveznica (71 %) isplatilo je bruto fiksne primitke članovima uprave u ukupnom iznosu od 2.881.620 eura (u 2021. godini 6 izdavatelja od ukupno 7).
- Bruto fiksni iznos primitaka isplaćenih članovima uprave tijekom 2022. prosječno je iznosio 576.324 eura (453.334 eura u 2021. godini).
- Bruto fiksni iznos primitaka isplaćenih članovima uprave u 2022. kretao se u rasponu od 143,6 tis. eura do 1,7 mil. eura (u 2021. kretao se u rasponu od 70,8 tis. eura do 1,6 mil. eura).
- 4 izdavatelja korporativnih obveznica isplatila su varijabilne primitke članovima uprave u 2022. u ukupnom iznosu od 1.354.614 eura (3 izdavatelja korporativnih obveznica u 2021. u iznosu od 1.364.586 eura).

- Prosječan iznos bruto varijabilnih primitaka isplaćenih članovima uprave u 2022. iznosio je 270.923 eura (227.431 eura u 2021. godini).
- 2 izdavatelja korporativnih obveznica u 2022. isplatila su ostale primitke članovima uprave u prosječnom iznosu od 4,7 tis. eura (3,8 eura u 2021. godini).
- Nijedan izdavatelj korporativnih obveznica u 2022. nije dodijelio opcije članovima uprave (kao ni u 2021. godini).
- U 2022. godini 2 su izdavatelja dodijelila dionice članovima uprave u iznosu od 121.892 eura (u 2021. godini 1 izdavatelj u iznosu 135.719 eura).
- Tijekom 2022. godine nijedan izdavatelj nije ugovorio otpremnine članovima uprave (u 2021. godini 1 izdavatelj u iznosu od 85 tis. eura).
- Tijekom 2022. godine 1 je izdavatelj isplatio otpremnine u iznosu od 27 tis. eura (u 2021. godini 1 izdavatelj u iznosu od 76 tis. eura).

Primici članova nadzornog odbora

- U 2022. godini 2 izdavatelja korporativnih obveznica (29 %) imaju politiku primitaka članova nadzornog odbora, a samo 1 izdavatelj (14 %) javno objavljuje politiku primitaka članova nadzornog odbora na svojim internetskim stranicama (u 2021. godini također 2 izdavatelja korporativnih obveznica imaju politiku primitaka članova nadzornog odbora, a samo 1 izdavatelj javno objavljuje predmetnu politiku).

U sljedećoj tablici prikazan je prosječan iznos primitaka koje su izdavatelji korporativnih obveznica isplatili članovima nadzornog odbora u razdoblju od 2018. do 2022. godine.

Tablica 27. Primici isplaćeni članovima nadzornog odbora izdavatelja korporativnih obveznica u razdoblju od 2018. do 2022. godine

		Prosječan bruto iznos primitaka (u eurima)		Prosječan iznos ostalih primitaka
		Fiksni iznos	Varijabilni iznos	
2022.	Broj izdavatelja	3	0	1
	Iznos	405.537	0	17.675
2021.	Broj izdavatelja	3	0	1
	Iznos	485.540	0	15.133
2020.	Broj izdavatelja	3	0	0
	Iznos	198.516	0	0
2019.	Broj izdavatelja	3	0	0
	Iznos	193.261	0	0
2018.	Broj izdavatelja	5	0	1
	Iznos	51.227	0	1.440

Izvor: Upitnik o praksama upravljanja, 2019., 2020., 2021. i 2022., GIKU za 2018. godinu

- Kod 3 izdavatelja visinu primitaka članova nadzornog odbora određuje glavna skupština (kod 2 izdavatelja u 2021. godini).
- U 2022. nijedan izdavatelj korporativnih obveznica nije podnio glavnoj skupštini godišnji izvještaj o primicima članova nadzornog odbora (također nijedan izdavatelj u 2021. godini).

Naknade višem rukovodstvu

- Ukupno 5 izdavatelja obveznica isplatilo je tijekom 2022. primitke višem rukovodstvu, od čega je 5 izdavatelja isplatilo samo fiksne primitke, a 3 su izdavatelja, uz fiksne, dodatno isplatila i varijabilne primitke (u 2021. godini 6 je izdavatelja isplatilo fiksne primitke).
- Iznosi fiksnih primitaka isplaćenih višem rukovodstvu u 2022. kretali su se u rasponu od 199 tis. eura kod izdavatelja iz sektora proizvodnje računala te elektroničkih i optičkih proizvoda do 2,4 mil. eura kod izdavatelja iz sektora bankarstva (u 2021. od 152 tis. eura kod izdavatelja iz sektora građevinarstva do 2,2 mil. eura kod izdavatelja iz sektora bankarstva). Prosječan je iznos varijabilnih naknada u 2021. godini 177 tis. eura.
- U 2022. godini 2 su izdavatelja ugovorila otpremnine višem rukovodstvu u iznosu od 233 tis. eura (u 2021. godini 1 izdavatelj u iznosu od 90 tis. eura).
- Tijekom 2022. isplaćene su otpremnine višem rukovodstvu u prosječnom iznosu od 101 tis. eura (u 2021. nisu isplaćene otpremnine višem rukovodstvu).
- U 2022. godini 2 su izdavatelja dodijelila dionice višem rukovodstvu te su 2 izdavatelja isplatila ostale primitke višem rukovodstvu u rasponu od 4 tis. eura do 23 tis. eura (u 2021. godini 1 je izdavatelj dodijelio dionice višem rukovodstvu, a 3 su izdavatelja isplatila ostale primitke višem rukovodstvu u rasponu od 4 tis. eura do 64 tis. eura).

RIZICI, UNUTARNJA KONTROLA I REVIZIJA

Unutarnja kontrola i revizija

- 3 izdavatelja imala su u 2022. ustrojen sustav unutarnje kontrole (također 3 izdavatelja u 2021. godini).
- Prosječno je u sustavu unutarnjih kontrola zaposleno 38 djelatnika, a najviše zaposlenih u sustavu unutarnje kontrole ima izdavatelj iz sektora bankarstva (u 2021. prosječno je također u sustavu unutarnjih kontrola zaposleno 37 djelatnika, a najviše zaposlenih u sustavu unutarnje kontrole ima izdavatelj iz sektora bankarstva).
- 5 izdavatelja ima ustrojen sustav unutarnje revizije u 2022. godini (također 5 izdavatelja u 2021. godini).

Upravljanje rizicima društva

- 3 izdavatelja (43 %) navela su da imaju imenovanu osobu zaduženu za upravljanje rizicima (također 3 izdavatelja u 2021. godini).

- Najzastupljeniji rizici u poslovanju izdavatelja korporativnih obveznica tijekom 2022. jesu rizik likvidnosti, kreditni rizik, politički rizik i ostali rizici (u 2021. to su rizik likvidnosti, kreditni rizik, kamatni rizik i ostali rizici).

Vanjska revizija

- 7 izdavatelja korporativnih obveznica koristilo je usluge 8 različitih vanjskih revizora tijekom 2022., a broj revizora veći je od broja izdavatelja zbog toga što je 1 izdavatelj koristio usluge 2 različita revizora koji su proveli zajedničku reviziju (isto kao u 2021. godini).
- 3 izdavatelja koristila su usluge najvećih revizorskih društava (3 izdavatelja u 2021. godini).
- Na kraju 2022. prosječan broj godina korištenja usluga istog vanjskog revizorskog društva iznosio je 4 (3 godine u 2021. godini).
- Bruto novčani iznos plaćen vanjskom revizorskom društvu za pružene usluge revizije tijekom 2022. navelo je svih 7 izdavatelja, a iznosi su se kretali od 7 tis. eura do 171 tis. eura (u 2021. od 12 tis. eura do 439 tis. eura). U prosjeku su vanjskim revizorima izdavatelji isplatili 97 tis. eura (107 tis. eura u 2021. godini).
- Bruto novčani iznos plaćen vanjskom revizorskom društvu za ostale pružene usluge tijekom 2022. navela su 2 izdavatelja, a u prosjeku je plaćeno 91 tis. eura (u 2021. godini 2 izdavatelja, a iznos je bio 10 tis. eura).

TRANSPARENTNOST I KORPORATIVNA DRUŠTVENA ODGOVORNOST

- U 2022. godini 5 izdavatelja ima vlastite internetske stranice na hrvatskom i engleskom jeziku, dok 1 izdavatelj ima vlastite internetske stranice samo na hrvatskom jeziku (u 2021. godini 5 izdavatelja ima vlastite internetske stranice na hrvatskom i engleskom jeziku).
- U 2022. godini 2 izdavatelja (1 izdavatelj iz sektora proizvodnje računala te elektroničkih i optičkih proizvoda i 1 izdavatelj iz sektora građevinarstva) imaju ustrojen zaseban odjel ili zaposlenike koji su isključivo zaduženi za odnose s ulagateljima (u 2021. godini također 2 izdavatelja (1 izdavatelj iz sektora distribucije i 1 izdavatelj iz sektora poslovanja nekretninama) imaju ustrojen zaseban odjel ili zaposlenike koji su isključivo zaduženi za odnose s ulagateljima).
- 2 izdavatelja objavila su kalendar važnih događaja na svojim internetskim stranicama, 1 iz sektora poslovanja s nekretninama i 1 iz sektora proizvodnje osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka (u 2021. godini također 2 izdavatelja, 1 iz sektora poslovanja s nekretninama i 1 iz sektora proizvodnje osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka).
- 2 izdavatelja održala su konferenciju za novinare u 2022., od kojih je 1 izdavatelj održao 5 konferencija za novinare tijekom godine (u 2021. također 2 izdavatelja, od kojih je 1 izdavatelj održao ukupno 4 konferencije za novinare).

Kodeks korporativnog upravljanja

- U 2022. godini 1 se izdavatelj uz Kodeks dodatno pridržava i nekog drugog kodeksa korporativnog upravljanja, a to je interni kodeks izdavatelja (u 2021. godini 2 se izdavatelja uz Kodeks dodatno pridržavaju i nekog drugog kodeksa korporativnog upravljanja, a kod jednog je to interni kodeks izdavatelja).
- Izdavatelj koji se u 2022. dodatno pridržava internog kodeksa iz sektora je proizvodnje osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka (izdavatelj koji se u 2021. dodatno pridržava internog kodeksa iz sektora je proizvodnje osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka).

POPIS TABLICA

Tablica 1. Udio izdavatelja koji su ostvarili ciljani postotak ženskih članova u upravi i nadzornom odboru i koji imaju ustrojen odbor za imenovanja u izdavateljima	19
Tablica 2. Usporedni prikaz broja prijavljenih sukoba interesa tijekom godine i prethodne suglasnosti nadzornog odbora na politiku za upravljanje sukobom interesa u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta	24
Tablica 3. Pregled obveznika nefinancijskog izvještavanja prema segmentima uređenog tržišta i prema objavljenim nefinancijskim izvještajima za 2022.	33
Tablica 4. Pregled izdavatelja prema segmentima uređenog tržišta koji su objavili nefinancijski izvještaj za 2022., a nisu obveznici nefinancijskog izvještavanja	34
Tablica 5. Ocjena usklađenosti izdavatelja na Vodećem tržištu po pojedinom poglavlju Kodeksa za 2022. godinu	45
Tablica 6. Ocjena usklađenosti izdavatelja na Službenom tržištu po pojedinom poglavlju Kodeksa za 2022. godinu	46
Tablica 7. Ocjena usklađenosti izdavatelja na Redovitom tržištu po pojedinom poglavlju Kodeksa za 2022. godinu	46
Tablica 8. Poredak izdavatelja prema ocjeni usklađenosti s Kodeksom za 2022.	48
Tablica 9. Ocjena napretka usklađenosti izdavatelja na Vodećem tržištu po pojedinom poglavlju Kodeksa za 2022. godinu	61
Tablica 10. Ocjena napretka usklađenosti izdavatelja na Službenom tržištu po pojedinom poglavlju Kodeksa za 2022. godinu	61
Tablica 11. Ocjena napretka usklađenosti izdavatelja na Redovitom tržištu po pojedinom poglavlju Kodeksa za 2022. godinu	62
Tablica 12. Primjeri obrazloženja iz upitnika o usklađenosti za izdavatelje dionica za 2022. godinu	64
Tablica 13. Broj izdavatelja dionica na uređenom tržištu Zagrebačke burze od 2018. do 2022., na dan 31. prosinca	71
Tablica 14. Podjela izdavatelja po sektorima u razdoblju od 2018. do 2022. godine, stanje na dan 31. prosinca	73

Tablica 15. Broj izdavatelja čije su dionice uvrštene na uređeno tržište Zagrebačke burze, temeljni kapital i tržišna kapitalizacija (u mlrd. eura) od 2018. do 2022. godine	76
Tablica 16. Vlasnička struktura izdavatelja dionica u odnosu na tržišnu kapitalizaciju (u mil. eura) na 31.12.2020., 31.12.2021. i 31.12.2022. godine	78
Tablica 17. Prosječan iznos prijavljenih transakcija s povezanim osobama od 2018. do 2022. godine	83
Tablica 18. Primici isplaćeni članovima uprave izdavatelja dionica u razdoblju od 2018. do 2022. godine	104
Tablica 19. Način određivanja visine primitaka za članove nadzornog odbora izdavatelja dionica u 2020., 2021. i 2022. godini	109
Tablica 20. Primici isplaćeni članovima nadzornog odbora izdavatelja dionica u razdoblju od 2018. do 2022. godine	110
Tablica 21. Primici isplaćeni članovima višeg rukovodstva izdavatelja dionica u razdoblju od 2018. do 2022. godine	111
Tablica 22. Temeljni kapital izdavatelja korporativnih obveznica i tržišna kapitalizacija korporativnih obveznica od 2018. do 2022. godine	128
Tablica 23. Starosna struktura članova nadzornog odbora izdavatelja korporativnih obveznica od 2018. do 2022. godine	131
Tablica 24. Starosna struktura članova uprave izdavatelja korporativnih obveznica od 2018. do 2022. godine	134
Tablica 25. Prosječan iznos transakcija s povezanim osobama u razdoblju od 2018. do 2022. godine	135
Tablica 26. Primici isplaćeni članovima uprave izdavatelja korporativnih obveznica u razdoblju od 2018. do 2022. godine	136
Tablica 27. Primici isplaćeni članovima nadzornog odbora izdavatelja korporativnih obveznica u razdoblju od 2018. do 2022. godine	137

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1. Usporedan tijek kretanja udjela žena u upravi i nadzornom odboru izdavatelja u Republici Hrvatskoj, 2018. - 2022.	16
Grafikon 2. Usporedba broja izdavatelja kod kojih su žene predsjednice uprave i nadzornog odbora u 2020., 2021. i 2022. godini	17
Grafikon 3. Usporedba broja izdavatelja kod kojih su žene predsjednice uprave i nadzornog odbora u 2020., 2021. i 2022. godini	17
Grafikon 4. Udio izdavatelja koji nisu postavili ciljani postotak ženskih članova u nadzornom odboru i upravi u 2022. prema segmentima uređenog tržišta	18
Grafikon 5. Kretanje udjela neovisnih članova nadzornog odbora kod izdavatelja dionica u Republici Hrvatskoj, 2018. - 2022.	20
Grafikon 6. Udio izdavatelja koji imaju većinu neovisnih članova nadzornog odbora prema segmentima uređenog tržišta, 2020., 2021. i 2022.	20
Grafikon 7. Prosječan broj članova nadzornog odbora te prosječan broj neovisnih broj članova nadzornog odbora izdavatelja dionica u 2022. godini	21
Grafikon 8. Udio izdavatelja dionica koji su osnovali revizijski odbor u 2020., 2021. i 2022. godini	22
Grafikon 9. Broj prijavljenih sukoba interesa tijekom godine, u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta	23
Grafikon 10. Udio izdavatelja kod kojih je nadzorni odbor dao prethodnu suglasnost na politiku za upravljanje sukobom interesa u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta	24
Grafikon 11. Udio izdavatelja dionica koji su imali ustrojen sustav unutarnje kontrole u 2020., 2021. i 2022., prema segmentima uređenog tržišta	26
Grafikon 12. Udio izdavatelja dionica koji imaju ustrojen sustav unutarnje kontrole i kod kojih je revizijski odbor ocijenio djelotvornost upravljanja rizicima i sustava unutarnje kontrole kao cjeline najmanje jednom godišnje u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima	27
Grafikon 13. Udio izdavatelja kod kojih nadzorni odbor određuje godišnje primitke svakog člana uprave, utemeljene na preporukama odbora za primitke i u skladu s odobrenom politikom primitaka u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta	28

Grafikon 14. Odobrena politika primitaka izdavatelja dostupna je bez naknade na mrežnim stranicama izdavatelja (čl. 56. Kodeksa)	29
Grafikon 15. Pregled objavljenih nefinancijskih izvještaja za 2021. i 2022. godinu prema segmentima uređenog tržišta	32
Grafikon 16. Pregled broja izdavatelja koji su objavili nefinancijski izvještaj za 2022. godinu prema kriteriju obveznosti objave	33
Grafikon 17. Objava nefinancijskog izvještaja obveznika nefinancijskog izvještavanja za 2022. godinu	33
Grafikon 18. Pregled izdavatelja prema objavi pokazatelja prema Uredbi o taksonomiji za 2021. i 2022. godinu	35
Grafikon 19. Pregled broja izdavatelja prema činjenici imaju li udjele prometa, kapitalnih ulaganja i operativnih troškova u taksonomski prihvatljivim djelatnostima	36
Grafikon 20. Broj nefinancijskih izvještaja u kojima su objavljene informacije prema pojedinim područjima	37
Grafikon 21. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Dionici i korporativna društvena odgovornost u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta	39
Grafikon 22. Napredak usklađenosti izdavatelja dionica (broj odgovora „DA“) s poglavljem Dionici i korporativna društvena odgovornost u 2022. u odnosu na 2021. prema segmentima uređenog tržišta	40
Grafikon 23. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Vodstvo u 2022. godini	49
Grafikon 24. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Vodstvo u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta	49
Grafikon 25. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Dužnosti članova uprave i nadzornog odbora u 2022. godini	50
Grafikon 26. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Dužnosti članova uprave i nadzornog odbora u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta	50
Grafikon 27. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Imenovanje članova uprave i nadzornog odbora u 2022. godini	51
Grafikon 28. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Imenovanje članova uprave i nadzornog odbora u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta	51

Grafikon 29. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Nadzorni odbor i njegovi odbori u 2022. godini	52
Grafikon 30. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Nadzorni odbor i njegovi odbori u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta	52
Grafikon 31. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Uprava u 2022. godini	53
Grafikon 32. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Uprava u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta	53
Grafikon 33. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Primici članova uprave i nadzornog odbora u 2022. godini	54
Grafikon 34. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Primici članova uprave i nadzornog odbora u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta	54
Grafikon 35. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Rizici, unutarnja kontrola i revizija u 2022. godini	55
Grafikon 36. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Rizici, unutarnja kontrola i revizija u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta	55
Grafikon 37. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Objavljivanje i transparentnost u 2022. godini	56
Grafikon 38. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Objavljivanje i transparentnost u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta	56
Grafikon 39. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Dioničari i glavna skupština u 2022. godini	57
Grafikon 40. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Dioničari i glavna skupština u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta	57
Grafikon 41. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Dionici i korporativna društvena odgovornost u 2022. godini	58
Grafikon 42. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Dionici i korporativna društvena odgovornost u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta	58
Grafikon 43. Ukupna usklađenost izdavatelja dionica s Kodeksom u 2022. godini	59
Grafikon 44. Kretanje broja izdavatelja po segmentima uređenog tržišta, 2018. - 2022.	70

Grafikon 45. Razlozi povlačenja dionica s uvrštenja na uređenom tržištu od 2018. do 2022.	72
Grafikon 46. Tržišna kapitalizacija dionica (u mlrd. eura) uvrštenih na uređeno tržište i broj izdavatelja na kraju pojedine godine, od 2018. do 2022. godine	74
Grafikon 47. Tržišna kapitalizacija dionica (u mlrd. eura) po segmentima uređenog tržišta od 2018. do 2022. godine	74
Grafikon 48. Broj izdavatelja dionica po segmentima uređenog tržišta od 2018. do 2022. godine	75
Grafikon 49. Vlasnička struktura izdavatelja dionica od 2018. do 2022. godine	77
Grafikon 50. Vlasnička struktura izdavatelja dionica u odnosu na tržišnu kapitalizaciju (u mil. eura) na 31.12.2020., 31.12.2021. i 31.12.2022. godine	78
Grafikon 51. Vlasnička struktura izdavatelja dionica u odnosu na distribuciju dionica javnosti (engl. free float) 31.12.2020., 31.12.2021. i 31.12.2022.	70
Grafikon 52. Podrijetlo kapitala izdavatelja dionica na kraju 2018., 2019., 2020., 2021. i 2022.	80
Grafikon 53. Broj prijavljenih sukoba interesa tijekom godine u razdoblju od 2018. do 2022. godine	82
Grafikon 54. Izdavatelji dionica koji imaju/nemaju interni propis postupanja u slučajevima transakcija s povezanim osobama po segmentima uređenog tržišta u 2022. godini	82
Grafikon 55. Udio pojedinih vrsta transakcija s povezanim stranama u ukupnom iznosu transakcija s povezanim stranama po segmentu uređenog tržišta u 2022. godini	84
Grafikon 56. Usuglašene politike ponašanja za članove uprave i nadzornog odbora, radnike i druge koje djeluju za račun društva u 2022. godini	85
Grafikon 57. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Vodstvo u 2020., 2021. i 2022. po segmentima uređenog tržišta	86
Grafikon 58. Spolna struktura nadzornog odbora izdavatelja dionica u razdoblju od 2018. do 2022. godine	88
Grafikon 59. Spolna struktura nadzornog odbora izdavatelja dionica prema segmentu uređenog tržišta na dan 31.12.2020., 31.12.2021. i 31.12.2022. godine	88
Grafikon 60. Izdavatelji dionica koji imaju postavljen ciljani postotak ženskih članova u nadzornom odboru u 2022. godini	89

Grafikon 61. Udio neovisnih članova nadzornog odbora u ukupnom broju članova nadzornog odbora prema segmentu tržišta od 2018. do 2022. godine	91
Grafikon 62. Povezanost članova nadzornog odbora s članovima uprave izdavatelja u 2022. godini	92
Grafikon 63. Povezanost članova nadzornog odbora s drugim članovima nadzornog odbora od 2018. do 2022. godine	92
Grafikon 64. Broj izdavatelja dionica koji imaju osnovana sva tri odbora nadzornog odbora u razdoblju od 2018. do 2022. godine	94
Grafikon 65. Broj izdavatelja koji imaju osnovane odbore nadzornog odbora od 2018. do 2022. godine	94
Grafikon 66. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Nadzorni odbor i njegovi odbori u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta	96
Grafikon 67. Starosna struktura članova uprave 31.12.2022. prema segmentima uređenog tržišta	97
Grafikon 68. Spolna struktura uprave izdavatelja dionica od 2018. do 2022. godine	98
Grafikon 69. Izdavatelji dionica koji imaju postavljen ciljani postotak ženskih članova u upravama u 2022. godini	98
Grafikon 70. Povezanost članova uprave s drugim članovima uprave u 2022. godini	100
Grafikon 71. Povezanost članova uprave s članovima nadzornog odbora od 2018. do 2022. godine	101
Grafikon 72. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Imenovanje članova uprave i nadzornog odbora u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta	102
Grafikon 73. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Uprava u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta	103
Grafikon 74. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Dužnosti članova uprave i nadzornog odbora u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta	103
Grafikon 75. Ukupno isplaćeni bruto fiksni primici članovima uprave (u tis. eura) u odnosu na tržišnu kapitalizaciju izdavatelja (u mil. eura) u 2020., 2021. i 2022. godini	106
Grafikon 76. Vlasnička struktura izdavatelja dionica koji su u 2020., 2021. i 2022. članovima uprave isplatili bruto fiksne primitke veće od 500 tisuća eura	107

Grafikon 77. Vlasnička struktura izdavatelja dionica koji u 2020., 2021. i 2022. imaju politiku primitaka za članove uprave	108
Grafikon 78. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Primici članova uprave i nadzornog odbora u 2020., 2021. i 2022. po segmentima uređenog tržišta	112
Grafikon 79. Broj izdavatelja dionica koji imaju ustrojen sustav unutarnje kontrole i unutarnje revizije od 2018. do 2022. godine	115
Grafikon 80. Udio izdavatelja dionica koji u 2020., 2021. i 2022. imaju ustrojen sustav unutarnje revizije u odnosu na tržišnu kapitalizaciju (u mil. eura)	115
Grafikon 81. Vlasnička struktura izdavatelja dionica koji imaju ustrojen sustav unutarnje revizije u 2022. godini	116
Grafikon 82. Prikaz korelacije između bruto novčanog iznosa plaćenog revizorskom društvu za usluge revizije pružene tijekom 2022. i tržišne kapitalizacije izdavatelja	117
Grafikon 83. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Rizici, unutarnja kontrola i revizija u 2020., 2021. i 2022. po segmentima uređenog tržišta	118
Grafikon 84. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Dioničari i glavna skupština u 2020., 2021. i 2022. po segmentima uređenog tržišta	120
Grafikon 85. Broj izdavatelja koji u razdoblju od 2018. do 2022. imaju zaseban odjel ili zaposlenike zadužene za odnose s ulagateljima	122
Grafikon 86. Broj izdavatelja koji su održali konferenciju za novinare i broj održanih konferencija za novinare od 2018. do 2022. godine	123
Grafikon 87. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Objavljivanje i transparentnost u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta	125
Grafikon 88. Usklađenost izdavatelja dionica s poglavljem Dionici i korporativna društvena odgovornost u 2020., 2021. i 2022. prema segmentima uređenog tržišta	125
Grafikon 89. Vlasnička struktura izdavatelja korporativnih obveznica na 31.12.2020., 31.12.2021. i 31.12.2022. godine	129
Grafikon 90. Broj članova nadzornog odbora izdavatelja korporativnih obveznica od 2018. do 2022. godine	130
Grafikon 91. Struktura nadzornog odbora izdavatelja obveznica prema spolu od 2018. do 2022. godine	131

Grafikon 92. Broj članova uprave izdavatelja korporativnih obveznica od 2018. do 2022. godine 133

Grafikon 93. Udio žena u upravi izdavatelja korporativnih obveznica od 2018. do 2022. godine 133